

1986-01-02, Torsdag.

En spanthök sedd över Östra Torn.

1986-01-04.

På morgonen flöp en ensam gråsiska söderut över Sparta (vid Tunavägen strax väster om motorvägen).

På förmiddagen kom 7 gråsigor över Östra Torn liksom med sydlig kurs; och såg sig bl. a. en bergfink bland grönfinckarna nära vår bostad på Tenorgränd.

(2)

1986-01-05, söndag.

Solsken, god sikt, praktiskt taget vindstilla; snötäcke obrytet men bara ett par-tor cm tjockt. Omkring 5 minusgrader. Frampå middagen en del lätta vita moln. Jag gick ut 1325, gick som vanligt österut på "Härdebergasvägen". Vände nära Kungsmarkens golfbana kl 1400, återkom hem 1440. Mötte Joachim Regnell på utvägen och Stig Radner m. fl. på hemvägen.

På vandringen sågs följande:

sädgås: kl. 1340 flock 21 ex mot VSV
" 1341 " 26 " " V-VSV
" 1348 " c 48 " " V

kl 1407-1410 kom c 200 ex mot V eller VSV, fördelade på c 8 flockar. Alla laufs nere i söder.

1410 flock c 20 ex på samma sätt, mycket laufs nere i S.

1412 kom 4 oöverskådbara svanar mot V-VSV

1415 kom 12 gäss mot V-VSV

1416 " 14 " " " "

Alla flockar flög lugnt åt ungefär samma håll, höjd alltså c. 50-75 m. Alla flockar, som kunde bestämmas, bestod enbart av sädgäss, och det är praktiskt taget säkert att även de övriga gäsen tillhörde denna art.

1986-01-05 forts. (3)

obestämd svan: se föreg. art. Flyghöjd okänd
c 50-60 m.

sparvhök: 1 ex över villakvarteren. Lågt.

rapphöns: flock 5 eller (troligen) 6 ex
på stora fälten närmast öster om
villabebyggelsen. Synliga på långt
håll på snön. Rörde sig föga,
flög aldrig upp.

fiskmås: idag bara 1 ad lågt över
villorna.

koltrast räknades ej idag, men jop sig
rätt många ex, mest i buskar och
strädgårdar, men ett par ex på lång-
flykt över fälten.

halgaxe några ex på närhåll

blåmes ett ex i strädgård

grönfink: en flock på c 8 ex överflygande,
f.ö. ej sedt på vandringen

skata bara c 3 ex sedda

räka " 1+1 överflygande och
2 sittande ex.

kråka: välsmakt flock på 19 ex
på snöigt fält rätt nära en
gård. Därtill 1+1 överflygande
exemplar.

OBS att summan sedda fåglar blir
341 ex.

På f.m. och middagen före vand-
ringen sig jop följande, mest på vårt

1986-01-⁰⁵ ~~04~~ forts. (4)

fågelbord:

kolltrast: flera ex, både gamla ♂♂ med gul-röd näbb, och ♀♀; deras dräkter råts olika mörka.

snöskata: gles flock på minst 45 ex överflygande mot N kl. 0930. Inte på fågelbordet

rödhake 1 ex på fågelbordet. Ej sedd f.ö. på sist väckan

halgaxe: flera ex kommer till fågelbordet

blåmes: minst 2 ex " " "

gräspär: c 4-5 ♀♀ vid "

pilfink: max 5 ex " "

grönfink idag bara högst 3 ad vid fågelbordet. brukar vara vanligare, upp till c. 8-9 ex samtidigt.

gråviska: hörd överflygande på morgnen, liksom det skedd de flesta morgnar p. o. m. 1 januari. Inte på fågelbordet.

Omkring kl. 1500 blev det molnigare och en aning snö i luften men fortfarande fint vinterväder.

1986-01-06.

Omkring kl 0830, när jag fyllde på för två fåglarnas matplats höder såddes flera ägg på långt håll, men inte så. Det hade fallit åtskilliga cm snö på natten, och det är ytterst sannolikt att gässen nu fortsätter att lämna Skånes inland på grund av ökande snötäcke. Jfr gårdagen!

Kl. c. 1100-1220 hade jag ärende till järnvägsstationen. Över stadens centrum flög åtskilliga misar, jag såg säkert 12-15 ex, idel entydiga fiskmisar. Både ad och juv.

Vid hemkomsten granskning av fåglarna på matplatsen: 2-3-4 koltorstar, några grösparar, högst c. 8-9 grömpinlar, ett par Valgakar. Men en kort stund senare hade c. 35 bergpinlar anlåtit, och det var fröspet av dem på matplatsen. Samtidigt med dem var 1-2 koltorstar och högst 2 grömpinlar! Bergpinlarna för iväg ibland, var lätt-riktiga och var vissa stunder helt borta men återkom flera ggr. Mycket granna, hög procent död.

Klockan 1305 flög en omerik med rak kurs mot VSV-SV. Säkert igen bortflyktning p.g. av snön.

En planerad rundtur med Berith Cavallin inställdes efter telefonsamtal på morgonen. Därför sitt delvis snöfall, nästan säkert också omöjligt att färdas på mindre vägar. — SLUT

1986-01-08 -- 01-14

(6)

Dessa dagar var jag i Stockholm för arbete med den engelska upplagan av Olof Rudbecks berömda Fogelbok. Denna har nyligen utkommit på svenska, men en herre vid namn Björn Löwendahl har skaffat sig rättigheterna att översätta verket till engelska. Samtidigt skall en rätt omfattande redigering äga rum. Faktum är nämligen att den svenska upplagan innehåller en hel mängd fel, visserligen ofta smärre sådana. Den kände konstnären och särdeles kunnige ornitologen Gunnar Brusewitz har haft huvudansvaret för kommentarerna till de berömda fågelbilderna, och i det stora hela har han gjort ett fint jobb, men, som sagt, där finns många brister att rätta till. Dessutom måste naturligtvis texten modifieras ibland, eftersom den internationella publiken inte har samma intresse som den svenska när det gäller personfrågor, tvevelaktiga uppgifter, etc.

Kort och gott, jag satt varje dag (utom söndagen 12 jan!) hemma hos Löwendahl, och med hjälp av bl.a. Linnés arbeten (Fauna Svecica I, II, Systema Naturae ed. X, m fl., allt i originalupplagor) granskade vi text och bilder. En dag, torsdag 10 jan., tillbragte vi på Carolina Rediviva i Uppsala, fick fram alla originalbilderna, såg på den otroligt fina samlingen av handskrifter och andra rarissima nere i det understa skyddsrummet, etc. Löwendahl var mycket kunnig i ämnet och oerhört kräsen kännare på böcker. Men så är han ju också ägare (eller chef? eller bådadera?) för Björck & Börjessons Antikvariat. Vi trivdes hela tiden gott tillsammans, och vi arbetade verkligen hårt. Men jobbet är stort, det ser jag lätt, och jag undrar verkligen om allt kan vara färdigt för tryckning omkring första hälften av maj, vilket Löwendahl hoppas. När det gäller ornitologi och nomenklaturfrågor och - underligt nog - även när det gäller latinska språket är Löwendahl inte mycket hemmastadd. Detta medför extraarbete, men ingen friktion.

Jag bodde hela tiden på Hotel Birger Jarl, Tulegatan 8. Mycket skönt och komfortabelt, och lugnt. - Det blir nog tillfälle att återkomma till arbetet med Olof Rudbeck d.y:s Fogelbok. Nu blott några ord om fågelobsar 12 januari.

1986-01-12, söndag.

På f m stod jag en god stund vid Strömmen, vanliga platsen där fåglarna matas, nedanför Operan, mitt emot Kungl. slottet. Mulet, men god sikt. Ingen is på vattnet. Stor trängsel av fågel vid matplatsen och närmast däromkring. Totala antalet fåglar där skattade jag till c 2000 - 2500, fördelade ungefär sålunda: gräsand 1000-1300, vigg 350-450, sothöna 250-350, knölsvan 150. Dessa siffror approximativa. Antalet unga knölsvanor mycket ringa. Därtill övriga arter i mycket ringa individantal: storskrak 4 granna hannar, minst 1 hona, spetsbergsgås 2 på kanten bland gräsänder precis intill folk, fjällgås 2 i vattnet precis intill varandra, på eller invid ett stengrund, lät höra sig flera ggr, vidare en kanadagås, en uppseendeväckande liten och mörk fågel, hela undersidan snarast dunkelt sotgrå. Den var fullkomligt orädd, gick uppe bland folk och försökte flera gånger vandra ut på gatan bland bilarna. Jag fick den att ändra kurs, inte genom att röra vid den, men jag ställde mig i vägen, och då vände den mer eller mindre frivilligt, när den kommit någon decimeter ifrån mig. Ett par personer i närheten sade mig att den måste vara en vitkindad gås. Däri hade de fel, men fågeln var förvisso snarast som en vitkindad i storlek! Slutligen kom en ung man fram till mig och frågade om jag sett små-doppingen. Det hade jag inte. Han pekade ut den; den låg nära en av bröpelarna närmast slottet, dök ofta mot den starka strömmen men kom upp igen. Mycket fin att se, och jag tackade hjärtligt innan jag fortsatte.

I ovanstående totalsiffror är måsar och andra fåglar icke inräknade. Gråtruten var märkvärdigt fåtalig, bara spridda ex sedda, även om naturligtvis andra ex sågs över husmassorna som vanligt. Skrattmåsar fanns i flera tiotal exemplar, jag fann både gamla i fin vinterdräkt och unga, icke utfärgade ex. Därtill en del kajor, inte många, men bland dem ett intressant ex med alldeles ovanligt väl avsatta vita halsfläckar, verkligen vita. Den var ensam, och mycket orädd. Slutligen tamduvor, antal ej noterat, men många ex fanns där.

1986-01-14, tisdag.

Jag var hos Löwendahl c kl 1030-1500, tackade för gästfrihet och trevligt jobb, gick till hotellet, tog mina väskor och tog taxi till Centralen. Avresa 1637, ankomst Lund 2226.

1986-01-18.

(7)

+ r
Bilrunda med Berith Cavallin. Jag tog bussen i Lund 0908, ankomst Veberöd 0940, där Berith väntade. Vi for sedan Veberöd - Everlöv - Kumlatofta - korsade Klingavälsån - Ilstorp - Tågra - Snogeholms-sjön - Krageholmssjöns S spets - söder om Skårby - Halarp - Slimminge - Brodda - nära Rydsgårds slott - Trunnerup - nära Svaneholm - Rockarp - Häckebergasjön - Dörröd - Veberöd - Vomb, ankomst dit 1315. Efter kaffe hos Berith fick jag lift ner till väg 12, hållplatsen strax öster om bron över Klingavälsån. Inväntade här en buss som kl 1415 kom och tog upp mig. Hem via Veberöd - Dalby, ankomst Lund 1452.

Det var bra väder på morgonen, men snöfall började kl 0945, just när vi startade från Veberöd. Snöfallet, som delvis blev rätt intensivt, fortsatte till c kl 1430! Därför relativt klen utbyte.

Alla sjöar var frusna, men Klingavälsån och en del andra vattendrag var öppna. Arter:

sädgås: nära bron över Klingavälsån 12 + c 100. På sträckan Ilstorps by - Ilstorpsgården på rätt bra håll c 400 + 500, på längre håll flera hundra därtill. Totalt sågs 1500 eller flera.

?bläsgås: ej säker, Kanske hörd bland sädgässen.

sångsvan: flock 48 ex varav 3 juv låg på snöfält nära bron över Kl.-ån. OBS ringa andelen juv!

knipa en hona i ån vid bron!

Detta blev dagens enda!

fasan: väster om Skårby flera honor, och vid Slimminge 1 tupp.

rapphöns: nära Ilstorp flock 5, nära Assmåsa flock 18, och på hemvägen från bussen flock 9 nära Veberöd!

talgoxe sedd i Vombs by

bofink } flock på 300-400 eller
bergfink } ev. fler lyfte från
gulsparrv } fält nära vägen vid
Oretorps gård mellan
Krageholmssjön och
Skårby. Inbördes andelar osäkra, men gulsparrv och bergfink var vanliga.

skata sedd flerstädes

kaja } blandflockar av kråkfågel.
råka } däribland flera mycket
kråka } stora, sågs nära Skårby, nära Kumlatofta by samt från bussen på hemvägen öster om Veberöd, väster om Veberöd samt väster om Dalby. Därtill naturligtvis många andra ställen i mindre antal.

korp: en satt på ett fält nära Rydsgård i snöyran. Kråkor i närheten.

OBS:

- sikten var, trots snöfallet, hygglig fram till c kl 1030, därefter dålig eller miserabel. Snöfallet delvis så tätt att det blev trafiksvårigheter.
- vi gjorde kaffepaus vid sydänden av Krageholmssjön c kl 1045.
- remarkabelt att inte en enda rovfågel sågs, ej heller en sådan art som gräsand, t ex.
- kråkfågelflocken nära Skårby var mycket stor och tät, och råkan dominerade i antal. Minst 400-500 råkor här, men bara enstaka kråkor kunde ses.

S L U T

1986-01-26, söndag.

(8)

Grått men torrt väder, c 2 minusgrader, måttlig vind omkring N, god sikt. På f m och middagen kortvariga obsar vid fågelbordet: först 1 bergfink,, senare upp till 5 grönfinkar samtidigt, delvis ihop med en bergfink, därefter 7 bergfinkar samtidigt, alla påfallande matt färgade, nästan säkert bara honor. Talgoxe sedd. - Därefter vid ett tillfälle i träden på tomten 14 grönfinkar och 2 bergfinkar.

Jag gick kl 1420-1530 på Hardebergaspåret ut och samma väg tillbaka. Väder som ovan, men c kl 1500 lättade molntäcket sakta, och det blev diffusa blå fläckar, dock fortfarande allra mest molntäckt.

Sedda arter på vandringen:

art	utvägen		tillbaka	
	km 1	km 2-3	km 3-2	km 1
sparvhök	0	0	1	0
koltrast	1	0	0	1
talgoxe	2	0	0	3
bergfink	hörd	0	0	0
grönfink	c 6	0	0	> 2 + 1 överflyg.
pilfink	4	0	0	0
obest. småfågel	några	0	0	0
skata	c 6	2	4	c 5
råka	0	0	se kommentar	0
kråka	0	3 + 1	minst 2	0
svartfågel	0	0	55 se komm.	0
summa	c 24	6	62	> 12

Kommentarer:

- a) km 1 = kilometern närmast min bostad på Tenorgränden 8. Denna sträcka ligger allra mest i villakvarter med m 1 m uppväxta trädgårdar, och "spåret" (som utgöres av den gamla banvallen) är kanta med snår av nypon m m, Crataegus och en rad stora sälgbuskar.
- b) km 2-3 = de c två kilometrarna närmast öster om föregående. Öppet jordbrukslandskap, mycket stora öppna åkerfält. Tunn rad med smärre träd och buskar (alm, Crataegus m m) längs spåret men eljest mycket kalt. Två gårdar med vuxna träd ligger nära spåret.
- c) frukt på buskarna sålunda: nypon, Rosa rugosa, har ~~en~~ fåtaliga kvarsittande frukter, bruna, trasiga. Crataegus mest utan bär, en del buskar dock med svarta bär som såg odugliga ut. Röda bär sparsamma. Prydnadsäpplen: bara några träd, frukter rikliga men nästan alltid delvis ätna, ofta till ungefär hälften, så att kärnhuset blottats. Kvarsittande frukter bruna, rätt hoptorkade.
- d) OBS att småfågel saknades nästan helt i "yttre delen", vilket ju också var att vänta.
- e) flocken på 55 svartfåglar flög över mot söder på avstånd. Den bestod till betydande del av råka, kanske allra mest av råka, men alla ex kunde ej bestämmas kritiskt.

1986-01-31.

9
Jag reste ensam till Sövde by med buss och gick en rätt lång runda i grått och kyligt väder. Men sikten inte dålig. Från vägskälet Ö om Sövde by gick jag på landsvägen söderut. Från kanalen mellan Snogeholmssjön och Sövdesjön lyfte 4 hägrar. Entita hörd. Jag inspekterade den gamla mellanspett-lokalen: rätt grova ekar på ängsartad vegetation omedelbart norr om kanalen, ~~Öster~~ öster om landsvägen. Se kommentar sist i detta protokoll.

Gick ner till Sövdesjön, passerade Saxeröd, som i gamla dagar var Dahls sommarställe. Till min överraskning fann jag att södra delen av Sövdesjön var öppen, vattenytan var säkert c 800-1000 m i diameter. Detta syntes inte från Sövde by, ty de norra två-tredjedelarna av sjön var helt islagda. - I det öppna vattnet låg två par gräsänder och 4 knipor varav 2 hannar ad; osäkert huruvida de två andra kniporna var honor eller unga hannar. Dessa siffror som synes ytterst låga. Men därtill låg i sjön en flock på 120 storskrakar varav en hög procent hannar ad, samt på avstånd från denna flock ~~ett~~ ytterligare 2 storskrakar. 1 havsörn ad och 1 dito juv i luften, den ~~gamla~~ gamla fågeln fällde på iskanten ett stycke från skrakflocken, som låg kvar hela tiden. Den gamla örnen satt länge. 1 korp flög över, 1 kråka likaså. På håll bortåt Holmabacken (=Frihultsbacken) 3 havsörnar juv lågt kretsande. Den ovannämnda unga havsörnen hade försvunnit söderut och ingick nästan säkert inte i gruppen på 3. 1 havstrut över sjön, i intressant dräkt, nästan ad men jag tyckte att manteln hade en viss fläckighet som jag tolkade som rester av ungdräkten. 2 svanar på långt håll, sannolikt knölsvan.

Jag gick ner till kvarnbacken, upp på denna, förbi kvarnruinen - där jag gjorde paus förstås, och tittade ut över sjön - och därpå vidare genom skogen, som nästan bara består av gran och nu är vuxen och delvis under avverkning. Gick fram till de goda utsiktspunkterna vid Sövdesjöns SV hörn. I snön i skogen, mest på skogsvägen, sågs spår av räv, hare, rådjur, ekorre, litet kanin, och även av smågnagare men av dessa mycket sparsamt. Icke en enda småfågel sedd eller hörd i skogen på denna sträcka!

Vid det lilla huset som heter Tranebo sågs 8 bergfinkar i träden, de flög bort, men c 10 gulsparvar och c 8 talgoxar var kvar. Det skall sägas, att huset var folktomt och att ingen fågelmatning pågick här. På fälten västerut och ner emot SV sågs på en plats c 20 kråkor och 3 korpar samt på en annan plats 15 kråkor och 1 korp.

På Holmabacken uppe i norr satt 2 havsörnar på marken, nästan säkert ungfåglar, och uppe i NV kretsade 4 andra havsörnar, alla juv! De steg delvis till stor höjd, 2 av dem höll rätt nära ihop högt uppe, den ena av dessa släppte ett rätt litet föremål som föll nedåt men den andra örnen "ställde sig på huvudet" nedåt, fick hög fart och tog föremålet i luften, sedan det fallit (skattningsvis) 100 meter. Dessa båda örnar var då på c 300-400 m höjd, inte högre.

De 2 örarna på ~~Holmabacken~~ Holmabacken var klara juv, rörde sig ett slag. Här alltså 6 havsörnar juv samtidigt, och länge. På håll uppåt NV väl 100 kråkor, 5 korpar samt 15-20 kajor. Troligen fanns en åtelplats här.

1 ormvråk lyfte i skogsbrynet, försvann kvickt, var normalfärgad. Jag tog matrast i skogsbrynet med god sikt mot S och SV. En ensam gråsiska flög över. Flock på drygt 10 talgoxar. De 6 havsörnarna länge sedda.

Jag forts., gick nu i krokar ungefär österut på skogsvägen ~~Österut~~ Frihult - Gydarp - Jocksborg - Kejsarhuset - Snogeholm. Gydarp nu rastplats för Snogeholms västra strövområde. 16 bilar med folk kom österifrån på väg till Gydarp. - 2 korpar flög österut, lekande med varandra i luften högst elegant. 1 liten glänta i hög tät gran-skog flög en mesflock över, fåglarna fällde delvis synliga, det var entita och troligen även talgoxe, och jag tyckte mig höra kungsfågel, men ej bergsäkert, jag tror svartmes har ett liknande, mycket högt och fint läte. Därutöver inga fåglar på denna sträcka.

FORTS

1986-01-31 forts.

Spår i snön syntes av rådjur och hjort, men jag vet inte om det var dovhjort eller kronhjort. Snö låg delvis rätt tjock vid vägkanterna inne i skogen, men på öppen mark fanns nästan ingen snö.

Jag kom alltså till Snogeholm västerifrån, för ovanlighetens skull. Vid ekonomibyggnaderna 1 talgoxe och en kör av gråsparvar. Snogeholmssjön helt frusen utom just där diket, eller snarare kanalen, kommer ut i sjön precis söder om slottet. Här brukar vara något litet öppet vatten även ~~men~~ kalla vintrar. Det öppna vattnet ligger inte fritt utan inne bland höga buskar. Här fanns idag 2 hägrar och minst 18 gräsänder, mest hannar. På sjöns is sågs inga fåglar. Isen åtminstone delvis glanskis.

Jag hade luskat ut att en buss från Ystad till Sjöbo via Snogeholm borde komma ungefär nu. Den kom också kl 1410, och jag tog den en bit upp. Jag var enda passageraren! Bussen gick via Sövdeborgs slott. Kl 1420 steg jag av där vägen från slottet ansluter till stora väg 13 strax sydväst om f d Sövdeborgs station. Jag gick in i den täta granskogen här för att dra på mig en extra tröja. Härinne var en stor mesflock, till betydande del väl synlig i en liten glänta. Säkert 25 ex eller fler, talgoxar och entitor sågs, kanske fanns även andra arter. Jag följde vägen förbi f d stationen - Tågra gård - västerut mot Spjällakorset. Grått och något disigt väder, men torrt liksom hela dagen tidigare. Mättlig vind omkring ost, kall, byig, men sakta avtagande.

Kl 1430 startade jag från skogsbrynet vid busshållplatsen. Gick sedan som ovan sagts. Fram till kl 1515 sågs icke en enda fågel, vilket väl måste vara exceptionellt. Kl 1515 flög 2 skator mot norr ~~men~~ över vägen. Kl 1518 kom 8 + 2 gäss flygande neråt Lottentorps gård. Jag fortsatte sakta fram till Spjällakorset, ankom dit 1530. Nere i S-SV, söder om vägen till Ilstorp, flyger småflockar av gäss åt olika håll, summa sedda ex knappt 50. Även ses kråkor i glesa flockar flygande på långt håll i SV, summa c 25 ex.

Kl 1540 en tät fågelflock över Oran, c 40 ex, mycket långt bort; det ser ut som en skrämmd flock ringduvor, men tyvärr ej helt bergsäkert. Flocken syns mot himlen men när den går ner framför skogen blir den omöjlig att följa.

Kl 1545: rätt långt bort mot Tågra kommer en kungsörn juv sakta flygande ungefär mot ONO-NO, svänger några gånger, är nästan säkert på väg att ta nattkvarter i Oran. - Kl 1557 kommer bussen från Sjöbo, jag tar den till Lund, ankomst dit 1652. Från bussen S om Ilstorpsgården c 35 gäss vid liten frusen översvämning på höstsädesfält. Det är praktiskt taget säkra sädgäss. Vägen hem går via Blentarp - Veberöd - Torna Hällestad - Dalby. Vid Veberöd kl 1617 massor av kråkfågel över vägen, kråka, råka, kaja, de svärmade omkring delvis i kastande flykt. Totalt sågs c 200-250 ex, men fler fanns troligen. Jämför i morse då jag såg c 500 - 700 ex.

I Dalby en turkduva sedd kl 1000 i morse.

Ankom Lund 1652.

Mycket säregen "snedbelastning" ifråga om sedda rovfåglar:

ormvråk	1
kungsörn	1 juv
havsörn	1 ad och minst 6 juv.

Kommentar om gamla mellanspettlokalen: jag har besökt den många gånger, dock ej ofta på senare år. En del av de grova ekarna är avverkade (inte nyligen). Marken närmast norr om ekdungen var förr i världen rätt sumpig och hyste ett vackert bestånd av en vit orkidé, vars namn jag nu ej kommer ihåg. Den marken dränerades för länge sedan och är nu bevuxen med buskar och yngre träd. - När vi fann

mellanspetten här på 30-talet, var lokalen paradisisk. Sedan lades en dansbana här. Flickorna på Sövdeborg sade mig att platsens namn var Källsåker. Dansbanan togs bort så småningom, det är my. längesedan nu. Det är ovisst när mellanspetten försvann härifrån. Det var efter 1941 men troligen före 1945.

Jan. 1: en nötkråka flög ungefär mot SV kl 0850. Rätt låg höjd, och den kom nästan rakt över huset. Jämför 29 dec. -85 och ytterligare något datum samma månad.

Jan. 1-7: på vanliga julkärvar, som nyligen satts upp utanför UB, sågs ringduvor flera gånger, maximiantal 7 ex samtidigt. Efter 7 jan. sågs de inte där, utom 27 jan., då 2 ex sågs.

Jan. 15 och 16: vardera en sparvhök över Lund

Jan. 17: vid Ekologihuset 4 domherrar, alla var honor, i buskar i i trädgården. Denna dag hördes också överflygande korsnäbb.

Jan. 18: exkursion, se särskilt protokoll.

Jan. 20: i trädgård nära vår bostad på Tenorgränd hördes rödhake, och vid Ekologihuset hördes överflygande sidensvans. Denna art finns tydligen i trakten. Jag har fått flera rapporter men hittills inte sett den, inte heller hört den förrän idag.

Jan. 20 eller 21: vid fågelbordet talgoxe, blåmes, grönfink, gråsparv, bergfink. Gråsparv och bergfink upp till c 10 ex vardera. En bergfink hade inte bara stjärtbasen utan ett brett och rätt långt område på bakryggen gnistrande vitt; detta syntes naturligtvis utmärkt när den flög, men även när den satt lyste det vita på ryggen mellan de hoplagda vingarna.

Jag studerade fåglarna vid fågelbordet nästan varje dag men gjorde i regel inga anteckningar. Det skall tilläggas, att koltrastar var mycket regelbundna besökare. Någon enda gång sågs pilfink, och skator kom fram ibland men var alltid försiktiga. Vid sällsynta tillfällen fällde kaja och råka i trädgården och på fågelbordet.

Jan. 27: i en trädgård på vägen mellan bostaden och Ekologihuset såg jag 5 koltrastar; de varnade för en angorakatt som smög i kanten. I samma trädgård, på utlagda äpplen, satt 6 andra koltrastar tätt tillsammans. Dessutom flera andra koltrastar på samma sträcka. - Denna dag kl 1450 kom 15 sädgäss mot SV, och på ungefär en kilometers avstånd från dessa kom en flock på 4 sädgäss mot V.

Jan. 28: idag 7 koltrastar på de utlagda äpplena (se gårdagen). Idag såg jag också 2 svanar, obestämbart art, de flög på rätt stor höjd mot V; de höll sig ytterst nära varandra.

Jan. 23-28: sparvhök sedd dagligen över Östra Torn och/eller Ekologihuset. Den 26 jan. sågs ett ex sittande på TV-antennen på grannhuset. (Detta har hänt förut, men inte många gånger som jag har sett).

Januari, de flesta dagar: skrattnås och fiskmås ses över Östra Torn och angränsande delar av staden, ~~der~~ jag rör mig. Alltid glest, ibland ensamma ex, oftare 2-3-4 ex. Ibland bara ena arten, ofta båda, och jag ser regelbundet både utfärgade och icke utfärgade ex. Någon gång har jag sett 10-12 ex samtidigt på någon plats, t.ex. vid affären, där tydligen något ätbart funnits på marken.

H där

1986-02-08, lördag.

(12)

Vid fågelbordet idag några grönfinkar, högst c 5-6 samtidigt; vidare rikligt med bergfink, ofta c 13-15 ex sedda samtidigt varav 10-12 framme vid matplatsen på muren eller på marken därnedanför. Dessutom koltrastar som vanligt, dock aldrig mer än 2 samtidigt; samt någon talgoxe. Inga andra arter sedda vid fågelmatplatsen idag.

Kl 1400-1455 gick jag österut på det s k Hardebergaspåret och tillbaka. Gråblå himmel, närmare horisonten sharast gulgrå. Frostdis på avstånd men inte dålig sikt på "normala" håll. Solen oavbrutet synlig men solsken mycket svagt, och solen kastade en nästan omärklig skugga. Temp. c minus 8° C. Svag vind omkring 0, kall vind.

Fågel:

art	utvägen	återvägen	anm.
koltrast	2	1	ja, se nedan
talgoxe	minst 8, de flesta i flock	3 varav 2 sjungande	
blåmes	1	1	
skata	1	6	
kaja	0	2 på TV-antenn	
råka	0	1 " " "	
kråka	2	minst 5	
gråsparv	0	" 20-25	ja, se nedan
pilfink	1	1	" " "
grönfink	högst 4-5	c 5 + 6 + några spridda	ja, se nedan
gråsiska	15	samma flock	

Kommentarer:

koltrast: ena ex. på utvägen i hagtorn långt österut; detta bar fortfarande rätt rikligt med friska röda bär. Alla andra träd och buskar längs "spåret" nu utan bär, såvitt jag såg.

gråsparv: på hemvägen dels en my. livligt kvittrande flock på minst 12-14 ex, dels en annan flock på minst 10 ex, tystare och glesare.

pilfink: på utvägen 1 ex nära ett par grönfinkar; på hemvägen 1 ex i den livligt kvittrande gråsparvflocken.

gråsiska: flock exakt 15 ex my. noga studerad. Vistades vid gården där man håller ridhästar. Flocken satt på liten markväg i fullkomligt öppen terräng; ~~en gärdsgård~~ en gärdsgård av trä och några stubbade pilar i närheten. Alla sökte föda på marken, på vägen eller i vägkanten. Lyfte för ryttare flera ggr, gjorde kort sväng, återkom inom några sekunder till samma plats eller precis invid. Satte sig ett par ggr på gärdsgården, flög strax ner på marken igen. Lyfte även lätt utan synlig orsak. Flera ex i flocken hade mycket utpräglade längsfläckar, stora, mörka, lateralt på kroppen. Flera ~~andra~~ andra ex i flocken var ljusa undertill och hade mycket starkt rött på undersidan, långt bakåt speciellt på kroppssidorna. Ingen enda hade ljus eller vitaktig övergump; däremot såg jag på ett eller två ex, men inte på flera, att övergumpen var kraftigt röd. Alla hade svart hakfläck, och pannfläcken sågs på samtliga men var inte lysande röd, absolut inte så iögonenfallande som det röda på undersidan på några ex. Näbbarna var korta, och kroppstorleken föreföll helt normal.

Tillägg: (a) en av bergfinkarna har onormalt mycket vitt, från övergumpen långt upp på ryggen. Detta ex har jag sett några ggr på sista 7-10 dagarna.
(b) kl 1600 knäppte en rödhake ivrigt på grann-tomten. Ej hörd av mig på minst 14 dagar.

SLUT

12

(13)

1986-02-09, söndag.

Rundtur med Lena. Från Lund 1035, for - S Sandby - Dalby - Genarp - Håckebergasjön nära slottet, stopp här c 40 minuter. Sedan V om sjön - Kullaröd - Rockarp - Gyllebo - vägen Skurup/Veberöd - Stenberget - norra vägen till Blentarp - Everlöv - Kumlatofta - korsade Klingavälsån - Ilstorp - Björka - Övedskloster - Sjögården på Vombsjöns N strand; här steg vi in och beställde kaffe med dopp. Sedan vidare via Vombsjöns NV hörn - Vombsjöns V sida - Vombs by - Vombs ångar - Silvåkra - Stensoffa - Lund, ankomst dit 1535. Väder: tunt snötäcke i Lundaområdet, även S Sandby - Vomb, där snötäcket var "spräckligt". I området Håckeberga - Blentarp mera snö. Temp c 6-8 minusgrader, nästan lugnt. Molnfritt men på f m disigt och rätt dålig sikt på längre håll. Redan vid Håckeberga blev det dock bättre sikt och blåare himmel, och detta blev ännu mer markerat ungefär vid Gyllebo.

Fågel och övrigt utbyte: kort väg bortom Ö Torn 30 kråkor sittande. Mellan Dalby och Håckeberga 1 + 1 ormvråkar. Vid Håckeberga nära slottet flock 13 domherrar i höga träd, bl a askar. Därefter, på rätt kort sträcka, 8 + 16 + 23 + 6 dovhjortar dels på öppen mark, dels betande i skogsbyn! 1 flygande häger, 1 fasantupp. Några kajor flygande. Efter Stenberget var uppenbart en åtel utlagd vid en gård, åtminstone fanns här något ätbart på marken. Där i närheten fanns dels drygt 200 råkor på marken, dels minst c 250 andra kråkfåglar samlade på marken och i höga träd vid gården, det var råkor och kråkor, och summa 5 ormvråkar, dels på marken bland kråkfågel, dels i träd i närheten.

Kumlatofta: 1 ormvråk sittande; kråkor sedda my. glest. 1 korp. På snöfält c 300 m från ån 17 sångsvanar liggande, alla var snövita. Här kom en sånglärka överflygande, kvittrade till. Årets första!! Stor flock gäss hördes bortom skogen nära ån. Stopp vid ån, då fann vi gäsflocken, 120 sädgäss som stod jättelikt tätt samlade på frusen över-
svämning. Gässen böjde sig ned och drack av vatten som stod, helt grunt, ovanpå isen. Gässen "trippade" fram på isen så tätt samlade att halsarna nästan rörde vid varandra, det såg egendomligt ut, hela beteendet underligt. På staketstolpe c 300-400 m västerut vid ån satt en havsörn ad, satt länge. Vi fortsatte, såg 2 fjällvråkar vid Ilstorp, de satt i träd bara 150 m från varandra. Enstaka kråkor.

När vi passerat Björka och stannade vid "Stannys affär" med fri sikt över Vombsjöns Ö och SÖ del befanns det att 18 sångsvanar låg på fält här, det fält där det ofta står gäss. Av dessa svanar var 2 juv, alla andra snövita. 1 ormvråk. Kråkor vanligen mycket glest, men på ett fält en flock på 25 ex. Ytterl. 1 ormvråk sittande. - Folk fanns långt ute på Vombsjöns is. Vid Öved några kajor. Nära Sjögården en hästhage med hästar och c 45 kråkor.

Vid Vombs by kom en flock på 5 sädgäss mot V. 1 + 1 ormvråkar här. På Vombs ångar 3 rådjur men av fågel bara enstaka kråkor, därtill en häger i ett djupt dike med öppet vatten, denna häger lyfte inte fast han stod rätt nära vägen. Öster om S Sandby på håll massor av flygan-

de kråkfåglar. Vid Hardeberga enstaka råkor och skator. - Därutöver sågs: 1 större hackspett hanne vid Vomb. Talgoxe, blåmes, entita och nötväcka vid Håckeberga, två nötväckor jagade varandra med oerhörd fart. Gulsparv 1 ex vid Björka by. En ormvråk nära Genarp var mycket mörk, tedde sig svart även på närhåll. - Håckebergasjön helt frusen, men dess ~~avlopp~~ avlopp öppna, dock såg vi ingen fågel där trots letande. Krankesjön bara sedd på håll men den var säkert helt frusen. - Norr om Björkesåkrasjön nu stora områden med granskog kalhuggna. Skator sedda idag utan att noteras, och på flera ställen.

Hemma vid fågelbordet resp. över Östra Torn sågs före starten: fiskmås en ensam ad överflygande, skata, råka, grönfink, bergfink samt koltrast.

SLUT

13
14

1986-02-16, söndag.

På fågelbordet hemma på Tenorgränd idag: talgoxe sedd, 1 ex sjöng. Koltrast 2-3-4 ex, grönfink minst 5, bergfink högst 6-8 ex.

Kl 1320-1445 gick jag österut på det s k Hardebergaspåret och samma väg tillbaka. Väder: sol, måttlig vind omkring ost, nästan molnfritt. Temp c ninus 3° C; dagsmeja. - Fågel:

art	utvägen		hemvägen	
	villa-kvarteren	slätten	slätten	villa-kvarteren
sädgås	0	2 mot Ö	0	0
obest. gäss	0	10 mot Ö	0	0
skrattnås	0	0	0	2, ungefär mot Ö
fiskmås	6 mot Ö	0	0	3 mot Ö
gråtrut	0	11 mot Ö	0	0
havstrut	0	1 mot Ö	0	0
koltrast	0	1	0	1
talgoxe	2, varav en sjöng	0	0	c 5, någon sjöng
grönfink	2 flyg.	0	0	c 8 inalles, varav en "kväkte"
gråsparv	0	0	0	flock c 5 sedd, därtill hörd
pilfink	0	0	0	2
skata	minst 7, se nedan	2	0	c 5
kaja	c 10 ex, se svart-fågel	0	0	0
råka	några, se svart-fågel	0	1 över-flygande	1 fällde på gräsmark
kråka	några, se svart-fågel	0	0	0
svart-fågel	flock c 22 ex	0	0	0

Kommentar: en av skatorna i flocken hade en abnormt kort stjärt, men stjärtlös var den inte.

1986-02-19, onsdag.

Lena och jag reste till Köpenhamn för att se på konsthantverk, köpa böcker och äta gott. Vi tog 999-bussen kl 0850; den går via Limhamn - Dragør. Båtfärden försiggick 0935-1040. Det var sol och grant men flera köldgrader. Mycket is i Sundet, dels i form av tallriksis där "tallrikarna" var 1 dm - 1 meter i diameter; dessa delvis hopfrusna; dels var vattnet just "på gränsen till is", så att tallrikarna låg som maneter med $\frac{1}{2}$ - 1 meters mellanrum i en halvflytande massa. Vissa isfält stora och vita men ej hopskruvade. Öppna fält överallt, ibland bara 10 m breda, ibland kilometervida. Isen beredde inte dessa båtar några större svårigheter.

Fågel: här och där mycket gråtrut och en del havstrut. Stora flockar intensivt vitlysande ändar lyfte på håll, jag tror att det allra mesta var knipa. Bergsäkra knipor sågs allmänt i småflockar, övervägande hannar ad. Småskrak också allmän, låg mycket ofta parvis, ibland även ensamma eller i småsällskap på 3 - 5 ex. En alfågel-hanne sedd, och 1 + 1 + 1 storskarvar sågs också.

Limhamns hamn: mycket skrattmås och en jätteflock vigg, individ-antal 600 - 700, hög procent hannar. Sågs bra men bara en del av flocken hann jag granska noga.

Vi hade en mycket givande dag i Köpenhamn, gick och beundrade keramik och husgeråd och konstutställningar, och jag köpte några böcker. Återfärden till Lund samma väg skedde i mörker, och då blev båten försenad av isen, dock knappt mer än en halvtimme.

1986-02-22, lördag.

Skånes

Lena och jag startade från Lund 1040, for via S Sandby - Revinge-
hed - Kvinnevad - Silvåkra by - Vombs ängar till Vombs by, ankomst
1125. Vi hade samtal med Berith Cavallin, stannade hos henne till
1325. Hon fick min renskrivna dagbok för år 1935, dock inte som per-
sonlig gåva utan avsedd för ~~Skånes~~ Naturvårdsförbund. Hon bjöd på
kaffe och smörgåsar, och vi diskuterade eventuella gemensamma sommar-
planer.

Lena och jag fortsatte 1325, for längs Vombsjöns V sida - dess
N sida - dess Ö sida - Björka by - korsade väg 12 - ner till Ilstorps
by - Ilstorps gård - Tågra - f d Sövdeborgs station - Snogeholm -
Bellinga lagård, men ej upp till backen med god utsikt över Ellesta-
sjön utan svängde västerut via Knickarp - Blentarp - Veberöd; här
stopp för bensinköp, sedan forts. via Tvet - Silvåkraskogen - Tvedöra
- S Sandby - Lund, ankomst 1630. Utmärkt vackert väder, sol, delvis
lätta moln, mycket svag vind. Temp. i Lund på morgonen c -12° C.
Berith berättade att minimitemperaturen i Vomb den gångna natten
varit -21° C.! Landskapet helt snötäckt; snödjup i området Lund -
S Sandby skattningsvis 10-12-15 cm, men i trakten Vomb - Ilstorp
säkert 20-25 cm, och f ö c 20 cm längs den väg vi följde. Alla sjöar
frusna förstås. Folk mångenstädes ute på Vombsjön. Även en personbil
och diverse utrustning ute på isen några hundra meter utanför Käv-
lingeåns utlopp ur sjön. Bäckan vid Övedskloster delvis öppen men
my. mer frusen än förut. Klingavälsåns fåra åtminstone delvis öppen
nedanför Ilstorps by och vidare västerut!

Vi stannade på många ställen längs färdevägen. Fågelutbyte ganska
bra, även om antalet sedda arter blev måttligt, som det ofta blir
när man gör en sådan här runda med korta uppehåll på de flesta
ställen. ~~Skånes~~ Vi såg i kronologisk ordning följande:

1 flygande ormråk nära S Sandby
1 " tornfalk " Revingeby
1 " ormråk " "
1 sittande " vid Revingehed
1 " tornfalk " "

Kräkor, råkor, kajor, skator sedda, ej noga bokförda idag.

Vombs by: 1 större hackspett, 1 snöskata, 1 koltrast, flera talgoxar.
Väster om Vombsjön: 5 storskrakar flygande, 1 ormråk flygande,
1 jorduggla flygande på nära håll med rätt stort byte, nästan säkert
en smågnagare. Ugglan flög delvis nära ormråken, men någon samman-
stötning blev det inte. Glesa kräkor på fälten.

Svansjö: 1 extremljus ormråk ses fälla.

Övedskloster: drygt 50 kajor sittande i höga trädtoppar. Nötväcka
hörd, mesar hörda. Ingen strömstare i bäcken, trots letande. En
passerande dam sade oss att hon sett strömstaren där många ggr i
vinter, dock ej på de sista 14 dagarna, troligen eftersom bäcken då
frusit till så mycket att endast små öppna ~~ställen~~ "luckor" återstod.

Öster om Vombsjön 1 domherre hanne, därtill obestämda / småfåglar.
Vid Björka by kl 1415 rätt mycket småfåglar vid vägkanten; jag kunde
ej bestämma dem säkert. Kanske sågs här bl a domherre.

Ilstorp: 1 fjällvråk sittande i träd, men lyfter och jagar bort en
i annat ttäd sittande ormråk. - Söder om Ilstorps by kom massor av
gäss framflygande, flög i flockar av my. växlande storlek mot Ö och
(eller) NO. Allra minst 1000 ex flög bort, men drygt 500 befanns stå
eller ligga kvar på snöfälten nära Klingavälsån. Gräsand allmän här,
jag såg hundratals, och troligen fanns ännu fler på långt håll i ån.
Ans fåra var ~~öppen~~ (öppen smalt). På snön nära ån satt 2 havsörnar,
de satt länge stilla, tyvärr i stark motsol, varför jag inte kunde
avgöra åldern. 1 korp överflygande, lät höra sina fina läten!

~~Skånes~~ Helt nära Ilstorps by, på snön i slutningen, fann
jag 3 flockar raphöns, c 13 + 5 + 19 ex. Inbördes avstånd mellan
flockarna bara c 100 meter!! På vägen mot Ilstorps gård fann jag i
snö nära vägen ytterligare en flock raphöns, troligen bara 5 ex.

FORTS

16 17

1986-02-22 forts.

Spjälla vid vägskälet: 60-70 kråkfåglar, mest kråka, troligen en del kajor också. Svårt att stanna här p g av snabb trafik på stora vägen.

Tågra: en sittande tornfalk, i träd. Inga gäss trots noggrann rundspaning.

Sövdeborgs f d station: 2 rådjur. Därefter färd genom skog varvid intet djurliv sågs. Norr om Bellinga lagård kom ännu 1 korp överflygande. Vid Knickarp 5 rådjur. Ett par kajor sedda. Söder om Blentarp kom gåsflockar, rätt stora, de flög dels mot SO, dels mot SV. Beteendet inte som de brukar visa.

Veberöd: kajor sedda i samhället. Vid Tvet 1 sittande ormvråk. I Silvåkraskogen, rätt nära nedfarten till Stensoffa fältstation, ännu 1 ormvråk sittande på halv höjd i högt träd. Ekorre över vägen.

Kråka, råka, kaja, skata idag ej noggrant anförda.

artlista:

sädgås betydligt över 1500
storskrak 5
gräsand 100-tals
ormvråk 8 varav en extremljus
fjällvråk 1
havsörn 2
tornfalk 3
rapphöna 13 + 5 + 19 + 5
jorduggla 1
större hackspett 1
koltrast bara 1 sedd
snöskata " 1 "
talgoxe flera ex
nötväcka hörd

domherre
skata
kaja
råka
kråka
korp 2

även:

rådjur
ekorre

SLUT

1986-02-23, söndag.

18
Bilexkursion med Carl Axel Bauer. Han ringde på lördagskvällen och föreslog en tur till Fyledalen med start 0830 och hemkomst redan omkring 1230, och jag tackade ja med förtjusning.

Han hämtade mig punktligt. Oerhört grant väder hela dagen, men kallt. På morgonen hade Lund -14° C och Sturup -19° C enligt "Fröken Väder". Vindstilla, molnfritt, utmärkt sikt, men på morgonen delvis markdimma, strålningsdimma, i trakten av Dalby och Veberöd, även i östra Fyledalen när vi kom dit. Men all dimma upplöstes snart, och det blev blixtrande klart, med mycket snö och tjock rimfrost. Röken ur hus och stugor steg lodrätt upp. Temperaturen steg förstås, men jag tror inte att den blev högre än omkring -8° C när vi var ute.

Vi for utan uppehåll Lund - Dalby - Veberöd - Sjöbo (karusellen väster om samhället) - Sjöbo Ora - ner i Fyledalen till Eriksdal, sedan i dalen förbi Röddingeberg - Röddinge by - upp på väg 12 - ner igen i dalen - Fylan - Lyckås - Örups almskog (bara förbi den på vägen söder om den) - Tomelilla - svampakorset - ner till Ödemarksgården (detta var den ojämförligt finaste platsen, se nedan) - sedan ner i dalen igen - upp till Baldringe - Ållskog - genom Nyvångsskogen ner i Fyledalen på nytt - upp via Fylan - väg 12 - Röddinge by - Eriksdal - ner till stora vägen Sjöbo-Ystad strax norr om Assmåsa gård - följde väg 13 mot Sjöbo men ~~████~~ (d v s väg 13) vid Spjälla vägskil vid västerut mot Ilstorps gård - Ilstorps by - upp till väg 12 och for sedan genaste vägen via Veberöd - Dalby till Lund, där jag avlämnades kl 1240.

Det blev en jättelikt fin rundtur. Stannade många ggr för rundspaning och/eller bestämning av fågel på längre håll. De allra flesta rovfåglarna, speciellt vråkarna, upptäcktes sittande i träd, och de flesta blev sittande, men ett par ex som satt nära vägen lyfte förstås. Vid Ödemarksgården satt de flesta gladorna i samma trädrad som förra året, när jag var ute med Bengt Olof Landin och hans fru och paret Dahm; gladorna satt kvar när vi granskade dem från bilen men lyfte när vi klev ut. Andra glador sågs samtidigt kretsa på olika håll, delvis nära, delvis mycket långt borta. På denna plats även rätt många vråkar som flög lågt förbi åt olika håll; därtill flera sittande ex. Örnar sågs både sittande och flygande, se nedan.

Varje enskilt stopp redovisas ej härnedan. OBS också att vi på grund av turens uppläggning såg ytterst litet småfågel, åtminstone ytterst litet bestämda småfåglar. Kråkfågel sågs däremot rikligt, antecknades ~~████~~ inte överallt, men ungefär riktiga siffror ges härnedan.

Eftersom sträng kyla rätt i många dagar nu, var praktiskt taget alla vatten frusna, inte bara sjöarna utan även rinnande vatten, t ex Klingavälsån vid landsvägskorsningen Ö om Veberöd, ån i Fyledalen vid Lyckås etc etc. Artlistan blev kort: inte en mås sedd, inte heller någon duva eller hackspett, och, som sagt, nästan ingen småfågel. - På utvägen sågs dagens första ormvråk inte förrän vid Röddingeberg; dessförinnan bara litet svartfågel.

Snötäcket var som igår, obrutet överallt; och i Fyledalen och angränsande trakter skattningsvis c 20 cm tjockt. Viss drivbildning sågs; vinden hade då tydligen varit omkring ONO-NO, men i stort sett låg snön jämnt. Och vädret var i sanning bländande.

Ganska många rådjur sågs också, däremot inga andra hjortdjur. Spår ofta rikliga men studerades inte idag.

Artlista på nästa sida.

1986-02-23 forts.

(19)

	Fyledalen fösta om- gången	Örup- Gomelilla	Ödemarks- gården	Fyledalen - Allskog- - Fyledalen	Ericksdal- Snogeh.-sj	Ilstorp	Klosterrågen - Veberöd- - Dally-Sund	anm.
sädgäs	-	-	-	-	-	2000	-	ja
sångsvan	6	-	-	-	-	-	-	ja
gräsand	-	-	2	-	-	-	-	ja
obest. and	10	-	-	-	-	-	-	ja
ormvråk	8	2	11	1	2	-	1	ja
hällvråk	-	-	-	-	-	1	-	ja
havsörn	2	-	8	-	-	-	-	ja
kungsörn	-	-	1	-	-	-	-	ja
glada	-	-	>40	-	-	-	-	ja
fåsan	-	11	-	-	-	-	-	ja
rapphöna	-	-	-	-	-	5	-	ja
entite	2	-	-	-	-	-	-	ja
gulsparr	15	-	-	sedd	-	-	-	ja
kaja	ja	ja	ja	?	ja	-	ja	} ja
råka	?	allmän	allmän	ja	-	-	ja	
kräka	ja	ja	massor	ja	ja	?	allm.	
obest. } kräkf. }	allm.	ja	många	ja	-	ja	ja	

Se även kommentarer följande sidor.

Kommentarer till artlistan samt tillägg.

sädgås: på hemvägen kort stopp vid Ilstorp med sikt över Ådalen: en utomordentligt stor och lång och delvis tät flock gäss låg på snön nära ån. Flocken var minst 1000 m lång, och en sträcka på c 300 m var den ~~mycket~~ mycket tät och massiv. Absolut minst 2000 ex. Fingranskning skedde ej, vi hade bråttom hem. Men bara sädgås kunde ses. Några helt små sällskap uppe och flög: bara sädgås.

sångsvan: i Fyledalen nära vackraste biten vid uppfarten (från NV) mot Lyckås: 5 + 1 flygande ex, lågt, skrämde av tre människor som gick till fots över snön nära ån. Alla svanarna säkerligen ad.

gräsand: 2 ex kom från V och fällde vid Ödemarksgården, på stort fält, men nästan säkert fanns där ett öppet dike.

obestämda änder: före ankomsten till Röddinge by såg Cacke en rätt liten flock flygande änder på långt håll, han tippade gräsand men var osäker. Själv såg jag inte flocken.

ormvråk: av de 8 i Fyledalen var ett extremt ljust, "börningevråk", om ock ej av allra ljusaste typ. Vid Ödemarksgården ännu ett my. ljust ex, övre vingtäckare vita eller smutsvita bl.a.

Fi Stark sol Senare, nära Ållskog, ett rätt ljust ex flygande, men det flög över snö, och jag bedömer inte exemplaret som klar "börningevråk".

fjällvråk: 1 ex lyfte från tjock snö på marken nära Ilstorp; säkerligen samma ex som jag såg igår på precis samma plats. Mycket grant och kontrastrikt tecknat ex.

väster; havsörn: i Fyledalen först 1 ex i grantopp, långt håll men sannolikt en juv. Därefter 1 ex i hög bok nära Lyckås, ålder osäker men sannolikast juv. Sedan vid Ödemarksgården 1 ex sakta anflygande från ~~Ø~~; var juv, fällde hos annat ex på mycket stort platt fält; här en svag sänka ur vilken snart ytterl. 3 havsörnar kom upp, därtill en kungsörn juv. Av dessa havsörnar var 2 med (nästan?) rent vita stjärtar. Ytterligare havsörnar kom samtidigt tillsynes utan att slå följe med de som satt på marken. Totalt sågs här minst 8 ex varav nästan säkert bara 2 ad/subad. Det är tänkbart att något ex från Fyledalen kan ha kommit hit, men troligen hade vi idag 10 olika ex.

kungsörn: se föregående. Satt länge vid 2 havsörnar, föreföll kungsörnlik även när den satt, särskilt huvudets prägel; men själv vågade jag inte bestämma den bergsäkert förrän den flög upp. Cacke utnämnde den reservationslöst till kungsörn redan när den satt stilla. *Var typisk juv.*

glada: underbaraste uppvisning vid Ödemarksgården. I trädrad vid gård nära vägen och närmast norr om Ödem. satt c 28-30 ex, andra flög på håll i S och V och NV. Jag tror personligen att vi såg närmare 50 glador sammanlagt. Alla på denna plats; de hängde över markerna rätt lågt, ofta över kråkflockar, bland flygande kråkor, med ormvråkar etc.

fasan: på fält i kanten av dunge nära Örup/Övraby gick en hel flock, jag räknade 8 ex men Cacke fann 11 ex. Ovanligt mycket numera!

rapphöns: på hemvägen talade vi om rapphöns. Cacke hade inte sett arten under hela år 1985. Jag berättade om mina gårdagsobsar just vid Ilstorp, och min själ om inte den lilla flocken anträffades, halvt begravd i snö, bara 12-15 meter från allmänna vägen. Cacke tog ett par fotos. han körde till sist så nära att fåglarna sprang upp och lyfte. Det var fem ex.

FORTS

entita: i Fyledalen fällde 2 små mesar framför oss på vägen. Det befanns vara 2 entitor.

gulspary: vid första stoppet i Fyledalen sågs en småfågelflock på håll i toppen på högt träd. Tuben fram, det var gulspary. Senare sedd från bilen nära Ållskog.

kaja
råka
Kråka
obest.
kråkf.

Kråkfåglar ej noga bokförda, men de var rikliga. Redan på utresan vid Östra Torn sågs råkor sitta stilla på marken, flera tiotal, de "kurade ihop sig" i kölden. Därefter sågs råkor mångenstädes, vid Tomelilla och däromkring i betydande flockar. Kaja många platser, delvis allmän. Kråka nära Ödemarksgården en ren flock på c 85 ex på marken, andra rena flockar på upp till 25-30 ex sedda flerstädes. - ~~kråkf.~~ I träd i Fyledalen m 1 m nära Lyckås mycket kråkfågel på håll, nästan säkert var det mest kråka. Inalles sågs kaja i 100-tal, råka och kråka i åtskilliga hundratal (skattat).

Obestämda småfåglar sågs flerstädes, rätt mycket t ex i Eriksdals lilla samhälle, säkerligen mest sparvar, men vi stannade inte för dem idag.

Skata sågs bl a i Lund men ej i Fyledalen.

Rådjur: nära Röddinge by 2 ex flyende över stora snöfält, senare minst 4 ex, varav minst 2 med rätt stora horn, gående precis i kanten av dalen vid den branta sluttningen NV om Benestads kyrka. Och V om Ödemarksgården dels 3 ex bortspringande, dels en flock på 5 ex liggande på snöfält. De låg kvar fast vi stannade med bilen c 300 m därifrån och de låg kvar ~~kråkf.~~ även när vi vände bilen just här (vilket måste ske i flera etapper).

En härlig tur. Det befanns att Cacke endast sällan exkurrerat till Fyledalen (vilket var en nyhet för mig). Han lämnade av mig vid Tenorgränden 8 kl 1240. Vi beslöt att göra flera turer tillsammans, även denna säsong medan örnarna är kvar.

OBS att "Svampakorset" är namnet på ~~den plats~~ strax väster om Tomelilla, där väg 12 (=Malmö - Simrishamn) korsar väg 20 (=Ystad-Kristianstad).

(22)

Notiser februari 1986

febr. 15-18: bergfinnen med den vita teckningen förlämps upp på ryggen återsett vid fågelbordet

febr. 28: en ringduva i parningsflykt utanför Ekologihuset. Detta var en solig eftermiddag, men det hade varit mycket kallt i c. två veckors tid och var fortfarande mycket kallt.

Ringduvor sedda av mig i Lund bara ett par gånger i februari och då ensamma eller bara 2-3 ex. Tillsammans.

1986-03-01.

Lena och jag gjorde rundtur. Från Lund kl 1020. Högtrycksväder, sol, lugnt, klart. Och kallt: minus 14° C på morgonen enligt "Fröken Väder". Vi for Lund - S Sandby. Här fyllde vi på bensin. På vägen en hel del svartfågel, mest råka, till stor del nära vägen. Från S Sandby fortsatte vi till Dalby och därefter mot Björnstorp. Första ormvråken sedd, satt i träd, var mycket mörk. Vid Björnstorps torg (=vägskälet strax S om slottet) var klockan 1100. Forts. mot Genarp, ny ormvråk i högt träd vid vägen. Vid Hækkebergasjön stannade vi inte vid avloppen men väl nära slottet. Rundspaning gav i söder 2 + 2 + 2 + 1 korpar och på avstånd därifrån ytterligare 2 + 2 + 1 korpar, summa 12 ex, de lekte parvis i luften; obs att en "udda" fågel följde med i vardera sällskapet. Koltrast sedd, talgoxe dito, nötrvacka hördes ivrigt, säkert mer än ett ex. Fortsatte kl 1113. 6 dovhjortar sprang undan över öppet fält; 9 andra betade på fält och drog sig knappast undan, 3 av dessa var tjurar med stora horn. 2 ormvråkar ses här, ena ex jagar bort det andra. Kråka hörd på olika håll. Forts. 1126. 1 sittande ormvråk. Vi far raka vägen söderut förbi ~~mm~~ Havberg. Där denna väg korsar E 14 sitter 1 ljus ormvråk. På snön c 200 kråkfåglar, ytterl. några längre bort.

Landskapet är vitt, men snötäcket härnere tunnar ut, så att vissa fält ter sig "brokiga".

Vid Tärnö 1 ormvråk sittande i träd i parken vid gården. 4 rådjur långt ute på stora öppna marker. 8 kråkor.

Gärdslov 1139. Önnarp kort därefter, här flock c 25 kajor som sitter i träd. Vid gård 2 ormvråkar sittande nära varandra och bredvid dem 1 kråka. Vi tar väg 101 mot Ystad. Kl är 1148, och km-visaren, som vid starten stod på 79924, står nu på 79974. Vi viker av på liten väg söderut från väg 101 nära Ö Vemmenhög. Här kommer en liten bredvingad örn lågt över snöfälten, flyger norrut, en kråka i närheten; örnen ses både snett framifrån och från sidan, och sedan bakifrån. Långa handpennor inte alls lika starkt spretande som t ex hos havsörn. Huvudet från sidan är ett mycket klart Aquila-huvud, näbben kraftig men övernäbb böjd ända från basen. Färg: mörk, ovasidan föreföll ha otydliga och matta ljusa teckningar av ringa utsträckning, undersidan mörk, stjärt mörk, absolut intet vitt att se vid stjärtroten. Vingen: jag tänkte inte på att räkna de långa "fingerformade" handpennorna, men jag fick intrycket att dessa var färre till antalet än t ex hos havsörn.

Det var tydligen fråga om en större skrikörn. Vi såg den försvinna bakom en obetydlig ojämnhet i marken. Efter 15 sekunders tvekan vände vi på vägen och for upp mot väg 101, kom dit lagom för att se örnen anfallas i flykten av en fjällvråk, som tedde sig särdeles ljus eftersom den flög över solbelyst snö. Örnen fällde i rätt högt träd strax S om väg 101, satt här fritt men blev på nytt attackerad av fjällvråken, lyfte då och flög sakta mot N tills den försvann, sågs utmärkt även denna gång. Oerhörd tur att få se den omigen, den måste ha gjort ett kort uppehåll sedan den först ~~för~~ svann ur sikte. Utmärkt observation, det var större skrikörn, gammal fågel. När den flög bort, sågs att vingarna var ovanligt starkt nedåtböjda, inte i m l m jämn båge utan som skissen visar med en markerad "knyck". Inte på länge har jag sett den karaktären så tydligt som jag såg idag.

Mycket lyckat, förvisso.

Fjällvråken stannade kvar i det träd, från vilket den jagat bort örnen. -

Vi fortsatte kl 1202. 3 fasantuppar rätt nära. Vi passerade Dybeck utan att stanna, fortsatte österut på den lilla vägen till Abbekås, ankomst 1216, via Möllerup. Km visar 79992. Tittar ut över havet: is, is, is. Allra ytterst mot horisonten tyckte jag / mig se

FORTS

1986-03-01 forts.

att det glittrade i det starka motljuset, men om det var öppet vatten eller någon sorts "horisonteffekt" var omöjligt att avgöra. Isen var nära stranden ojämn och hade en del små trånga vakar, men längre ute var den i stort sett jämn om ock ej spegelblank. Vid minimal vak - bara några kvadratmeter - nära stranden 2 knölsvanar, en ad och en juv. På isen där i närheten c 100 gräsänder glest stående. Dessutom en väl samlad flock på 18 kråkor, grå kråkor alltså, och bredvid dem en svartkråka, jag såg näbbformen mycket tydligt. Den hackade på något föremål och flög sedan långt bort. 2 kajor också här, men inga råkor; enligt min erfarenhet ses de aldrig eller nästan aldrig sitta eller leta föda på isytor.

En trång vak i närheten, smal men kanske högst 100 m lång: här 50 knipor, 20 småskrakar och 8 storskrakar. Annan vak, större men mycket smal och av oregelbunden form: här nog c 400 knipor oerhört tätt samlade, och därför svåra att räkna, samt några viggas. OBS den ovanliga artfördelningen, dock ej oväntad eftersom jag länge vetat att havet vid sydkusten är särskilt bra för övervintrande knipor. - 2 havstrutar ad sedda, även enstaka gråtrutar.

Från väster, ungefär parallellt med stranden, kom flera andflockar flygande, det var bara knipor, c 250 ex. Nästan alla hann jag bestämma säkert; några få andra dykänder kan ha funnits. Ett fåtal storskrakar kom också flygande. Jag har aldrig sett knipor ligga så tätt som dessa flockar när de slagit ner, mest hos de flockar som redan låg i vakarna.

I havet västerut, eller sydväst ut, sågs andra trånga vakar i motsolen, fågel låg där men kunde inte bestämmas. Vakarna var små. 6 mörka ejdrar flög mot öster, 1 storskarv flög förbi. Gulsparv sedd och hörd, och en kajflock sågs vari individerna m 1 m tydligt höll ihop parvis.

Vi lämnade Abbekås 1245, for österut. En råka flög över stranden just när vi bröt upp. Fortfarande is så långt ut man kunde se. Vid vägskälet, där kustvägen ansluter till väg 101 vistades en flock råkor, c 20-25 ex, på marken. Klockan är nu 1254, och km-mätaren kommer just upp till 80000. Nu en sträcka utan vakar. Några små andflockar flygande över isen.

Svarte: stopp. Utanför samhället en vak långt ute med c 800 fåglar, mycket tätt, troligen mest knipa, men bara delvis bestämbara. På isen runtom denna vak 20 - 25 trutar. Havstrut sedd och hörd (men majoriteten säkerligen gråtrut). Närmare land en smal och mycket oregelbundet formad vak, se skiss som är my. ungefärlig:

Häri låg minst 900 fåglar, varav nästan allt var knipa. Någon vigg sedd, men huvudmassan av fågel låg så tätt att ex inuti flocken inte kunde bestämmas säkert. - Kajor sedda. På mycket långt håll mot SO, alltså närmare Ystad, sågs en annan vak, tjock med fågel. Det syntes att fågelmassan var brokig i svart och vitt. Någon småflock flygande knipor också sedd därborta.

På sträckan Abbekås - Svarte - Ystad inte en enda vråk sedd! Några my. lätta cumulus-liknande molnbildningar syntes över land, men ingen kretsande fågel där, eller annorstädes; däremot flög trutar glest över havsisen, även några mindre måsar, jag tror det var fiskmåsar.

Vi tog en fika i Ystad i konditoriet vid torget nära stationen. Detta sköna avbrott varade kl 1320-1335; sedan for vi nerom hamnen och rundade den stora silo-byggnaden där det brukat vara så mycket turkduvor. På silon, ibland uppflygande och fällande på gatan, sågs c 100 tamduvor. Där satt också 12 turkduvor, som inte blandade

FORTS

1986-03-01 forts.

(25)

H
turk
in sig bland tamduvorna fast de höll sig i närheten. Jag sökte efter fler tamduvor utan framgång. - Hamnen var full med is, sönderbruten visserligen men tät och grov. Ett par mycket små öppna ytor, kanske 10 - högst 20 m i diameter. Strax utanför hamnen en vak, varur c 500 - 700 änder skrämdes upp av en förbiflygande ormvråk! På isen i hamnbassängen c 110 skrattmåsar, allra mest ad i vinterdräkt, samt några få fiskmåsar. Bland förbiflygande änder sågs en enda brunand och en salskrake, hona eller juv. Några kråkor. Trutar på avstånd men bara få i hamnen. Flera skrattmåsar utöver de 110 också sedda. Ensam förbiflygande vigg. Klockan är nu 1355.

Vi lämnar Ystad, far ut på E 14. Råkor i vägkanten. ■ Vi kör ett par smärre kroker, bl a via Folkestorp, innan vi kommer in på väg 13 upp mot Sövestad, svänger där in mot Krageholm. I träd en ormvråk. Ser högkretsande rovfågel, stopp nära slottet. Det är 2 fantastiska havsörnar juv mot den blå himlen, ofta nära varandra, de "leker", följer varandra etc, ungefär över Krageholms slott och park. Vi fortsätter mot sjöns sydspets där vi brukar rasta, ser då att de båda örnarna glider mot norr och försvinner.

Rastplatsen vid Krageholmssjön: denna är förstas helt islagd, och isen snötäckt, många människor har gått där. Intet liv på sjön. Men i torr trädkrona på Lybeck sitter två havsörnar, synliga bara om man vet var man skall leta. Art lätt att bestämma, men ålder oklar; dock kan det ju vara de två ex som just nämnts. Inga andra fåglar här.

Vi forts. 1425. Vid gården väster om sjöns sydände - jag har glömt namnet, men där finns ett mycket stort bestånd av Heracleum mantegazzianum - minst 300 svartfåglar i flock på fältet. Mest kråka och kaja, oklart hur mycket råka. Snötäcket har bara fläckar här. Vi far norrut förbi Skårby. 1 ormvråk i trädtopp. Nära Amalielunds gård 1 glada lågt kretsande, steg sakta högre men fortsatte länge och kom rätt högt upp. Nu är klockan 1445.

Utsiktsplatsen nära Bellinga, slutningen V om Ellestasjön: 1 korp ropar, upptäcks, flyger söderut. 1 glada kretsar nära, och 1 havsörn upptäcks på måttlig höjd, ser oerhört stor ut och är "vit i akterkastellet", men faktiskt är det en ungfågel som håller ett stort vitt eller gråvitt byte i sina klor (som jag tror är bakåsträckt). Samtidigt kommer ~~fin~~ 1 havsörn juv från Nordost, bärjar kretsar under den föregående. Först nära, men de försvinner mot SV. Vi fortsätter norrut. Nära Sövdeborgs f d station 2 + 6 + 2 betande rådjur. På håll 4 korpor kretsande, hörs fint också. 1 fjällvråk sitter i björk.

Spjälla 250 kråkor (eller kanske: kråkfåglar. Svårläst. GR). Strax väster Spjälla massor av gäss nere i söder, även borta över Ilstorps by ses ett slag väldiga flockar av gäss, dessa försvinner dock snart. Gässen nere i SV kommer däremot upp mot oss och faller på snön norr om vägen mot Ilstorp. Det blir snabbt c 100 gäss, och fler kommer, hela tiden i småflockar, så att c 400-450 ex snart står här på bra håll. Jag hinner granska c 300 ex noga, allt är sädgäss, och de allra flesta har näbbarna till största delen apelsinfärgade. ■ Näbbformen också genomgående den vanliga, alltså inte den "bulldogsformade", som lär förekomma i vissa trakter i V Europa på vintern.

Antalet gäss som sågs av mig här måste varit betydligt över 2000. Egendomligt att så mycket gäss stannat kvar denna långa och kalla och åtminstone tämligen snörika period.

Vi forts. mot Ilstorp. 3 fasaner. Flock 8 rapphöns i snön. Ännu 1 fjällvråk i trädtopp strax norr Ilstorps by, säkerligen samma fågel som jag sett här flera ggr i samma träd eller atm. samma trädrad.

Björka by passeras 1545, sedan stannar vi med sikt över Vombsjöns SO del. 6 sångsvanar ad ligger på snöfält mellan "Stannys affär" och sjön. Gulsparvflock här. Glesa kråkor. Kajflock i vägkanten. Precis vid Övedskloster ses 1 sparvhök komma mellan höga träd och falla högt uppe i grenverket vid vägkorset, där vägen går upp till kyrkan.

Nu förbi Vombsjön på N sidan, intet ses, men vid sjöns västra

FORTS

1986-03-01 forts.

strand sitter 1 ljus ormvråk på hög stolpe. Ett stycke nedströms ån, alltså västerut, ligger c 25 sångsvanar på snö. 1 större hackspett flyger förbi.

Vombs ängar korsas österifrån. Här rastar c 300 sädgäss. 3 ormvråkar ses samtidigt åt skilda håll, sannolikt ses ytterl. något ex. Över stubbåker norr om vägen kommer 1 jorduggla helt lågt med kurs precis rakt emot oss, den svänger sedan och flyger fram och tillbaka längs ett dike. Ett tu tre kommer en blåhök hanne ad västerifrån och börjar patrullera av samma område som jordugglan, mycket lågt förstås. De båda fåglarna möts ett par gånger på nära håll, svänger tvärt, men ingen förföljelse blir det så länge vi är kvar. En helt härlig syn i kvällssplen när de båda kretsar och glider nära varandra. - På långt håll bortemot ena lövdungen ser jag i kikare en rödaktig varelse, kanske ett däggdjur. Tuben ger besked: en räv sitter och tittar ut över ängarna. Åt annat håll ett ensamt rådjur.

Vi fortsätter över ängarna. I högt träd vid Silvåkrakärret sitter 1 fjällvråk. Vi far hem via Silvåkra by - Tvedöra - S Sandby. Vid Eliselunds gård, där marken är mycket upptrampad av utegående kreatur, ses en småfågelflock: det är 130 gråsiskor, mycket eleganta, som söker föda här. Lättrörliga som de brukar vara, lyfter men faller genast igen praktiskt taget på samma plats.

Tvedöra: mycket kråkfågel. Och öster om S Sandby många hundra kråkfåglar på fält norr om vägen, detaljstudier ej gjorda.

Kommentarer och tillägg:

- a) korsnäbbar hördes flyga över vid Sövdeborg och Tågra.
- b) kråka, råka, kaja och skata ej alltid antecknade idag. På många ställen sågs glest fördelade kråkor, sittande eller flygande.
- c) före avfärden från Lund idag lovade jag Lena, att hon skulle få fem svenska kronor för varje örn vi såg och att ett extra premium på femtio kronor skulle utbetalas för varje örn som inte var havs- eller kungsörn. På det sättet blev Lena 75 kronor rikare: 4 havsörnar = 20 kronor. En större skrikörn = 5 + 50 kronor, summa 75:-
- d) onekligen en ovanligt god dag!

Summa sedda exemplar av valda arter:

ormvråk	16	varav 1 mycket mörk och 2 ljusa
fjällvråk	4	
<u>större</u>	1	ad
<u>skrikörn</u>		
<u>havsörn</u>	4	juv
<u>glada</u>	2	
<u>sparvhök</u>	1	
<u>blåhök</u>	1	hanne ad
<u>jorduggla</u>	1	
<u>korp</u>	17	en osedvanligt hög siffra

även antalet knipor var exceptionellt; och jag är mycket glad åt obsen av den svarta kråkan, eftersom jag har den bestämda uppfattningen att denna form är avgjort sällsynt i Sverige, även i Skåne. Samtidigt tror jag visserligen att den är utomordentligt lätt att förbise, kanske väl så mycket här i Sverige som när vi svenskar gör obsar i utlandet; och orsaken är i så fall att vi inte väntar oss att se den i Sverige och därför inte granskar svartfågelflockar särskilt noga i vårt land. Men allt detta innebär naturligtvis inte att den behöver vara m l m allmän här, som somliga kolleger tycks tro. Flyktiga observationer medför säkerligen ofta att råkor, mest unga fåglar, blir förväxlade med svartkråkor. Och det skall sägas att vissa exemplar är verkligt kritiska. Jag har många nästan säkra obsar av svartkråkor här i Skåne!

~~SLUT~~

Forts.

1986-03-01 forts.

Artlista nedan. K = sydkusten. Y = Ystads hamn.

storskarv 1 K
 sädgås massor
 knölsvan 2 K
 sångsvan 6 + 25
 gräsand K ej mycket. I inlandet
 sågs 1 vid Ilstorp och 1 på
 Vombs ängar, men Klingaväls-
 ån vid Ilstorp ej granskad
 brunand 1 Y
 vigg rätt få Y
 ejder 6
 knipa massor
 obestämda dykänder: massor
 storskrak 100, my. approx.
 småskrak c 20
 salskrak 1 Y
 ormvråk summa 16, varav 1 Y
 fjällvråk 4
 sparvhök 1
 glada 2
 havsörn 4
 större skrikörn 1
 blå kärrhök 1 hanne ad
 fasan flerstädes; alla sedda ex
 ej antecknade
 raphöns flock 8 ex Ilstorp
 skrattmås 130 Y
 fiskmås fåtalig Y
 gråtrut måttligt antal Y och
 på andra platser
 havstrut c 10-15
 obestämda trutar ej mycket
 turkduva 12 Y

ej inräknad → tamduva c 100

jorduggla 1
 större hackspett 1
 koltrast 2
 talgoxe några få
 nötväcka hörd på två ställen
 gulsparr vid Björka och på
 ytterligare en lokal
 gräsiska flock c 130 ex vid
 Bliselund mellan Tvedöra
 vägsäl och S Sandby
 korsnäbb, säkert mindre, hörd
 vid Tågra
 gråsparr Abbekås m fl platser
 skata flerstädes
 kaja allmän
 råka mycket allmän
 kråka allmän
 svartkråka 1 ex Abbekås
 korp summa 12 + 1 + 4
 obestämd svartfågel: en hel del

- - - - -

räv 1 Vombs ängar
 rådjur summa 16 sedda
 dovhjort " 15 "

- - - - -

I Lund på morgonen sågs även:
 bergfink
 grönfink
 fiskmås.

S L U T

1986-03-02, söndag.

Samma strilande vinterväder som rätt hela sista veckan, eller längre (se nedan!). Jag gick kl. 1250-1310 östlöst på det s.k. Hårdebergaspiåret, sedan kl 1310-1350 samma väg tillbaka i my. långsamt staket, med många uppehåll. Artlista:

art	utvägen	hemvägen	kommentar
sädgås	—	5 mot ONO	ja
sparvhök	1 my. lgrt	—	ja
skattmås	—	4	ja
fiskmås	1 ad	1 ad	
kolltärn	1, ej ♂ ad	3 varar 1 ♂ ad	
<u>Dubbelträrn</u>	—	1 mot ONO	ja
Stalgarke	sedd, 1 sjönp	minst 4 sjönp	
blåmes	—	1 sedd	
grönfink	enstaka sedda	rätt många	ja
domherre	hört	—	ja
gräspare	mågon sedd	säkert 8-10	ja
pilfink	—	3 överflypande	
skata	4	c 4-5	
kaja	mågon sedda	hört	
råka	c 12-14	c 8-10	ja

Forts.

1986-03-02 forts.

(29)

Kommentarer:

sädgås: flocken kom i snedrad rakt över, lågt;
minst 3 ex hade orangefärgen näbb
dominerande på näbben. 1 eller 2 ex
mer mörknäbbade. Tot. usafjel.

spårhöken flög snabbt, alldeles över kuststenen.

skärsmis: 2 ad i ren vinterdräkt, de 2 andra
var icke utfärgade, hade brunt på
stjärt och vingar. Flög my. lågt.

Dubbelkrasten flög i my. rak kurs över
mig, höjd c. 40-50 m; var på
långflykt. Alltså sällan sett av
mig i Lund.

grönfinke: på hemvägen rätt många ex, som
"kväkte". Även överflygande ex. redde.

Inte alls så tydliga flockar som tidigare.

Domherre hördes flera ggr i tät följd, men
ovisst om överflygande eller sittande.

gråspen livligt tjatande, särskilt
när jag var på hemväg.

räke såg ofta parvis, på lyktbollar
på utvägen; f.ö. mest överflygande.

OBS att kräke icke iaktogs!

Forts.

1986-03-02 forts.

(30)

På morgonen c 0730, när termometern visade -13°C , såg en rödhaie på marken nedanför fjärbordet. Ej sett eller hört av mig på de sista 2-3 veckorna. Måste rimligen ha vistats här (i närheten) under hela den mycket kalla tiden, d.v.s. ungefär de sista 14 dagarna.

Antalet fjglar vid matplatsen nu mycket lägre än förr. 1-2 kolbrastar, 2-3 grönpinkar, en bergpink, någon talgoxe, men aldrig alla dessa samtidigt. Lera sade att antalet hade sjunkit redan de dagar då jag var i Stockholm, d.v.s. 24-27 febr.

Omkring kl. 1000 fann jag en kretsande spårhök långt nere i söder. Den manövrades och satte av i rak kurs mot N-NNO, kom nästan rakt över huset, högt 100-150 m. En kolbrast såg öppas i busktopp på tomten men reagerade ej för höken.

Forts.

1986-03-02 forts.

På vandringen bl 1250-1350 fann jag att landskapet förändrats avsevärt, trots att vädret varit nästan oförändrat många dagar. Dagsmajan hade tagit här, vägen ("spåret") var mest torr och snöfri; exponerade sluttningar och skärningar var snöfria; och vissa fält, även mycket stora, var nu "sprickliga", barmarken blev synlig överallt. Särskilt tycktes detta gälla plöjde fält. Denna förändring måste komma hastigt. Inte ens på rundfärden i fjär tyckte jag att barmarken framträdde till närmelägnis så tydligt.

Men inte denna förändring väntar förklaringen till att fjelbrödet utövar så mycket mindre lockelse på frö-ätarna?

1986-03-09, söndag.

(32)

Gråväder men inte dimma. Temp på morgonen minus 2° C. Vid fågelbordet på morgon och förmiddag stundvis tomt, stundvis ~~mycket livligt~~ livligt med 2-3 koltrastar, 8-10 grönfinkar och likaledes 8-10 bergfinkar. Bland grönfinkarna som vanligt c 3-4-5 gamla, vackert utfärgade hanner; även bergfinkarna nu i mycket olika dräkter, några granna, några my. oansenliga, några m 1 m intermediära. Åtminstone ett ex ~~med~~ med mycket starkt framträdande vit stjärtrot; den vita färgen sträckte sig ~~en~~ en god bit uppåt ryggen.

Kl 1320-1430 gick jag österut på vanligt sätt och samma väg tillbaka. Fortfarande helt grått, men sikten snarast god. Svag ostlig vind, fuktig luft, kändes rå, fast temp. var nära nollpunkten. På buskar och träd och vinterståndare av örter ett rätt tjockt grått eller gråvitt överdrag, inte vanlig rimfrost utan halvgenomskinlig is. Satt mest kvar så länge jag var ute, och troligen längre, men i den mån den föll av blev det som små kantiga, eller m 1 m rektangulära, hyalina bitar, starkt erinrande om glasbitar.

Fågelfauna fattig: på utvägen 2 överflygande fiskmåsar, en ad och en icke utfärgad; vidare en ensam rapphönstupp stående på stort fält, 2 kråkor på samma fält samt i buskage etc i villakvarteren ett par tre blåmesar och ett fåtal lyftande bergfinkar. På hemvägen först en ensam sädgås flygande mot O - ONO, ropade flera ggr. En kvart senare kom en flock på 13 sädgäss mot Ö, ropade också litet. En av dessa hade ena vingspetsen rätt starkt skadad, sannolikt sönderskjuten. På stora fältet nu en kråka, 6 råkor och en flock på 17 kajor som fällde där; alla kråkfåglarna flög dock bort snart. Vidare vid kråkfåglarna 2 ringduvor sökande föda nära varandra. 4 glesa skratmåsar drog ~~in~~ över på låg höjd, jag tror alla var ad i vinterdräkt. En sparvhök kom lågt, kretsade, gav sig in mot ~~stadens~~ staden.

Skata sedd i ringa antal på ut- och hemvägen.

På brädgolvet nedanför fågelbordet även idag en husmus ideligen framme, åt flitigt av fröna (mest havre ~~ligger~~ ligger här, men troligen finns det kvar litet hampfrö och något litet av solrosfrö däribland). Musen springer ofta ner under bräderna men kommer strax upp igen.

OBS att jag inte såg en enda vipa, inte heller någon bofink eller lärka. - Det har nu varit fullkomlig barmark flera dagar. Däremot is på kvarvarande vattenpölar på fälten.

1986-03-19.

Rundtur med Bengt Olof Landin och hans fru Silluf. Start från Lund kl 1105 i strålande väder, sol och grant. Vi for ut via S Sandby - Kvinnevad - Silvåkra by. Såg att Krankesjön föreföll helt isbelagd, som man kunde vänta men for inte ner till sjön utan Fortsatte ut på Vombs ängar. Rätt långt stopp här med gott resultat. Sedan via Vombs by upp utefter Vombsjöns V sida. Vid åns utflöde liten vak med några få storskrakar, annars is is is. Vi fortsatte till Övedskloster och stannade för att leta efter strömstare m m, men intet sådant fanns att se, bara nötväcka hördes, och i träden sågs dels en flock på c 25 kajor, dels kajor parvis: 2 + 2 + 2 + 2. Även 2 ormvråkar här och troligen 2 andra ormvråkar i närheten. Vi for ner mot Björka. På Vombsjöns is mycket kråkor, satt vid "bräcka" i isen, troligen fanns här en vak, och det är tänkbart att där låg död fisk. Ingen örn på isen. Nära Öveds f d station 2 fasanhonor över vägen. Råkflockar på summa 75 ex, och mycket kråka.

Vi korsade väg 12 och kom till Ilstorp kl 1250. Söder om Ilstorpsgården flera hundra gäss på översvämmad åkermark. For vidare förbi Sövdeborgs slott och ner till Saxeröd vid Sövdesjön, stannade vid vägen till "Tockarpsbadet", gick ner där med matsäck, satte oss vid bordet och trivdes storligen. Utbyte utmärkt, se artlistan + kommentarer. ~~Stor rast~~ Lång rast här i finaste vinterväder, for sedan tillbaka via Saxeröd till allmänna vägen och vidare förbi Snogeholms slott - Bellinga lagård - Knickarp - Beden - Rydsgård - Skönabäck - Gyllebo - Häckebergasjön. Hela denna sträcka från Sövdesjön gav magert utbyte, se artlistan. Det var betydligt kraftigare vinter, mera snö kvar etc., uppe på åsen än på exempelvis Sövdesjöns nivå.

Häckebergasjön stopp. Helt isbelagd förstås, men en del trevliga iakttagelser, och ett eller två läten som jag inte säkert kunde placera. Rätt långt uppehåll här, men sedan for vi hem snabbt, dock ej allra genaste vägen utan via Dörröd - Veberöd - Tvet - Silvåkra - Tvedöra - S Sandby - Lund, ankomst dit 1630.

För utbytet se artlistan på följande sidor. Därtill följande kommentarer:

häger: ej sedd, men vid Häckebergasjön kunde jag peka ut flera bon. Kolonin i höga träd vid sjön är lätt att se när träden inte är lövade.

gäss: obsarna på Vombs ängar my. gynnsamma. Grågässen gick för sig själva, dels i flock på 14, dels sågs två par.

sångsvan: de tre flockarna på 8, 5 och 2 gick och betade på fält ~~resp.~~ V om Vombs Nygård, vid Eliselund (rätt nära Tvedöra) och N om (Måryd avtagsvägen till). Alla var ad.

knölsvan: 3 ex låg på isen på Häckebergasjön, i stark motsol, ålder kunde ej avgöras, men artbestämning lätt.

vigg: flocken i Sövdesjön bestod av 4 hannar och 4 honor. Sövdesjön var allra mest isbelagd, men nära stranden, där diket mynnar väster om Saxeröd, fanns en vak på ett par 100 m diameter.

kniporna låg i denna vak

storskrakarna likaså

ormvråk: obs många sedda särskilt nära Kvinnevad - Silvåkra. Ett ex här var avgjort ljust, likaså ett nära Skönabäck, och över Häckebergasjön visade sig en utpräglad "börringevråk", extremt ljus. Alltså av 27 sedda summa 3 ljusa men av dessa bara en "riktig" börringevråk.

fjällvråk: 1 ex sittande i litet träd nära Silvåkra, och 1 flygande över Sövdesjön.

havsörn: 1 juv satt mycket länge på Sövdesjöns is, och 1 ad flög över sjön. Båda sedda mycket bra när de flög, men den sittande fågeln var långt borta och såg ut som en höna i motsolen! Eller som en gås, enligt Silluf.

FORTS. ~~XXXXXXXXXXXX~~

1986-03-19 forts.

glada: 1 ex strax öster om Skatteberga, 1 ex vid Kvinnevad, 1 ex över Vombs ängar och 1 ex vid Sövdesjön. Verkar som om de hade börjat sprida sig från vinterplatsen till de blivande häckplatserna.

vipa: ännu fåtalig. På utvägen från Lund sågs $3 + 1 + 3 = 7$. Över Sövdesjöns is drog 7 ex i flock mot Ö.

skrattnås 2 Sövdesjön, varav 1 ad och 1 ej utfärgad } OBS det ringa
fisknås 1 ad " . antalet ex.

skata sedd flerstädes men ej noga noterad

kaja } allmänna, men ej noggrant antecknade. Stora flockar "svart-
råka } fågel" sedda vid Vombsjöns Ö sida och nära Veberöd.
kråka }

OBS: viktiga tillägg:

- a) i Lund före starten visade sig helt oväntat 2 starar på vårt fågelbord. Åt av talgbollen mycket intensivt. Uppenbart nykomna.
- b) bland bläsgässen på Vombs ängar, som stod på ovanligt bra håll, såg jag 5 - 6 ungfåglar utan bläs och utan svarta teckningar på undersidan. De stod bland c 10-12 ad. - Inalles såg jag här c 20 bläsgäss, men rimligen fanns flera på avstånd bland sädgässen.
- c) vid Håckebergasjön på e.m. hörde jag två läten som jag inte kunde identifiera. Först spillkråka och sedan duvhök. Hördes bra men ej på mycket nära håll, och klangfärgen föreföll mig främmande, åtminstone ifråga om spillkråkan. Osäkra, får ej medtagas.

FORTSÄTTER MED ARTLISTA
PÅ FÖLJANDE SIDOR.

	Lund- S. Sandby- Revinge- -Silvåkra by	Vombs- ängar	Vombsjöns V. sida	Öved + Vombsjöns Ö. sida	Ilstorp	Södersjön	Södersjön- -Rydsgård -Gyllebo	Häcke- berga vid sjön	Häcke- berga - Veberöd- Silvåkra- Tvedöra- Lund	Kommen- tater	1986-03-19 -forts.
kanadagås		c 5									(35)
sädgås		c 400			flera hundra	c 60					1786-03-19, onodig forts.
blärgås		≥ 20			hörd	1 öreflyg					(35)
grågås		14+2+2									1986-03-19, onodig forts.
sångsvan		8 ad									(35)
knölsvan											
vigg						8					
knipa						3 ♂♂					
storsvake						18					
ormsvake	10	7		≥ 3		1	5	1			
hjällsvake	1					1					
havsörn						2					
glada	1+1	1				1					
fasan				2 ♀♀							
vipa	7	1	sedd		sedd	7	c 5		några få	ja	

1986-03-19
-forts.

(36)

1986-03-19. medf. -forts.

(36)

	Lund- S. Sandby- Revinge- Silvåkra by	Vombs ängar	Vombsjöns V. sida	Öved + Vombsjön Ö. sida	Ustorp	Södersjön	Södersjön- Rydsgård- Gyllebo	Häcke- berga vid sjön	Häckebo- Veberöd- Silvåkra- Tvedöra- Lund	kommun- gräns
skrämmär						2				ja
fickmär						1 ad				ja
skoosdrwa	1				2			kuttrade		
nigdrwa								3+1	några sedd	
större hadgetti									1	
sånglåtar	flera ex	rätt många	sedd		några	enstaka	flera sedd			
trädklypare								2		
nötväcka				hörd						
stare	30					1				
nötskricka										ja
skata										ja
keja	många			allmän						ja
våka	rätt många			75						ja
kråka	sedd	rätt många	sedd	många		ja		10-15	sedd	ja

1986-03-28, långfredagen.

Kort bilrunda med Lena samt hennes pojke Anders och hans fru Ulrika; dessa båda bor i Stockholmstrakten men tillbringar påsken hos oss. Vi lämnade Lund 1215 i djupt mulet väder, det var dis och småregn och nästan vindstilla och rätt milt, c +5° C. Vi for till Krankesjön, fågeltornet i SO-hörnet. Jag var i tornet 1245-1305, de andra tog en kort promenad. Vi fortsatte sedan via Vombs ängar - Vombs by - Vombsjöns V sida till Sjögårdens på norra sidan vid väg 104. Här bjöd jag på kaffe med dopp, för Ulrikas del dock thé med dopp. Mycket trivsamt. Vi köpte en del småsaker i butiken också. Kl 1405 fortsatte vi mot öster. Nu hade vädret ändrat sig ~~ganska~~ radikalt. Det blåste en mycket frisk vind omkring SV, sikten klarnade snabbt, blå fläckar visade sig på himlen, och inom kort blev det sol! En kort regnskur kom men försvann spårlöst. Vi for via Övedskloster, stannade dock ej där utan körde upp till "Eskebeskan", den fina utsiktspunkten vid Vombsjöns SO hörn. Nu strålande väder och mycket att se. Stannade en god stund, körde sedan hem på den s k Norra Vombvägen genom Furet, korsade ängarna på nytt och kom till Lund 1540. På hemvägen blev det molnigt ~~och~~ och kort därefter regn igen! Fågel:

Fronpassage

	Kr	V	+
skäggdopping	1	5	i flock
häger	1	ad	-
grågås	2	-	+
knölsvan	1+2	-	-
sångsvan	2	-	+
obest. svan	-	4	på isen
gravand	1	-	-
gräsand	≥ 50	≥ 500	-
brunand ♂	2	-	-
vigg	30	några	-
+ storskrak	35	≥ 600	-
+ salskrak	4	-	-
ormvråk	1	2	-
glada	-	1	-
sparvhök	-	1	+
sothöna	12	-	-
vipa	1	-	+
storspov	1 spelade	-	-
skrattnås	-	200	+
fiskmås	> 5	100-tals	-
gråtrut	c 10	1	-
havstrut	1 ad	-	-
ringduva	-	sedd	-
sånglärka	sjöng	-	+
koltrast	sjöng	-	-
talgoxe	-	1	-
sävspurv	1 hörd	-	-
grönsiska	300+20	-	+
stare	-	flockar	+
skata	-	sedd Öved	-
kaja	-	flockar	+
råka	-	-	+
kråka	c 5	några	-
obest. kråkfåglar	-	-	+

(Kr=Krankesjön, V=Vombsjön)
(+ = tillägg etc, se nedan).

Tillägg om utbytet:

grågås även 2 på Vombs ängar.
sångsvan även 5 juv, ingen vit, betande på fält vid "Stannys".
sparvhöken kom i mycket god fart mot N-NNO i sned medvind, lågt.
vipa: ett ex över Krankesjön mot Ö, ett ex vid "Stannys". OBS ringa antal!!
skrattnås: minst 50 i vattnet bland storskrakarna, minst 150 på fälten vid sjöns Ö sida.
sånglärka sjöng på Vombs ängar.
grönsiska: en osedvanligt stor flock flög förbi tornet vid Kr. Kanske ingick även andra arter, i så fall gråsiska.
stare: flock 25 ex Hjälmaröd, och 50 + 15 ex vid Vombsjöns Ö sida
kaja: vid Öved flock c 25-30 ex, som delvis satt parvis. Vid "Stannys" etc. flera flockar på c 20-25 ex som föreföll "lekfulla", virvlade vilt i luften.
råka allmän på ut- och hemvägen.
obest. kråkfåglar: flockar sedda på hemvägen.

ÅRETS FÖRSTA GRODA hoppade i god stil över vägen, när vi sakta for genom Vombs Fure. Långa hopp, mot söder, i solskenet. Öväntat. Tyvärr stannade vi inte för att checka arten.

OBS: Krankesjön hade ett öppet område i SO, oregelbundet men c 250 m diam. Här låg mesta fågeln. Där-

till ett par my. små vakar längre ute, med få fåglar. Sikt: man såg knappt V änden av sjön. Ungefär 125 fåglar synliga i sjön/på sjöns is, men överflygande ormmvråk körde upp gräsänder ur vassruggar. Vombs ängar oerhört fattiga på djur, se ovan. Vombsjön i V helt islagd, i N isen landlös, gräsandflockar, i Ö kilometerstora öppna områden, Skrakflocken gles, gnistrade i solskenet. OBS: inte en knipa sedd, och inte en sädgås heller!!
Salskrak 3 ♂♂ i auman.
Storskrak my. hög procent ♂♂.

- mars 2: en rödhake vid fågelbordet på morgonen, när temp. visade minus 13° C. Det blev en dag med intensivt solsken som fallet oftast varit på sista tiden. Klockan 1245 var temp. minus 1° C. - På matplatsen kom bara få fåglar på f.m.: 2 - 3 grönfinkar och 1 bergfink. Se f ö särskilt protokoll för denna dag.
- " 3: rödhaken åter vid fågelbordet. Den långa och mycket kalla perioden fortsatte ännu; men nästa dag skedde en övergång till mildare väder.
- " 16: en råka sågs peta upp en valnöt ur marken, hacka upp den och äta innehållet. Nöten grävde den upp ur en ungefär meterbred sträng av jord och gräs, på ena sidan begränsad av en asfalterad trottoar, på andra sidan av ett plöjt fält, helt nära Tenorgränden. Eftersom jag läst att Hans Källander studerat råkornas sätt att hamstra valnötter, berättade jag detta för honom. Han fann det intressant; kanske, sade han, sparade råkorna mycket av sina valnötter ända tills nu, när fortplantningstiden nalkas och det gäller att lägga på hullet.
- " 18: bergfinkar i flertal kvar ännu vid fågelbordet. Idag såg jag bara c 5 ex, däribland åter ett ex med den vita färgen förlängd från stjärtroten en god bit upp på ryggen. Jämför tidigare notiser. - Tidigare i mars har upp till 12-14 bergfinkar samtidigt kunnat ses vid fågelbordet. Maximiantalet grönfinkar har varit c 10 samtidigt, gråsparvar några men nästan alltid färre än grönfinkarna, pilfink bara en. Talgoxe ofta sedd och även hörd, blåmes sedd; koltrastar finns alltid i trädgården, 4 - 5 kan ses samtidigt men sällan mer än 2 samtidigt framme vid maten.
- " 21: en bergfink vid fågelbordet, det blev den sista för säsongen, åtminstone fram till 31 mars, när detta skrivs. Detta ex var en hona. Idag i trädgården en rödhake, den första jag sett sedan 3 mars. Därtill vid fågelbordet 3 gråsparvhonor, 1 koltrasthona. - Kl 1615, när jag kom hem från Ekologihuset, sjöng en koltrast ljudligt. Kl 1740 flög 4 knölsvanar ad mycket lågt över huset mot ONO. Väder idag: morgonen mulen, men några plusgrader och skönt väder. På f m lätt regn, sedan uppehåll och sakta lättande molntäcke. Milt och mycket skönt.
- " 24: råka ånyo på samma plats som 16 mars, halvt valnötsskal i näbben.
- " 25: idag ett slag 18 grönfinkar samtidigt vid fågelbordet, vidare 4 gråsparvhonor och 4 dito honor, men aldrig mer än 5 - 6 samtidigt framme. Flera koltrastar, blåmes, talgoxe. Fiskmåsar, enstaka ad, flyger över nästan dagligen men har ännu aldrig gått ner för att ta föda. OBS att jag visserligen med intresse granskar fåglarna som tar mat här, men långvariga och systematiska studier gör jag inte. Ofta ser jag tydligt att mycket mat, särskilt solrosfrö, försvinner på kort tid utan att jag sett förloppet.
- " 26: två elegant tecknade tamduvor, gråvioletta med täta vita fläckar, befanns idag äta av fröna på marken. Fast jag rätt ofta ser tamduvor dra över, har jag aldrig tidigare sett dem gå ner på vår tomt. - Denna dag kl 1730 flög 4 svanar högt mot O - ONO, sannolikt knölsvan. Detta skedde i fint uppklärande väder och vinden omkring V.

FORTS

Notiser mars 1986, (ej helt i kronologisk ordning (med anteckningarna på föregående sida).

mars 20: en fasanhöna visade sig i trädgården!

" 25: } fasanhönan framme, äter av fröna på marken
" 26: }

" 26: en grann fasantupp ses i trädgården samtidigt med hönan; den ser henne men håller sig på litet avstånd.

" 26-31: fasantuppen sedd dagligen i trädgården, ofta framme och äter. Hönan sedd bara någon gång.

Påsk-
dagen " 30: på fågelbordet, incl. marken, där jag också lägger frön, ses ej mindre än c 28 småfåglar samtidigt, nämligen grönfink c 12-16, gråsparv c 7-9, pilfink minst 7. Ett slag var dessutom fem tamduvor samtidigt framme, vidare fasantuppen och upp till 4-5 skator (sådana har funnits länge och även ätit av maten men de är rätt försiktiga vid själva matplatsen, däremot sitter de mycket ofta i träden, på taken på grannvillorna etc.

Påsk-
dagen " 30: denna dag gick Lena och jag kl 1535-1620 österut och tillbaka. Såg och hörde åtskilliga talgoxar, säkert minst 6 ex, troligen flera, dessutom minst 4 blåmesar varav 3 i sällskap. Detta meddelas, eftersom Inga och Thomas nyligen besökt Österlen och funnit antalet mesar i skogarna vara mycket lågt, vilket i och för sig ej är förvånande efter en sådan vinter.

Kl 1600 idag, när Lena och jag var på väg hemåt, kom från väster en jättefin flock ejder med kurs mot O eller ONO. Höjd högst 100 - 120 m. Ungefär hälften gudingar, hälften helmörka fåglar. Mycket trevligt. De kastade några gånger litet i flykten men höll i stort sett rak kurs. Följdes mycket länge, jag jämförde med kartan och fann att de flög nästan exakt mot ONO. Första för året. X)

Påsk-
afton " 29: Lena och Anders och Ulrika och jag gick en sväng i Botanicum. Mulet men torrväder. Ett tu tre hördes tranor, och en flock på 11 ex kom rakt över, höjd c 150-180 m, kurs mot N eller kanske NV. Hördes innan de sågs. Ett ex hade separerat från flocken och var på väg mera österut, avståndet till de andra ökade dock bara sakta. - I Botanicum såg jag bara 2 talgoxar och därutöver nästan bara 2 kråkor.

X) jag räknade 73 ex, Lena 75.

1986-04-01, tisdag.

Igårkväll, annandag påsk, lade Lena ut en del kokt potatis (även flotttyrkokt, tror jag) på marken utanför huset. Ingen fågel rörde det då. Men idag på morgonen, när jag var uppe ovanligt tidigt, eftersom Lena skulle fara härifrån redan c kl 0620 för att hälsa på vår vän Ingrid Björkman i Båstad, hade fåglar kommit tidigt och åt ivrigt. Så gjorde bl a 2 skator. Ett tu tre såg jag genom fönstret att en råka fällde på grannens tak. Den fortsatte mot maten i etapper och tog en stor potatis, flög med den upp på Oxelii takås och började bearbeta gudslånet, stoppade i sig stora bitar. En gång släppte den taget med klorna, varvid potatisen började rulla utför det sluttande tegeltaket. Men råkan hann kvickt ifatt den, tog upp den på takåsen och fortsatte måltiden. När ungefär halva potatisen var kvar, tog den dyrgripen i näbben, lyfte och flög bort norrut, rimligen till häckningskolonin i Östra Torns by.

Jag var på Ekologihuset kl 1105 - 1600. Det var omväxlande väder, mot eftermiddagen mulet och lätt regn, delvis snöblandat. När jag var på väg hemåt, hoppade en taltrast på en gräsmatta nära Tenorgränd.

Klockan 1755 - obs: sommartid sedan i söndags! - kom en flock på exakt 10 svanar mot öster, rätt långt borta i söder och inte högt. Nästan säkert var det knölsvan. De flög i fin plog med ringa förskjutningar inbördes, men det var roligt att se att de faktiskt höll ihop två och två, ungefär enligt skissen:

Klockan 1840, när jag lagt ut nytt solrosfrö, fann jag att en koltrast och en järnsparv lät sig väl smaka.

Både taltrasten och järnsparven var mina första för i år. Men jag vet genom kolleger på Ekologihuset att de sett båda arterna för flera dagar sedan.

Vädret ljusnade mycket på eftermiddagen. Redan när svanarna kom var det delvis klar himmel, och kort därefter var det nästan helt blått, och fin kvällssol.

Alla tio svanarna var rent vita.

OBS: vid återkomsten från Båstad meddelade Lena på särskild förfrågan, att de utlagda potatisarna, varav råkan avnjöt en, behandlats särskilt fint: hasselbackspotatis är facktermen.

1986-04-02, onsdag.

Idag kl 0913 kom sex svanar av okänd art över Östra Torn med kurs mot NO eller snarare NNO, mycket tydligt mera mot norr än vanligt.

På kvällen kl 1935 kom sex knölsvanar praktfullt och nästan rakt över huset med kurs mot ONO. Ovanligt lågt, mäktigt vingbrus. Jag råkade upptäcka flocken mycket långt nere i SV. Alla ex vita.

En kvart senare, kl 1950, kom två knölsvanar mot NO, höjd högst 100 m.

Dessa obsar gjordes trots att jag satt inomhus största delen av dagen. Kort ärendet till Ekologihuset på morgonen, då första flocken sågs. Övriga sedda tillfälligt. - Däremot studerade jag ett par stunder livet vid fågelbordet. Det var rikt; ett slag satt 14 grönfinkar i lådan med frön. Lådan är 25 x 19 cm och har kanterna bara c 3 cm höga. Finkarna satt så att många berörde varandra. Hotrörelser med sänkt huvud och öppen näbb sågs i obetydlig omfattning och tycktes ha mycket ringa effekt. - På marken nedanför ibland upp till 18-20 gräsparvar incl. ett fåtal pilfinkar. 2 tamduvor ibland.

Väder på morgonen grått men ganska ljust, senare klarnande, sikt mycket god på e.m., måttlig V vind; himlen blev nästan molnfri mot kvällen.

Idag sågs två järnsparvar i trädgården, en av dem vid foderplatsen (på marken).

1986-04-05, Lördag.

Mycket vacker dag, sol, utmärkt sikte, var
vind. Djupblå himmel. Framåt f.m. ut-
bildades lätta cumuli. Lena och jag såg
utombus vid södervägen och åt fruktsallad
och njöt av värmen omkring kl. 1215.

Jag hoppades få se strickande tranor,
kanske andra arter orleri; och mycket
riktigt hördes tranor efter en stund; det
var 7 ex som på mycket stor höjd
gled norrut; länge utan ett ringflyg,
men fort gick det. Kort därefter
hördes rödesörle, och ett ex passande
norrut mycket lågt (15 m höjd).
Min första för året. Något senare
satte sig en rödesörle, fin ♂,
på grannens takbalk. Troligen annat ex.

Lena och jag var bjödna till
Berith Cavallin i Vombs by på e.m.
för samtal om semesterplaner. På
vägen ditåt gjorde vi ett halotimmars-
långt uppehåll vid Kantenjån och ett
ungefär lika långt på Vombs ängar.
Forts. vacker väder, men molnig-
heten ökade snabbt, och bymoln sågs
åt olika håll. Vi fick dock inte regn
på oss. Fågelobsar incl. kvällsbesök
vid Bysjön vid Vombs by, se nästa
sida.

Forts.

1986-04-05 forts.

Fågel:

art	Krankesjön	Vombs ängar	Bysjön
skäggdopping	bara ett par tre ex sågs	-	<u>ett</u> par
häger	icke sedd	-	1 ex
grågås	flera spridda + något par	-	-
knölsvan	minst 8-9 ex sedda	-	-
pbestämd svan	minst 2 i V delen	-	-
gravand	-	-	<u>ett</u> par ♂♀
gräsand	högst 15-18 sedda	-	något par
kricka	ett tiotal "	-	-
skedand	c 8 sedda nära tornet	-	-
vigg	flock 20 + några par	-	2 hannar (ex
knipa	sedd, se kommentar	-	<u>ett</u> par + några)
storskrak	stort antal, se komment.	-	högst 10 lyfte
salskrak	<u>ett</u> par, ♂♀	-	-
glada	-	-	2 flög mot SO
sparvhök	- men se kommentar	-	-
duvhök	-	1 ex!	-
ormvråk	+	1 ex!	-
fjällvråk	-	1 ex!	-
brun kärrhök	4 ex, se kommentar	-	-
sothöna	65-68 ex nära tornet	-	högst c 5 sedda
vipa	-	2	-
storspov	-	2	-
fiskmå	1 icke utfärgad	-	-
gråtrut	1 icke utfärgad	-	-
havstrut	1 ad, tog stor död fisk	-	-
ringduva	-	c 10	-
gröngöling	vårlätet hört	-	-
sånglärka	-	sjöng	-
ängspiplärka	-	1 ex!	-
dubbeltrast	-	2 Heljesjön	-
snöskata	-	-	2 vid Vombs by
sävspurv	1 fällde brant utanför/ (tornet)	-	-
obest. siska	flock c 75, se kommentar	-	-
stare	-	flock	flock 10 byn
kråka	några få sedda	3-4 ex	-
obestämda änder	många, se kommentar	-	-

Kommentarer: Jag var i vanliga tornet vid Krankesjön kl 1600-1625. Därefter stannade vi på Vombs ängar 1630-1655, for en liten krok väster och söder om Heljesjön (här sågs de 2 dubbeltrastarna) upp till Vombs by. Efter måltiden hos Berith gick vi i kvällningen och skymningen ner till Bysjön, följde stranden längs ungefär en tredjedel av sjön och gick tillbaka över torrare mark och i kanten på Furet. Krankesjön: på hyggligt håll från tornet låg inte mycket änder: gräsand, kricka, skedand och några vigg. På måttligt håll låg viggflocken på c 20 ex, vidare salskrakparet, några få grågäss, enstaka knölsvanar. Men långt borta i västra halvan av sjön, delvis ute på fritt vatten, delvis längst bort mot västra vassarna, låg idag mycket änder. Flockarna allra längst bort omöjliga att klara, men på öppna vattnet var det uppenbart flera storskrakflockar och en del knipor samt sannolikt andra dykänder (vigg och brunand kommer närmast ifråga).

FORTS

1986-04-05 forts.

Storskrakarna låg fördelade på 3-4-5 flockar, vardera på 20-35 ex, approximativt. De voro livliga, hannarna rörde sig snabbt simmande. Även knipor fanns långt ute, och jag tyckte mig se deras typiska frieri-beteende varvid hannarna lägger huvudena starkt bakåt. Totala antalet änder av alla sorter på långt håll var minst 250-300, men jag är ovillig att ange siffror för de enskilda arter utöver vad som nämnts. - Ett ringa antal storskrakar var uppe och flög.

Svan: knölsvanarna låg dels enstaka, dels 2-3 ex närmare varandra, men mycket tydliga par sågs inte. Någon hanne hotade med höghållna vingar och snabb framsimning.

Sothöns: låg väl samlade nedanför tornet, andra ej sedda.

Sparvhök: ej sedd i området, men 1 ex drog på rätt låg höjd norrut nära Hardeberga.

Örnspår

Brun kärrhök: över Krankesjöns SO vass, ofta rätt nära tornet, sågs 2 honor samt den oerhört grant utfärgade hannen; det förefaller mig uppenbart att det måste vara samma ex som förra året, även om detta inte kan bevisas. Alla tre flög lågt, och nära varandra. Ett fjärde ex sågs längre norrut nära östra stranden. Min första obs av arten för i år. Se även tillägg nedan.

Vombs ängar: oerhört fattigt! Ängarna var våta, många vattensamlingar dels på ~~gräs~~ visset gräs, dels med spirande gräs, men praktiskt taget fågeltomt. Icke en gås, icke en vipa; de enda två vipor jag fann flög på långt håll över ~~ängarna~~ åkrar bortåt Nygård! En storspov hördes spela långt bort och bara kortvarigt, därefter fann jag en storspov stående alldeles stilla på annat håll, söder om vägen. Icke en vadare utöver dessa. En sittande fjällvråk och en fällande ormvråk. Enda mera ovanliga obsen var en duvhök som kom västerifrån och följdes länge, kretsade slutligen fint men hade dessförinnan flugit flera hundra meter rätt sakta framåt. En starflock på c 40 ex flög länge ovanför höken, först tätt samlad, därefter glesare.

Man hade kunnat vänta rastande tranor, men därav vart intet. Ängarna verkade på ett underligt sätt tomma, trots att de med sina många smärre vattensamlingar såg ut att vara mycket lämpliga både för gäss och vadare.

Bysjön: skön kvällsvandring. I ett träd vid stranden ~~hade~~ satt en knipholk. Berith sade uttryckligen, att knipor haft kull i sjön (förra året, tror jag, kanske även tidigare). Holken hade hängts upp just åt knipor av en man i byn. Berith sade också att knipor regelbundet hade häckat i Vombs fure på senare år, och i mer än ett par. - Vi gick vid Bysjön fram till en fuktig plats, där en intensivt djupröd skålsvamp börjat visa sig. Berith/ hade funnit den där, det lär vara den enda skånska lokalen för denna i huvudsak nordliga art. Namn obekant, men den växer på ruttna trädgrenar som oftast ligger helt osynliga under markytan, och den kommer upp genast efter snösmältningen. Den kräver våt mark.

Ytterligare anteckningar:

- a) från tornet såg jag idag igen en flock på c 75 siskor passera mot S-SV, helt nära, men det var folk i tornet som pratade och jag såg och hörde flocken för sent. Sannolikast gråsiska. Jfr förra besöket, då locklätarna från en my. stor flock bara hördes dåligt på grund av helveteslarmet från ett antal motorcyklar som färdades dirt-track över ängar och fuktmarker i närheten.
- b) Vi var bjudna till Berith tillika med en herre vid namn Anders Olsson, hans fru Anna-Lena och deras treårige son. Anders O. är lärare i biologi (eller naturkunskap eller vad det numera heter), och han har tidigare varit kollega med Lena på Fågelskolan i Lund. Det finns planer på att familjen Olsson + Berith med dotter Elin + Lena och jag skall semestra i Frankrike, dock ej alla på samma plats. Planerna diskuterades vid en god måltid, som Berith bjöd på. Därefter kvällsvandring vid Bysjön, och därefter visning av utmärkta färgdia från Frankrike som Berith tagit. Mycket skön kväll.

(44)

1986-04-06.

Lena och jag for till Åkarp för att gratulera min syster Ulla på hennes 71-årsdag. Mycket trivsamma timmar med Ulla och Jan. Därtill en oväntad fågelobservation: en stor och grann duvhök flög rakt över huset mot N-NO, låg höjd, skrämde kajor och råkor. Försvann bakom höga träd när den just hade satt iväg efter ett par kråkfåglar.

Anmärkningsvärt bl.a. eftersom jag mycket sällan brukar se duvhök över Lund, detta i motsats till flera kolleger som säger sig ha sett arten där rätt många ggr. Men jag har bara sett sparvhök, åtminstone nästan bara sparvhök.

1986-04-07.

På vägen mellan bostaden och Ekologihuset såg jag på gräsmattan två par kajor. Ena partnern i ena paret hade en mycket tydlig ✓ och välavsatt vit strimma på halsens sidor, så klar att den sågs på långt håll, och i olika belysning. Av de tre andra exemplaren hade ett ex en antydning till sådan teckning, de andra alls intet i den vägen.

1986-04-08 och 09.

Vi lägger fortfarande ut frän, mest solrosfrön, till fåglarna utanför terrassdörren. Dessa dagar ~~sees~~ sågs där upp ~~7000~~ till 35-38 ex samtidigt: grönfink 10-15 ex, gråsparv c 10 ex, pilfink vanligen bara 1-2 ex, ibland upp till c 4, bofink 1 hane, koltrast några ex, talgoxe och blåmes 1-2 ex. Antalet gråsparvar troligen över 10. En järnsparv också, men den rörde sig oftast några meter från själva matplatsen, kom dock ända fram ett par ggr. Se även nedan.

1986-04-09.

Obsar vid fågelbordet, se härovan. - Dagen fin, varmare än jag trott. Näselfjäril flög. Sädesärla hane på tomten.

Klockan 2018 kom 2 sångsvanar rakt över huset mot NO. Sågs och hördes fint, men trots att avståndet var under 100 meter och vädret var stilla hördes intet vingljud. - Jag vaktade flitigt på kvällen i förhoppning att få se ejdersträck, men förgäves.

1986-04-13 t o m 04-20.

I Stockholm för arbete med den engelska upplagan av Rudbecks Fogelbok. Satt varje dag hos Björn Löwendahl, utom en dag då jag gick igenom fågelsskinn på Riksmuseet för att kontrollera dräkter m m. Trivsamt arbete, men faktiskt körde vi hårt hela tiden, varför jag var mycket trött ett par kvällar. En dag var även Bengt Olof Landin och Carl Edelstam närvarande.

1986-04-26.

Skånes Naturvårdsförbund hade årsstämma på Bjärsjölagård. Vi gjorde en rundtur på förmiddagen, mycket lyckad; och jag hade åtagit mig att stå till förfogande i Silvåkratornet vid Krankesjön på eftermiddagen, när förhandlingarna var slut. Allt detta avlöpte väl. Se särskilt protokoll från denna dag.

1986-04-27.

På f m en tornfalk mycket lågt över huset, bara 5 m höjd. - På kvällen kl 1950 (sommartid!) kom en fjällvråk med god fart och alldeles rak kurs över huset mot ~~ynorr~~, höjd skattad till 75 -80 m. Det var en fin och stilla och rätt varm kväll, molnfri men disig. Sent datum. Uppenbarligen en fågel på sträck

1986-04-12.

På kvällen kl 1900 kom en snedrad på fem kanadagäss rätt högt över Tenorgränd, kurs NO. Fint ljus. Samma kväll sågs även en sparvhök från vår bostad, Tenorgränden 8.

(45)

1986-04-22, tisdag.

Kvällen: mest molntäckt av rätt högt liggande grå moln, som var jämngrå, delvis oskarpa. En del mattblå fält i SV. Svag vind. Det såg ut att vara lämpligt väder för ejdersträck. Därför började jag obsa från kl 1855 (sommartid!). Alla iakttagelser gjordes från bo-staden, Tenorgränden 8. Fri sikt mot V - S - O men ej mot norra himmelshalvan.

1855 passning börjar
1900 flock c 110 ejdrar mycket långt nere i S, högt
1904 " c 95 " " " " i S, "
1912 " c 100 " nära, högt, delvis kastande i flykten
1913 två flockar rätt nära varandra, c 100 + 65 ex, kom rätt nära mig också, men högt. Allt var ejder!
1918 flock 37 ejdrar långt bort, mycket högt
1920 " c 45 " rätt långt bort, mycket högt
1921 " c 55 " " " " " "
1926 " c 130 " tämligen nära, mycket högt
1940 " 26 " rakt över huset, täml. högt, kastande
2006 summa c 167 " " " " , höjd under 200 m. De kom fördelade på 3 flockar på resp. c 105 + 40 + 22, men dessa flockar smälte snart samman till en enda
2025 passning slut.

Alla flockar blev synliga i SV eller ibland VSV och flög mot öster eller åtminstone ibland snarast mot ONO. Flockar som sägas vara "mycket långt borta" passerade på c 2-3- kanske 4 km håll i söder. "Långt bort" innebär c 1 km. Flyghöjd aldrig under 200 m, utom flocken kl 2006. Flyghöjd annars 300 - 500 meter, skattningsvis.

Summan blir c 930 ex. Mycket grant.

Det var behagligt väder. Temp. kl 2015 = 5° eller 6° C.

Vi hade en gäst till middag, en dam vid namn A L Fast, som varit Lenas kollega som lärarinna i Uppsala på ~~1950-talet~~ 50-talet. Vi hade just ätit färdigt när jag började passningen. Vi hade ett intressant samtal om ejdrarnas vårsträck, och om annan fågelflyttning också.

1986-04-23.

Regntung kväll, inget sträck av ejder eller andra fåglar på kvällen trots att jag passade länge.

1986-04-24.

Passning även denna kväll rätt länge. Inte en enda andflock. Men kl 1910 kom 2 silltrutar ad nästan rakt över huset med kurs mot O, svängde m 1 m tydligt mot NO. Höjd högst 75 meter. Utomordentligt eleganta. En av de ~~måarter~~ måarter som endast sällan ses över Lund; det är tveksamt om jag sett den över staden på de sista 6-8 åren.

1986-04-25.

Även denna kväll passning, men inte en enda andflock sågs.

1986-04-26, lördag.

(46)

Skånes Naturvårdsförbund hade årsmöte på Bjärsjölagård. Före mötet gjorde deltagarna en rundtur till Frualid vid Övedskloster. Och efter mötesförhandlingarna, som blev ganska långvariga och inte enbart trevliga, hade jag lovat att stå till förfogande ett par timmar i Silvåkratornet vid Krankesjön. Detta gick väl i lås, och även besöket vid Frualid och angränsande platser var mycket lyckat.

Art	Kranke- sjön	Frualid	Vombsjön	andra platser	kommen- tarer
skäggdopping	c 10	-	-	-	-
häger	4 i tät flock mot V. Där- till enst.ex.	-	-	-	-
grågås	flera ex och par	-	-	-	-
knölsvan	c 3-4 par samt c 5 spridda ex	par	-	-	-
obest.svan	2 par i V sjön	-	-	-	-
gräsand	ej mycket men se obestämda änder	några ♂♂	-	-	ja
kricka	minst 10 sedda	-	-	-	-
skedand	några par	-	-	-	-
bläsand	flockar, summa kanske 40-50 ex	-	-	-	ja
obest.änder	120-150	-	-	-	ja
vigg	enst.par samt flock c 23 ex	4 4	-	♂♀ damm	ja
brunand	bara några ex	3	-	-	ja
knipa	-	5 ex	-	-	ja
fiskgjuse	1 ex	-	-	1 Bjärröd	ja
glada	1 ex	2 ex	-	Öved etc	ja
ormvråk	1 ex	1 ex	-	-	-
brun kärrhök	♂ ad	-	-	♂ ad Revingeby	ja
sparvhök	1 ex	-	-	-	-
fasan	-	hörd	-	flerstädes	ja
sothöna	bara få ex	c 2 ex	-	dammen	ja
rörhöna	-	-	-	dammen	ja
vipa	-	-	-	-	ja
skrattmås	-	-	några över- flygande	ja	ja
fiskmås	-	-	några ex	ja	ja
gråtrut	5 ex mot V	-	några få	-	ja
ringduva	sedd	ofta	ofta	ofta	ja
större hackspett	hörd många ggr	-	-	-	-
sånglärka	sedd och hörd	flerstädes	utefter färdvägen		
ladusvala	flera ex	-	-	ja	ja
obestämda svalor	-	-	-	några Svansjö	ja
sädesärta	sedd och hörd	ofta	utefter färdvägen		

FORTS

Art	Kranke- sjön	Frua- lid	Vombsjön	andra platser	kommen- tarer
järnsparv	sjöng	-	-	-	-
gärdsmyg	-	sjöng	-	-	-
lövsångare	sjöng	-	-	-	-
taltrast	-	sjöng fint	-	-	-
talgoxe	-	sedd	-	sedd	-
bofink	-	sjöng	-	-	-
hämpling	-	-	-	Bjärsjölagård vid slottet	ja
stare	bara några få exemplar	sedda	på dagen		ja
skata	sedd	-	-	sedd Öved etc	
kaja	-	-		sedd Öved m fl ställen	
råka	många fina kolonier	sedda	under bussturen till Frua- lid		
kråka	bara 1 + 1 Krankesjön,	dessutom i ringa antal			

Kommentarer:

obestämda änder i Krankesjön: minst 120-150 ex låg långt borta i västra och nordvästra delen. Sannolikt mest bläsand, men även vigg och gräsand kan komma ifråga. OBS att man aldrig kan se från Silvåkratornet allt vad som ligger i V sjön, inte ens i bästa belysning, eftersom flockar kan ligga dolda bakom vassar etc.

bestämda änder: se obestämda änder. Vidare härnedan.

vigg: i sjön vid Frua-lid sannolikt ett eller två par förutom de 4 ex, som lyfte tillsammans med 3 brunänder,.

brunand: Frua-lid 3 ex varav 2 hannar och 1 hona.

knipa: Frua-lid 2 ♂♂ i grann dräkt och 1 ex som troligen var en fjol-årshanne; därtill 2 andra ex, sannolikt honor.

fasan: jag såg ~~manen~~ arten på oväntat många ställen, både när vi for ut till Bjärsjölagård och på rundturen därefter. Inga flockar men säkert sedd på 10-12 olika platser, därtill hörd. Anmärkningsvärt eftersom den länge varit så sparsam.

skrattnås } bara sedda i ringa antal, men enstaka ~~manen~~ överflygande
fiskmås } ex dock sedda ett par tre ggr på olika ställen

gråtrut: vid Vombsjön bara c 2-3 säkra, därtill obestämbara trutar ett par ex långt ute

ladusvala i ringa antal på några olika platser

obestämda svalor / vid Svansjö nästan säkert ladusvalor, men kanske fanns någon hussvala med i den lilla flocken.

hämpling: ♂♀ vid Bjärsjölagård på slottsplanen var de första jag sett i år, egendomligt nog.

stare: förvånande få ex sedda på dagen

vipa: icke sedd på rundfärden, vilket väl visar hur fåtalig den är!!

övriga hänvisningar till kommentarer: på rundturen till Frua-lid be-
sökte vi bl.a. en damm, anlagd för att bevattna en stor potatis-
odling. Demonstrerades av Lis-Britt Berglund på Svansjö. Här
sågs ett viggpar, ett fåtal sothöns samt en rörhöna. Dammen
låg bara några km från Bjärsjölagård. - Bjärröd också nära,
här kom en fiskgjuse över när vi åhörde redogörelse för hur
jorden borde skötas. Öved: glada, även något ex i närheten.

brun kärrhök: sedd som vanligt vid Krankesjön. Men exemplaret vid

Revingeby [redacted] förtjänar en särskild kommentar. Jag åkte ut på morgonen med Joachim Regnell; det var delvis tät dimma. När vi nalkades Revingeby i tät dimma nämnde jag att den bruna kärrhöken gärna jagade över de torra gräsmarkerna söder om vägen men att chanserna att se den idag, av uppenbara skäl, voro minimala. I det ögonblicket hade vi hunnit till villabebyggelsen i samhällets utkant, och där, i den täta dimman, kom en gammal fin kärrhökhanne precis framför oss, endast meterhögt över marken. Den flög norrut, in över villaträdgårdarna.

Det skall sägas, att dimman lyfte redan när vi passerade Vombsjön, och senare på dagen var det mestadels bra väder.

Frualid bjöd även på fina botaniska upplevelser:
vitsippa många i knopp, men bara några få blommor utslagna
Corydalis cava: flera i blom

luktsviol: blommade rikligt på exponerad sluttning nära Öveds kyrka.

Doften kändes redan på håll; det var längesedan jag upplevt något sådant!

Mercurialis perennis hade börjat komma upp
svalört blommade mycket rikligt

Petasites ovatus sedd både vid Frualid och kraftiga bestånd på många andra ställen

Lunaria rediviva: fjolårsståndare vid basen av den stora branten vid Frualid, där den lilla vägen löper längs sjön.

Rättelse: knipflocken i Frualid bestod av 2 hannar ad, 2 honor och ett femte ex, som jag tror var en fjolårshanne. Flokken lyfte på närhåll i solen, och jag såg ~~större~~ storleksrelationerna mycket tydligt, dessutom naturligtvis dräkterna.

1986-04-28.

På e.m. en tornfalk vid Östra Torn, alldeles nära motorvägen.

På kvällen kl 2003 (sommartid!) kom 9 + 2 knölsvanar lågt över Tenorgränd med kurs mot ONO. Flyghöjd under 50 m. Bland de 9 fanns en brun fågel, alla andra (=8 + 2) var vita. De 2 kom c 200 meter efter flocken på 9.

Jag obsade flitigt på kvällen, dock inte oavbrutet, men såg ingenting utöver det nämnda. Det var en stilla och disig kväll, temp. omkring + 11° C.

1986-04-29.

Mycket varm och härlig dag från middagstiden, då dimmorna skingrats. Jag uppvaktade Bo Tjeder på 85-årsdagen. Överlämnade som gåva boken "Populationsekologi", i vilken jag själv medarbetat. Antagligen en föga idealisk present. Bengt Olof Landin hade sagt mig att Bo Tjeder fortfarande var pigg, även om hörseln blivit dålig. Det befanns att han visserligen var andligen pigg, men inte bara hörseln utan också synen hade försämrats starkt.

Det är en utmärkt trevlig man, Bo Tjeder, och förnämlig insekt-taxonom. När jag kom, var många av institutionens entomologer samlade hos honom. Vi avnjöt gott vin samt kaffe med läckert bröd, och vi hade en verkligt minnesvärd stund.

Vid Tenorgränden 8 hade hämpling etablerat sig. Hannen sjöng fint. Jag har inte alls sett hämpling tidigare i år, om jag minns rätt. Detta är anmärkningsvärt, ty den brukar ju komma till Skåne redan i mars.

Kl. 1555 sjöng Ärtsångare i trädgården, och en stund senare såg jag den också. Min första för i år, men kolleger på Zootis har sett den tidigare.

Kl. 1610 kom en tornfalk över villakvarteren på Östra Torn. Den stannade mot vinden och ryttlade, ovanligt högt uppe.

1986-05-01

(50)

Rundtur med Lena, se nedan. Fågel:

art	Kranke- sjön	Vombs ängar ut vägen	Vomb- sjön	Vombs ängar hemvägen	övriga platser	Kommen- tarer
skäggdopping	2+2	-	flock 10 m.m.	-	-	ja
häger	1 flyg.	-	-	-	-	
knötsvan	c 14	-	3 ad längst ute	-	-	ja
sångsvan	ja	-	-	-	-	ja
grågås	≥ 12	-	-	-	≥ 19 Silvåkra- kärret	ja
grävand	-	-	1 flyg.	-	-	
gräsand	5-6 ex	-	ett per!	-	-	ja
kricka	c 4	-	-	-	-	
bläsand	≥ 40	-	-	-	-	ja
oberst. änder	ej my.	-	-	-	-	ja
vigg	62	-	5	-	-	ja
brunand	2	-	-	-	-	ja
knipa	1 ♂	-	-	-	-	ja
ormvråk	-	se 55	2	-	flera ex	ja
glada	1	1	-	1	ja	ja
brun kårhök	1 ♂ ad	-	-	-	-	ja
kornfalk	-	-	-	-	1 Hårdeborge hemvägen	
sotthöna	my. få	-	-	-	-	ja
vipa	-	-	1	1	ett ex sett.	ja
storsparv	-	-	-	1 spel.	-	ja
skratimås	2 ad	-	-	-	-	ja
gråtrut	1 ad	-	2 juv	-	-	
oberst. mäs	2-3	-	-	-	-	

Forts.

1986-05-01 forts.

(51)

art	Kranke- sjön	Vombs ängar, utvägen	Vomb- sjön	Vombs ängar, hemvägen	Övriga platser	kommen- tarer
ringduva	överflyg	överflyg	sedd	sedd	ofta sedd	ja
grüngöling	hörd	-	hörd	-	-	ja
sånglärka	1 sjöng	3	-	1	?	ja
ladusvala	-	2 mot N	2	-	-	
ängspiplärka	-	sjöng	-	lockade	-	
trädspiplärka	-	-	sedd, sjöng	-	sjöng nära Krimmars	
sådesärta	hörd	-	hörd	-	sedd flerstädes	
järnsparv	sjöng	-	-	-	-	
lössångare	sjöng	-	sjöng	-	sjöng	ja
falltrast	-	-	-	-	sjöng Silv.-kärren	
halgaxe	-	-	-	-	sedd ett par ggr	ja
såvparv	råd många sedd	-	-	-	-	
bofink	sedd	-	sedd + hörd	-	fåtaligt sedd	ja
grönsiska	-	-	-	-	flock Vombs by	ja
stare	-	flock c 30	sedd	3	sedd	ja
skata	-	-	-	-	enstake ex	
kaja	-	sedd	ofta sedd	-	my. ofta sedd	ja
råka	-	-	-	-	ofta; allmän	ja
kråka	2	3	sedd	1	ofta, v. allmän	ja

De 3 knölsvanarna i Vombsjön
låg långt ute, 500-800 m från
stranden, skrämdes upp av
s k "brödseglare".

Forts.

Vi startade från Lund kl 1110, for via S Sandby - Revinge - Kvinnevad till Krankesjön, Silvåkratornet som vanligt. Utresa något långsammare än vanligt; vi spanade efter kvistar etc. som låg löst efter avverkningar på Revingefältet; Lena ville ha sådana saker till trädgården.

Silvåkratornet kl 1140-1205. Väder: vackert, mest klart, senare på dagen allra mest sol, men denna stund i tornet var det skuggigt och grått, och en frisk vind omkring V blåste upp, varför observationsmöjligheterna ej var så goda som jag hoppats. Men efter kl 1215 ungefär var det fint nästan oavbrutet. Fågel se tabell och kommentarer härnadan.

Vombs ängar c kl 1215-1235: obs fattigdomen på fågel!!

Vombs by c kl 1240-1255. Samtal med Berith om dagboksanteckningar m m. Fågel se nedan. Vi for sedan till Sjögården, vanliga vägen via

Vombsjöns V sida - dess NV hörn - Sjögården. Kafferast, klart c kl 1330. Fortsatte via Öved - Vombsjöns Ö sida till utsiktsplatsen vid sjöns SO bukt. Gick ner på vallen vid sjön fram till pumpverket, sedan tillbaka, obsade förstås också från den iordningställda rastplatsen med fin vy över sjön (som vanligt). For sedan västerut genom Furet, korsade ånyo Vombs ängar, passerade Silvåkra by och stannade i allén med god sikt över Silvåkrakärret. Rätt trevligt utbyte, se nedan. For därefter hem via Stensoffa vägskal - Tvedöra - S Sandby, ankom Lund 1540.

Kommentarer till fågelliv och enskilda arter:

skäggdopping my få sedda i Krankesjön. Vid Vombsjöns V sida några par, låg parvis, ett par "låg mot varandra", skakade huvudena etc. I sjöns NV hörn låg nära varandra jämnt 10 skäggdoppingar och 5 vigg varav 3 hannar och 2 honor. - Vombsjön hade my. högt vattenstånd. Västra stranden redan förut skadad svårt genom att sten etc körts ihop i en sträng; nu var vattnet så högt att stenarna delvis låg under vatten.

knölsvan: i Kr. dels 3 väl sammanhållande par nära utanför tornet, dels långt bort i V änden c 7-8-9 svanar, ej liggande parvis, men några låg nästan i flock. Kunde bara delvis bestämmas av mig. *Se notis nedan i Tabellsidan.*

sångsvan: icke sedd av mig idag, men medtagen eftersom flera man (och kvinnor också) i tornet sade mig att de sett ett sångsvan par från Almen-tornet, andra sade sig ha sett 4 sångsvanar i flock från samma torn. Måste rimligen vara rätt, och synes mig vara av intresse att meddela

grågås: I Kr. ideligen sedd, enstaka eller parvis flygande, även flera ex liggande på olika ställen, Säkert minst 12 sedda där, troligen flera. På hemvägen noggrann spaning över Silvåkrakärret, jag fann då att allra minst 19 ex gick eller låg ute i våtaste delen. De flesta syntes tydligt, av andra syntes bara huvud och hals. Alla i begränsat område med vatten och ljusgrön låg vegetation (späd gräsväxt?). Sannolikt fanns fler ex, rimligen c 25 skulle jag tro.

gräsand: i Kr bara 2 hannar liggande i sällskap, samt ett flygande par!! I Vombsjön långt ute ett ensamt par! Ej flera sedda.

bläsand: minimisiffra! De obestämbara vattenfåglarna långt ute var sannolikt bläsänder, kanske även vigg m m. De voro inte talrika, men kanske c 75 inalles bläsänder.

obest, änder: se föreg, se även vigg.

FORTS

1986-05-01 forts.

V144:

se även
skäggsopping.

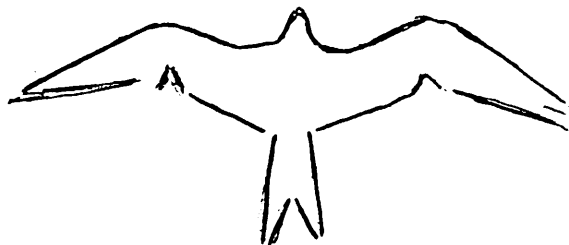
(53)
vigg: på närmsta klarvatten i Kr. låg ej mindre än 62 ex, varav c 48-50 hannar ad. De skrämdes upp av en roddbåt, flög längre ut, fällde på nytt. I deras sällskap 2 brunänder, ♂♀. - ~~se även~~ Vigg kan ha funnits även bland de obestämda änderna. brunand: ♂♀, se föregående art

knipa: en fin hanne ad låg ett stycke ut tillsammans med 3-4 andra änders, varibland sannolikt en kniphona befann sig.

ormvråk: stopp vid Kvinnevad på utvägen, då fann jag 3 normalfärgade ormvråkar mycket högt kretsande. Senare sedd kretsande eller lågflygande bl a vid Vombsjön SO och vid Silvåkrakärret 2 i krets och 1 sittande/lågflygande. Även enstaka andra sedda

glada : utöver de angivna exemplaren sedd ett par ggr, bl a över Silvåkrakärret ett ex med starkt kluven stjärt och påbörjad ruggning i gränsen mellan hand- och armpennor, alldeles symmetriskt i båda vingarna enligt bifogade skiss:

brun kärrhök: en utsökt hanne ad sedd över vassen utanför tornet. Flera personer sade sig just ha sett två olika hannar här, båda synnerligen ljust färgade med silvergrått på vingarnas oversida, nästan vit undersida och mycket ljust på stjärten, ena ex med m 1 m rent vit stjärtbas, andra med hela stjärten ljus. Alla som talade med mig om detta var fullt klara över arten, men de visste också att sådana ex ofta förväxlas med hannar ad av blåhök.

sothöna: mycket få ex sedda i Kr., knappt mer än 6-8 ex.

vipa: obs hur oerhört få ex som sågs på rundturen!!!

storspov: bara detta enda spelande ex, intet därutöver!!

skrattnås: summa 2 ad liggande på vattnet i Kr. ett stycke ut. De obestämda måsarna, bara ett par tre ex långt ute, kan dock också ha varit skrattnås

ringduva: mycket ofta sedd, snarast allmän, men alltid enstaka eller parvis

gröngöling: dess fina vårläte hördes ett par ggr vid Krankesjön och - mycket uthålligt - ur sluttningen med grov bokskog vid Vombsjöns SO kant.

sånglärka också påfallande sparsamt sedd och hörd!

lövsångare hörd flera ställen, men bara enstaka ex.

talgoxe sedd på hemvägen på 2-3 ställen

grönsiska: i Vombs by, när vi samtalade med Berith, kom en flock på c 28 ex mycket snabbt förbi mot N, ivrigt lockande. Trevligt!

stare: sedd vid några gårdar på olika ställen förutom vad tabellen anger, men antal sedda ex lågt.

kaja sedd mycket ofta, oftast i par eller små sällskap. Många dussin sedda, bara ett ex hade rätt tydligt "halsband".

råka utefter färdvägen Lund - Revinge och Silvåkra - Lund sedd i betydande antal.

kråka i ringa antal på angivna lokaler, men sedd på många andra ställen oftast ensamma eller parvis.

Dessutom: 1 rådjur Vombs ängar. Insekter talrika: Vanessa io ~~se även~~

1 ex Kr och 1 ex Vombs by. Humlor mycket ofta sedda, bin också, inte bara tambiet utan även andra arter. Liten fluga svärmade under träd vid Silvåkrakärret. Några mikrofjärilar sedda. Spindlar ett par ex. Intressant dag, men obsarna på flera platser, t ex Krankesjön, var ju my. kortvariga, och fler obsar krävs för säkrare slutsatser.

Stora spyflugor sedda i trädgården i Lund.

SLUT

Knölsven se även nedanst p. 51.

53

1986-05-02.

Härlig, varm, solig dag, jag satte på Loois' bibliotek kl. 0930-1620 med Löwendahl. Även Bengt Olof Landin var närvarande en del av dagen. Fortsatt arbete med Rudbeckska Fågelloken. Arbetet gick bra framåt till kl 1500; men då blev jag så trötta att jag knappt kunde tänka en riktig tanke.

Gick hem 1620-1650, såg efter Tornsvalar utan resultat.

Efter middagen fortsatt spaning efter Tornsvalar, men inget sågs.

Kl. 2015-2055 oavbruten spaning. En mycket ljus och klar kall molnfri, lugn.

Kl 2017 kom en strandshata högt mot SV-SV över staden, och kl 2021 kom en flock på ca 83 ejdrar mot Ö högt och rätta längs borta, men i kikare syns fåglar. Gudar var i rörelse i minoritet. Kl 2028 kom en ensam vit svan mot V.

Ännu kl. 2050 flög kumlor snabbt över husaken. Hämplingar sågs, men inga Tornsvalar.

1986-05-06.

Exkursion med en grupp från Skurups folkskolaskola under ledning av Maja Malenberg.

Förkortningar: F = Fyledalen. K = Krageholmsjön

S = sydkusten väster om Svarte,

Sommarvåder. Se f.ö. efter artlistan.

smålom 1 ♂♂ ex S,

lätt oljeshadad

skägghopping K 1+1+1

häger: K 4 ex i flock,

och Arvåra 2-3 ex.

knölsvan ett par K

gravand 2 ♂♂ F, och

♂♀ + flera andra

ex S

gräsand helt få ex

F och S

storskrak 1 ♂ och 2 ♀♀

K. Sent datum!

glada 2 K och en-

staka ex F, även

1 ex Marsvinsholm etc.

ornvåk 1 F

sotthöna 2 ex K

fasan mer än vanligt,

sedd 7-8 ggr på rund-

turen, därtill hört

5-6 ggr.

vipa mycket få ex sedda,

och inter ex. på när-

håll!

skräms ofta sedd över-

flygande K och F vanli-

gen mot Ö; se även S;

ocherä sedd på åkrar etc.

fiskmåse sedd

grättrut sedd S, röde

sij oflars mot Ö

fiskbarna ett ex K

migdwa ofta sedd

shopsdwa 2 F

större hackspett hört.

Forts.

1986-05-06 forts.

gröngöling hörst F
sånglärka täml. all-
mänt sedd och hörst
ladusvala sedd på
många platser, nog
10-15 ggr, men i
regel bara 1-2 ex
på varje plats.

hussvala några ex vid
Tylen, 10-15 vid
Lyckås, enstaka ex på
andra platser

backsvala 1 ex Tylen.

strädpipilärka sjönp
i F

sädesräka rår ofta
lösångare rår många,
K, F.

grönsångare flera ex
sjönp i F

ärsångare F

svarthätta 1 ♀ sedd

nära Brodda

bushävdalla vid Hav-

berg på hemvägen

kolltrast sedd
nätkerpsal ett ex

sjönp F

entita Dalby Södershop

Valgoxe sedd

nötkärra hörst Brodda

gulsparv ett par ex

sjönp F

bopink ofta sedd + hörst

kämping Brodda m.fl. st.

stenknäcka 1 ex K

~~gräspann~~ gräspann

stare sedd många ggr,

men måttligt antal

skata sedd

haja allmän

råka mycket allmän;

en koloni sedd i

Stora Herrestad.

kråka ofta sedd.

Lyckad tur, men inga yttre-
gare anteckningar.

Jag fick lift hem till Lund
av Mirja.

1986-05-07, onsdag

Lena och jag for från Lund kl 1455 via Klägersrup
 - Hyby - Torup - Skabersjö by - Skabersjö slott
 - Törninge till Östra Greve folkhögskola,
 där Lisen går på målerilinjén. Där
 är f.n. en utställning av elevernas
 alster. Vi träffade Lisen enligt över-
 enskommelse och gick med henne igenom
 hela utställningen. Många fina och
 intressanta saker, många också som
 jag inte förstår mig på. Lisen och
 en manlig kollega till henne följde
 med oss till bussen till Lund, ankomst
 kl. 1745. På hemvägen for vi
 stora vägen 101 till vägskälet med
 väg 108, följde sedan denna till
 Lund.

Uttresan via Torup: härlig bok-
 shop med späd grönska, mycket
 rippor. Mycket grant godslandskap
 vid Torup! Hemresan via mera
 öppet landskap också mycket fin.
 Men av fågel var det allra
 vanligaste, kråka, råk, kaja,
 ringduva, några få vjor, var
 2 på nerresan och 4 på åter-
 vägen. Enda rovfågel blev

1986-05-07 forts. (58)

en stormfalk som stod ryttlande mot
den sydostliga vinden nära Holmeja.

Varmt, härligt sommarväder, men
ett molnsystem drog mycket lång-
samt upp från väster, enligt
gårdagens prognos. Vind väst
frisk. Dammor och växensambingar
— som är särskilt rikliga just
nära Östra Greve — var särdeles
väl fyllda.

Stamma på kvällen; kl 1955
oberade jag himlen, som jag gjort
flitigt hela söta veckan för att
se efter stormar. Hittills
intet resultat, och kollegerna på
Skolapibuset sade mig senast idag
att de inte sett den heller.

Jag fann Merill förs en flock
på 5 kretsande måsar, avgjort
högt, men bestämbara: det var
4 fiskmåsar (troligen delvis ej ut-
färfade) och en skrämmare ad.
Högt överför dem fann jag att
en slump en liten liten prick,

1986-05-07 forts. (59)

som befauns var en stenfalk.
Korta, mycket spetsiga men bredt
ansatta vingar (beakta för att var
en falk alltså). Kort stjärt.
Kortade länge, fullkomligt osynlig
för observatörerna; gled sedan mot
NO ungefär kunde följas länge.
Mycket kul obs.

Jag fortsatte granskningen av
himlen, som nu var övervägande
molnig i västra ~~halvan~~ halvan
och en del därtill. Fann en
vålsamlat flock på 7 måsar,
som gled ostent på oerhörd
höjd; arten kunde jag inte av-
göra, men det var inte skattmår.
Gledade vidare mot ett relativt

ljus parti ungefär mot solen,
fann där en ensam kortvande
mås av osäker art och i samma
synfält, på jämsvår höjd
bakom massen, årets första
Tornsvala; helt otänkbart att
se den utan kikare. Detta skedde

kl. 2001 (sommartid). Jag följde den
längre i kikaren, den rörde sig rätt
sakta inom ett begränsat område. SLUT⁵⁹

1986-05-09.

På morgonen 1 svartvit flugsnappare hane i trädgården på Tenorgränden. Och på kvällen kl 2050 (sommartid!) kom en flock på 19 vita svanar förbi mot O, svängde ett slag m l m tydligt mot OSO men återfog kursen ungefär mot O. De kom i mycket bra belysning några hundra meter söder om vår bostad, kanske 600-700 m bort, och påfallande lågt, bara c 50 meter eller ännu mindre. Något vingsus hördes inte. Art ej klar, men det är ganska sannolikt att det var mindre sångsvan. Säkert inte knölsvan!

1986-05-14, onsdag.

Klockan 0905 (sommartid) 1 tornsvala över Östra Torn, rundflygande högt uppe. Det var molnigt, men molnen befann sig just i upplösning, stora blå fläckar blev synliga, och solen kom fram.

Jag har spanat flitigt efter tornsvalor varje dag när jag rört mig utomhus. Men hittills bara 1 ex 7 maj och detta ex idag.

1986-05-15, torsdag.

Satt som vanligt på Ekologihuset från c 0930 till 1630. Spanade från fönstret norrut mot gamla vattentornet några ggr ehuru alltid bara kortvarigt. Klockan ~~1015~~ c 1015, när det var delvis klart och rätt fint väder, sågs 3 tornsvalor. Och kl 1215 när det blivit mest mulet och grått fann jag ej mindre än 7 - 8 samtidigt, de flesta i gles flock över lasaretsområdet och 2-3 ex på avstånd därifrån. Vid lunchpausen kort därefter sågs flera ex åt andra håll, och på hemvandringen i mulet och rätt blåst väder ytterligare 1 ex.

På kvällen kl. 22 gick en stor iselkots på gräset utanför huset. Rörde sig oväntat snabbt och livligt.

1986-05-13

På morgonen omkr. kl. 0915 flög en strand-
skata mot NV över Tenorgränd. Rörde sig
upp, och livligt ropande.

1986-05-27, tisdag.

Vid Ekologihuset idag tornsvalor i någorlunda stort antal. Korta utblickar mellan kl 1030 och 1500 gav i regel mellan 2 och 10 ex. Men jag har inte varit på Ekologihuset under perioden 17-26 maj på grund av vistelse på Fårö hos Bengt Olof Landin och vet därför inte närmare när huvudmassan ankommit. Nästan säkert blir inte det häckande beståndet av tornsvala fulltaligt här förrän i första juni-veckan.

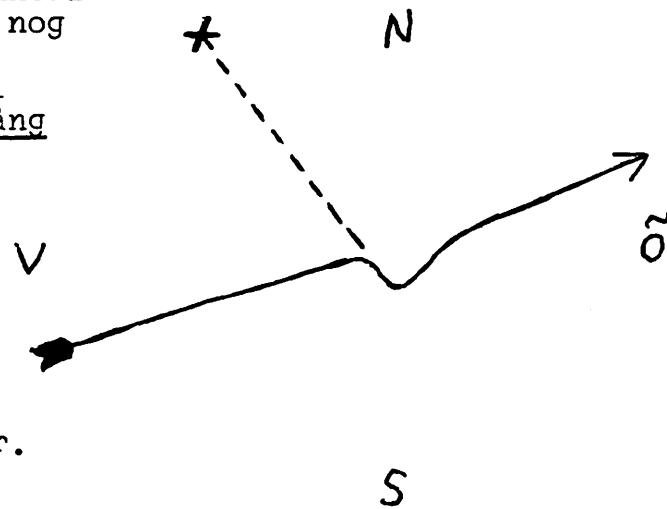
På hemväg från Ekologihuset omkring kl 1615 hörde jag en egen- domlig sång, tydligen från en sångare. Men inte ens släktet kunde jag avgöra. Det var en rätt kort strof som lät olika varje gång, ganska hårda toner, påminde om vissa motiv hos kärrsångare, men sången var inte tillnärmelsevis så lång eller rik. Helt oväntat fick jag se fågeln inne i lövverket i ett mindre och skuggigt träd. Den såg liten ut, satt stilla tillräckligt länge för att jag skulle få en ganska bra uppfattning om utseendet. Den sjöng flera gånger, kort strof men varierande varje gång, ganska hårda, klirrande, spetsiga toner. Ett tu tre kom ett typiskt klapprande, faktiskt nästan samtidigt med att jag begrep att det måste vara en Sylvia. Det var en årtsångare.

På hemvägen och senare under eftermiddagen och kvällen tittade jag ganska flitigt efter flyttande flockar av prutgäss, särskilt kl 1715-1815, dock ingalunda oavbrutet. Intet resultat. Vädret hade varit vackert hela dagen och var fortfarande fint, men från S och V drog det upp system av höga moln, och prognosen talade om ökande vind, mulnande och kyligare väder i samband med en lågtryckspassage över Mellansverige.

Klockan 1850 tittade jag ut: då kom prutgåsflocken! Långt nere i söder men lätt synlig med blotta ögat. Det var c 300-320 ex i typisk formering med en kraftig förtätning längst fram och bl a två långa "släpande" enkelrader på slutet. Mot öster flög de, höjden var nog inte över 200 m. Mycket trevligt att se. Jag fortsatte obsandet oavbrutet till kl 1930 och rätt flitigt även senare men fann intet mer, eller, rättare sagt, intet mer av gäss. Tornsvalor i luften, ett stort antal oroliga råkor på håll över Vipeholm, överflygande ringduvor och starrar, något hämplingpar, koltrastar fällande på TV-antennen på grannvillan, och två särdeles flitigt matande talgoxar som har ungar i holken på husväggen; därtill en gråsparvhona som på sista dagarna kommit nära och blivit matad med brödbitar av Lena. Gråsparven kom nu också, satte sig på muren; ~~men~~ jag gick hastigt och hämtade en skorpa och slängde ut ett par bitar, och minsann ~~prutgässen~~ om hon inte genast flög ner, knep en stor bit och flög iväg med den! Allt detta hände alltså, men inga fler prutgäss blev det. Sång av koltrast och ett par gånger kutter av ringduvor hörde jag också.

Jag fortsatte letandet efter prutgåsflockar en stund till men fann intet, slutade därför omkring kl. 2030. Men vid en tillfällig utblick kl. 2121 kom en ny flock! Antal exemplar c 600 - 630, och flyghöjd nog högst 300 m. Flocken kom på mycket närmare håll än föregående och höll kurs mot O eller snarare ONO. En gång

- x) svängde flocken skarpt, så att jag under några sekunder såg hela flocken rakt bakifrån. Se skiss, där den heldragna linjen anger flockens flygväg, den streckade ~~linjen~~ linjen min observation av flocken just när den svängde. Det var ännu bra ljus när flocken ~~kom~~ kom; det hade inte mulnat mycket mer, och det var lugnt väder. OBS att vi har sommartid!

- x) flocken gjorde alltså en S-kurva.

1986-05-28.

Morgonen c. kl. 0600: sol, råk mycket höga moln, som dock lätsade. Små låga vita moln drev in från V-VSV, vinden hade ökat men var måttlig. Kl. 0652 kom en flock på c. 530-550 pruppsar mot ONO, den kom norr om vår bostad på Tenorgränd. Åt det hållet har vi inte på sikte, och nästan alla mina ögon från bostaden förs mot söder. Men denna flock sågs efterom jag var på väg till busshållplatsen. Flocken var övermåttan grann, den kom i ett söktaste ljus, högt uppe, kastade en gång ungefär så:

Men helt kortvarigt.

Jag tog buss till Ueberöd, ankom dit 0802 hämtades av Berith och Elin. Vi fortsatte till Kirke skulle delta i invigningen av Stenshagens Nationalpark. Fin biltur. Rast i skogsbyn nära Kronavalls slott, 8 korsvägar flög över mot NO. - Torget Kirke: väntade länge. Här bl.a. 2 tomvorrar i vid förföljelseflygning på hög höjd, de förenade sig i luften på en sträcka av kanske 100 m, såleds parning. - Jag letade förgäves efter pruppsflocker hela dagen.

Invigningen gjordes av kung Carl XVI Gustaf. Se bifogade handlingar resp. kopior. En mycket härlig dag.

→ OBS: 1986-05-29 kl. 0950: bärningare sjöup i Gökst bruksvär i villavärdaren på Ö. Tom.

1986-07-07, måndag.

Per väg till Malmö och buss resten av vägen
reste jag till Falsterbo, där jag sedan länge
beställt rum. Ankomst Fågelsstationen kl 1945.
Träffade de trogna fågelarbetarna Lennart
Karlsson och Karin Persson, mycket vän-
liga och duktiga människor (vilket bland
annat framgår av artiklar i Vår Fågel-
värld på senare år).

Övertalade mig i min samhet, gick en
lång runda efter promenad med kollegerna,
gick bl. a. veta att de köpt hus i
Falsterbo och avser att bosätta sig där
stadigt. Huset berättas bli inflykts-
ningsklart före 1/ juli. De ordinarie
ringmärkningsränder börjar.

Jag lade mig i tid, sov god.

1986-07-08, tisdag.

Upp 0345 (obs: sommarstid !!), åt fil-
mjölk, drack kaffe med ostsmörgåsar, sedan
ut 0430, gick till Nabben delvis genom
sambället men mot slutet följde jag
sydkusten. Inte en människa att se
på hela vägen, ej heller på Nabben.

Det var frisk vind omkring VNV,
snabbt drivande moln men i det stora
hela klar himmel och - liksom i parhvis-
utmärkt sikt, både fjärrland och kusten
synes bra. Snarast kyligt. I öster såg
fästa moln, varför solen ej kom fram
ordentligt förrän framåt kl. 0600, och

1986-09-08 forts.

även lägger mer avbröt. Efter c 0700
då nästan avbrödet solken och mycket
ljus.

Fågelliv m m se nedan. Men känd
inträcken var dessa: först mycket. För
himn och föga fågelslag. Över golf-
banan inte heller mycket i vägen
men på golfbanan orsakat mycket
mer, särskilt skrämmar. Spelar se
nedan, de brukade i gamla dagar inte
rasta i nämmande grad på golf-
~~banan~~ banan.

Sydkusten: stora frändningar ute
med Nabben. Utanför stranden
"ny" revet av sand, flera hundra
meter, och mellan denna och gamla
stranden mycket fjöl, varibland gräs-
änder dominerande starkt, skett 150-
-180 ex som lyfte och mest flög
till Kläppen. Denne ä ny fläsa
än för, nästan (eller helt?) utan
vegetation, men den har växt
se att den med nästan ända till
Nabben: en mycket tydlig linje
där vinterns bröt visade (liksom
för i tiden) att en särskild gräs-
"strimma" förklar Kläppen med
Nabben. Även östern har Kläppen
växt avsevärt, varför dess totala
yta redde sig mycket stor
därill bidrag förklar det fallet

1986-07-08 forts.

att vänteståndet idag var avgjort lätt.
 En hel del pipel drog mot V-VSV,
 särskilt skratörer (se nedan). I den
 dominerande inlagan utgjordes av Tommarlov.
 Redan före 0430 ropas de i antal
 över samhället (från mitt rum). När
 jag vandrade ner till Nabben kom en
 par "stötter" på ca 80 + 85 ex
 mot SV (ungefär), men efter ca 0500
 började de på allvar över fyrstuds-
 pinden och staden var de talrika. Ibland
 rips kanske 100, ibland 500. Rörslan
 alltid ungefär mot SV - VSV, men
 det präglade rum om de nästan hela
 tiden gick ut "stötis", vissa
 minuter 90-120 ex eller mer,
 alltid lätt eller mycket lätt;
 däremellan pauser ~~de~~ de ströket var
 avbrutet eller glest. Jag gjorde
 många räkningar och noggranna
 observationer. Särskilt strökte 3000-4000
 ex kl 0500-0700. Det är också
 möjligt att en hel del gick ut
 direkt från fyren eller nordigare,
 varit de inte kunde ses av mig.
 Jag observerade också över havet i röder
 frithä, där kom inte mycket Tom-
 marlov, nästan inga alls, men vidare
 m n passerade (se artlistan nedan)
 flöde i måttligt antal, se nedan.
 Jag gick tillbaka från Nabben

1986-07-08 forts.

c kl 0700 - 0740, via sydvesten - Fälskärbohus,
köpte en Sydsvenska i kiosken vid f. d.
järnvägsstationen, läste den delvis, fortsatte
sätta hem till Fågelstationen

Tornsvalar fortsatte hela tiden i
mycket betydande antal, men snart
växlande från runt till runt, som följt.
De rörde sig i stora förband; alltså
med VSV-SV även om de enskilda
individerna kunde svinge m. l. m. De
flog högt 2 - 40 meter ungefär.

Kl 0815 - ~~0845~~ 0845 var jag inomhus,
gick redan från till kl c 1045 en mycket
långsam rund på Fälskärbo legrospark,
där många av mina vänner och
bekanta från 40 - 50-talet nu sover
sin sista sömn. Gick även ner
till stranden, där det fanns intensivt
rolskan var fåga folk. Återvände
till fågelstationen efter att ha
samlat ett antal humlor på Anchusa
officinalis. Tornsvalar fortsatte
men minskade starkt i antal åt-
minstone från c kl 0945. Top
dock inte slut så länge jag var
ute

Hem, skrev omfattande redoviselse
som blev klar kl 1115. Skall nu
vila mig, därefter skriv kortfattat
aktstäm

Vilade på mitt rum på Fågelstationen

1986-07-08 forts.

till kl. 1345, sov delvis. Därefter utgick en långsam men rätt lång ~~lång~~ rundvandring i Falsbergs och satte sedan en stund i trädgården vid Villa Astrid där jag avnjöt kaffe och en lagg väfflor. Hela denna tid, fram till c 1530, fortsatte tonusvalorna att ströka skum i tydligt mindre antal. Mer än c 20 ex sågs ej samtidigt, och ofta var himlen m l m tom på tonusvalor men alla rörde sig som förut ungefär mot V - VSV på låg eller måttlig höjd. Gick c kl 1600 en ny runda på Falsbergs kyrkogård, sakta. Vädret hela tiden oförändrat, mest stark sol. Drivande moln, mycket frisk vind omkring V. Kl 1630 - 1700 satte jag vid sydstranden nedanför Fågelsstationen, bop och ett härligt bad. Fåga folk vid stranden. Tonusvalor fortsatte skum i måttligt eller kanske några antal.

~~De enda gästerna på~~

De enda gästerna på stationen förutom mig var en fabrikör från Borås, jag tror han heter Åke Andersson med fru och två söner omkring 15-årsåldern. Trevligt folk; jag har träffat Åke förut, bl.a. Den dag då den riktiga islommen drog förbi Falsbergs Nabb, det var 12 september 1980. Nu bjöd han mig på en eftermiddagsdrink.

1986-07-08 forts.

Han och hans fru och jag satte ut vid stationen och sambalade c kl ~~17~~ 1715-1800. Nu ökade försäljningarna betydligt från c: 1730, kanske redan tidigare.

Precis kl 1800 räknade jag dem och fann att över 100 ex var synliga samtidigt. Det var fint solsken, men just då kom en plötslig skur, kraftig men synnerligen kortvarig, den slutade efter någon minut.

På kvällen fram till c 2100 följde observationer, men försäljningarna fortsatte.

Lista över övriga fåglar, med tillägg även om försäljning: se efter 1986-07-09.

1986-07-09 onsdag.

Kvar i Falsterbo. Upp 0405. Väder ungefär som igår, mest klar himmel, mycket god vilt, ljus och grönt, men kyligt; och vinden, som var V eller VNV, var minst lika frisk som igår, säkerst c 10-11 meter/sec. Jag lämnade Fågelskåpet 0445, såg inga Tornsvalar förtä minuten men 0446 kom 6 ex mot V över kyrkan och den öppna platsen omedelbart norr om fågelskåpet. Jag gick direkt ner till sydstranden och följde denna ut till Nabben, gick dock en liten sväng inom golfbanan.

Tornsvalar i måttligt antal förtä halvskummen. Men när man går längs S stranden, har man inte för vilt norrut eftersom strand-dyken är i vägen. När jag kom till Nabben kl 0515, blev det annat av: över samhällen, längs österkusten ända fram till Fyrträdgården, stod en väldig svärm av Tornsvalar. Älles röde sig mot vinden, och höjden var avspjort låg, sällan över 25-30 m. De strötte ut ungefär från fyren, mycket lågt. Antal minst 1000 ex.

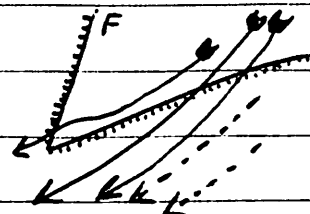
Därefter fortsatte ströket med utomordentlig intensitet och rycka. Det var aldrig tyst på Tornsvalar, såvitt jag såg de i massor nästan hela tiden, men antalet utstrickande ~~svärmar~~ per vidsenhet varierade mycket; vissa minuter 2^e ex eller nästan inga; därefter mycket

1986-07-09 forts.

stark röst som kunde höra i flera minuter. Jag förde ingen löpande dagbok över ströket men räknade antalet per minuts många gånger.

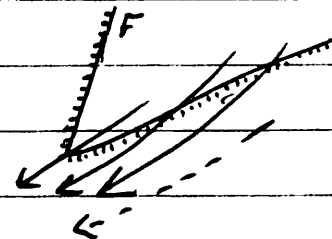
En "röst" varade c 0603-0606, då gick 85 ek ut på en minut, nästa minut c 80 ek, nästa minut c 60, så att totalt c 225 ek strökte på 3 minuter.

Dessa fåglar kom över Nabben eller (merst) söder om Nabben; se:

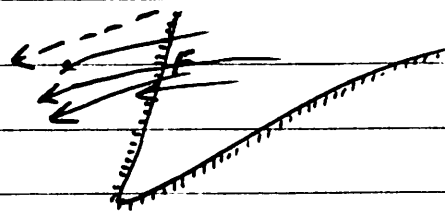

Sträckade pilar visar att ströck pågick även längre söderut. Med andra ord: totala antalet var större än 225; det var svårt eller omöjligt att se de ek som gick längst ner i söder. Alla flög mycket lågt, över vatten kunde ofta bara 1-2-3 meter, över havet ofta lägre än en meter. Norr om mig gick denna gång inga komvolar.

Snart kom nästa röst, c 0610 kom c 300 ek med ungefär samma besvär: Lika lågt!

Efter några ströck kom massor över samhället och raste ut från fyren och (ent. sträckade längs) även långt norr därifrån:

Jag räknade minst 1000 ek, men totala 70

(71)

1986-07-09 forts.

antalet var med säkerhets högre, ty även långt
 upp i norr gick de ut, omöjligt att räkna.
 Alla låg, många av gick faktiskt en
 bra nips meter ifrån varandra, och precis
 över ryggar, som var kraftiga och bröt
 och skummade hela tiden. Under denna
 stora passage i kl 0623-0626 kom
 inga bommar över mig på Nabbspetsen,
 ej heller söder om mig. Men kl
 0627 ändrades detta.

Massor kom så här:

Allt som ströket för

0623. Alltid låg;

antalet ex rakt över mitt huvud, ofta
 så nära att vindens hörs bröt den
 hårda vinden. Totalt > 1000 ex på c 5 minuter.

Tiden = 0632-0720 fortsatte ströket,
 jämnt, men lika starkt,
 ibland ut från fyren;

ibland söder om mig;

Klockan 0718-0720 kom c 500 ex på
 nästan samma kurs. Retningarna är noggranna,
 lätta i så måtto att alla ex höll
 samma kurs, intet ex vände; men rifferna
 blir likväl ofta i underkant, för vissa
 flökar starkt i underkant eftersom
 fåglar reste ut ~~ut~~ även på långt håll,
 där de ej kunde räknas. Detta

1986-07-09 frts.

syntes söderut tydligt söderut, med må-
leppar, där jag ofta i den goda belys-
ningen kunde se ~~en skatt~~ Tunnvalar
mycket långt nere i söder.

De enskilde individernes betæende var
symmetriske ligheder de hold samme kær,
herlige vingslag, 'god farv brots modvinden,
lig høj. Bare nogle krolige kurver
i' regel; visse en kunde
helt kortvarig vinge;
men dette var undtagelse.
Dette en vrede.

A hand-drawn diagram on lined paper showing three wavy lines representing wave fronts. Each line has an arrow pointing to the left, indicating the direction of wave propagation.

Om man observer vine i
samballet bland villor
och fridseffationer

Jag gick sakta till baka, lönade
Nabben 0725, gick delvis längs syd-
kusten, delvis inne i samhället, Ströket
försvatte, sommarer kom i mängder,
men när fåglarna rör sig på så pass
bort från och så individuellt som
sommarer gör, kan man inte få goda
siffror på antalet strökar per
minut. Kauske blev ströket svagare,
men det var fortfarande starkt.

Antalet passerande ex. mellan kl.
0500 och 0720 måste varit ≈ 6000
inom den frontbredd som fig kunde överskåda.
För övriga figer se nedan.

Jag var ute till 0845, ströket försvann
hela tiden, studeras en hund från
Statens bevakningshund.

Typ observatör 0845-1015. Därefter

1986-07-09 forts.

obsar från fjärrstationen och dess nähet.
Oavbrutet strick eller, nästan rakt, på
strick av varande ryggar, vissa minuter
m. d. m. komma.

Jag packade och städade i mitt rum och
åt lunch med kl 1120-1230, sig dock att
stricket fortsatte.

Ut till kyrkogården kl 1230. Där syntes
första minuterna inga komror. Men,
trots att solen sken nästan oavbrutet
blev det plötsligt regn från ett mörkt
moln. Knappast någon märkte nederbörd,
den var strax slut, solen kom fram.

Nästan momentant visade sig c 25-30
komror över kyrkogården, men de
flög inte vertikalt, de flög snabbt
om varandra tillsammans med 1 eller 2
hussorer och var tydligen någon
liten flygare i närheten. Inom någon minut
hade antalet komror ökat till
c. 70-75!

~~Jag~~ Måne insekterna stimulerats
till flykt av detta lilla regn??
Knappast tvivel, snarare flög de här
över ~~en~~ öppen plats på lägre höjd
än krutbrännan runt omkring på grund av
den starka vinden.

Jag tog buss hem, start från f. d.
järnvägsstationen kl 1310. Sol och
grönt, men vinden avtog ej. Bussen
gär uppmå skåner, ändå upp till kyrkan.

1986-07-09 forts.

Öster om Skanörs stads bebyggelse alltså
över "store väg", dessutom kringade
tomter. Och äre Ljungen, öster om
vägen, tomter i stort antal, alla
byggande väsentligt högre i 75-100
m. Trots begränsade möjligheter att
observera från bussen. Fågelslag låg.

På den förutsetta tiden vid Håll vid
våra tomter, när Kungälv förts och
viotal plösa, hörs dock en stor
[bäst] relativt svår på 50-60 m
eller fler. Spridda av Vellinge etc.

Vidare mot Malmö: inte många men
över åker-åker i Malmö rikt utkant
söker 100-120 m högt, tillsammans
med svår, uppenbart ej strickflykt
utan följande av höjflygande insekter.

Över Malmö våra tomter redde
(dock bara kortvariga observer). Men
över Lund, där jag väntar på lokal-
bussen kl. 1500-1525, ser inte
heller en enda tomter vilket
jag finner anmärkningsvärt.

Lista över övriga fåglar + djurivert
för övrigt, omfattande båda dagarna,
8 och 9 juli, följer närmast.

Fåglar och andra djur sedda Falsterbo 8 och 9 juli 1986

art	8 juli	9 juli	kommentarer
storskarv	massor	massor	nog c 1000 ex Måkl.
häger	3 juv	3 juv	ja
grågås	några gfa	några få	ja
knölsvan	4 Måkl	c 4 Måkl	även några få överflyg.
gravand	över 200	c 200	ja
gräsand	några få	c 10-15	ja
kricka	icke sedd	10+6+ några	ja
ejder	bara få Måkl	ungefär lika	ja
småskrak	c 4-5 "	c 20 Måkl	
strandkata	många	rätt många	sträckte i småflr mot V
st strandpip	hörd	4 sträckte + h	
vipa	ett ex över Pb	icke sedd!	
kärrensäppa	rätt bra sträck	också sträck	ja
rödbena	oväntat många	likaså	ja
glutt	icke sedd	1 bland rödb+h	ja
drillsnäppa	2 vid stranden	2 vid stranden	
storspov	allra minst 10	några	ja
småspov	1 + 1	1	ja
skärfläcka	1 från Ö	c 48 Måkl	ja
skrattmås	allmän	allmän	ja, bra sträck. Ng juv
fiskmås	sedd	flera sedda	ja
gråtrut	allmän	allmän	ja
silltrut	1 ad	icke sedd	kom mot V över fågelstn
havstrut	några ad	några ad	
småtärna	icke sedd	1 + 1 sedda	
silvertärna	2 ex	icke sedd	ja
kentsk tärna	ofta (ggr	flera s + h	ja
ringduva	enstaka flera)	ung, lika	ja, 1 gjorde sträckförsök
turkduva	icke s eller h	hörd i staden	
tamduva	1 mot NO	osäkert	
tornsvala	massor	massor	se redogörelse + nedan
sånglärka	ofta s + sj	likaså	
ängspiplärka	flera golfb	några golfb	ja
trädpiplärka	icke s eller h	1 hörd Fyren	
ladusvala	bara 1 sedd	några sedda	ja
hussvala	minst 15-20	ofta sedd	ja
sädesärta	mycket ofta	ofta	ja
järnsparv	sj kyrkogården	icke s eller h	
svarthätta	1 hörd sj	troligen 1 h	
törnångare	1 hörd sj	ingen säker obs	
lövsångare	1 sj morgonen	1-2 trol. sedda	
rödstjärt	♂ ♀	♂ ♀	ja
rödhake	näst, säkert h	ej säkert s/h	
koltrast	sedd och hörd	2-3 ex sedda	
taltrast	1 sjöng parken	ej s eller h	(dagarna
blåmes	1 kull	1 kull	vid f d järnv-stn båda)
talgoxe	1 kull	sedd några ggr	
bofink	sj morg	sj morg	nära fågelstn, bara 1 ex
hämpling	golfb + Nabben	golfb	ja
grönfink	1	1	båda: fin ♂ ad kyrkog:n
gråsparv	ofta sedd	ofta sedd	
sävspurv	icke sedd	♂ s + h	ja: originell plats
pilfink	s kyrkogården	ej sedd(?)	
stare	ja	ja	ja
skata	flera	flera	
kaja	1 ex staden!	ej sedd	
kråka	flera ex	flera ex	alla grå!
näktergal	icke sedd	ej s/h	
	lockade vid fågelstn		
			Fort.

9/7 även bl.a. en flock på 1 kättnäppa ad + 1 glästa + 8 rödbenor.

Kommentarer och tillägg: häger 9/7 de 3 juv flög i blåsten söderut över Måklappen, därvid lyfte massor av skarvar (men inte alla flockar), vidare mycket mäs, alla c 48 skärfläckorna, en del änder m m. Reagerade de som om det varit rovfågel? Ingen annan orsak sågs, och de lugnade sig snart. Grågås: 8/7 morg. bl a ett ex på golfbanan, vilket är sällsynt. 9/7 kom bl a ett ex österifrån till Måkl. Gravand: om ansaml. nära Nabben se ovan p. ~~Gravand~~ Därtill gravänder på Måkl. etc; totala antalet sedda säkert över 200. Gräsand och kricka: i ringa antal lyfte de från en relativt stor "lagun" (invatten, nära Nabben, på V stranden). Ejder få och små flockar. Men obestämda änder borde införts i artlistan: långt ute på Måkl:s bortre delar sågs ibland stora andflockar. Kärnsnäppa, rödbena, strandkata sträckte rätt bra 8/7, i små flockar på upp till 12-15 ex. En flock var större, den bestod av c 12 rödbenor och c 15 kärnsnäppor ad och var mycket tät. Rätt ovanlig blandflock. Liknande flockar men my. mindre sågs även senare. Vadarsträcket ~~Gravand~~ fortsatte 9/7 men var då svagare. Storspov och småspov: flock på c 8 stora och 1 små rastade på golfbanan tidigt på morgonen 8/7. Senare kom några storspovar på sträck, och jag såg ytterligare en småspov på f m. Skärfläcka: första dagen bara ett ex, kom österifrån till Måkl. på morgonen. Andra dagen en ovanligt finflock som synes! ~~Gravand~~ Skrattmås och gråtrut kom båda dagarna i betydande antal mot V-VSV, inte bara längs eller utanför S kusten utan också över land, över kyrkogården etc. Nästan säkert sträckflykt, kanske dock någon motvindsreaktion?? Enstaka årsunga skrattmåsar sågs. Silvertärna: 2 ex kom nära, oerhört tunna näbbar väl sedda, jag anser bestämmningen helt OK. Kentsk tärna: 8/7 kom flera gånger sådana förbi två och två, varvid en fågel var ad och en var årsung, den unga tiggde, dengamla ropade sitt vanliga läte. Jag känner mig säker på ~~Gravand~~ att det var olika fåglar varje gång. Ringduva: ett ensamt ex kom ner 9/7 och flög på låg höjd ut från Nabbspetsen mot SV-VSV, flera hundra meter men började "tveka" och vände till sist och kom in med hög fart i medvinden!!

Tornsvala: ~~Gravand~~ viktigt tillägg: sträckriktningen var ungefär 230°, d v s i riktning mot den stora fyr (?) som numera står långt ute i just den riktningen. Beteendet, som ovan sagts, mycket likartat. Innan jag lämnade Nabben 9/7 såg jag faktiskt en, säger en, tornsvala som kom in från SV med mycket hög fart i medvinden, den m i m sneda och bara på c 1 meters höjd. Annars en alldeles ovanligt god "sträck-tendens", för att använda min gamla term! Ängspioplärka: påfallande många sågs och hördes, delvis lyfte de för mig, när jag på morgonen 8/7 vandrade ner över golfbanan till Nabben. ~~Gravand~~ Absolut flera ex än jag brukar se där i juli. 9/7 också flera, men allmänt gäller att individantalet av många ~~Gravand~~ arter var mindre 9/7. Ladusvala: enda ex 8/7 flög precis i vattenlinjen vid sydkusten och tog nog småinsekter. Hussvala: 8/7 påtaglig ansamling över mycket begränsad liten bit av dynen innanför ~~Gravand~~ sydkusten, här c 15 ex, jag gick dit och minsann om det inte just där satt mycket talrikt med tångflugor på sanden. De flög inte mycket i den friska vinden, men litet rörde de på sig och blev då tydligen jagade av hussvalorna. Sädesärta särskilt morgonen 8/7 påfallande ~~Gravand~~ ofta sedd både vid S kusten och i samhället, några juv också sedda men mest var det varnande ad. Rödstjärt: båda dagarna en praktfull hanne ad och en hona på kyrkogården. Även varningslätet hört. OBS: Vanlig rödstjärt alltså! Hämspling båda dagarna flera ex golfbanan. Sävsparv morgonen 9/7 plötsligt hörd när jag stod vid sydkusten ett par hundra meter från Nabben. Ett tu tre dök den upp, en grann hanne som satt och sjöng flitigt i den enda Salix-buske som står här på dynen. Ovanlig lokal i juli månad! Stare: jag hoppades att få se ett bra sommarsträck och, med hjälp av min nyinköpta kompass, ta utgående sträckkursen på flera flockar. Detta gick ~~Gravand~~ dock inte bra. Starflockar kom bara i mycket måttligt antal, de föllde gärna på golfbanan ett par hundra meter innanför Nabben, startade

1986-07-08 och -09 forts., samt tillägg om 10 och 11 juli.
 sedan ~~men~~ men visade mycket ringa sträcklust, ofta försvann de
 (rimligen norrut), ibland gick de ut över vattnet helt lågt men
 började strax "tveka", splittrades och svängde, och allra oftast
 gick alla tillbaka. Kanske fortsatte någon flock eller delflock
 verkligen ut, men detta skedde bara i liten skala, och sådana små-
 flockar var svåra att följa i vinden. Bara en gång, den 8/7 klockan
 0600, fick jag en god observation. En flock på skattningsvis 250 ex
 reste ut lågt, c hälften vände snart, men de andra steg stadigt och
 välsmalat och rakt utåt, och deras kurs var 220°.

Det är ju bekant att stararna har minskat avsevärt som häckfåglar
 i Sverige på senare år, och det kunde ju tänkas att deras flyttnings-
 vanor ändrats m l m i samband därmed. Därtill krävs stort material
 innan säkra slutsatser kan dragas. Dagens klena sträck behöver ~~inte~~
 naturligtvis inte sättas i samband med minskningen i antal, det kan
 lika lätt förklaras med att vädret var olämpligt.

Till sist:

I staden och på golfbanan såg jag oväntat rikligt med kaniner.
 Säkert 25-30 obsar de två dagarna jag var där. På golfbanan vidare
 3 harar i sällskap.

På liten sandrevell invid Måkläppen, betydligt närmare än i gamla
 dagar, låg också några sälur båda dagarna. De såg stora ut. Tyvärr
 hade jag inte tuben med mig denna gång. Att de låg närmare berodde
 helt enkelt på att ~~men~~ ön med omgivande sandrevlar "flyttat sig"
 närmare Nabben. - När jag badade 8/7 på e m i fint solljus, dök
 mycket oväntat en vuxen gräsäl upp bara c 100 meter från stranden.
 Mycket rolig observation; jag ser ju så ofta sälur på långt av-
 stånd från Nabben men har endast sällan kunnat bestämma dem till
 arten. Mycket länge sedan jag fick en god obs av gräsäl!

 Dagarna 10 och 11 juli var jag på Ekologihuset flera timmar.
 Vädret ungefär oförändrat, dock avtog vinden en del. Jag gjorde båda
 dagarna upprepade, med avsikt rätt kortvariga obsar från mitt arbets-
 rum för att se efter tornsvalor. 10 juli blev det resp. 1, noll, 1,
 8, 1, 8 och 1 tornsvalor; följande dag resp. 2, 1, noll, 4, noll,
 och 2 ex. Alla dessa obsar mellan c kl 1100 och 1530. Eftersom jag
 inte har goda uppgifter på hur många jag brukar se, vågar jag inte
 dra någon säker slutsats. Men ~~men~~ visst brukar jag ofta på sommaren
 se mellan 10 och 30 tornsvalor från mitt fönster. Dock, siffrorna
 beror ju inte bara på hur många ex som finns utan också på väder,
 och andra faktorer som påverkar deras aktivitet.

Den 12 juli, lördag, var jag inte på Ekologihuset. Såg från bo-
 staden på Tenorgränd glesa tornsvalor under dagen, men obsar kort-
 variga. På kvällen, när det trots väderprognosen var fortfarande
 vackert väder, gick Lena och jag en kort runda kl 2115-2150. Då
 sågs en gles svärm på c 30 tornsvalor rätt högt uppe, flög om var-
 andra. Kort därefter c 15 ex "sirrande" tillsammans ehuru bara kort-
 varigt och relativt glest. Osäkert om ~~men~~ dessa ex ingått bland de
 30. OBS väderleksläget i Mellansverige denna dag med bl.a. sommar-
 storm vid ostkusten.

Dessa iakttagelser antecknade eftersom jag hoppades få någon klar-
 het huruvida de i Falsterbo sedda utsträckande tornsvalorna nu var
 på väg tillbaka till sina häckplatser. Men dessa försök har givit
 föga resultat. Också oklart i vilken ~~men~~ omfattning de "sommar-
 sträckande" tornsvalorna utgörs av icke häckande exemplar.

6 juli: i trädgården på Tenorgränd på morgonen en blåmeskull. Minst 6-7 ex, kanske flera. Synnerligen rörliga och oftast m 1 m dolda i lövverk och buskar, men två exemplar var albinistiska. Det ena var alltigenom blekt, tedde sig i flykten snarast vitt eller gråvitt, dock fanns grå eller kanske blekblå färg på delar av ryggen och vingarna. Några handpennor föreföll nästan rent vita. Skillnaden i färg gentemot ett normalt tecknat exemplar var mycket stor, men närmare detaljer kan jag inte ange. Fågeln sågs bäst när den flög två gånger mellan olika buskar. Det andra ex, hade stjärtens bashalva (ungefär!) nästan vit, kanske gråvit, mycket tydligt kontrasterande mot stjärtens yttre del. Denna karaktär sågs flera gånger. Kanske var dräkten även i övrigt onormal, ryggen ljus till exempel, men helt säkert är detta inte.

11 juli: på parkeringsplatsen omedelbart norr om Ekologihuset såg jag från mitt arbetsrum 4 unga kråkor. Där stod endast få bilar, och kråkorna promenerade fram till en bil, började peta med näbbarna på kylaren etc. En av dem gick in under bilen och kom fram med ett metallföremål, troligen en form av lättmetall eller folie, i vilken mat förvarats. Fågeln plockade omsorgsfullt och länge på detta föremål. Jag tyckte mig se, när ett par fåglar flög några meter, att de ~~hade~~ hade m 1 m ljust på vingarna, men detta gick mycket fort, och synfältet var inte fritt. Däremot såg jag att en av fåglarna, när den gick på marken med vingarna hoplagda, hade en grå färg ett stycke ner över vingen; se skiss, som är ungefärlig. Det var troligen grå ryggfjädrar eller ~~vingtäckare~~ vingtäckare, som gav denna karaktär, alltså inte missfärgning av pennorna. Men när en av fåglarna kort därefter flög lågt och fritt, sågs att vingpennornas innerfan var huvudsakligen vita, ungefär som hos skator. Omöjligt att se om detta gällde alla ~~hand- och armpennor~~ hand- och armpennor, men säkert gällde det de flesta. Denna missfärgning har jag sett rätt många gånger hos kråka. Det är sannolikt att mer än en fågel av dessa fyra hade sådan vit teckning, men säkert är det tyvärr inte.

Notiser om tornsvalor dagarna 10-12 juli finns också på sidan 77, alltså sista sidan av anteckningarna från Falsterbo.

11 juli kl 1845, just när vi skulle sätta oss till middagsbordet med Lisen som kärkommen gäst, kom en tärna lågt över grannens hus med kurs mot väster. Avstånd inte långt, men det var motljus, och jag måste anföras den som fisk- eller silvertärna ad, även om jag snarast lutar mot silver-. Båda arterna sträcker över Skånes inland, vilket jag vet från obsarna vid Krankesjön 1973-82; men över Lund har jag sett dem mycket sällan, eftersom man ju trots allt inte spanar särskilt mycket efter fågel här; och antalet passerande är uppenbarligen rätt ringa.

13 juli på middagen satt en ung stenskvätta ~~plötsligt~~ plötsligt på muren utanför trädgårdsdörren. Inte helt oväntat dock, eftersom jag på sista 10 dagarna har sett en gammal stenskvätta vid grannhusen.

skiss saknas
se A

1986-07-20, söndag.

Pmn
Vid middagstiden visade sig plötsligt en av de albinistiska blåmesarna i det lilla prydnadsträdet Amelanchier canadensis, som står ett par meter utanför fönstret till mitt arbetsrum på Tenorgränd. Jag såg fågeln utmärkt bra. Rygg blekt gröngul, ej jämfärgad utan lätt spräcklig av grått (som "pepper-and-salt", för att använda den engelska termen). Vingar bleka, yttre handpennor i båda vingarna snarast vita, kanske gråvita, i varje fall väl kontrasterande mot vingarna i övrigt. Det är rätt sannolikt att färgfördelningen inte var symmetrisk; jag tyckte mig se att det vita fältet var större på högervingen. Stjärten sågs särskilt bra; dess ytterhälft var vit, mycket väl avsatt; inre delen nog m 1 m normalfärgad. Undersidan ej sedd lika bra, men den var nästan säkert blekare än normalt, blekgul eller vattnigt gul. Fågeln kom i sällskap med minst 2-3 blåmesar och 2 talgoxar, kanske större antal; de flesta fälldes i trädet, ofta dock kortvarigt. Det bleka exemplaret vistades nog någon minut i trädet, avstånd till mig bara c 3 meter.

1986-07-21, måndag: vid Ekologihuset vid middagstiden c 30 tornsvalor samtidigt synliga; totala antalet säkerligen högre. Mulet men uppehållsväder, svag vind.

1986-07-22, tisdag: antalet tornsvalor på samma plats minst 35-40 sedda SAMtidigt; säkerligen fanns flera. Väder ungefär som föregående dag.

1986-07-24, torsdag.

Gräväder och avgjort kyligt y när jag gick till Ekologihuset c kl 1030. Icke desto mindre flög väl 30 glest fördelade tornsvalor över öppna området nära Tunaparken. 5 ex kom snabbt och lågt, följde varandra som tornsvalorna brukar göra på hög- och sensommaren; dock dock allra mest vid vackert väder. En kort stund senare, från mitt arbetsrum på Ekologihuset, såg jag c 40 glest fördelade tornsvalor. Detta skedde ett par tre ggr. Efter någon timme blev det utomordentligt mörkt, faktiskt som djup skymning. Kort därefter en god stunds störtregn, jag hörde att 25 mm skulle fallit på c 35 minuter. Därvid naturligtvis inga tornsvalor synliga, men rätt snart efteråt, då det var djupt mulet och snarast kallt, visade sig flera tornsvalor. -

Gick hem c kl 1500. Då hörde jag plötsligt en ivrigt varnande sädesärla, och i samma ögonblick kom en tornfalk mycket lågt och snabbt, korsade min väg och fortsatte ut över det stora fältet som i år är helt vitt av Matricaria. ~~Varningsskriket~~ Sädesärlan fortfarande invid falken, ivrigt varnande, men falken steg ett par meter och började ryttla över fältet. Det såg ut som om den var på väg att ta byte nere i vegetationen, men härav blev intet, den steg något mer, fortsatte ryttlandet, Ärlan flög tillbaka åt det håll varifrån den och falken kommit; och falken flög åt annat håll, snarast in mot staden, ~~övers~~ ungefär mot väster.

OBS: falken kom från NO, Ärlan kom precis efter den, mycket upprörd, och följde falken ut över fältet och flög runtom den när den började ryttla.

1986-07-26, lördag.

(80)
Mycket vackert väder: svag, delvis m 1 m omärklig vind omkring V, rätt rikligt med sakta drivande cumulusmoln, som stundvis tätade så att himlen blev mest mulen, men i regel sol. Middagstemp. på Tenorgränden 21° C. Omkring kl 14 började myror svärma, åtminstone övervägande var det säkert den lilla svarta trädgårdsmyran Lasius niger. Även bladlöss flög rätt mycket, kanske steg de också uppåt, men det var svårt att se. Redan innan jag märkt om svärmningen börjat, kom skrattnåsar i glesa förband från NO-ONO på måttlig höjd, steg, kretsade högt till mycket högt, fortsatte. De sågs inte jaga insekter i flykten. När insektsvärmningen börjat, samlades tornsvalor snabbt och i glesa men stora, högflygande förband, där varje individ rörde sig självständigt. En kort stund säkert 150-170 ex rakt över huset, mest högt. Kort därefter, då svärmningen just här tycktes ha upphört, återfanns tornsvalor i mängder någon km österut, senare mot SO etc. ~~En egendomlig mås kom också tillsynes: något större än en skrattnås, som stjärtens ytterhalva väl avsatt svart eller svartaktig, fågel f ö mest lysande vit, huvud vitt, undervingar påfallande mörka, bakkanten dock brett ljus. Jag klarade inte av den. Den slöt sig samman med c 50 skrattnåsar som också fångade flygande insekter.~~ En egendomlig mås kom också tillsynes: något större än en skrattnås, ~~som~~ stjärtens ytterhalva väl avsatt svart eller svartaktig, fågel f ö mest lysande vit, huvud vitt, undervingar påfallande mörka, bakkanten dock brett ljus. Jag klarade inte av den. Den slöt sig samman med c 50 skrattnåsar som också fångade flygande insekter.

Måsarna syntes sedan åt olika håll, antal 50 - 150, troligen nyrekryterades de från öster eller NO. Tornsvalorna växlade också både plats och antal; de var oftast glest fördelade, men väl 200 - 250 kunde vara inom synhåll samtidigt.

Efter kl 1500 obsade jag mindre noggrant, då kom tornsvalor i mindre antal, ofast en och en, alldeles lågt över trädgården.

Hussvala ~~hörde~~ hörde en gång, ladusvala 1 ex sett och hört, obestämbara svalor sedda men bara 2 ex. En ruggande tornfalk visade sig och började ryttla mycket högt mot den svaga vinden, bytte plats 2-3 ggr, slutade med att göra en lång och snabb och elegant, tämligen brant glidflykt neråt, tills den med stor hastighet försvann bakom närmaste husen.

I trädgården, som nu är mycket rik på blommande örter - prästkrage, rölleka, Malva, Althaea, lavendel, timjan, isop, Nepeta mussinii, kaprifol, rosenspiraea, litet rosor och ringblom etc. - flög mängder av bin och humlor; de sistnämnda tycks ha ett särskilt gott år i år. Även kålfjärilar, delvis in copula, och nässelfjärilar, vilkas antal ökade framåt eftermiddagen. Jag letade förgäves efter säsongens första Eristalis tenax. Men istället ropade Lena att en amiral var att skåda, och där satt den på ringblom! Årets första. Den var kvar ännu efter 1½ timme, kl 1600, satt allra mest på prästkragar, flög ibland snabba rundor men fällde ofta på blomman nästan intill den där den suttit senast. - Jag tog ett par flugor och steklar, som såg intressanta ut, men intet annat.

Amiralen var kvar i trädgården ännu kl 1815, därefter ej sedd trots mycken utevistelse.

Omkring kl 1925 visade sig skrattnåsar ånyo i avsevärt antal. Det var först c 40-50 ex, som sakta och rätt lågt flög omkring nere i SO och tydligen tog insekter, fast det förstas var omöjligt att se dem. Måsarna ökade raskt i antal, blev snart minst 200 ex och drog i gles formering vidare mot V. Tornsvalor hela tiden, men nu i måttligt antal, bara c 10 synliga samtidigt, oftast högt. Sirrandet av tornsvalor, som jag inte lyckades se, hördes dock också flera ggr.

Kl 2035 kom en häger högt och rakt från norr, höjd c 200-250 m, flög i riktning 170° - 173°, alltså syd med dragning åt ost. Svängde långt borta men fortsatte ungefär ~~svagt~~ som förut. Ses sällan över Lund.

FORTS ?

↓
saknas

1986-07-29, tisdag.

Lena och jag for till Krankesjön. Ankom till vanliga tornet 1435. Väder: grått, men torrt och varmt. Måttlig vind omkring OSO.

"Tärmen" hade ett tätt vegetationstäck, art omöjlig att se, men måhända *Polygonum amphibium*?? Här låg summa 1 gräsand synlig.

På närmsta klarvatten massor av gul näckros, tjockt packad så att bladen står upp över vattenytan. Men som alltid bara ett begränsat område. Väl 80-85 procent av ytan utan sådan vegetation, men idag sågs att ungefär hälften av denna ~~areal~~ hade "jäsande" vegetation m l m upp till vattenytan.

På NK (=närmsta klarvatten) knölsvan 2 ad och 2 ungar, stora som grågäss. Vidare c 60 synliga gräsänder och högst c 10 sothöns, även 2 skedänder. På avstånd frå dessa fåglar 1 knölsvan ad med 2 pulli och rätt nära dessa ännu 1 knölsvan ad. Häger summa 5 sedda. 1 fiskgjuse kretsar över sjön rätt lågt. 6 + 7 flygande brunänder. I det vassbälte som avgränsar NK mot resten av sjön ses 1 knölsvan på bo, och bort i väster ligger 2 knölsvanar med en unge. - Gjusen slår i vattnet, missar, fortsätter spaningen. Fiskmå 1 ad + 1 juv, skratmå 1 ad. Fisktärna 2 ad. 13 grågäss, som legat dolda bakom vass, lyfter.

I sjöns V ände ses ytterst få fåglar, bara 2 + 1 + någon därtill. En svan ligger uppe i N, art oklar, fågeln halvdold.

Ej en fågel på "stora klarvattnet" (vilket är = sjöns huvuddel), ej heller på dyn i kanten av de vassruggar där skratmåarna hade sina kolonier förr i världen. Icke en skäggdopping kan upptäckas! Några backsvalar och en tornsvala ses över sjön, lågt. 1 + 1 vipor överflygande. Fattigt alltså, utom på svan.

Går ner från tornet 1500. Stor grupp folk med många barn i ålder 8 - 15 år kommer till tornet; befinner vara från Höllviken. Mycket vänliga, de talade med mig bl a om Falsterbo och sträcket där.

Lena och jag fortsätter 1510. Över kvarnbacken vid Silvåkra (sedan många år utan kvarn) 1 ormvårk. På Vombs ängar 1 ormvårk samt 1 + 1 + 1 + 1 + 1 kråkor, vidare kossor och hästar men ej ett liv av fågel för övrigt. Dock kom snart 7 starar flygande över kossorna, och 1 brun kärrhök ~~drog~~ drog my. lågt över ängarna från S, skrämde då upp 3 - 4 kråkor. Var icke den extremt ljusa hannen som brukar ses i Krankesjön.

Vombs by, stopp. Stopp hos Berith Cavallin och gav henne en flaska gott rödvin med stort tack för Frankrike-turen. Unga fröken Elin fick en stor påse persikor och kiwi-frukt + litet choklad.

Vombsjön V sida: frisk, varm vind från OSO-SO, vattnet sjögrönt av alger, vågorna bröt, det blev en egendomlig, ljus effekt i det diffusa solskenet. Himlen var övervägande slöjig, "vit". - Långt ute låg en obestämnd and. På fiskepålar och/eller flygande sågs väl 40-45 måsar, allra mest i sjöns NV hörn. Det var c 10 skratmå, c 15 fiskmå och c 15 gråtrut, därtill 5+1 fisktärnor ad och 1 dito juv. 4 av dessa tärnor ad bröt plötsligt upp och flög lågt mot väster; det såg verkliga ut som ~~uppbrott~~ uppbrott till sträck. 2 drillsnäppor på stranden; uppskrämda försökte de sätta sig på övre kanten av ett kantställt fisknät, där de dock bara kunde hålla balansen ett par sekunder, sedan måste de fortsätta till bättre rastplatser. Några kråkor över sjön, och 1 glada kom över stranden. Ej en dopping, ej en sothöna! Men en ensam gulärta vid stranden. Vi fort/satte till Sjögården vid sjöns nordsida, där vi beställde kall rostbiff med potatissallad och var sin lättöl. ~~████████████████████~~

FORTS.

1986-07-29 forts.

Jag gjorde ytterligare en del anteckningar från denna exkursion, men dessa anteckningar blev förlagda och återfanns ej förrän 24 aug., när uppgifterna från Krankesjön redan renskrivits.

Här kommer övriga uppgifter:

häger: åtminstone delvis juv.,
men 1 ex Vombsjön var ad.
grågå: 2 ex flög nära Vombs
ängar, och 5 ex lyfte vid
Sjögården.
obestämda änder: i Krankesjön
blott c 5 ex sedda.
glada: 1 ex sågs på Vombs ängar
och 2 vid Vombsjöns Ö sida
ormvråk 1 ex " " "
brun kärrhök: en ♂ ad, ~~seesatt~~
~~seesatt~~ sågs över
fält och åkrar väster om
S Sandby, vilket är sällsynt.
fiskgjuse: fågeln vid Kr. var i
ruggning i stjärten. - Vid
Vombsjön ej mindre än 3 ex
på fiskepålar nära varandra.
skrattnås: Vombsjöns V sida c
10 ex och dess Ö sida c 35
ex. Från utsiktspunkten i
sjöns SO hörn sågs 2 juv.
fiskmås: Vombsjöns V sida c 25
ex, och SO del några ex. (ad)
gråtrut: Vombsjöns V sida c 20
och dess SO del högst 10,
allra mest ad.
ringduva 2 ex på Vombs ängar(!)
tornsvåla bara 1 ex Krankesjön!
större hackspett Vombsjöns SO
hörn i tallskogen 1 ♀
ladusvala sedd på utvägen
backsvala några få Krankesjön
sädesärta enstaka Kr, Vombsjö-
stranden och vid Öved
gulärta en enda Vombsj. V sida
koltrast sedd nära fågeltornet
tofsmes hörd Vombs fure vid
Vombsjöns SO del
kråka: orädda ungfåglar och
ruggande gamla FÅGLAR tämli-
gen allmänna i trakten; på
Vombs ängar dock bara c 10 ex.
råka sedd Tvedöra på hemvägen
m.fl. ställen
stare: förutom de 7 kom ytterli-
gare en flock på 5 ex. För-
vånande fåtalig!
bofink sedd några ggr
pilfink " vid Sjögården
gulspurv 1 ex sågs vid Vombsjöns
SO hörn.

OBS: inte en enda sångare sågs eller
hördes i Krankesjöns vass. Även
anmärkningsvärt att jag såg så
få vipor och överhuvudtaget inga
vadare utom 2 vipor och 2 drill-
snäppor. Se även föregående sida
betr. individantalet av vissa
arter. Antalet sedda tätting-
arter avgjort lågt, tycker jag
också.

Tidtabell:

Krankesjön, fågel-	
tornet:	1435-1500
Vombs ängar:	1515-1535
Vombs by:	1540-1600
Vombsjöns V sida	
och N sida:	1605-1700
Öveds timmerupplag,	
där jag letade in-	
sekte med mycket	
klent resultat:	1710-1725
Vombsjöns SO hörn	
(utsiktsplatsen):	1730-1750
Vombs ängar på	
hemvägen, kort:	1755
Silvåkra allén	
och spaning över	
Silvåkrakärret,	
varvid icke en	
fågel sågs:	1800-1805
Hemfärd:	1805-1830

Vädret utvecklade sig sålunda:
vinden avtog något, men på e m blev
molnen allt mörkare. Precis vid hem-
komsten började det regna, först
svagt, sedan starkare, sedan ösregn
och åska till c kl 2030, och mycket
mörkt.

S L U T

(83)

Notiser från juli 1986 ^{även} finns på sidan 117, placerad sist i augusti. (83)1986-07-31.

Lena och jag var bjudna till Skönes Tranas till en nästkusin till Lena vid namn Berit Lindgren. Vi lämnade Lund 1015 och for i fint sommarväder via S Sandby - Hartösa - Öved - Gjöbe - Anklam - Fyledalen - Lyckås - Äsperöd - Skönes Tranas, ank. dit 1240. Jag gjorde anteckningar om sedda rovfåglar och tornsvalar:

Nära Hårdeberga	: c 22-25 tornsvalar
Vid Hjälmared & Hartösa	: 1 glada
" Gjöbe	: 1 -" - + 1 obest. vråk
nära Gjöbe Ora	: 1 -" - + 1 -" - -" -
i Fyledalen	: 1 -" - + 1 ormrök
vid Ödemarksgården	
nära Tomelilla	: 2 glador och över 100 tornsvalar
nära Äsperöd	: 1 glada + 1 ormrök.

Efter lång träff med Lenas släkt och bekanta for vi från Skönes Tranas 1800, ankom till Hammenhögs Gästis 1845. Fin kväll. Tornsvalar över Skönes Tranas och i riklig mängd vid Onslunda, därtill gles men i allas i stort antal över slätten på denna sträcka.

Vid Hammenhöp, där vi gjorde en kvällsvandring, kom 2 Kanadagäss mot S eller SV kl 1915.

Väder på kvällen: råk frisk vind omkring 50-0; disigt solsken men molnande i väster, råk varmt.

Nästa dag for vi tillbaka till Lund på morgnen.

1986-08-06, onsdag.

På kvällen c. kl. 2030 drog en alldeles
ovanligt stor flock kråkfågl västerut över
Lund, ganska långt söder om vår bostad
på Tenorgränd. Flocken innehöll drygt
1000 (ettusen) exemplar, till allra
största delen kajor, men råkor både
synes och hördes; kanske utgjorde de
10 procent av totala antalet ex. Inga
kråkor redde eller hörde. Flocken
var också pipellande gles, jämförd
med "vanliga" kajflockar; säkert var
den 700-800 meter lång, uttill
hem åt per violat efterlämnare.
Flyghöjd 75-150 meter, avstånd mellan
individerna 1-50 meter, oflast
kanske 2-10 m. Någon fördelning
parvis, som man brukar se i kaj-
flockar, observerade jag ej, kanske på
grund av att flocken var så gles. -

För c. en vecka sedan observerade
jag en kajflock på höjden 400-500 ex,
lätt samlade som flög västerut
på kvällen; för övrigt har jag inte
set sådana betenden här, åtmin-
stone inte mer än i enstaka fall. -

Lösungare i fridpärden idag,
säkert juv eftersom den var mycket
gröngrön ut.

1986-08-07,torsdag: delvis

Vacker och varm dag, mycket sol, måttlig vind omkring SO. Utladdningstemp i Lund 25° C. Jag var på Ekologihuset kl 1030 - 1600. Trän med förster såg jag, vid korta observationer vid sex olika tillfällen resp. ~~35~~ 35, 8, 11, 22, 7, och 12 Hornsvalar.

Observationen med 7 ex bevarade delvis på slump: jag såg bara 2 ex, men plötsligt passerade en fin Hornfallhauke rätt nära; efter den kom 5 Hornsvalar, den närmsta bevarade 5 meter bakom falken, de andra 10-30 meter längre bak, men dock helt tydligt att de följde falken, fast de aldrig släp efter den.

Även idag lövsångare i Brödfjorden, den såg mycket gräsa ut än gärdags-exemplaret.

På blommorna i Brödfjorden (många sorter, men mest besökta är den storväxta prästkräkan och den blivioletta Nepeta, som lär heta N. messoriae) näst violet kallfjärilar, 5-9 ~~ex~~ nässel-fjärilar, ed eller (nästan fång) två påfjäderlopar samt en stor rikedom på humlor. Även syrophider i måttligt antal, men hittills inte en enda Eristalis Genae.

1986-08-08, fredag.

Molnig morgon men från förmiddagen övervägande solsken. Flera grader svalare än igår. Jag var på Ethologihuset kl 1045-1400. Några korta utblickar gav resp. 35, 22, 60 och 40 Tornsvalar. De flög snabbt och livligt om varandra, kanske skedde viss förflyttning mot V eller SV, alltså mot vinden, men detta var svårt att avgöra. Ingen formation av tät, sammanhållande flockar. - Vid ärenden i staden i kl 1420-1450 sågs inte alls mycket Tornsvalar.

1986-08-09, Lördag.

Gick upp till Dahms villa för att enligt överenskommelse ta hand om deras post och ge ett svar i Brädgården.

Villan står tom några dagar medan Anders och Karin är i Värmland.

I de tjocka snårerna av Rosa rugosa och Crataegus m.m. visade sig den förut omtalade flocken av blåmes. De kom mycket nära, och jag såg både de abnormt ljusa exemplaren. Tobaks sågs nog bara 5-6 ex, men fler kan ha funnits. De rörde sig snabbt och lätt och var synliga nästan bara när de flög, inte när de satt i den täta grönskan.

1986-08-10.

På morgonen hade jag ett kort ärende till Dahms villa. I buskagen därintill sågs 2 blåmesar, därav det exemplar som har yttre stjärt-halvan vit.

Omkring kl 1020 startade Lena och jag på en rätt kort tur. Vi ville bl.a. till Vombsjön och Vombs by (se nedan). Vi for ut via S Sandby - Stensoffa. Nära Stensoffa 1 tornfalk, eljest intet märkligt. Fortsatte via Silvåkra by - ut över Vombs ängar. På ängarna som vanligt mycket fattigt: 1 kråka, 12 starar, 2 gulärlor, 2 överflygande ladusvalor. Över Bysjön kretsade en fiskgjuse rätt lågt. Vi stannade inte i Vombs by utan for upp längs Vombsjöns V sida.

Stopp här för att avspana sjön och fiskegarnen, som står med långa pålrader ungefär vinkelrätt ut från stranden på flera ställen, mest från västra stranden men även i bukten mellan sjöns SV hörn ("Furets hörna") och den markerade udden på sydsidan ("Furets udd"). Naturligtvis även rundspaning åt andra håll. Se skissen härinvid, som är avgjort approximativ, och se texten under skissen. OBS att två gjusar satt på två stolpar intill varandra och att på andra stolpar tillhörande samma nät satt 15 skarvar, tätt ihopa och helt nära gjusarna. - Nära ~~gjuse~~ nr 1 satt en havstrut ad, och ute över sjön flög en gråtrut ad.

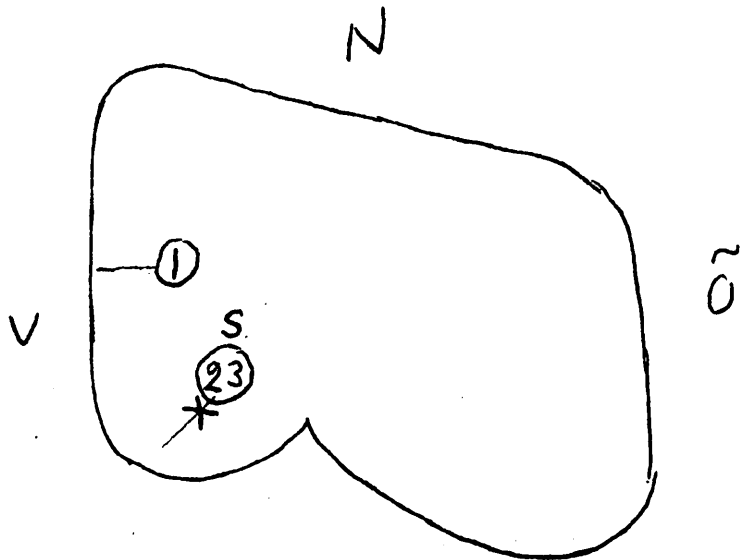
Över Norregård och angränsande öppna marker flög 2 ormvråkar, den ena en utpräglad börringevråk, snövit på huvud och övre vingtäckare och stjärtbas; den andra alldeles oerhört fjällvråkslik i teckningen; undersidorna av vingarna snarast vita med mycket väl markerad, stor knogfläck; och stjärten hade väl avsatt vit basdel. Bukens färg svår att se, men jag har sällan eller aldrig sett en mera "förrädisk" ormvråk. Ty ormvråk var det, det syntes på vingform och vinghållning m m. Båda exemplaren nära varandra, separerade långsamt. En lärkfalk kretsade nära dem.

När jag på nytt tittade mot nätet med gjusar och skarvar, hade tre nya gjusar kommit dit; båda de andra satt kvar, liksom också den ensamma som åt på sin fisk! Summa 6 ex alltså. Dessutom hade antalet skarvar ökat till 17.

Rätt nära land, nära nätet, låg dels en flock på 13 skäggdoppingar, dels en skäggdopping ad med en unge, dels en ~~skäggdopping~~ skäggdopping ad med två ungar. Ungarna stora men alls icke fullvuxna. En flock på 16 viggas sågs också. Många av dessa fåglar låg mycket nära fisknätet (detta är alltså kantställt). - Längre ute på vattnet fann jag ytterligare några glest fördelade skäggdoppingar. - En rundspaning gav nu en normalfärgad och en mycket ljus ormvråk, den sistnämnda var den fjällvråkslika. De 17 skarvarna lyfte av okänd anledning och flög bort i samlad flock. 4 gjusar upptäcktes också, de kretsade över sjön på olika höjd men eljes rätt nära varandra, 1 drillsnäppa vid stranden. Vattenstånd avgjort lågt, stranden mycket ful. En brun kärrhök juv flyger sakta mot väster. Möjligen sågs ännu ett ex av denna art på avstånd, men osäkert. 2 skarvar har ånyo fällt på samma plats som förut. 1 häger sitter därute också. Diverse måsar

FORTS

(87)

- Vid ① en fiskgjuse; den äter på en fisk.
Vid ②③ två fiskgjusar och precis bredvid dem 15 storskarvar. (X)
Vid s en ensam skäggdopping

→ farar ingen ö
med vita sidor!

1986-08-10 forts.

Flög ute över sjön i grävädret; det var skratt- och fiskmåsar, glest fördelade men säkert ett par tre tiotal inalles sedda, kanske flera på långt håll. Därtill satt sådana måsar på många fiskepålar, liksom även gråtrutar ad och juv. Vid ett garn flög 4 tärnor nära varandra, nästan säkert fisktärnor.

Vombsjöns NV hörn: flock c 100 gräsänder väl samlade, därav talrika ♂♂ i sommardräkt. I den låga, halvflytande (eller halvt torr-lagda!) vegetationen av Polygonum amphibium låg också spridda, glesa gräsänder. På blottad sand eller dy härintill stod 5 havstrutar ad och 2 juv samt 5 hägrar. Drillsnäppa hördes, det befanns att de satt på ett kantställt fisknät rätt nära stranden. Det blåste rätt friskt och snäpporna hade svårt att hålla balansen, men det gick åtminstone till en början; så småningom flög de bort, men minst 2 kom tillbaka till samma plats. På dyn även 30-40 skrattmåsar ad och juv. De gamla fåglarna i ruggning, flera hade vita ansikten men bakre delen av den mörka hättan var ännu kvar. Sällan jag sett detta så skarpt avsatt och tydligt på långt håll. -

Längre österut längs sjöns norra strand stod dels 6 grågäss, dels flera flockar gräsand, så att totala antalet sådana säkert uppgick till några hundra. Jag observerade också att en hel del änder stod m 1 m dolda i halvhög vegetation vid stranden.

Vi for till Färs Härads Hembygdsgård och letade insekter på de mycket granna och grova lövträdstammarna: bok och ek; därtill ett par ovanligt stora granar, delvis såg de ut att vara m 1 m döende. Resultat mycket klent, bara 1 ex Pterostichus niger. Det var grått och blåsigt och kyligt. Vi tröstade oss med hallon, vilda fina hallon, som var rikliga på ett halvöppet parti i skogen. På landsvägen fann jag ett överkört ex av Carabus hortensis. I skogen knäppte rödhake och flöjtade nötväcka, annars helt tyst.

x) Vi hade tänkt att besöka de döda eller döende, grova ekarna vid sjöstranden (naturvårdade av professorn i trädgårdskonst och naturvård Per Friberg, när Vombsjön sist reglerades). Man kunde ju hoppas på trevliga insekter på dessa stammar. Men det olustiga vädret medförde att vi slopade dessa planer. For istället till Vombsjöns NO del: här några gräsänder i kanten, över sjön glesa måsar: fiskmåsar och gråtrut samt några skratt. I vattnet 1 + 1 gråtrutar juv. Träd-krypare hörd, och över sjön kom en flock på 16 vipor mot väster.

Vi vände åter mot väster, stannade för kaffe med dopp vid Sjögården. 1 glada kretsade över skogen; en annan glada, symmetriskt ruggande i vingarna, kom rakt över huset. Starflock.

For ner mot Vombs by, granskade näten i sjön på nytt: sjöns SV nät hyste nu 4 gjusar och 10 skarvar, varav en var helt och hållet vit undertill, en rent vit färg, synlig och kontrasterande på mycket långt håll. Hela undersidan vit, även lateralt! Sädes-ärlor, starflockar och pilfink vid Sjögården och sjöstranden.

Ankom Vombs by kl 1400. 1 gjuse med stort byte kretsade över By-sjön, flög bort mot V. Kl 1415 ny gjuse från Ö. Skuggigt och kyligt, men 1 oerhört högt kretsande ormvrak fann jag av slump, på yttersta gränsen för vad man kunde se utan kikare; var då synlig endast glimtvis. Över byn 1 + 1 ruggande glador, med 10 min. mellanrum. 1 mycket fin, mörk bivrak kom rakt över, undersidan hade täta, starka, mörka fläckar. 1 svartsnäppa kom över mot V, det fina lätet "tjuitt" hördes 3 ggr. Kul. - Vi väntade på Berith Cavallin för ett kort ärende, men hon hade blivit bortkallad. For därför hem via Ängarna - Silvåkra by - Silvåkra allé. Stopp här, spanade över Silvåkrakärret men fann intet liv, åtminstone ej av fågel. Fortsatte. Vid Eliselund 1 glada lågt, ruggande. Därefter på V hand ett delvis döende bokbestånd på sluttningen. Vi hade ej observerat detta tidigare, det såg mycket allvarligt ut. - Hem kom vi kl 1545. Delvis sol på slutet. Ringduvor få, lövsångare några sedda, sädesärlor också sedda. I Södra Sandby på hemvägen 1 turkduva; den ses ofta där även om jag tror att antalet minskat avsevärt. SLUT.

x) största merit: genomgått lägre kurs i dikesgrävning och prydnadsbuskplantering vid trädgårdsskola i USA. Vitsord: med tvekan godkänd. Enligt vissa källor: underkänd.

1986-08-11, måndag.

Solig och fin morgon. Flera lövsångare i trädgården omkring kl. 0800-0900 men ej på eftermiddagen.

Jag var på Ekologihuset kl. 1030 - 1430. Vackert väder, sol och c 19° C på middagen. En del små och medelstora cumuli, dock i mindre antal efter kl 1230 ungefär. Jag gjorde upprepade utblickar efter tornsvalor och fann följande:

tid	antal	anm.:
1040	21	mest glest, men en gång 7 tätt ihopa, kortvarigt
1105	31	rörde sig i gles formation och relativt rakt mot väster, mot en mycket svag västanvind. Viss återgång och/eller rundflygning sågs dock. Osäkert om det var en riktad rörelse
1120	11	rundflygande glest om varandra. Rätt ofta sågs dock 2 ex följa eller förfölja varandra; detta kortvarigt och mycket snabbt. Förekom även vid andra obs-tillfällen
1135	19	i regel glest kringflygande. Ungefär 5 ex dock tätt förföljande varandra men helt kort
1245	17	} glest eller ibland 2-3 tillsammans. Inga täta flockar.
1310	3	
1410	3	
1425	5	

Jag gick hem kl 1430-1500, därvid sågs helt få tornsvalor. Satt sedan mest inomhus. Men kl 2050, när jag tillfälligtvis spanade söderut, kom en högflygande flock stora dykänder på c 80 ex mot väster, gjorde en gång en S-kurva och kom då något närmare men fortsatte sedan med rak kurs, mot V eller kanske VNV. Följdes flera kilometer. Art: det var antingen sjöorre eller ejder, sannolikt ejder. Alla föreföll mörka, likadant färgade. Att inga verkligt ljusa fåglar fanns i flocken är absolut säkert. Ljuset var ganska gott. OBS: sommartid! Inga läten hördes. Avståndet visserligen rätt stort, kanske 600-800 m som närmast, men kvällen var lugn och fin och inte störd av motorbuller när fåglarna passerade.

När jag följde flocken med kikare, hörde jag hussvalor (vilket jag gjort många kvällar på sistone). Men ikväll fann jag dem också: det var minst 35 ex som svärmade omkring högt uppe, glest men tydligt sammanhållande. Lät höra sig ganska livligt. Dessutom hördes tornsvala några gånger, men svagt, och jag fick inte syn på ett enda ex med säkerhet.

1986-08-13, onsdag.

Huvudsakligen vackert väder, sol och mycket varm vind. Rätt rikligt med cumulusmoln, ^{som} delvis stämnade starkt och blev stora och mörka massiva, särskilt i öster.

Jag observerade att fjärilarna i brädgården idag bestod av 5-8 bälkfjärilar och två påfjälögon. Detta är alltså vad man brukade se samtidigt. Juga nässel-fjärilar! De sista tio dagarna kanske längre, har det annars brukat vara c. 5-15 bälkfjärilar, 5-11 nässel-fjärilar och noll till två påfjälögon.

|| Igår, när vi åkte bil till Shepparbrooken tur och retur, sågs bälkfjärilar allmänt på hela sträckan (med eventuell inblandning av Pieris napi, det vet jag inte). Ofta såg man 5-8-10 vita fjärilar samtidigt. Påfjälögon ofta sedda, men naturligtvis aldrig mer än 2 samtidigt. Och, egentligen nog, knappast en enda nässel-fjäril på hela dagen.

Plötslig massdöd? Förändringen inbröffade c. 10-11 aug. -

Ökad förekomst av syrphider har jag sett på sista dagarna. Både i friga områden och i skugga. Möjligen idag ett ex. av Eristalis tenax, i så fall mitt första för denna säsong. →

1986-08-13 forts.

Idag varit igen domarlar alls sedda över vår lund, men c. kl. 1615-1645 drog domarlar i mycket gläse förband mot V-VSV. Inalles dock bara ett par tiotal ex. sedda. En skumad desigfrimman när himlen i zenith och i öster var avsevärt mörk vände sig c. 12-15 hussorlar rätts lågt över huset. Och kl. c. 1655 kom en spårhöke mycket lågt över huset, < 10 m höjd kurs mot S-SV flyktes öhå farben och "dyke" efter bytte i grannens brädgård.

1986-08-14 Söndag.

På morgonen och f.m. hördes överflygande brädgårdslärka (dock bara ett ex) och gulärta (många ex). I brädgården lövsångare som vanligt på sist sist vecka, därtill en svartvit flugsnappare. På blommorna två päfågelöfan och en amiral ~~och~~ och några hälfjärilar men ingen nässel-fjäril. Syrphider ökar ytterligare, rätts många arter sigs. Flög gärna på kungsljus men även på präcklor, rölleka m. m.

På väg till Skolopihuset c. kl 1045 såg jag ännu en svartvit flugsnapp. Var på mitt arbetsrum där c. 1110-1540. Vacker vider hela viden, sol, rätts varmt, och

1986-08-14 forts.

mycket klar himmel, med cumuli i västlande
omfattning. Nyckelpigor - utslutande
C. septempunctata - flög i mycket
stort antal. OBS att jag såg dem
ungefär i jämnhöjd med mitt fönster
2 trappor upp. Redan i går såg jag
i trädgården att de ökat i antal. -
Tornsvälar, sedda från arbetsrummet:

Tid	antal	
1125	7	} ibland 2 ex m. l. m. när varandra, annars alltid glest fördelade
1205	5	
1215	9	
1330	3	
1345	4	
1405	noll	
1420	5	
1435	2	
1520	2	
1535	6	

Precis när jag lämnade Ekologihuset och
avspanade den klara himlen, kom en ornvirk
på rätt stor höjd norrifrån. Väl vednad
med bred och välavsat ljus bröst-
band. Ett tag hörs ilskna falk-
låten, och en tornfalk kom hastigt
tillsynes och slop ivrigt efter orviken,
som kvetsade men fortsatte. Detta
skete över gamla Lortis, Helgona-
vägen 3.

1986-08-14 forts.

På kvällen bl. 1910 kretsade minst 45 Hornsvalar över Tenorgränd, de flög snabbt om varandra. Dessutom glesa Hornsvalar mot V - VSV på låg höjd, lägre än den kretsande flocken i stort sett. Även bl. 1925 Hornsvalar mot V-VSV. Senare på kvällen (efter bl. 20) några Hornsvalar sedda eller hörda jämfört hördes kussvalor, som tydligen flög högt upp. - Kvällsobservationerna var bara kortvariga.

Vädret var klart och varmt ända till efter mörkrets inbrott.

Tillägg: i brödpärden på e.m.

tre ex av Vanessa io, men intes av V. urticae.

1986-08-15, fredag.

Mulet, delvis regn; vind omkring 0, måttlig, delvis frisk. Jag var på Ekologi-huset bl. 1100-1530. Tillade efter Hornsvalar med följande resultat:

Tid	Antal	Anm.
-----	-------	------

1105	2	
------	---	--

1110	38	
------	----	--

1130	> 42	
------	------	--

1145	50	
------	----	--

1215	20	
------	----	--

1230	noll	
------	------	--

Väder: svagt regn. Se ovan. Fågla "sd" mot vinden men rörde sig föga framåt. En gång 12 ex i tät svärm, men löstes strax upp.

försvann regn

1986-08-15 forts.

Tid	Antal	Anm.
1310	noll	starkt regn
1345	4	
1410	24	
1425	26	regn svagar
1455	5	regn slutar c 1500 men vinden friskar. Fortfarande helt mulet, men mycket ljusare.
1520	6	

Jag gick hem kl 1540-1600. Det var
det regn på nytt även ej starkt.
Nästan inga bomsvalor sågs.

1986-08-16, lördag.

På blommorna i trädgården 1 ex urticae, 1 ex
io och c 5 ex brassicae. Östadiet vider.

1986-08-17, söndag.

Lena såg i trädgården ett ex av de vit-
bröda blåmesarna; det "vitaste" exemplaret,
med delvis vita eller gråvita rugar.

Anders Dahm meddelade pr telefon, att han
hade ett ex atalanta och ett ex av

Papilio machaon i sin trädgård. Han hade
aldrig sett machaon i Lund förr. Jag var
ute i trädgården på spaning, men tyvärr
förvärs.

1986-08-19, Tisdag.

Ekologihuset kl. 1140-1430. Jag spanade efter Gornuvalor, med följande resultat:

<u>Tid</u>	<u>Antal</u>	<u>Beteende</u>	<u>Väderlek</u>
1145	2	jättehöjd, an-träffade av en slump	vackert väder, <u>vindstilla</u> , rätt rikligt med cumuli av växl. storlek
1230-1235	1	rätt lågt	} som van
1245	1	medelhöjd	
1250	1	rätt lågt	
1255	3	" "	
1305	3	" "	
1320	noll		
1405	noll		molntäcke tättnar i V halvklotet

När jag gick hem, med start 1430, blev himlen sakta slöjig och grå västerifrån.

Cumulormoln kvarstod till framåt eftermiddagen under det grå täcket.

Det såg ut att bli regn, men inte kom; och på kvällen lättade molntäcket delvis, åtminstone i väster. Litet kvällssol blev det.

1986-08-20, onsdag.

Skolopithuset 1200-1345. Spanade efter Hornsvälar ett par tre gånger:

<u>Tid</u>	<u>Antal</u>	<u>Beteende</u>	<u>Väderlek</u>
1205	1	my. snabbt rundflygande	svalt-kyligt, växl. molnighet, mest grått, några regn- stänk

1250-1255 förs 1 synlig m. l. m. oavbruten i c. 3 minuter, därefter 2 synliga, som snabbt försvann; kl 1254 sågs ännu 2 ex. Nu mulet, men delvis ljus himmel, lätt regn och svag men något ökande vind omkring väst. - Pärning oavbruten dessa 5 min.

1305-1315 sågs förs 1 ex sedan noll, sedan 1, därefter 2, sedan 1, så 3, så noll, slutligen 2 ex. Nu mulet men ej regn vind täml. svag omkring väst. - Pärningen oavbruten dessa 10 minuter.

Hemma på eftermiddagen. Omkring kl. 1630 visade sig plötsligt en av de albinistiska blåmesarna alldeles utanför fönstret, satte sig knappt 4 meter bort i toppen på en stor Malva-stjälk och plockade i fröställningarna (men omöjligt att se om den tog frön eller ev. insekter). Detta exemplar hade hela ryggen vit och vingarna till största delen vita eller gråvita. Grå

1986-08-20 forts.

eller kanske gråblå eller grågrön på övre ving-
fäckarna och skuldrorna. Stjärten Lysande
vit, innersta tredjedelen dock grå, så att
det bildade ett grått parti mellan
den vita ryggen och den vita stjärten.
Huvudet hade använda blåmestreckningar,
men mycket bleka. Blekblått eller
ljus blågrått sågs där tydligt, kanske
fanns också något gult men i så fall
mycket blekt. Fågeln satt länge kvar
och växlade ställning så att den kunde
studeras mycket noga.

I närheten fanns 2 unga talgoxar
och 2 lövsångare, men snart visade
sig ytterligare 2 vitbrokiga blå-
mesar, de satte sig samtidigt vid
fågelbådet. Båda hade stjärtens
yttre del (drygt hälften, skulle
jag tro) vit inre delen väl avsat
m.l.m. mörkt grå. Ryggen blek, men
ingalunda vit. Huvud och vingar också
onormalt bleka men inte vita. Dessa
båda exemplar var rätt lika varandra
i färgen, dock såg jag att skillnader
förekom. Underridan m.l.m. tydligt gul
på båda.

En gång flög det ljusaste exemplaret
ner till fågelbådet så att alla tre de
abnormt färgade fåglarna vistades bara
ett par decimeter från varandra. Men
lättrorliga och snabba var de förstås

1986-08-20 forts.

som vanligt, och snart försvann ett ex upp i äppelträdet. De båda Talgoxarna var kvar och sågs ofta i närheten. Däremot sågs eller hördes inte någon blåmes utöver de tre albinisterna.

Så småningom blev alla dessa tre osynliga, men en kort stund senare kom ett ex (inte det ljusaste) fram och satt ett par sekunder på taket på grannvillan.

Det var en intressant upplevelse, särskilt att se det extremljusa exemplaret så nära och så länge.

Jag gick ut och beskådade den Malva-planter där blåmesen ruttit. Den var sedan rätt länge överblommad och hade god fröättning, och jag såg inga tecken på insektangrepp i toppen, där mesen hackat.

Man kan undra vad som hänt om man sett ett sådant halvalbinistiskt ex. (det ljusaste eller något av de andra) exempelvis en vinterdag ute i Terrängen. Nog hade det legat nära till hands att tro på azurmes, särskilt som ju blåmesen är så kvick och inte ofta kan studeras länge och detaljerat.

1986-08-21.

Ekologihuset kl. 1100-1420. Spanade efter tornsvalor med följande resultat:

<u>Tid</u>	<u>Antal</u>	<u>Beteende</u>	<u>Väderlek</u>
1115	noll	-	<u>Hela tiden:</u> oftast sol, men rikligt med stora vita cumuli. Vind frisk omkring V eller NV. Avgjort kyligt. Mycket god sikt.
1135 -1138	1 + 2	Nästan säkert 3 olika ex. Först 1 ex snabbt mot V, senare 2 ex lågt, rundflygande men rörde sig nog också mot V	
1215 -1225	noll	OBS: oavbruten vakt	
1310 -1315	1 + 4 + 2	osäkert om det gällde 7 olika individer, men troligt. Rörelse m 1 m tydligt mot V. OBS: oavbruten vakt	Väder som ovan, men det klarnade något, himlen mera blå. Vind ökade ej.
1330	1	mot V	
1350 -1355	noll		

1986-08-22, fredag.

Mulet och jämngrått på morgonen och förmiddagen, delvis svagt regn. Himlen ljusnade dock sakta. Klockan 1255 flög en av de albinistiska blåmesarna förbi, fällde sekundsnavt i buskarna men fortsatte över Oxelius' villa och försvann i den tjocka buskvegetationen därbakom. Den stack av genast genom sin ljusa, snarast smutsvita färg, men jag tror inte det var det ljusaste exemplaret, ty ryggen såg inte vit ut. Inga andra mesar eller övriga småfåglar i dess sällskap.

Det var grått och mycket kyligt till omkring kl 1445. I sådant väder kom en ensam tornsvala lågt mot V.

Plötsligt blev det stora blå fält i västra himmelshalvan, och kl 1530 kom solen fram. Inte en enda humla eller syrphid hade dittills flugit på de blommande Nepeta i trädgården, men kl 1537 syntes där 2 humlor och en svart-och-gul syrphid. - En stund senare, i fint solsken, kom en flock på 16 ljungpipare med full fart mot SV eller kanske VSV. Först till stor del ordnade i plog, men denna upplöstes, och några ögonblick ~~följ~~ åtminstone 8 ex tydligt parvis. Rätt lågt, kanske 40 m höjd. - Så småningom blev det nästan molnfritt. Kl 1835 drog en mäktig havstrut ad mot SV-VSV, rätt nära, höjd 50 m.

Klockan 1845, när jag just nedskrivit de sista nio raderna, spanade jag från fönstret söderut igen. Då kom först 2 gamla havs-trutar ungefär som den föregående, kurs snarast VSV; båda fåglarna följdes åt mycket nära hela tiden; och någon kilometer bakom dem kom en fjärde havstrut, också en fin ad, med samma kurs! Med anledning härav stannade jag kvar vid fönstret till kl 1900, men inga fler måsar kom. Det var nu stark kvällssol men fortfarande kyligt, bara mellan 12 och ~~13~~ 13° C på vår termometer. Korta obsar i ett par omgångar kl 1905-1915 gav glesa skaror av skrattnås mot SV, men sådant ses ofta på kvällarna utan att jag antecknat det.-

Idag på morgonen tog jag en ephemerid inomhus, på matrummets fönster. Den måste absolut flugit in igårkväll, när rummets dörr utåt trädgården stod länge öppen. Jag kan inte minnas att jag någon-sin tidigare samlat eller sett en ephemerid i Lunds stad.

flög

1986-08-23, lördag.

100

Rundtur med Lena. Ändamål: dels att studera Krankesjöns fåglar, dels att lämna en del äldre, nu renskrivna dagboksanteckningar till Berith Cavallin i Vombs by; det är en gåva från mig till Skånes Naturvårdsförbund. Dessutom skulle jag lämna tillbaka några böcker och kartor, som jag lånat av Berith inför Frankrike-turen i juni-juli.

Vi lämnade Lund 1030, jag stod i fågeltornet (Silvåkra-tornet, som vanligt) 1100-1140, därefter färd till Vombs by med mycket kort uppehåll på Vombs ängar. Kaffe hos Berith och trevligt samtal och några goda fågelobsar 1200-1250. Kort besök vid Heljesjön (kallas numera Helgasjön) för att beskåda den gamla fina bläsgås, som betar där vid sjöstranden. Sedan färd längs Vombsjöns V sida, stopp först vid sjöns SV bukt c 1310-1320, sedan vid sjöns NV hörn 1325-1350. Fortsatte sedan österut på väg 104, köpte tre burkar honung (lindhonung) för summa 60 kronor i ett hus nära Övedskloster, fortsatte till Vombsjöns SO hörn, den högt belägna utsiktsplatsen, vistades där 1410-1430, korsade Vombs fure mot väster utan att stanna men stannade istället på Vombs ängar 1440-1500 och gjorde slutligen ännu ett stopp i Silvåkra allé 1510-1530. Därefter direkt hem via Tvedöra - S Sandby, ankomst Lund 1553.

Väder vackert, morgonen strålande, även f.m. fint och soligt och nästan lugnt men vita moln drev upp ungefär från V och var stundvis rikliga. Vid Krankesjön delvis skugga, delvis klar sol och spegelblankt eller krusningar. Timmen c 1300-1400 tjocka mörka moln, några regnstänk, det såg hotande ut ett slag men lättade ånyo, så att eftermiddagen blev mycket vacker och solig och himlen allra mest blå; långt bort i norr sågs dock tunga, solbelysta molnformationer som tedde sig såsom välutvecklade cumulusmoln.

I tabellen nedan användas följande förkortningar:

KR = Krankesjön
VÄu = Vombs ängar på utvägen
VB = Vombs by + nära omgivn.
VSSV = Vombsjöns SV bukt
VSNV = " NV hörn

VSSO = utsiktsplatsen vid Vombsjöns
sydöstra hörn
VÄh = Vombs ängar på hemvägen
SA = uppehållet i Silvåkra allé

9 i NV
hörn

Vattenståndet i Vombsjön var mycket lågt; den täta mattan av Polygonum amphibium låg på synnerligen grunt vatten; därutanför stora ytor av sand blottade, m 1 m blandade med växtrester etc.

Beträffande observerade arter som inte finns i tabellen: se efter tabellen. Även andra kommentarer ges där.

art	KR	VÄu	VB	VSSV	VSNV	VSSO	VÄh	SA	kommen- tarer
skäggdopping	c 10			1					+
storskarv				17	c 12			1	+
häger	c 7		1	1	6				+
knölsvan	många								+
obest. svan	2								+
grågås	> 150								+
gräsand	c 150				500				+
kricka	c 250				280				+
brunand	> 100								+
bivråk							1		+
glada	2 - 3		2-3			1	1		+
brun kärrhök	2 - 3							2	+
duvhök			1						+
ormvråk	1	1	2			1	2	3	+
fiskgjuse			3	1			2-3		+

FORTS

art	KR	VÄu	VB	VSSV	VSNV	VSSO	VÄh	SA	kommen- tarer
tornfalk							3		+
lärkfalk	1							1	+
aftonfalk								1	+
sothöna	100								+
trana								6	+
vipa					300				+
gluttsnäppa					1				+
svartsnäppa	3								+
grönben					5				+
drillsnäppa						1			
skrattmås	c 15			få	20	5			
fiskmås	c 15			få	1	c 4			
gråtrut	1			få	3 ad	2-3			+
havstrut					11 ad	1 ad			+
ringduva	sedd		sedd		sedd				+
skogsduva							18		+
gröngöling						1			+
ladusvala	få	få	sedd		sedd		sedd	sedd	+
backsva	få	många	sedd	sedd			sedd		
hussvala			2-3						
trädpiplärka	flera		hörd		hörd	hörd		hörd	
sädesär			sedd	sedd	sedd				
gulär	?hörd	2-3	hörd		hörd				
rödhake						hörd			
entita	2-3								
kaja					flock				+
råka					flock				
kråka	3-4	c 5	sedd		många		20		+
pilfink			c 10						
hämpling							några		

Andra arter:

bläsgås: för några dagar sedan fick jag höra av Berith, att en gammal vacker bläsgås vistades vid Heljesjön (Helgasjön). Den hade setts av många. Den brukade beta på ett område med kort gräs alldeles vid P-platsen mellan sjön och allmänna vägen. Vi for dit efter besöket i Vombs by. Och där gick den ensam och verkade föga störd av folk som satt och lagade mat vid sina bilar på P-platsen. Verkligen väl utfärgad fågel med bred bläs och mycket kraftiga svarta streck eller tvärteckningar på undersidan. Originellt; det är mig obekant om fågeln kan flyga.

fasan: ej vid Krankesjön/Vomb, men i vägkanten vid S Sandby stod en fasanhöna 5 meter från bilen, och bredvid den sågs en fasan-kyckling, ungefär stor som smådopping, inte större. - OBS: för övrigt ej sedd!

koltrast: 1 ex vid Övedskloster

lövsångare: sedd ett fåtal gånger på dagen, och 1 ex sjöng vid Krankesjön, typiskt men inte lika fulltonigt som på våren

skata sedd några gånger vid Silvåkra, Vombsjöns N sida etc

bofink: enstaka ex lyfte vid vägkanten ett par tre gånger nära Silvåkra etc. Inga flockar sedda.

Kommentarer och tillägg rörande arterna i tabellen:

skäggdopping: några ex och ett fåtal par sedda i Krankesjön, de låg ute bland glesa skaror av änder och sothöns. Dessutom fanns två par utan ungar i Heljesjön. Därutöver icke en fågel att se på den sjöns yta.

FORTS

1986-08-23 forts.

storskarv: stort antal i Vombsjön. 17 ex satt på samma fiskepålar som 10 augusti. Bland dem var även idag ett ex med klart vit undersida. Satt, liksom sist, gärna med vingarna utbredda i "heraldisk" position. Halsen också vit eller gråvit, buvudet grått men inte mycket mörkt; en ljus skuggning fanns på bröstet. Undersidan vit även lateralt. - En kort stund senare såg jag bland skarvarna i sjöns nordvästra hörn också en sådan ljus fågel, den satt med vingarna utbredda! Härifrån var det omöjligt att se om den nyssnämnda fågeln fanns kvar. Troligast att det var samma ex! - På e m 1 skarv flygande högt över Silvåkra allé mot NV.

häger rätt riklig idag, enstaka överflygande ex sedda även på andra ställen. Bland 5 åldersbestämda ex i Krankesjön var 4 juv, och även i övrigt såg jag många juv.

knölsvan: mycket anmärkningsvärt idag. På Krankesjön sågs:

1 ad med 2 stora ungar/ungfåglar på närmsta klarvatten	= 3 ex
2 " " 3 " " " " "	= 5 ex
2 " " 4 " " " rätt långt ute	= 6 ex
2 " " 2 " " " långt bort mot Almen	= 4 ex
1 ensam ad långt ute på sjön	= 1 ex
3 ad tämligen nära varandra vid norra stranden	= 3 ex
summa	22 ex

Alltså minst 4 häckande par i år. Alla årsungarna, alltså 11 stycken, var ungefär lika stora, mycket stora men inte fullvuxna.

obestämd svan: långt bort i väster bland vassruggarna såg jag 1 ex. Vid något tillfälle skymtade en eller två svanar även närmare, inne i vassen eller bakom vassruggar.

grågås: på närmsta klarvatten sågs c 90 ex, därbortom minst 35 ex och mera spritt - men inte heller särskilt långt borta - c 10 ex. I vasskanter etc skymtade flera ex. I praktiken tror jag att totala antalet var betydligt över 150 ex. De låg fritt, kacklade mycket litet. Intet uppflog förekom, och inga gäss kom till sjön. Jag såg ett par kullar med 2 ad och 2-3 eller kanske 4 vuxna juv. - Ingen grågås sågs på andra ställen idag.

gräsand: siffrorna från Krankesjön och Vombsjön NV är approximativa och ifråga om Krankesjön säkerligen i underkant. Den stora fågelmassan i Vombsjön NV lyfte en gång av okänd orsak: alla änder, alla vadare, alla måsar och jag tror alla hägrarna också. Då fick jag bättre möjlighet att se totala antalet. Se även kricka! OBS att vid nyssnämnda uppflog såg jag inte någon and-art utöver gräsand och kricka.

kricka: individantalet var alldeles ovanligt stort i Kr. De flesta låg på närmsta klarvatten, även om jag senare fann en hel del bortanför den vass som avgränsar detta klarvatten. Det var en säregen situation, att se glesa gräsänder ligga inne i en krickflock på minst 180 - 190 ex! Längre ute låg ett par täta andflockar och därtill rikligt med änder - gräs, kricka, brun - glest fördelade och med en tillsats av sothöns och ett ringa antal skäggdoppingar. Även grågäss där i närheten, rätt många. - I Vombsjön NV massor med fågel, siffror på änder approx, men avgjort försiktiga. Här var gräsänderna talrikare än krickorna.

brunand: glest liggande, och rätt långt ute, på Kr. Säkert 100, kanske mycket flera. Se föreg. arter. - I Vombsjön sågs ej en enda brunand.

tillägg: 2 knölsvanar ad utan ungar skall tilläggas; de låg precis intill varandra långt ute på klarvattnet. Summan knölsvanar blir alltså 24 ex ~~varav~~ varav 11 årsungar.

FORTS

1986-08-23 forts.

bivråk: trots utmärkt väder och lämplig årstid såg jag bara ett enda ex., det flög västerut över Vombs ängar på e m. Lågt och med rak kurs, men minst 5-6 gånger stegrade den sig något och ryttlade kortvarigt med oerhört höghållna vingar, alltså ett betedande slående likt bivråkens parningsflykt! Vi följde fågeln i kikare drygt 1 km sträcka. Flyghöjd bara c 25 - 30 m.

Några

glada: ofta sedd, även ett par tre ggr under färd, alltså ej i tabellen ~~.....~~ Många ex tydligt ruggande i yttre handpennorna.

brun kärrhök: Vid Kr 1 eller 2 hannar ad och 1 annat ex, ovisst om hona ad eller ungfågel. På e m från Silvåkra allé 2 ex kretsande tillsammans på långt håll.

duvhök: 1 ex kretsande över Vombs by, rätt högt. Var säkerligen en hanne. Jag studerade den länge.

ormvråk: över Kr en utpräglad börringevråk, den flög över sjön från NV till SO, såg tillg stor del vit ut. Undersida vit, övre vingsäckare lysande vita, stjärt till betydande del vit eller gråvit, men mot spetsen mörkare. - Därefter 1 utpräglad juv på VÄ, med fint och brett bröstband, sedan sedd många ggr, bl a 2 högkretsande ex över Vombs by. På återvägen över ängarna sågs nyssnämnda ex på nytt, det mobbades av en tornfalk.

fiskgjuse sedd över Vombs by och Bysjön ideligen, ibland 2 ex, ett par ggr 3 ex samtidigt. - På påle i Vombsjön 1 ex, och på återvägen sedd bl a över Bysjön och Vombs by.

tornfalk: bara Vombs ängar på hemvägen, men då 3 ex på olika håll och delvis med olika färger, nästan säkert såg jag en hanne ad och en starkt fläckad ungfågel.

lärkfalk: 1 ex kom lågt och kretsade över fågeltornet vid Kr. Var säkerligen en ad. Sedan på e m ett ex flygande västerut över Silvåkrakärret, vingarna nålspetsiga; fågeln vände så småningom, sänkte sig över kärret och försvann ur sikte. Kanske lockad av tillgången på trollsländor m.m.?

aftonfalk: 1 ex över Kr:s SO del och strandmarker, också sedd från Silvåkra ~~.....~~ allé. Flög sakta omkring, tog insekter, hade längre stjärt än lärkfalken (som jag sett 5 minuter tidigare), hade ljus undersida och på oversidan, trots att det ej var närhåll, tydlig kontrast mellan brunaktig rygg och mörkare, grå handpennor utan brunt. Sågs länge. Vingarna var inte lika smala och skarpspetsade som hos lärkfalk. Jag vet att unga lärkfalkar kan vara mycket luriga. Men detta var en aftonfalk; färger tyder på hona ad, men jag vet inte hur ljusa ungfåglar kan vara på undersidan.

sothöna: i Kr. inte ett enda ex på närmsta klarvatten. Men utanför detta område, där det låg mycket änder, mest i glesa skaror, var även sothöns inblandade. Siffran 100 är mycket ungefärlig men den bästa jag kan åstadkomma. Knappast mycket mer än 100, skulle jag tro.

trana: ~~.....~~ på e m hörd över Krankesjön, och 6 ex upptäcktes, kretsande mycket högt; så småningom bildade de en liten men välformad plog och gled söderut. Nästan säkert var alla ad. Inga pipande läten från ungfåglar ~~.....~~ hördes.

vipa: bara sedd vid Vombsjön, men här mycket stor flock

gluttsnäppa 1 ex på samma plats

svartsnäppa: lustig observation i Kr. Jag fann 3 ex gående på rätt djupt vatten, så att det stod dem till buken. Och detta var på närmsta klarvatten, under tjockt överhängande lövverk tillhörande det högsta trädet. Fåglarna gick omkring precis nära varandra och plockade ivrigt, jag kunde se dem fint, även detaljer i näbbfärg etc etc. Efter några minuter lyfte de av okänd anledning, ropade "tjuitt" några ggr, flög ut över vattnet och försvann.

FORTS

1986-08-23 forts.

104

grönbena: 5 i flock på Vombsjölokalen. Lyfte under ivriga läten när alla andra fåglar flög upp, hade nog ej setts annars

måsar: lågt över Kr. ett par tre tiotal skratt- och fiskmåsar, de rörde sig sakta västerut. Fällde delvis långt ute. Hög procent juv. åtminstone av fiskmåsar. I eller över Vombsjön sågs dessa arter fåtaligt. På bästa lokalen endast en fiskmåsar ad och ingen juv. På samma plats icke mindre än elva gamla fina havstrutar, säkert en av de högsta siffror jag har av denna art från inlandslokaler. Granskade samtliga noga. Ingen silltrut fanns ibland dem. ~~Örnarna~~ Ungtrutar sedda vid Vombsjön etc. alla säkert bestämbara var gråtrut, summa 8-10 sådana.

ringduva sedd ofta, vanligen bara enstaka eller 2-3-4 m 1 m i sällskap, men flock på c 27-30 ex sedd en gång

skogsduva: flocken på 18 ex höll tätt ihop och flög lågt över fälten utanför Vombs Södergård

gröngöling: ett ex sågs även vid Tvedöra på hemvägen

svalor: över Vombs ängar, på utvägen, kom backsvalor med hög fart mot väster, alldeles lågt 1-2 m högt bara. Säkert flera tiotal; det såg ut som sträckflykt. Sedd flerstädes även under färd, men inga stora siffror. Ladusvala också många ggr under färd, inga noggranna räkningar men ej riklig. Hussvala bara Vombs by.

trädpiplärkor ofta hörda överflygande, sträcklätet.

gulärla bara sedd och hörd i ringa antal

sädesärla fåtaligt sedd

kaja
råka
kråka } På betesmarkerna V om Revingeby mycket stora flockar på utvägen, både N och S om vägen. Många hundra inalles. Rätt stor flock, åtminstone av kajor, också på ängarna vid Vombsjön NV, däremot inte vid stranden. - På hemvägen rätt rikligt med kråkor, säkerligen mest juv, på Vombs ängar.

Jag lade huvudvikten vid fågellivet i sjöarna. Och det skall sägas, att Krankesjön hyste mycket mer fågel på vattnet än jag brukat se på senare år. Änder individrika men artfattiga. Grågås ovanligt mycket, Svan fler kullar än jag tidigare sett. - Lokalen vid Vombsjöns NV hörn mycket fin också. Vombs ängar fattiga som vanligt, ej en vipa, ej en enda annan vadare, ej ens en stare sedd där.

I Beriths trädgård mycket blommor. En sorgmantel, Vanessa antiopa, sågs där på närhåll, mycket fint. Och helt oväntat kom en dödgrävare, Necrophorus, flygande ~~ovanligt~~ rakt på mig, jag såg ej vad det var, vispade undan den, då satte den sig på min arm! Halsskölden var helt kal, jag tror att ~~den~~ arten heter investigator. Vanessa io ett par ex.

På utvägen, i S Sandby samhälle, på kort sträcka 3 överkörda igelkottar. På vägen f ö flera kaniner bildödade, åtminstone till stor del ungdjur.

Över Vombs by mycket rovfågel! En skall tilläggas, den kretsade på oerhörd höjd, delvis mot ett vitt moln; den såg inte ut som en ormråk i flygbilden, men inte heller som bivrak. Föreföll stor. Kan ha varit någon fin sak. Var absolut inte gjuse, som fanns till hands för jämförelse.

På kvällen över ~~Östra~~ Östra Torn hördes hussvalor rätt livligt men kunde inte ses. Det började redan skymma ordentligt, klockan var 2040-2045 (sommartid!). Små eller medelstora starflockar flög också över villakvarteren, ofta glest och splittrat. OBS att stare inte alls sågs på utfärden!

Tillägg: den s k "tarmen" i Krankesjön föreföll helt tom på fågel. "Tarmen" är det öppna, smala vattenområde som finns längst inne i SO vassen.

Det skall också sägas, att sjöns NO del var tom på fågel, som vanligt sedan årtal. Området nära norra stranden också m 1 m tomt. Och i västra änden nästan ingen fågel synlig utom 1 eller 2 svanar.

1986-08-25, måndag.

Jag hade sedan länge planerat att vistas i Falsterbo 25-27, eller ev. 25-28 augusti.

Idag måndag erbjöd sig Lena att köra mig dit. Start från Lund c 1315 i mestadels soligt men oroligt väder. Vi for via Klämsjö - Bökebergsslätt - mot Roslätts alltså söder om Yddingen - förbi Ljunghäraden - ~~strax~~ i kroken på småvägar strax V om Västra Kärnby - Västra Ingelstad - Mellan-Grevie - Fuglie - Håslöv - Rång - Fredshög - Höllviksvä - Falsterbo, ankom dit c 1530. Endast en någorlunda långt uppehåll nämligen i skogsbyrket söder om Yddingen ungefär där enskilda vägen går upp mot "Gubbers".

Utbryte rätt opendomligt. Strax norr om Klämsjö en välvårdad flock på c 20 Hornsvälar, de svärade över en begränsat område, 4 Hornsvälar sedda en vardera vid S:t Lars, Roslätts Fredshög och på Ljunghäraden. Ormörök 2 nära vid Yddingen (1 ad, 1 juv), ytterligare 5 på sträckan Roslätts - Håslöv. Ingen på sträck. Oberäkligt ork 2 i Kyby, 1 i Holmby, ytterl. 3 före Rång. Högst sannolikt var dessa oberäk. ee ormörök. Inte en enda biörök sedd! Inte heller en enda vipa, vilket jag finner högst märkligt.

Jag stop in på Fågelsstationen, träffade flera bekanta och hade en lugn och skön kväll.

1986-08-26 Vardag

106

Falsterbo. Bodde på fågelstationen. Upp 0410, lagade kaffe, gick sakta genom samhället och via fyrträdgården till Nabben, start 0505, ank. dit 0550. Rödharar knäppte i snören, men inte många. Trädgräslaror hördes i luften. Det var lugnt och klart och alldeles vindstilla, havet spegelblankt. Antalet fåglar på sträck föreföll förbårla ringa även om gularor och trädgräslaror hördes ideligen. De flög högt, som man kunde se ut. Håkan Lindsjö stod på sträckräkning. Däremot var det bara tre personer på Nabben, men nya kom under för undan, och snart var där säkerligen 25 personer. Ströket ökade ~~avsevärt~~ ^{avsevärt}, fast jag tror det måste varit så här ofta tidigare eftersom det gick så högt och en del vändande rörelser förekom. Några få spenlökar efter en stund några mycket glest passerande bröror, jag såg 6-7 sidena. En gjuse och en mycket högt passerande lätthalk, den nämnade jag av en ren slump rått överför en liten passerande storflock. Falken reagerade ej för starna, och de ej för falken, men senare gjorde falken jakt på en liten småfågel. De som följde förloppet sade att falken missade.

Flera spår (storpår alltså) av hette, i flocker på 5-7-8 ex, därtill några par eller ensamma. Antalet varor

1986-08-26 forts.

(107)

var ringa, jag såg bara ledusvalar.

Här ser jag ingen redovisning för ströket.
Se Håkan Lindshogs protokoll! Men jag
 skall nämna en del om de varande fåglarna.
På Kläppen såg jag messor, och likare
 på de sandbankar som numera finns
 mellan Kläppen och fastlandet. Dessa
 bankar stiga upp på grund av lågt vatten-
 stånd. Även ett inbäckt vatten - en
 "lagun" - på Nabben väster om hade varit
 mycket fågel.

Jag medförde ingen tub idag - min tub börjar
 bli sliten, både i optiken och stativet. Men
 jag fick låna tub av andra; och en hel
 del fågel på bankarna kunde avläsas med
 kikare. Varande arter sedda före 0740, då
 jag lämnade Nabben/golfbanan:

Skorsken och röda messor på Kläppen; ett par
 diametrar i min kikare (7 grader i dia-
 meter är synfältet) upptogs av en
 massiv svart strömma av sken. Hela
 sidan flög skenar bort åt N-NU i
 småfloror, flera hundra måste göras så,
 men ingen skillnad syns i det tjocka
 svarta vandets utseende. Jag skulle
 skulle antalet skenar till mellan
 2500 och 3500.

knötrarna 4 sedda långt ut på Kläppen.
grönaktig avseende floras
beriche många lokal sedda

1986-08-26 fort.

skedans varande flock c 20 sedd

stjärtad 3 fjällor

ejder helt få sedd

kunpa 2 ex i "lagunen" helt nära.

Ovenfäst art se tidigare på säsongen
gravenst ≥ 10 sedd; de ex jag såg bra var
enbart juv.

kurtpipare 1 ex fjällor

större strandpipare i ringa antal

smisnäppa några i "lagunen"

brusare 1 ex i "

drillsnäppa flera ex

grönbena 6-8 ex

gluts 1 ex

strandkattor bara några få, 6-8 ex.

skärfläcka utöskt flock på 16 ex

kom från söder, gjorde lång flyktning
återvänd, fjällor på bank näst nära.

skrämsis ej mycket.

grönbelt ej baktik på nerhäll

havsbent flera ad

} se nedan

kentrik värna exceptionellt antal:

minst 150 lyfte från en liten lapp

bank, återkom se smärningom, och

jag såg de minst 120 sitta tätt

intill varandra istället andra sittande

flockar på 10-20 ex samt hela

tiden många i luften. Phalaris

antal sedd: c 200.

skrämsvärna: 2 fina ad läpt över Nabben

när jag anlände; de hörs innan de

1986-08-26 förel.

sågs. De flög sedan bort örbort; mängder av
kentska fåglar i närheten.

småfåglar: ett par ad. sedd.

svarfåglar: 2 + 5 sedd, se nästa ad.

vitvingad fågel: jag fick höra av Håkan
och andra att det ex. vistats vid Nabben
flera dagar. Det sådes vara en ungfågel
eller en "2 k", som folk nu ofta
säger (utan att därmed alltså mena
att fågeln är i sitt andra kalendersår).
Det sådes också att den höllit ihop
med två svarfåglar och att alla
tre gärna vistats vid "lagunen" på
Nabbens västsida. Ett par tre per-
soner, däribland herr Stefan Zithner,
sade sig ~~se~~ [se den vitvingade] i dag
ute på bankarna i söder bland massor
av kentska fåglar och andra fåglar.
Jag såg den inte där. Ellen kl. 0730,
när jag gick iväg från Nabben mot fyren,
visade sig ett par svarfåglar just över
"lagunen", jag fick sällskap med tre
svenskar som stod där, och minnsam om
inte den vitvingade kom till synes när
svarfågarna! Alla tre lämnade lagunen
och flög ut ett stycke över havet, där
de jagade på typiskt sätt, fick
mer och "snappade" mat i våren-
ytan. Den vitvingade var i genomsnitt på
vågarnas ljusa ovansida, men det ljusa
var alls inte så skarpt avsett som i

1986-08-26 forts.

(111)

flop vidade att det som vanligt fanns massor av grätrub långt ute, och av änder och vadare var bara en mindre del bestämbar. Jag kan mycket väl tänka mig att det utöver de bestämda fåglarna fanns minst 1000 grätrubar och rätt mycket andra måsar, därtill kanske 1000 änder och några hundra vadare. Mycket stora arealer var formligen fullbesatta med fågel. Endast den nordvästligaste armen av Måklåppen var gles besatt, åtminstone av större fågel.

Jag ville gärna ta en del strickriktningar på utgående fågel. Men det blev inte många tillfällen till sådant; skarflorcar och andra flockar svärpde ofta, och antalet rufffåglar var avgjort lågt; livet spanade och bara på bivrakar.

Jag lämnade Nabben/polfbanan omkring kl 0750. Då kom en bivråk rakt över mig med råk kurs: 255°. Vindriktningen var nu omkring OSO, rätt snar men ökad.

Till fågelstationen kom jag c 0820. Lagade en enkel "andra frukost".

OBS att jag ej noterade något nämnvärt om strickande fågel utan nästan bara om rastande. För fåglar på direkt strickflykt se Håkan Lindsbogs protokoll. Men naturligtvis fanns det gränsfall. Jag såg exempelvis ladersvala och hus-svala, båda dock i ringa antal. De flop runt över polfbanan eller nära Falsterbohus, och det var (som ~~...~~)

1986-08-26 forts.

119

ofta annars) mycket svårt att avgöra, om det var samma ex. hela tiden, eller om de för eller senare strökte ut och ersattes med nya.

Jag stannade inomhus 0820-1005. Himmelen blev alltmera slöjig, snart mulen, det förblev kyligt, och den ungefär östliga vinden ökade efterhand.

1005 ut igen. Jag stannade utanför fågelstationen, på kullen. En bra obs-plats ur flera synpunkter. Ett glesst men brettligt rovfågelströck kom igång, eller hade kommit igång innan mina obsar började.

1005-1040 strökte c 15 spenhökar
2 Tornfalkar, 6 kråkor och
2 fiskgjusar.

1010 en spenhök i kurs 247°

1030 en gjuse i kurs 237°.

Den ene Tornfalken stannade ett slag, satte sig på kyrkan men blev genast svårt mobbad av 2 skator. Tornfalken vek undan smidigt men skrek i sig och var påtagligt irriterad.

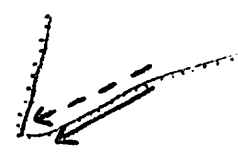
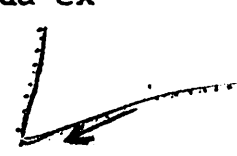
1042 5 spenhökar åter på mot ONO rikt nära varandra. - Rofågeln på lågt eller täml. lågt.

1055 jag går ner till sydkusten

Fortsättningen maskinskriven.

1986-08-26 forts.

(113)

- 1100 sydkusten söder om fågelstationen. Vindriktning 106°. Slöj-
molnen har tjocknat så mycket att himlen nu är mulen och grå
ehuru något "ojämn". - Inte en enda sträckande fågel ses;
vid stranden några strövande skratmåsar, / och längre ute
enstaka trutar och någon storskarv. Jag återgår till obs-
platsen mellan fågelstationen och kyrkan.
- 1108 en sparvhök passerar mot VSV, den första sedan 1035
- 1112 30 korsnäbbar lågt och snabbt ~~mot ONO~~ mot ONO, höjd
bara c 20 m, de lockar ivrigt, med ljus ton, säkert mindre
korsnäbb
- 1116 1 bivrak passerar, kurs enligt
streckad linje, kursen är
nära 253°:
samtidigt en fiskgjuse enligt
heldragen linje:
-
- Även en sparvhök ses samtidigt
men vänder kanske
- 1121 1 bivrak förbi mot VSV, ett par hundra meter norr om mig
1 sparvhök ses återgå; kanske sistnämnda ex
- 1123 1 vråk kommer enligt skiss:
sågs bara bakifrån, svårbestämbar,
men högst sannolikt var det ormvrak.
-
- 1125 1 tornfalk också utåt; flög mycket
högt i motsats till alla de andra
- 1129 1 sparvhök förbi
- 1131 Ännu en sparvhök förbi.
flock 5 stora snäppor, nästan säkert gluttsnäppor, flyger
mot O eller ONO rätt högt
- 1135 5 glesa bivrakar förbi, kurs c 250°, men åtminstone 2 av dem
svänger m 1 m, tycks dock snart återta ursprunglig kurs.
1 sparvhök också förbi
- 1140-1143 ytterligare 2 sparvhökar på samma sätt
- 1145 jag slutar obsarna. I samma ögonblick flyger en amiral
(Vanessa atalanta) förbi, snabbt och med krokig kurs. Det
är nu rätt mörkt grått, och vinder ökar, ehuru den här ej
känns så mycket i lä av träden.
- 1145-1230 sitter inomhus på fågelstationen och läser, och vilar mig.
- 1230 Carin Ehrenberg kommer. Hon hade ärendet till sin gamla faster
i Lund och hade sagt att hon skulle komma hitnär, tisdag eller
onsdag. Vi åt en lätt måltid på stationen. Det var så gott som
säkert att sträcket av rovfågel (och andra fåglar) skulle bli
svagt eller obefintligt i detta väder med ökande vind omkring
- 1320 O-OSO, men vi for i alla fall till den välbekanta obs-platsen
vid "kurvan", d v s där landsvägen svänger markerat från S till
SV eller VSV riktning. Här var mycket litet folk, som väntat,
och mycket litet fågel också, likaledes som väntat. 2 torn-
falkar ryttlade över Ljungen på olika håll, och en blå kärrhök
hona eller juv, drog fram alldeles lågt över ~~på~~ marken. En flock
på 5 storspovar och 2 småspovar kom upp från S eller SO och
fällde. Inte en enda vråk var att se på länge; slutligen kom
dock ett ex mycket långt ~~fram~~ uppe i norr, nästan säkert en
bivrak.
- 1350 Vi fortsätter, far till Hammarsnäs, en lokal som jag är väl
förtrogen med, men Carin har antagligen inte varit där på de
sista 20-25 åren. Vi ställer bilen vid reservatets gräns och
går in. (Området är förbjudet att beträda från 15 april ~~1986~~ till
31 juli). Mycket trevligt utbyte:

FORTS.

1986-08-26 forts.

Vi gick upp längs näsets västra strand. I vattnet rätt mycket tång, delvis tjockt liggande som en gröt. OBS att denna strand var läsida, eftersom vinden var ostlig. Vi gick en knapp kilometer norrut, dels i vattenlinjen, dels på ängsmarken. Studerade floran, särskilt på de låglänta partierna, som hyser flera trevliga arter, typiska för salt-ängar. Till min stora belåtenhet fann jag här en art, som var helt ny för mig, nämligen Halimione pedunculata. Om jag alls känt till den tidigare, måste det varit hösten 1939, när jag "läste pinnar" på gamla botaniska museet. Det är 47 år sedan.

Fågel:

storskarv: enstaka flygande ex
knölsvan: i inre Fotevik sågs
11 + 4 ex. Flocken på 11 lyfte
och flög ett stycke norrut. -
Långt uppe mot Eskilstorps
holmar såg jag andra svanflockar,
de föreföll ganska individ-
fattiga, men sikten var dålig
på så långt håll

gräsand sedd i ringa antal

kricka: en flock på c 35 ex, där-
till spridda ex eller smärre
sällskap

fiskgjuse 1 ex ryttlade över inre
Fotevik

sparvhök bara 1 eller 2 sedda

brun kärrhök 1 juv, flög mycket
sakta och på c 1 meters höjd
söderut, kom från holmarna
i norr och följde sedan näsets
ö sida, skrämde upp bl a
krickor och storspovar

tornfalk: 2 ex över Hammarsnäs

trana: c kl 1445 hördes tranor i
blåsten, och en flock på 22 ex
befanns kretsa rätt högt.

Gjorde en runda på flera km
österut men återkom, sänkte
sig försiktigt och fällde änt-
ligen på ö sidan, rätt långt
nere i söder

STORSNÄPPOR: på tången, precis
vid V stranden, en alldeles
ovanligt stor ansamling av
storsnäppor, nämligen:

gluttsnäppa	20 - 25
svartsnäppa	30 - 40
rödbena	30 - 40
grönben	17 - 20
drillsnäppa	4 - 5

Alla gick nära varandra, inte
så tätt samlade som exempelvis
kärrsnäppor förstås, men på
en sträcka av c 100 m. De var
ovilliga att lyfta, men flög så
småningom bort, därvid som väntat
uppdelade på smärre enheter, dock
oftast med mer än en art i varje

delflock. Totala antalet ex
ungefär 120. Långre bort ut-
efter stranden sågs nästan
inga snäppor. OBS att varken
kärrsnäppa eller större
strandpipare iaktogs på
denna lokal!!

enkelbeckasin sågs flyga här,
bl a en flock på 5 ex och m 1 m
samtidigt 2 + 2 + enstaka där-
till. Kanske hade de lyft från
strandkanten nära snäpporna,
men jag såg dem aldrig på marken.

storspov: flock 15 ex på ängsmar-
ken, fällde, lyfte, fällde på
nytt, lyfte för kärrhöken

skrattnäs bara få ex sedda

fiskmås något enda ex

gråtrut också helt få

havstrut enstaka ad

kentsk tärna bara 1 eller 2 förbi-
flygande

sånglärka enstaka lyfte på ängs-
marken

gulärta hörd överflygande

sädesärta " " + sedd

ladusvala sedd i ringa antal

buskskvätta: i beståndet av hög-
växta örter, just där vi ställde
bilen, en ovanligt stark koncen-
tration av buskskvättor, minst
20 ex på 50 meters sträcka!

stenskvätta 1 ex på ängsmarken

hämpling flera gånger sedd här,

även flock på minst 10 ex

stare

skata

råka

kråka

fåtaligt sedda,

Vi lämnade platsen c 1510. Mötte
här min gode vän sedan gamla dagar,
dansen Preben Metz, som jag ej
sett på flera år. Han har skådat
fågel i 50 år minst. Han hade idag
sällskap med två äldre damer, också
danskar. De hade bl a, sett både
stenfalk och lärkfalk utmärkt bra,
och de var högst belåtna med dagen
och med tillvaron i allmänhet.

FORTS.

1986-08-26 forts.

Carin och jag återvände till Falsterbo, ställde bilen vid Kola-backen och gick ~~ut~~ ut till fyren. Det var grått och rätt kyligt och mycket frisk vind omkring 0 - 0,50. Föga fågel i luften, dock med undantag för tornsvalor, som hade ansamlats i rätt stort antal över golfbanan. Jag räknade 90 - 100 ex. Alla "stod" mot vinden, som väntat; ~~men~~ de rörde sig i huvudsak sakta, men då och då lät de sig gripas av vinden, for västerut ett stycke och höll sedan på nytt upp emot vinden. Alla rörde sig individuellt. Flyghöjd 30-40-50 m eller litet mera. En del ladusvalor fanns också, säkert såg jag c 30 ex. Men de rörde sig nästan enbart på lägre höjd i lå av träden som växer på de villatomter som gränsar till golfbanan, alltså den sydvästligaste raden av villor. Ladusvalornas flyghöjd 0,5 - 10 eller högst 15 meter. Mycket kul att se skillnaden i beteende. Endast i mycket ringa grad "möttes" arterna ~~på~~ på samma nivå.

Vi gick från fyren ner mot Nabben. Men ända dit kom vi inte. Ty vid "lagunen", den av sandrevlar helt inneslutna vattensamlingen vid ~~den~~ västra stranden, fanns rätt mycket fågel, och framförallt; över denna vattensamling flög hela tiden tre tärnor, varav två var svarttärnor och den tredje den vitvingade. Några få personer satt på avstånd och beskådade dem. Vi hittade en bra lä-plats och gjorde sedan ett långvarigt studium av tärnorna. De var ovanligt tacksamma att studera; flög mycket sakta mot vinden, helt lågt, och gick ideligen ner till vattenytan och "snappade" något minimalt byte; det såg ut som om de nätt och jämnt rörde vid vattnet. När de kommit till stranden, gjorde ~~ett~~ ett kvickt kast i medvind tillbaka till andra sidan och därefter en ny flykt i motvind som förut. Detta upprepades ~~gång på gång~~ gång på gång. Beteendet var alldeles detsamma hos alla tre. Den vitvingade var i mycket anspråkslös dräkt: vingens översida, d v s de övre vingtäckarna, var tydligt avsatt, vit eller rättare gråvit, vingframkanten (=de små övre täckarna) dock ~~mer~~ mörkare och, liksom pennorna, kontrasterande mot det stora ljusa fältet. Det fanns intet spår av svart fläck ~~och~~ på kroppssidorna vid vingfästena. Utseendet stämde bra med bilden av vinterdräkt på plansch 40 i Peterson, Mountfort-Hollom-Lundevall, dock var övergumpen inte så ~~ljus~~ ljus och välavsatt mot ryggen. ~~och~~

Svarttärnorna sågs också i detalj, men jag avstår från att beskriva dem här. En sak, som jag inte hade väntat, måste dock framhållas: den vitvingade var absolut något mindre än de två svarttärnorna, inte i fråga om kroppslängden såvitt jag kunde se, men vingfånget var mindre, säkert måste det rört sig om ett par centimeter; och vingarna tedde sig inte fullt lika spetsiga, med andra ord: handpennorna var något kortare. Det låter säga sig att allt detta ju bara är fältobsar som inte kan bevisas. Men vi studerade tärnorna i en halv timme och hade ~~dem~~ dem på mycket nära håll många många gånger. Storleksskillnaden gentemot svarttärnorna fanns där, den saken är klar. Kanske finns en eller rentav flera naturliga förklaringar: en ringa storleksskillnad mellan könen, t ex liten vitvingad hona och två stora svarta hannar, eller möjligen ung vitvingad, ännu ej fullt utvuxen i vingarna; detta sista dock föga troligt.

Det skall bli intressant att se ordalydelsen när detta fynd publiceras. Jag fick veta att fågeln vistats vid Nabben, eller rättare sagt just över "lagunen" så som vi såg den, i minst fem dagar.

x / med andra ~~ord~~ ord: vingens hand inte lika långsträckt som hos svarttärnorna.

FORTS.

1986-08-26 forts.

Jämför dessa anteckningar om den vitvingade med vad jag skrev i morse!

Fågellivet i och vid "lagunen" var ganska rikt. Här fanns:

gravand c 6-8 sedda; alla som jag såg var juv
gräsand några förbiflygande
kricka likaså, även småflockar
skedand flock på c 18 flög
förbi

knipa: samma 2 ex som i morse,
det är hanne och hona, och
hannen har sommardräkt utan
spår av den vita fläcken på
huvudet. Ovanlig förekomst!

sparvhök: mycket få. Ett ex kom
lågt över "lagunen" och skräm-
de bort alla fåglar, men de
kom snart åter. - Ingen annan
rovfågelart sedd i Falsterbo
nu på e.m.

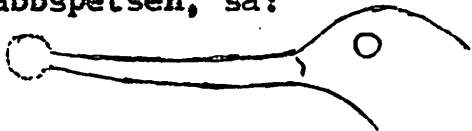
större strandpipare hördd
småsnäppa: några vid "lagunens"
strand

små/mosnäppa: några sedda; jag
tyckte mig höra mosnäppa ett
par ggr, men ej bergsäkert

kärrensäppa: förvånande ringa
antal, knappt mer än 6-8 sedda

skärfläcka: flock på 23 ex kom
från söder, nära, upplöstes
m l m vid fyren, osäkert var
de blev av

gluttsnäppa: ett ex vid öppna
stranden nära fyren. Sprang
undan länge, men slutligen
lyfte den och flög kort bit.
Intet fel på vingar etc var
att se, men efter noggrann
granskning fann jag att den
hade en "knuta" ytterst på
näbbspetsen, så:

Männe förorenad av olja???

skrattnås fåtalig

fiskmås mycket fåtalig

gråtrut sedd

havstrut sedd

kentsk tärna allmän, sedd prak-
tiskt taget oavbrutet

fisk/silvertärna: en gång kom
ett ex in över "lagunen",
det var ingen ungfågel, och
den kom nära men stannade inte
länge; jag vågade ej avgöra
arten.

småtärna sedd men bara 2-3-4 ex
tornsvala se ovan. Antalet var
säkert drygt 100 omkring kl 1545,
när vi gick från Kolabacken mot
fyren. Ej noterad ~~småtärna~~ när vi
återgick c kl 1630-1640.

gulärta sedd och hördd

sädesärta " " "

ladusvala se ovan

hussvala sedd i ringa antal.

Ytterligare arter sedda här på
e.m. utan att antecknas direkt:
strandskata enstaka ex
ringduva enstaka ex, men på fälten
nära Stora Hammar etc sågs ett par
flockar på c 15-20 ex.

Vi fann tiden vara inne för en
kvällsvard. Gick följaktligen på
Kaptensgården, där vi fick en ut-
märkt köttbit. Sedan till fågel-
stationen, där vi hade ett kort
samtal om dagens utbyte med några
kolleger. Omkring kl 1810 startade
Carin mot Kärrensås. Avståndet dit
är uppskattningsvis c 180 km, och
hon hoppades hinna ditupp i dags-
ljus, vilket nog går bra eftersom
vi ännu ~~har~~ har sommartid.

Tillägg: på mycket långt håll
över ångarna på Fotevikens östra
sida sågs en gång en jättestor
fågelflock stiga upp och snart slä-
mer igen. Det var nästan säkert
vipa eller ljungpipare eller en
blandning av båda.

Metz berättade en stund
senare, att han och hans sällskap
sete en ~~och~~ oerhörd flock
Ljungpipare just därnär.
antalet ex. skattade han till
10000 (Fiofuscu!)

9

Notiser juli - augusti 1986

- ✓ juli 28: vid Ekologihuset såg jag upp till 50 tornsvalor samtidigt
 ✓ " 29: " " " " 20 - 30 " "
 ✓ " 31: hemma vid Tenorgränd "" 4 - 10 " "
 Denna dag dessutom exkursion, se särskilt protokoll.

aug.1: färd till Skånes Naturvårdsförbunds egendom Hörjel tillsammans med Lena, och Berith Cavallin med dotter Elin. Vi plockade körsbär i riklig mängd och beskådade egendomen noga. Synnerligen skön och lärorik dag.

" 4: vid Ekologihuset såg jag 10 - 20 tornsvalor samtidigt. Det var en het dag, temp. i skuggan 28° C. Se tillägg nedan!

" 5: vid Ekologihuset tornsvalor i mycket växlande antal; ibland när jag skådade ut (som vanligt norrut från mitt arbetsrum) sågs bara c 7 ex, vid andra tillfällen upp till 50 ex. OBS: temp. vid middagen bara c 19° C.

" 12: Lena och jag for till Anders och Eva Enemar i Skepparkroken. Som alltid en synnerligen skön dag, mycket roligt samtal, trivsam stämning. På uppvägen antecknade jag inte mycket. Men nära Tågarp lyfte en osedvanligt stor och tät starflock från ett fält med rödklöver vid vägen. Fältet var inte skördat; jag förmodar att man ämnade ta fröet. Starflocken var på c 5000 exemplar. Ingen ovanlig syn vid nattkvarter för stare, men långt ifrån vanligt att se så stora och väl-samlade flockar på fouragering på dagen. Kanske något massangrepp av någon insekt på klövern?? Av trafiksäkerhetsskäl kunde vi inte stanna.

På uppvägen for vi förbi Vegeholm och gjorde ett/ rätt kort uppehåll i en bokskog. 2 sparvhökar och 1 ormråk sågs lågt över skogen.

Vid Skepparkroken hussvalor och tornsvalor i hundratal på mycket stor höjd.

Återfärden till Lund på kvällen togs via Tostarp - Munka-Ljungby - Kvidinge - Maglaby. Kort stopp här för att beskåda monumentet med text: "Carl August SVS RS Kronprins afled på detta ställe den 28 maj 1810". Vi hade aldrig kommit förbi här förut, även om vi naturligtvis kände till dödsfallet, som brukar anges ha ägt rum vid Kvidinge.

Från Maglaby for vi en lång enskild väg söderut upp på Söderåsen via Eninge - allmänna vägen Stenestad - Kågeröd och via Eslöv till Lund.

Tillägg om aug. 4: även kvällen mycket varm. Vid Tenorgränd kl 2000 kom mycket skrattnåsar och mycket tornsvalor förbi med kurs ungefär mot NV eller NNV; de fångade flygande insekter. Senare sågs ej mycket tornsvalor, däremot ~~flora~~ hussvalor en del; och tornsvalor hördes omkring kl 2030 och omkring kl 2130.

1986-09-01, måndag.

En mycket kall, mulen och delvis småregning dag. Omkring kl 1015 såg jag tre blåmesar i de lågväxta men tjocka och yviga tallarna på Tenorgränden 1. Nästan säkert fanns där inte mer än tre ex. Ett slag satt de alla intill varandra på en grenspets bara c 5 meter från mig. Ett ex var normalfärgat, men de två andra var onormalt bleka och hade vit ytterhalva på stjärten; däremot hade inget ex vit rygg och övervägande vita eller grävita vingpennor. Intressant att fåglarna ännu är kvar så nära kläckningsplatsen och att minst två av de bleka fåglarna ännu är i livet.

1986-09-02.

Var på Ekologihuset kortvarigt på f.m. Kl 1000 kom 2 tornsvalor i motvinden över huset med kurs mot V-VSV-SV, sakta, och rätt krokig kurs. Arten ej sedd f.ö. på sista tiden, med undantag av ett ex som flög västerut över Östra Torn i fredags 30 aug.

Notiser från september 1986
finnas även på sid. 150-151.

1986-09-12, fredag.

(119)

Jag var på Ekologihuset c. 1035-1335. Havsd-
salliken soligt vider med drivande vita skogar,
men avgjort kyligt såsom fallet varit hela siste
tiden. Jag spanade mot himlen till 1040-1105.
Därvid kom en enda ornnöckel, ett "halohjert"
ex, mot V-VSV på mätlig höjd.

Svalor sågs orkade, ibland 10-15 ex sam-
tidigt, gles fördelade. Med vis förvinning
fann jag att alla bestämbara ex var hus-
svalor; de ses ej ofta över Lunds. De
tycktes flyga runt på näringsöke, men
kanske röde de sig sålunda mot V-SV.

På eftermiddagen allt soligare och
klarare vider. Utmärkt sikt och frisk
vind omkring V-SV, någon skur på av-
stånd men ej över Lunds.

Kl. 1605 startade Lena och jag på bil
mot Kramfors. Vid Reningeby 3 vråkar
nära varandra, alla fulla ornnöckel; och
vid Kramfors 1 stormfalk.

Ankomst vanliga Tornet 1635, jag observerade
därifrån oavbrutet till 1715. Oavbrutet
gott utbyte. På närmsta klarvatten sågs

gräsand < 250

kricka < 75

bläsand $\geq$ 20

stjärtand 1

skedand 15 i flock

knötror 2 ad 1 juv

häger minst 3

grägar allra minst 100

eller 110 i vassen

som avgränsar klarvattnet
utåt.

brun karrhöb 1 ex i rödi-
gen 7 ad, lågt över
vassarna

FORTS.

1986-09-12 forts.

(120)

1 lärkfalk ad kom över, kretsade nära och rätts länge.

OBS: inte en enda sothöna här. -

I "flamen" sågs ett ringe antal änder i starkt motljus. I området närmast utanför kanalmynningen låg relativt mycket gräsland, m.h.m. dold i vegetationen.

Det var intensivt solskin och mycket grunt väder, men fortfarande rätt frisk vind.

Längre ute på sjön sågs skäggsdyppare bara 1 ek.

gräsland spridda, delvis i småklorer, men högst 50 synliga, blivande minst 100,

brunand bara enstaka.

knipa 5-6 ek vid yttersta vass-
ruggarna.

sothöns minst 90 ek.

knölsvan: på olika ställen:

1 ad + 1 ad 2 juv + 1 ad 3 juv
+ 2 ad + 3 glesa ad + 2 ad 1 juv
+ kanuske ännu en grupp på

2 ad 1 juv. Ytterligare några som
skymtade bakom vassar. OBS: inte

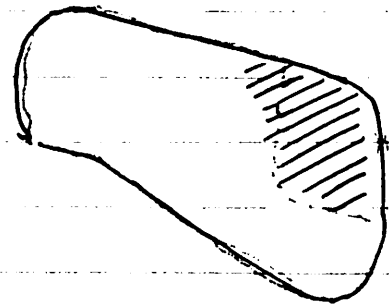
säkert att jag såg mer än 4 grupper
knölsvan som innehöll årsmåsar. Däremot
låg länge bort i vätter en flock på
9 obestämbara svanar. Se vidare nedan.

FORTS. 120

1986-09-12 forts.

(121)

Sjöns nordöstra del
som vanligt kom på
fågeln

Längre ute på prä

värmet låg, förutom

en del av de nämnda svanerna,
en samling skrämmar på minst 50
ex, däröver sågs ytterligare fåglar,
ej alltid bestämbara, men jag såg
2 bergsaktiga fråkfåglar juu, och
majoriteten bestod säkerligen av
skrämmar. Spridda fåglar kring lerb
i rikning mot Vombsjön.

Över värmet flög en småtärna.

Även sågs en obestämd tärna:
medelstor, mycket vit; skarpt vit panna
men svart hjässa; stjärt kort eller
fåmligen kort. Kan ha varit en
spännande art, men avståndet för långt
för detaljstudier.

Mycket långt bort, dels i varshanden
bortåt Almen, dels rinne bland vass-
rapparna i sjöns västra ända, låg
ordentligt mycket fåglar; jag såg
minst 600-800 obestämda vassfåglar,
mest änder (eller enbart änder?)

minst 30 gärr

9 obestämda svanar. Dessa lyfte just
och flög några hundra meter. Därvid
sågs att i 4 var vita och i 5 ex

FORTS.

1986-09-12 forts.

var inte rent ita utan delvis ljusgrön eller (ljus) brungrön; detta sågs bra, rots långt avstånd.

Över sjön och stranden 1 glada, oh över vassen en brun kärthök juv, nästan säkert inte samma ee som om nämnts här ovan.

1 ljungpipare närm här sedt. Av små fjäl intet.

And och grjäs på eller intill närmsta blarvatten är nu minst 115 ee.

1 ljungpipare ad kommer österifrån, höjd c 100 m, svänger i vid läge över sjön och försvinner m. l. m. mot S.

1 blå kärthök ♀ eller juv mycket långt över vassarna. Bland de rätt glesa ändarna på nejortlund hyggligt avstånd finns jag flera brunänder, oh ett par flygande flor av blår and ses, summa c 30 ee var rätt många ♂♂ ad.

1 ensam grönvisha flyger ↓ enstaka ringduvor flygande himpling hörd en pöj en grann livräk flyger inlöst

2 ornvithar kräkar på håll lärkfalken ses uppregade pöj, antagligen samma ee, hela viden.

1 hornfalk ryttar över betesmarken spridda sädesår ses och hörs, men bare några få ee

FORTS

1986-09-12 forts.

(123)

En ensam glutsnäppa flyger mot O-O50, Gysb, och rätts högs.

Klockan 1715, precis när jag gick ner från Hornet, blev det ett våldsamt uppflop av fåglar från sjöns västra ände.

Orsak: en motorbåt, som dithills legat rätts när utloppet ur sjön, satte fart mot väst-änden.

Jag fann nu hur kraftigt jag underskattat antalet fåglar i väst-änden. Där lyfte minst 200-250 gräjsar, och minst 1200 änder varav som vanligt mest gräsand men även stora granna flocker av bläsand och brunand, vidare krickor i mindre antal. Jag hann inte bestämma på längd när alla flygande and-flockar. Kvar på västret, längd inte men en bit hitom västen, låg minst 500 änder; de hade nog lyft de också men fällt rätts snabbt igen.

Gräjsässen delade upp sig i flera flockar. Några kom till närmaste klarrästen och fällde hos sina art-fränder, men andra flockar steg högt upp och lämnade tvärligen sjön.

Lena hade under tiden plöchat swamp i strandkanten och fått en god skörd, särskilt av soppar.

FORTS.

1986-09-12 forts.

Vi startade 1735. Därvid sågs 2 stom-falkar varav dock en säkerligen noterats Tidigare. Även en tredje liten falk på håll art: närstan säkert larkfalk.

Vi fór till Vombs ängar. Här:

ormvik i flygande

blå korrhök i ee mycket högt, relativt

blekt ee, sannolikt 2 ad

glada i ee högt kvickande

ensamma kråkar

en del vilstående södesåtor

en del svalar rätts snabbt mot V;

de som kom nära var backsvalar.

Vidare tre flockar viper på resp.

50 + 70 + 105 ee, men inte på

ängsmarken utan på plöjda fält.

Minimianifför! Flocken på 105

stod rätt nära vägen och var

mycket gles; de andra tätare.

Inga gärr på ängarna, inte heller några granor.

Vi kom till Berith Cavallin

kl. 1805. Gick med henne och Elin

en rund i Vombs Fure. Därefter ut

för att lyssna på bröljande kronhjort.

Förutskåningar mycket gynnsamma:

klart, kallt för årssiden, vinden hade

avtagit starkt. Se följande sida, som

är maskinskriven.

Forts.

1986-09-12 forts.

I Vombs Fure, där vi letade svamp som skulle användas vid en demonstration för allmänheten följande dag, var det alldeles stilla, det var klart och kallt, och sikten var utmärkt. Fågel:

kungsfågel hörd av mig några få ggr, men oftare hörd av Berith.

korsnäbb: en överflygande flock, troligen bara liten; och nästan säkert var det mindre korsnäbb.

häger: 1 ex överflygande rakt mot S, ropade flera ggr spillkråka hörd

mesar hörda, men inte på närhåll, och bara någon enda gång.

Vi fann rätt mycket svamp.

På väg till och från Furet körde vi förbi Rabyn. Endast ett hus står nu kvar av den gamla raden, och det råkar vara just det hus där Berith växte upp. Ett par ormvråkar sågs på närhåll nära vattenverket. Kaniner ovanligt rikliga, flera tiotal sågs i skogsbrynet (= västra kanten av Furet, väster om vägen från Vombs by mot söder. På en sträcka av c 400-500 m såg jag 14 ex som hoppade in i skogen. Detta är en mycket högre siffra än jag brukat se på sista åren. Berith sade också att kaninerna var starkt på väg uppåt. Inne i Furet såg jag däremot inte ett enda ex.

Tre kronhjortar hade gått ut på de stora öppna fälten väster om Furet. Det var huvudsakligen potatisfält. Djuren - det var en vuxen hind och två stora kalvar - var särdeles varska och fixerade oss på flera hundra m håll. De avlägsnade sig i trav i måttlig fart, rörde sig oerhört elegant.

Efter rast hemma hos Berith startade vi 2035 för att lyssna på bröllande kronhjortar. Två andra bilar med bekanta till Berith anslöt. Vi for utan nämnvärda uppehåll via Veberöd - Dörröd - mot Häckeberga men vek av mot SO vid vägskälet nära St. Perstorp och fick en härligt bröllande tjur nära Dammkärr, alltså på samma plats som förra året. Nu i kväll var den mycket nära och hördes under idealiska förhållanden: det var klart och kallt och lugnt och mycket lytt. Kattuggla hördes i bakgrunden. En kopparfärgad halvmåne stod lågt i söder.

Lyssnade länge här. Flera andra bilar kom. Några personer gick i mörkret in i skogen i riktning mot hjorten - mycket oklokt, men jag tror inte de kom långt.

Vi fortsatte sedan via Svarvartorp - Gyllebo; här sågs i lyktskenet en flock på 5 dovhjortar på öppet fält. For vidare via Vegarp - norrut förbi Olstorp - Häckeberga - Dörröd - Veberöd. Hörde kronhjort på något ställe till, men på mycket längre håll. Passerade förbi Rabyn även denna gång. Då stod 3 kronhjortar, säkerligen samma ex som setts förut, helt nära markvägen där vi kom. Syntes fint i billjuset, ögonen lyste som lampor. Djuren rörde sig när vi kom nära, men de flyttade sig bara korta bitar och hela tiden med låg eller måttlig fart.

Vi återkom till Vombs by kl 2230, tackade för en mycket fin rundtur, och sedan for Lena och jag direkt till Lund.

S L U T

1986-09-19, fredag.

Högtiden lyckad excursion med Lena, Ulla och Jan samt Johan. Lena och jag lämnade Lund 0815, ankom Åkarp 0825, fortsatte med de andra 0835, ankom till rondellen i västra kanten av Ljungen 0910, stannade där till 0930, fortsatte till vägens ände vid Kolabacken, ankom dit 0940, gick via fyrstugan - Nabben (paus där, se nedan) - sydsidan - Falsbergs hus ruin - tillbaka till bilen 1130, för tillbaka till "kurvan" vid Ljungens SV hörn, tog kaffepaus där 1205 - 1235, för sedan via Kämpinge - Trelleborg - Alstads - Anderslöv till Havgård, gick runda på udden i sjön 1330 - 1415, skildes från Ulla + Jan + Johan; för sedan via Näsbyholm till Björkesåkersjön, här 1435 - 1520, därefter via Degebergshus till Heidebergs kärr och - sjön, rast där c 1535 - 1600, körde till Ugglaparken norr om Björnsborg, fikade där, fortsatte 1635 via Dalby - Röggle - Hardeberga till Lund, ankom hem 1700. Se vidare efter artlistan och efter kommentarerna till artlistan. Se även irligt tillägg sid. 151.

1986-09-19. forts.

Förkortningar: F = Falsterbo + Ljungen. Hav = Havgårdssjön + omgivn. B = Björkesåkersjön + omgivn. Håc = Håchebergsområdet. A = annorstädes. Se även kommentarer.

	F	Hav	B	Håc	A
storskarv	allmän	-	-	-	sedd
häger	-	-	-	-	1
knölsvan	-	1 ad	2 ad 3 juv + 2 ad + 2 ad	-	sedd
sädgås	-	45+6	-	-	-
grågås	-	-	≥ 1000	-	-
kanadagås	-	26	-	-	-
prutgås	-	-	-	-	5
gräsand	sedd	7	flera hundra	-	sedd
bläsand	1	-	-	-	-
knicka	-	-	flock	-	-
obest. änder	sedda	-	100-8als	-	sedda
ejder	3	-	-	-	-
småkrak	några Total	-	-	-	sedd
glada	-	≥ 3	1	-	≥ 1
havsörn	-	-	1 juv	-	-
blå kårhök	1 eller 2	1	-	1	-
duvhök	1	-	-	-	-
spårhök	c 15	några	några	2	ätskil- liga
ornörle	my. få	6-8	2-3	3	rätt många
hjällvråk	se 2	1	1	1	-
obest. vråk	1	-	-	-	-
fiskgjuse	-	1	-	1	1

(3)

1986-09-19 forts.

(128)

	F	Hav	B	Häc	A
Fornfalle	2	-	1	1	3
obest. falle	-	-	-	1	-
fasan	-	3	-	-	1
sotthöna	-	2	?	-	?
strandskata	2+1	-	-	-	-
vipa	-	-	c 50+30	-	-
kärnnäppa	15	-	-	-	-
ob. småvadare	flockar	-	-	-	-
enkelbeckarin	4+3	-	-	-	-
gluts	-	1	-	-	-
skratsmåsar	många	sedd	-	-	massor
fiskmåsar	sedd	c 40	-	-	massor
gråtrut	allmän	-	-	-	massor
havstrut	några få	-	-	-	≥ 100
ob. måsar	få	få	-	-	massor
kentsk härna	c 80	-	-	-	-
ringduva	ofta sedd	sedd	-	sedd	sedd
spillerrika	1	-	-	-	-
ladusvala	rätt allmän	sedd	-	-	sedd
hussvala	hört	-	-	-	-
bäcksvala	sedd	-	-	-	-
ängsgräsläcka	ofta	hört + sedd	hört + sedd	-	hört

129

→
→

(5) 1986-09-19 forts. (130)

Kommentarer till artlistan

Allmänt: observera att vi rörde oss m.h.t. hela Viden. Vi såg många Trevlige saker; ströket över Fyren och Nabben var intressant eftersom ej individiskt, men någon total artlista över strökande arter kunde ju ej väntas för oss.

Liksom förra gången var mycket stora sanddytar blockerade mellan Nabben och Måklippen, ja, det såg faktiskt ut som om en oavbruten sandrevell ströckte sig från Måklippen upp till en punkt bara $\approx 300-500$ meter från Nabben.

Stora mängder fågel fanns på Måklippen, änder, meisar och Troligen massor av skarvar längs kusten, men vi granskade dem inte närmare, ~~trots~~ trots att vi lånade Tuben som Gunmar Roos använde. Avståndet till huvudmassan av fågel var mycket stort.

På relativt nära håll, på en mycket flat sandyta, sågs ≈ 80 hemska Tärnor täta samlade samt en flock på ≈ 25 småvadar, Troligen hämsnäppor.

Fågelrikedomen på sanddybarna incl. Måklippen var inte lika stor som vid förra besöket!

Observera tidsangivelserna inte bara i Falsterbo och på Ljungen utan även på andra besökta lokaler. Intressanta obsar men ingen möjlighet att se 130

1986-09-19 forts.

(131)

allt som fanns på resp. lokaler.

Mycket av vad som antecknats under A = annorlunda sågs på strökan Kämpinge-Trelleborg, alltså i syd-kusten. Där sågs bl.a. en del storskarv, några snävre florer knölsom, en mot väster strökanv flork prutpås som kom mycket lågt och fukt, litet grävt, en del oberämbare simänder, en del småskrak, någon tornfalk, en sannolikt flork sothous, och på de långa raderna av stora stenblock ~~alldeles utom för stranden väster om Trelleborg~~ alldeles utom för stranden väster om Trelleborg en alldeles häpnadsväckande vad vidrande grävmatar och havsmatar, säkerligen 500-800-1000 grävmatar och åtminstone 100 havsmatar ad.

Även en hel del florer av svalor - endast ladder sett - som väntade långt sydväster. Finkflorer i måttlig omfattning liksom, säkerligen alla mest bopink.

Andra kommentarer:

- (1) häger: dagens enda ex kom över fjälten och fälldes vid vägenhöl några km norr Trelleborg
- (2) glada sett nära Lemmestö. Minst 5 ex sett på fjärran
- (3) fiskgjuse: nummer 3 sett, "det tredje" krossade höft över Røgle dammar!
- (4) öv. rovfåglar se nedan.

1986-09-19 forts.

(5) fasan 1 ex & flög över vigen väster om Trallebrog.

(6) enkelbeckasin: bl. 0920, när vi stod nära rondellen ent. om, kom en flock på 4 enkelbeckasiner mot VSV-V i solskenet. Omkring kl. 1100-1110, just när det kastades och orövat blev molntäckt, kom ytterligare 3 enkla på samma sätt. Inte alltför ofta man ser denna art på klart dagsträck.

(7) kråka rips ingensidigt i stort antal, men stora flocker kråkfjäl mest rika, rips på ett par ställen. En mycket stor flock rika (skattat 400-450) och kråka (skattat 150) rips när Sländberga på ett jordrätt fält.

Övriga kommentarer, blandade:

(8) rödps: flock 45 ex fällde i Havgårds-sjön men reste snart igen. Flotsens första flock för min del, och bortsett från en flock på 6 ex som kom till sjön snart efteråt så jag inte fler sädps denna dag.

(9) kanadap: flock 26 ex låg i Havgårds-sjön, kacklade en del men reste inte bort så länge vi var kvar.

(10) gråps: ej sett i Falsberga och ej heller vid Havgårds-sjön. Allt vid Bjärkes-åkra sjön fullständigt jästlike flockar.

1986-09-19 forts.

(133)

På plöjd mark (möjligen även hervad) mellan sjön och flygplatsen gick drygt 500 ex, främstigen glerb, och på ljusgrön, kortgräsig betesmark alldeles därtill gick c 260 ex till, inne bland betande boskap! Jag rättnade fjälarna först rätts hertigt i tiotal och fick c 760 ex, sedan noggrannare och fick 820 ex. Under tiden kom större och mindre flocker från Björkesjösjön men delvis även på större höjd från andra håll och fällde bland de övriga, rätts antalet blev minst 950 ex, samtidigt som väl 100 lag kvar i sjön. Absolut över 1000 ex, troligen snarare c 1200 ex. Alla var prispäss. De gick kvar lugnt när flygplan landade rätts nära. Och ännu märkligare: när ett mycket stort trafikplan startade mot norr med stort dån gick alla gässen kvar, reagerade ej synbart!

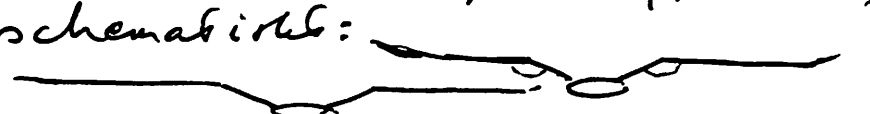
(11) havsörnen kretsade på rätts långt håll bortöver staurup; den avbryts av en vräk. Den var visserligen minst 500-800 meter bortom gräsfloken, men den måste varit frukt synlig för gässen, och jag var förvissad över att de inte reagerade synbart.

(12) Duohöken kom när 2-3 spårhökar ner till fyrbräddan i Faltstervo.

1986-09-19 forts. (134)

Den kom långt och fint, och flera tiotal personer sågs med sina tubar och likare i lå av fyrbräddgården och bör ha sett den.

(13)

Den överbända vråken rips över Gjungen bl 1225 - 1228, Flög i krockig kurs, kom rakt nära, försvann visserligen. Den var mycket mörk, inte minst på kroppens och vingarnas undersidor. Men även ovanridan var avgjort mörk. Därmed var stjärternas mörka del (ungefär halva längden) vit eller vitaktig. Detta var den enda färgkontrast som kunde ses! En utomordentligt sparsam färgbehandling, vare sig det nu var en ormråk eller en fjällvråk. Jag vågade inte bestämma den men lutade först snarast åt ormråk, därvid nog något influerat av att datum, 19 sept, är tidigt för fjällvråk. Jag kunde inte heller tydligt se den typiska vråkhållning som utmärker just fjällvråken (schematiskt:

Men ett par trimmer senare rej i 7 fjärr och kanonsäker ~~fjällvråk~~ fjällvråkar bl. a. vid Slavfjörden och Björkesåkersjön, och nu (1986-09-19 på kvällen) är jag nästan övertygad om att den underliga vråken var en fjällvråk.

(14)

Tomte sågs bl. a. mellan Kämpinge och Trelleborg samt norr om Trelleborg. Totalsiffran samoktet mer än 7 ek.

1986-09-19 forts.

(135)

(15) skrämmis
fiskmis
grilms

mycket stor mängd, särskilt
av skrämmis och fiskmis,
särskilt på strökan
Kämpinge - Trelleborg - Alstad.

Fågeln följde efter jordbraks-
redskap (plogar), ofta 400-500 eller
fler intill varandra, men mängdens
stor de också samlade i flockar på
100-500-600 på fält som inte
var under arbete. Många många
tusent exemplar sågs på den an-
givna strökan. Grilms i relativt
ringa antal dock.

I Håpingsjön såg c 40-50
misar längt ut när kanadagården.
Majoriteten sågs fiskmis, men
skrämmis seld.

(16)

migarna ofta seld på olika platser, men
oftast ensamma eller 2-3-4 tillsammans.
I Falsterbo en flock på c 15 ex; ingen
stor typisk höstflock.

Allmänt om rovfågel: tillgången god.
Oväntat få vårar i Falsterbo, helst som
morgnen och förmiddagen hade så grått
vader. Senare, när det mulnet, såg jag
i inlandet aldrig många vårar sam-
tidigt, men totala antalet blev dock
rätt stort, säkerligen 40 ~~ex~~ redder på
dagen inalles. Bland dem bara en
mycket ljus fågel. - Sparvhöken rades

(136)

1986-09-19 forts.

likartat läge. Inte alls överflödande, men den fanns överallt, ehuru sällan mer än 2 sågs samtidigt. I Falsterbo dock 3-4 ex på en gång vid något tillfälle. - Glada inte jätaligare än sånta; blå kårhöns inte heller (men ingen ♂ så sett). - Denna dag därför på många sås positivt, helst som jag på nio tiden såg alldeles förvånande på rorflägar över Lund; så t. ex. bara en enda strickande ornnötk.

(17) De två korparna sås på plöjt fält nära vägen, ej långt från Brannstors gård.

(18) finnar: måttlig tillgång. I Falsterbo först mycket små och gläsa strickande flockar, 5-15 ex/flock. I inlandet inte mycket sås av direkt strick, men många flockar, dels uppskrända, var på 50-100 ex. Bergfink hörd mycket bra i Falsterbo två gånger, men ej senare.

(19) nötkräkan kom mot NO när vi stod vid rondellen i Ljungas NV hörn. Där talade jag en del om mina höstar i Falsterbo på 40-talet, och jag demonstrerade de arter som sågs och/eller hördes.

(20) grönsäckflockar strickete flera gånger; arten även sett inblandad i blåfinkflockar

(21) två små och högtflygande korsnäckflockar över Ljungan, säkerligen mindre korsnäck, troligen bara < 5 ex/flock. Rörelse-riktning oklar.

Fortsättningen maskinskriven.

Forts.

1986-09-19 forts.

(137)

Ytterligare kommentarer:

Vid Havgårdssjön gick vi en rundtur ut på halvön, där det finns rester av en gammal borg och en mycket grann vegetation av lövträd: synnerligen grova almar, fina ekar, ett stort antal sällsynt kraftiga Crataegus-buskar eller snarare träd, en eller ett par fina och högvuxna Evonymus europaea m m. I sjön den omnämnda flocken av Kanada-gäss och långt ute bredvid dem måsfloden. För övrigt oväntat individfattigt: en knölsvan ad, 1 + 1 sothöns, och på stranden 7 gräsänder!

Björkesåkrasjön var synnerligen fågelrik. Grågässen tilldrog sig huvudintresset. Vi fick fri sikt över större delen av sjön, men inte på närhall, och mycket fågel kan ha legat dolda bakom hög vass etc. Säkerligen såg jag i runda tal 400-500 gräsänder och skattningsvis 200 obestämda änder. Antalet knölsvanar, även antalet kullar av denna art, kan ha varit större än ANGIVET; likaså kan sothöns m m ha funnits utan att bli observerade. På ett stengrund i sjön stod dels ett antal grågäss, dels en vipflock. En annan vipflock sedd över odlad mark i närheten.

Häckebergasjön gav nästan intet, men observationerna var kortvariga. Kärret, det som också kallas Skoggårds ängar, hade hög örtvegetation som dolde alla eventuellt befintliga djur. En blåhök, sannolikt juv, jagade lågt däröver, och en sparvhök slog efter en småfågel i buske helt nära mig; höken missade och blev hängande ett par sekunder som en trasa i toppkvistarna, men den tog sig samman och flög bort utan brådska, hade säkerligen inte märkt mig.

Nabben i Falsterbo: Gunnar Roos stod på post som väntat. Barbro Carlberg var där också, vi samtalade en del om Mikael KristerSSons kommande film om skator. Ytterligare summa tre personer var med Gunnar här; de var okända för mig.

Vid granskning av Måkläppen med kringliggande sandtor fann jag en ovanligt stor samling säl, skattat c 80-85 ex. Gunnar, som naturligtvis redan sett dem, ställde tuben till förfogande. De var visserligen långt borta, men för mitt sällskap var det likväl en stor upplevelse; de hade knappast sett säl förut, åtminstone inte på de sista decennierna. Gunnar sade att han maximalt haft 115 sälar samtidigt därute, jag tror han sade c 80-85 knubbsälar och c 30-35 gräsälar. Artbestämning var omöjlig idag. Men sälarna låg i fullt solsken, och det syntes att kropparna glänste av vätan.

När jag fått veta att min bror Johan skulle komma ner, föreslog jag Ulla och Jan att vi tillsammans med honom skulle besöka Falsterbo, där jag arbetat så mycket. Johan och jag har aldrig varit där i sällskap förut. Det var därför en stor glädje för mig att turen blev så lyckad.

Det skall sägas, att väderleksprognosen för denna dag var alldeles ovanligt gynnsam: det utlovades fint och soligt väder, ringa molnighet, temp c 15-17° C på eftermiddagen, och svag men framåt dagen ökande vind omkring väst. Detta gick bara delvis i uppfyllelse. Eller snarare: det stämde bra till c kl 1130. Det var härligt väder, danska landet syntes, allting var fint. Men c 1130 drog det snabbt och - åtminstone för mig - helt oväntat upp ett lågt och grått molntäcke från NV eller V. Det förblev torrväder och rätt bra sikt, men det blev rått och rätt kallt, i varje fall inga 17 grader Celsius.

Även vid vår färd i inlandet stod sig detta grå väder, det var inte alls gemytligt exempelvis vid Havgårdssjön. När vi gått runt här, skildes våra vägar: Ulla och Jan och Johan for tillbaka till Åkarp, men Lena och jag besökte andra lokaler, med gott utbyte, som synes.

S L U T

1986-09-24, onsdag.

x/ ① Lena och jag lämnade Lund kl 1040 i fullkomligt strålande höstväder: klarblå himmel med några SMÅ lätta moln, svag vind omkring V-VNV, utmärkt sikt. Vi for först via Hardeberga till Rögla soptipp för att slänga diverse trädgårdsavfall. På vägen ditut litet vråk, och därute 1 glada, några vråkar, 1 sparvhök, sånglärkor, rätt rikligt med ladusvalor, c 15 skrattnåsar över dammarna. Se vidare ~~nedan~~ nedan. For därefter c kl 1110-1130 via Dalby - Torna Hällestad - ~~Stensoffa~~ Stensoffa vägskäl till Krankesjön, vanliga platsen vid stugan/tornet i SO hörnet. Jag var i tornet 1130-1230. Oerhört med fågel i sjön! Även sträck av småfågel. Däremot sparsammare än jag trott med rovfågel, särskilt eftersom vädret nu var så gynnsamt för dem, efter en lång period av instabilt väder. OBS också att sjön låg spegelblank och att ljuset var idealiskt.

Från tornet for vi via Harlösa - väg 104 till Sjögården vid Vombsjöns N sida. Kafferast här 1250-1315. På vägen, mellan Harlösa och sjön, stora ~~mängder~~ mängder mås på avstånd i söder; det var skrott- och fiskmå, tusental inalles, sannolikt mest skrattnås, men ej säkert.

② Vombsjön hade exceptionellt lågt vatten; utanför den normala strandlinjen, som här vid Sjögården har ett tätt bälte av högvuxen Typha, var sanden blottad till en bredd av c 30 - 70 meter. Sanden delvis mörk av detritus etc, och det blottade bältet utgjordes faktiskt till stor del av ett "svampigt", mörkt och torv-artat material, där några trädstubbar var kvar in situ, jämte några liggande stammar upp till 10 m i längd. På den blottade ytan massor av skal av Unio sp och rätt rikligt med skal även av Anodonta sp. Jag tog en serie (se nedan). Fann även ett antal benrester och en tagg av ett kronhjortshorn ~~och~~ samt en slagen flinta m m. På denna strand massor av vipor, likaså sågs samtidigt borta i väster, alltså väster om sjön, jättestora flockar av vipor, därtill gott om mås och svartfågel. Lena plockade bl.a. sten och täckningsmaterial till trädgården.

③ Vi blev därför kvar vid stranden nedanför Sjögården ända till kl 1500. For så till Öved för att köpa honung på en plats vi anlitat redan tidigare. Här var dock folktomt, varför vi via Vombsjöns Ö sida körde ner till utsiktsplatsen vid dess SO hörn. Fågelliv måttligt men intressant; se nedan. Lena fann en hel del svamp. Vi vistades här kl ~~1530-1625~~ 1530-1625, for sedan tillbaka samma väg till Öved. Nu var folk hemma, och vi handlade 10 burkar lindhonung a kr. 18:- per burk; varje burk innehåller 700 gram. - Nu återvände vi västerut på väg 104 men svängde ner längs Vombsjöns V sida. Här ytterst fågelfattigt i vattnet, som vanligt. "Hörnet" vid Hjälmaröd, det som avgränsas utåt av en sandrevel med buskar, var nu helt torrlagt och utan fågel. Vi passerade så Vombs by utan att stanna idag, korsade ängarna, där vi gjorde en noggrann rundspaning, och via Silvåkra by - Silvåkra allé - Stensoffa vägskäl - Tvedöra - S Sandby ankom vi till Lund kl 1745. Härlig dag.

④ Eftersom fågelutbytet i Krankesjön idag blev ovanligt rikt, ger jag först en redogörelse därifrån. För obsar på alla andra ställen se särskild lista. - Krankesjön:

På närmsta klarvatten i runt tal 1000 fåglar:

gräsand 300
bläsand 500
snatterand 1
skedand c 5
brunand helt få
grågås 100
sothöns 30
häger minst 3

Det var formligen tjockt med fågel även i det vegetationsbälte, som avgränsar närmsta klarvatten mot resten av sjön. Här stod, eller rättare trängdes, gräsänder, bläsänder och grågäss, och det är helt klart att hundratals ex var osynliga i vegetationen. ~~Se~~ Se även nedan.

I avsnittet närmast kanalmynningen, bland m 1 m dolda gräsänder, fann jag en simmande rörhöna, föreföll klar juv med mycket matta brunaktiga färger. De vita teckningarna framträdde väl.

⑤ x/ nära Hardeberga 3 + 5 höghretsande ~~och~~
ormur; vid Rögla 3 + 2, också rätt högt

(Forts.)

Bergpink hörs
vid Rögla.

1986-09-24 forts.

Det är mycket vanskligt att ange individantalet av vattenfågel i ovannämnda vegetationsbälte, men där fanns omkring 300 grågäss och massor av änder, säkert 500, kanske dubbelt. Se även härnedan om uppflog. gräs-

När jag ~~skulle~~ skulle börja granskningen av de fågelmängder, som låg långt ute öppna sjön, alltså utanför alla vassruggar, hördes en kraftig kör av sädgås och - till min stora förvåning - även några högljudda rop från bläsgäss. Från öster kom de allihopa, det var c 200 + 200 sädgäss, och i ena flocken fann jag 4 finfina bläsgäss ad. Om jag minns rätt har jag ytterst få september-obsar av bläsgäss. Alla gässen fällde i sjön, delvis rätt långt ute, men delvis närmare, så att åtminstone hälften av sädgässen kom att ligga nära ett par stora sällskap av grågäss. Men jag tror inte de blandade sig.

Nu genomgång av fåglarna långt ute: antal c 850-900 synliga, de låg inte flockvis utan relativt glest och med nästap samma täthet över vida ytor. Artsammansättningen var helt annan än hos de mera närliggande flockarna, närmare bestämt: ~~ca 400 brunänder~~ ungefär 400 brunänder

" 300 sothöns

" 150 bläsänder

bara få gräsänder.

En del sädgäss hade fällt härute. Efter letande fann jag också ~~ca~~ 1 + 1 + 1 skäggdoppingar, med stora inbördes avstånd, därtill för sig själv en flock på 4 skägg. Summa 7.

Sjöns nordöstra del var tom på fågel som vanligt, dock låg några smärre sällskap av gräsand och bläsand rätt nära det området, utanför ~~ca~~ de vassruggar som avgränsar närmsta klarvatten mot norr.

Svanarna granskades separat. På måttligt avstånd låg sångsvanar sålunda: 2 ad och 3 juv

2 ad " 2 juv

1 ad " 2 juv

2 ad utan ungar.

Knölsvanar låg så: 1 ad och 1 juv, därtill på skilda ställen summa 8 ad, fördelade så: 1 + 1 + 2 + 2 + 2!!

Obestämbara svanar sågs långt borta i väster, dels några ex tätt tillsammans, dels några glest fördelade. Summa 10 ex, alla var ad eller föreföll åtminstone vara helvita. *12 september!*

Observera de stora olikheterna gentemot läget ~~ca 1000 m~~

Övriga fåglar; ej i gängse ordning utan i tidsföljd som de blev iakttagna från tornet:

bofink sträckte

ängsbiplärka likaså

sävspurv hördes

vipa: flock 43 ex sågs långt ute över sjön

mindre hackspett hördes, först på håll i N, sedan alldeles nära tornet

grönsiska sträckte också, delvis tillsammans med bofinkar bergfink hördes oväntat ofta ur bofinkflockarna

en enda mås (!) sågs långt ute, oklart om skratt- eller fisk.

en ringduva

ett par hägrar utöver de nämnda ladusvala: en kraftig "stöt"

passerade

blåmes: ett par ex kom ~~ca~~ nära, något ex fällde kort i talltopp vid tornet, alla fortsatte strax mot SV

kl 1150 stor konsert av sångsvan!

kl 1155 stort uppflog ~~ca 500~~ av grågäss och c 500 änder, men änderna på närmsta klarvatten lyfte inte. Orsak till oron okänd.

ungefär samtidigt kom 7 ringduvor mot SV eller SSV.

OBS: icke en enda kretsande rovfågel trots detta drömväder. Inte heller någon rovfågel lågt över vassarna!

FORTS

1986-09-24 forts.

Fortsättning på obsarna vid Krankesjön:

1205 1 ormvråk kommer över sjön rätt högt så:
Inga vattenfåglar lyfter för den.

1208 alla gässen upp. Grågässen, de flesta
eller alla, fällde i sjön igen, men
c 600 gäss flög bort i riktning mot Ö
eller OSO, alltså mot Vombs ängar.
Bland dessa fann jag 8 bläsgäss ad. Jag
trodde att alla de andra var sädgäss, men
kanske medföljde en mindre del grågäss.
Alla hann inte kontrolleras.

1 svartmes passerar 2 meter över mig mot SV, lockar ivrigt.
1 sparvhök kommer över vassen nedanför tornet, höjd över vass-
vipborna bara ett par decimeter. Den viker av mot S-SO, trolig-
en är det en hanne juv.

Fram på klarvattnet från en vasskant simmar 2 ad och 7 juv
sångsvanar!! Därbredvid ännu en ensam sångsvan ad.

Sångsvanar samlas vid yttersta ruggarna, det blir c 13-14 ex
varav c 6-7 ~~gäss~~ ad. Jag räknar de gamla svanarna, finner
29 ad synliga, därav c 15-18 sång, 7-8 knöl, resten långt
bort, obestämda.

2 grågäss flyger högt mot V-VNV, precis intill varandra.
Över dem finner jag av en slump en kretsande vråk, oerhört
högt. Stor risk ~~att~~ att fler sådana ex finns men förbises.

Ny granskning av sjön med tub. Fågelfördelning som förut
sagts. Mycket långt bort i V änden på sjön ses, liksom förut,
några obestämbara svanar, men bara mycket få mindre vatten-
fåglar. En tärna långt ute, sannolikt fisk/silver juv, men
kan ha varit någon finare sak. En enda mås ses ånyo långt ute,
den lyfter, det är en skratmå. Sädesärta sedd och hörd.

c 1230 sångsvankonserten var mäktig, likaså kören av sädgäss. Nu är
det tyst. Ett par ~~lågflygande vråkar~~ lågflygande vråkar över Silvåkra.
Inga högflygande rovfåglar sedda trots letande.

Mycket insekter flyger. dels små obestämbara, dels smärre
staphylinider, dels Aeshna-sländor. Även andra grupper.

1232 nytt uppflog just när jag går ner från tornet. Våldiga and-
flockar uppe, rundflyger, kanske några lämnar sjön, men de ~~få~~
flesta faller snart igen, Ingen orsak till oron kunde ses.
Flock 115 vipor, glest ~~och~~ och lågt, kommer österifrån, fort-
sätter västerut över sjön.

1235 vi lämnar platsen, far mot Harlösa; precis vid starten ses
2 ryttlande tornfalkar, kort därpå 1 fjällvråk och 1 gråtrut ad.
~~Kajor~~ Kajor i ringa antal.

Vi far till Sjögården. Men innan dess, söder om vägen Har-
lösa - Vombsjön (=väg 104), ses mycket stora mängder mås i
söder ungefär över Kävlingeån, det är skrat- och fiskmå men
i ovisa proportioner. Säkert ses 800-1000 ex mellan Harlösa
och Hjälmarsöd, de flesta dock på långt håll, och vi stannade
inte för närmare granskning.

Från vägen sågs också massor av måsar och mycket stora vip-
flockar vid Vombsjöstranden i sjöns NV hörn (Hjälmarsöd).
Vattenståndet mycket lågt.

1250 ankomst Sjögården. Kafferast, satt ute i det fina vädret.
Såg citronfjäril och en hastigt förbiflygande amiral, dessutom
en sländor av släktet Aeshna.

1315 Kafferasten slut. Getingar flyger. Coccinella septempunctata
allmän. Flock 43 ringduvor kommer mot SV, tätt samlade. En orm-
vråk också lågt.

1320 Vombsjön hade extremt lågvatten. Mellan den "vanliga" strand-
linjen, markerad bl.a. av ett tätt bälte Typha, och den nu-

Forts.

1986-09-24 forts.

varande vattenlinjen finns ett bälte av c 30 - 70 m bredd, bestående av sand, m 1 m mörkfärgad av detritus och (?)slam etc, men delvis utgöres den blottlagda zonen av mörk och våt torv, något svampig och mjuk, men inte värre än att man kan gå torrskodd nästan överallt. På ytan, överallt, ligger en rikedom av skal av sötvattensmusslor,. Trasiga skal är talrika, hela skalhalvor också. Pariga skal, som fortfarande hänger samman, finns i stort antal av Unio sp och i ringa antal av Anodonta sp., båda släktena (i detta fall väl ~~men~~ detsamma som båda arterna) av olika storlek och olika grad av nötning etc. Jag samlar pariga skal av båda sorterna, tar slumpvis överallt, dock på villkor att skalen skall hänga tydligt samman, vara hela. Olika grad av nötning accepterades.

1330- Jag fick ihop en stor mängd skal av Unio men få av Anodonta.
1500 Avser att skänka serien till Zootis.

Dessutom fann jag på sanden (dyn) en del benrester, bl a flera underkåkshalvor av ett rovdjur (räv eller hund?), någon stor hovdjurstand, en tagg av ett kronhjortshorn, en slagen flintbit m m.

På stranden, just i vattenlinjen, där det delvis låg en rad stora stenar, satt en mängd fågel: c 1000 vipor, 2 brushanar som var påfallande olikstora, säkert ♂♀, vidare en ljungpipare, en drillsnäppa, minst 50 sädesärlor, några få gulärlor, flock på 12 krickor.

Ute i sjön låg glesa skäggdoppingar, och jag såg en gång 4 sådana vara uppe och flyga, därtill 1 + 1 ensamma dito dito.

På fiskegarn satt 2 + 11 skarvar. 1 häger flygande över sjön

På avstånd borta i V-SV, alltså väster om Vombsjön, sågs ett slag massor av fågel i luften; det var 1500-2000 vipor, delvis var de synliga samtidigt med att c 1000 andra vipor satt nära mig på stranden. Vidare stora flockar av mås, skratt- och/eller fisk-, samt svartfågelflockar långt bort.

Svagt sträck fortsatte av fink:det gick mot V. Även några smärre kajflockar flög åt samma håll.

12 nötskrikor kom till synes på måttlig höjd, men de svängde starkt österut. Däröver upptäcktes av en slump 1 sparvhök på enorm höjd, jag återfann den ej när jag släppt den med kikaren.

~~men~~ En tätt samlad flock på 160 ringduvor upptäcktes när den flög snabbt österut. Men - i motsats mot nötskrikorna, ~~men~~ och svängde i kraftfull båge nästan 180° och försvann mot V. ~~men~~ steg den uppåt

Vädret var hela tiden vackert, ett slag rätt täta cumuli som gav skugga, men det blev snart sol igen. Vinden ökade något men blev föga besvärande. Jag letade mycket efter högflygande rovfågel och annan fågel men fann intet utöver det nämnda. På låg höjd ute över Vombsjön sågs däremot mås hela tiden, spridda och m 1 m glesa, däribland kunde jag bestämma fiskmås och gråtrut.

1500 Inte förrän kl 1500 lämnade vi denna plats. For till Öved för att köpa honung där sådan annonseras vid vägkanten. Men här var ingen hemma, varför vi fortsatte via Vombsjöns Ö sida. På fälten öster om sjön, nära "Stannys affär", stod 4 hägrar. Här finns

1535 nästan alltid häger! Vi stannade vid utsiktspunkten vid sjöns SO hörn. Som vanligt mycket litet fågel i sjön: en ensam knölsvan ad, 1 havstrut ad, några gråtrutar ad och någon ungtrut, ett fåtal glest fördelade skäggdoppingar i sjön, även 1 ex flygande. Fiskmås, skrattmå, 1 fisk/silvertärna. I luften 1 glada, 1 högt kretsande tornfalk, 1 lågflygande skarv, 1 häger. Måsar över sjön som förut, lågt, mot vinden som var ungefär V.

Flera nötskrikor över skogen. Ett svagt, behagligt läte "jack" hördes, klangfärg okänd för mig. Det kom från 3 bläsgäss ad som passerade västerut i grann kvällssol. Tveksamt om jag hört detta läte förut.

FORTS

1986-09-24 forts.

1620

Fortsatt letande gav en hög- och en lågflygande ormvråk, ej mera. Vi lämnar platsen, far samma väg tillbaka till Öved. Nu köpte vi honung, fortsatte sedan väg 104 västerut men svängde ner längs Vombsjöns V sida. Här som vanligt ytterst fattigt på fågel: summa 2 skäggdoppingar sedda! Via Vombs by - Vombs ängar - ~~W~~ Silvåkra by - S Sandby kom vi till Lund kl 1745.

Här en samlad artlista. K = sedd eller hörd vid Krankesjön. Här även en del uppgifter som ej meddelats förut. + = tillägg här.

skäggdopping K
storskarv K
häger K. + 6 flyg.
över Svansjö
knölsvan K
sångsvan K
obest svan K
sädgås K
blåsås K
grågås K
gräsand K
snatterand K 1 ex
bläsand K
kricka
skedand K, högst 15
brunand K
glada
blåhök + 1 Vombs
ängar, ej ad
ormvråk K. Sedd på
många platser
men inga mängder!
fjällvråk +2 fina
ex Vombs ängar
SPARVHÖK K 1, +
1 ex Rögle och
1 ex Sjögården
tornfalk + 3 ex
Vombs ängar!
sothöna K

rörhöna K
vipa K. Vid
Vombsjön totalt
nog 3000
ljungpipare 1
brushane 2
drillsnäppa 1
skrattnås 1 K, men
f ö talrik
fiskmås
gråtrut
havstrut
obestämd mås
obest. tärna 1 K
ringduva K
skogsduva +1 lyfte
nära ~~W~~ Torna
Hällestad
MI HACKSPETT 1 K
sånglärka
ladusvala K + sedd
ofta Vombsjön etc
sädesärta K
gulärta
ängsbiplärka hörd K,
även senare
järnsparv hörd K
koltrast 2 sedda
vid Sjögården
rödhake K + senare

Phylloscopus sp sedd
talgoxe sedd flera ggr
Blåmes K
svartmes 1 K
+ talltita Vombsjön SO
1 ex sedd och hörd
länge, mycket länge-
sedan!
nötskrika rätt många,
rätt stor aktivitet
skata sedd flerstädes
kaja " "
råka ofta
kråka K + flerstädes,
t ex Vombs ängar,
men små siffror!
+ stare mycket få Vomb-
sj:s norra strand
etc
bofink riklig. Sträck
vid K och senare.
+ Rastande flockar
också sedda
bergfink K hörd fler-
faldiga ggr i
sträcket
+ grönfink hörd
grönsiska K etc, flera
flockar sedda och/el-
ler hörda
sävparv K hörd, men
trol. bara 1 ex.

(eller hört)

OBS: bokstaven K betyder att arten setts vid Krankesjön idag, men den kan ha setts eller hörts även på andra platser. Se anteckningarna. - Jag finner att denna renskrift innehåller en hel del upprepningar. Men jag skriver inte om den nu. GRck 1986-09-28.

PÅ KVÄLLEN RINGDE NILS KJELLÉN: Vid Falsterbo hade bland annat följande arter sträckt resp. observerats:

sparvhök 1200
ormvråk 650
fjällvråk 250
blåhök 38
glada 66
bivråk 5
kungsörn 1
havsörn 1
kejsarörn 1
gåsgam 1

Alla angivna fåglar hade sträckt utom gåsgamen. Denna, som är ny för landet, hade kommit på e.m., kretsat och sedan vänt tillbaka österut! Vidare: av de 66 gladorna hade 6 varit ad, och på 5 ex hade de sett sådana vingmärken som Magnus Sylvén sätter på dem. Kejsarörnen, som var en subad, hade rest ut mot SV från Ljungen och inte kunnat ses från Nabben. Kjellén erbjöd mig skjuts ner till Falsterbo nästa morgon, men jag måste tacka nej eftersom vi skall ha syskonträff i Åkarp i morgon. Jättekul nyheter! Mycket vänligt av Kjellén att tänka på mig.

SLUT PÅ 1986-09-24, MEN INTE SLUT PÅ GÅSGAMEN

1986-09-25, torsdag.

Fortfarande utmärkt vackert väder. På f m klockan 1110-1155 stod jag ute i trädgården på Tenorgränd och obsade mycket noga. Det var till att börja med praktiskt taget helt molnfritt, ~~men sedan blev det molnigt~~ och nästan vindstilla var det också, men man såg att kondensationsstrimmorna efter högflygande trafikplan snabbt försköts österut. Omkring kl 1130 drog det upp helt små och lätta molntussar från V, de försvann rätt snart, men vinden ökade något. Ytterst litet fågel att se: kl 1130 två ormvråkar rätt nära varandra ehuru till att börja med på olika höjd, de steg bra, försvann mot V. Kl 1138 en ensam kretsande fjällvråk, och kl 1142-1149 en sparvhök, mycket envist förföljd av en råka. Först lågt och nära, sedan allt högre, gnabbades ideligen, separerade m l m men råkan återkom. Det slutade med att sparvhöken störtade sig brant ner och försvann bortom hus och trädgårdar, med råkan efter sig! Småfågel: se fotnot. x)

x) Kl 1230 lunch hos Ulla och Jan i Åkarp. Båda mina övriga syskon, Johan och Märtha, var där också, liksom Ullas yngsta dotter Karin med liten dotter (några veckor gammal). Lena och jag åkte bil dit. Vi hade ~~en~~ en verkligt fin eftermiddag, satt ute oavbrutet c 1400-1615; jag passade hela tiden. Molnigheten ökade sakta men det förblev solsken och mycket vackert. Fortfarande märkvärdigt litet rovfågel: på dessa dryga 2 timmar summa 1 + 2 ormvråkar, de 2 mycket högt; vidare en glada som - olik vråkarna - passerade sakta mot norr, och en sparvhök, som gjorde en sväng på 3-4 meters höjd över trädgården.

Dessutom sågs dock, med någon timmes mellanrum, 43 + c 130 vipor som flög glest mot SO-O; och c 30 och en stund senare minst 150 ljungpipare som kom mot SO-O, likaledes glest. Omkring kl 1545 kom c 65 ljungpipare åt motsatt håll, dessa var ordnade i rätt elegant plog + liten flock.

Det var längesedan vår syskonkrets var fulltaligt samlad. Vi hade mycket att tala om: resor, böcker, det nuvarande världsläget, barnbarn (själv har jag inga, men alla mina syskon har), etc.

Eftersom jag nog får en rätt arbetsam dag i morgon fredag, bröt Lena och jag upp ungefär kl 1630.

På sena e.m. och fram på kvällen ökade molnigheten; det blev övervägande molntäckt av höga, men delvis lätta moln.

- - - - -

På grund av det mycket intressanta sträckförloppet vid Falsterbo igår och idag (se dagboksanteckningar) och i morgon (se följande sidor) kan det vara av värde att även ovanstående anteckningar studeras, ej minst för att analysera väderläget så noga som möjligt.

Dessa anteckningar skrivna 1986-09-25; de sista 4 raderna tillagda 1986-09-27. GRck

x) Hela tiden kl 1110-1155, liksom också en stund tidigare, hördes högflygande småfågel då och då: sånglärka, ängsbiplärka, järnsparv, grön-siska, hämpling, bergfink, troligen även bofink och trädpiplärka. Men dessa exemplar sågs sällan. Däremot sågs rätt ofta ~~små~~ småfåglar, ensamma eller i helt små förband på 2-6 exemplar, komma på rätt låg höjd mot NO, alltså på "baksträck" eller på "omvänd flyttning". Bland dessa var bofink vanligast, antagligen starkt dominerande. Fåglar som flög åt NO hördes nästan aldrig locka.

1986-09-26, fredag.

En av de intressantaste sträckdagar jag upplevt. Jag hade för länge sedan lovat att leda en tur i Falsterbo med Leksands Fågelklubb. Deltagarna skulle anlända till Falsterbo omkring kl 0200 på natten; de ville sova ut, och vi hade därför stämt möte vid Kolabacken kl 0930.

Jag bpdde i Lund på natten, steg upp 0450, studerade vädret och fann att det var mycket mulet och blött. Ett stilla regn föll. Detta var enligt prognosen, som också sagt att regnet rätt snabbt skulle försvinna och att det skulle klarna och bli delvis soligt "frampå förmiddagen" eller kanske "frampå dagen": jag har glömt vilketdera. För ~~dag~~ dagens utbyte måste det ju spela en stor roll ~~up~~^{när} upplärandet skedde.

Jag gjorde mig i ordning, tog ryggsäck och matsäck och regnplagg och kompass, förutom kikare förstås. Däremot ingen tub; den jag har är inte i bästa form, och numera har ju nästan alla fältornitologer tub med sig. - Lena hade lovat att köra mig till busstorget. Dit kom vi 0630. Bussen gick 0640 och var framme vid Södervärn i Malmö 0710. Där fick jag vänta drygt 20 minuter på bussen till Falsterbo. Det var hela tiden grått och blött, delvis småregn. Ankom Falsterbo 0825. Väder oförändrat. Gick till Fågelstationen, träffade där en dansk vars namn jag inte känner, men han studerar bivraksträcket tillsammans med den mycket gode danske fältornitologen Østerbye. Troligen är även lundazoologen Nils Kjellén med i gamet. De undersöker den procentuella andelen ungfåglar bland de höststräckande ~~...~~ bivrakarna, ett jobb som har pågått i flera år. Vi samtalade kort, och dansken berättade att gåsgamen (se dagbok för sept. 24, slutet) hade setts igår vid Börringesjön! "Maaske kommer den til Falsterbo idag, hvis vejret blir godt", sade han.

Vi tog farväl. Jag gick sakta genom samhället ner till Kolabacken. Det var fortfarande grått och fuktigt, men svag vind, och sikten hade förbättrats. Några rödhakar knäppte i buskar och på villatomter, och en ensam taltrast fällde högt upp i en halvtorr trädtopp efter en brant störtflykt. Någon blåmes syntes och hördes. Men för övrigt en alldeles påfallande fattigdom på småfågel: inte en enda finkflock passerade, knappast ens ett enstaka exemplar. Jag såg inte en bofink, hörde ingen heller, hörde ingen järnsparv, hörde intet alls mer än vad som nämnts förrän nära Kolabacken, då en ensam grönsiska kom förbi!

Ankom Kolabacken 0855. Ensam sparvhök sedd, lågt. Några ovanligt stora och långdragna ejderflockar med mycket hög procent gudingar drog förbi utanför sydkusten och svängde m l m tydligt upp genom Öresund. Ofta var flockarna (som vanligt) täta i främsta biten, och därefter kom väldigt långa enkelrader på hundratals fåglar, ibland med någon liten förtätning. Ofta blev det en smaksak om man ville tala om skilda flockar eller långsträckta, m l m oavbrutna flockar. Vid ett tillfälle räknade jag minst 800 ex samtidigt synliga, och sådana fall inträffade flera gånger på en kort stund. Ett par smärre flockar prutgäss passerade också.

Mycket bilar parkerade på P-platsen och (olagligt) ett stycke inåt staden, räknat från P-platsen. Ej minst var det holländare, som vanligt. Jag samtalade kort med ett par personer som, om minnet inte sviker mig, var närvarande på ornitologkongressen på Gottskär i augusti förra året. ~~...~~ Massor med folk med kikare och tub sågs på golfbanan och vid fyrträdgården. Även stora grupper av barn.

Bussen med folket från Leksand kom punktligt. Deras ledare ~~...~~ var Staffan Müller, en ung man som jag träffat förut, ehuru ~~...~~ ovisst var. Inalles var de c 20 personer, däribland flera barn. Vi gick ut mot fyrträdgården i samlad trupp, ty golfspel hade redan börjat, om ock i ringa omfattning. Spridda sparvhökar sågs, skarvar flög förbi förstås, måsar, knölsvan etc sågs, en eller två tornfalkar ryttlade över ~~...~~ golfbanan. Men nästan ingen småfågel sågs eller hördes, och ingen sträckande småfågel var att se.

På vägen ut över golfbanan mötte vi väl 15-20 ornitologer, som var på väg tillbaka efter ett morgonpass på Nabben eller vid fyren. Bara en eller två man kände jag igen.

Vi stannade vid fyrträdgården, eftersom jag ville veta om ringmärkarna hade något att demonstrera. Men jag gick ensam till dem i deras lilla hydda. Det var Lennart Karlsson och en annan ung man, jag tror han heter Ola och är chef för fågelstationen. De hade haft en mycket klen morgonfångst; i sina påsar hade de bara en nyfångad taltrast. Tydligt hade mycket få fåglar anlänt hit under natten. De båda närmast föregående morgnarna hade de emellertid fått god fångst av rödhake, gärdsmyg, kungsfågel, några gransångare etc etc.

Jag ville inte besvära dem genom att be om demonstration, särskilt eftersom bytet hade blivit så klen. Återvände därför till folket från Leksand. Vi stod kvar, beskådade vad som kom: sparvhökar, litet svalor, ett par ejderflockar (som nu inte kom lika tätt som tidigare).

4 lommar i glest förband kom mot NV eller VNV, rätt högt och med väldig fart; de "skar" över golfbanan. De såg stora och långsträckta ut. Jag fann dem men varken jag eller någon annan vågade sig på en artbestämning.

ljus,

Nu lättade vädret. Det blev en rand i NV. En flock på c 170 ejdrar "skar" mycket starkt över land, måste gått in över kustlinjen kanske en km öster om Falsterbohus, lämnade land flera hundra meter norr om fyren. Ovanligt beteende; obs att vinden var synnerligen svag, måhända tillfälligt på ost?

Det ljusnade snabbt, den ljusa randen blev blå. Ett trafikplan, som gick ned på Kastrup, lyste vitaktigt i solen, och några fartyg långt ute i väster kom också i starkt solljus. Himlen klarnade hastigt, solen kom även på oss, det blev härligt väder med små eller medelstora lätta moln (se nedan). Praktiskt taget stiltje.

Vi gick mycket sakta ner mot Nabben, några satte sig i gräset och tog fram matsäcken. Vi tittade på Eryngium maritimum och en del andra örter, och vi fann att rikligt med små diptera svärmade över beständer av Rosa rugosa etc; det såg ut som små chironomider. Antalet svalor ökade mycket avsevärt, det blev säkert 100 eller fler, de flög rätt högt. Rovfågel upptäcktes utöver sparvhök och tornfalk; den första vråkstora kretsaren sågs över havet i NV, det var en fjällvråk. Ett par till kort därefter. Arten skulle sedan förbli mycket allmän hela dagen.

Nu började rovfågel uppträda även på stor höjd. Eller rättare sagt på jättestor höjd, något som också skulle dominera i fortsättningen. Innan molnen skingrats hade vi också sett ett par ringduveflockar på 50 - 300 ex på kolossal höjd, svåra att se med blotta ögat. Många sådana flockar sågos senare på dagen, trots att de ofta var avgjort svåra att upptäcka; och det skall sägas att vi inte alls kunde leta efter sådana hela tiden. Många flockar måste blivit förbisedda.

Rovfågellivet blev fint. Det utmärkte sig för god förekomst av sparvhök, osedvanligt rikligt uppträdande av fjällvråk, detsamma av glada; flera blåhökar sågs också, dock ingen hane ad, och tornfalk och 1 eller 2 fina lärkfalkar sågs. Ormvråk var visserligen den vanligaste arten, men dess dominans var inte på långt när så stark som den brukar vara. Rovfåglarna flög i regel högt, de kretsade en hel del, rätt ofta försvann de för våra blickar in i de små molnen. Men "skruvar" på mer än c 10-15 ex sågs knappt alls. Och av t ex 15 individer var kanske 6 ormvråkar, 4 fjällvråkar, ett par tre sparvhökar och så någon glada. De falkar som sågs gick i regel lägre.

Kretsandet gjorde att det var svårt att räkna de utsträckande exemplaren noga. Men ut gick de. Det var, kort och gott, en tunn och mycket höggående ström av rovfågel, precis som jag minns den från gamla tider vid dessa väderlekslägen: sol och grant och vindstilla eller mycket svag vind. Det ovanliga var att den procentuella andelen av ormvråk var så liten.

FORTS

1986-09-26 forts.

Nu hade klockan blivit precis 1200. Jag anmälde stillsamt min önskan att gå ner till Nabben; sade också att vi borde hälsa på observatören, Gunnar Roos, men inte störa honom i hans arbete. Vi kom dit 1210. Sträck pågick hela tiden som en tunn ström, synnerligen höggående, och fåglarna kretsade ofta innan de fortsatte ut. Enstaka ex kom lägre.

På Nabben stod förutom Gunnar även min gamle vän Louis Rydbeck, som jag inte sett på årtal. För övrigt inte mycket folk på Nabben. Många hade varit där tidigare men troppat av efterhand.

Sträcket fortsatte som förut. Ovanligt mycket fjällvråk, och vi såg glador ideligen. Sparvhök förstås, en eller ett par blåhökar (ej hannar ad). Ormvråk hela tiden, säkerligen allmänaste art, men dominansen fortfarande oväntat svag; sällan mer än 10 ex sedda samtidigt. Det förekom pauser i sträcket. Jag gjorde inga räkningar.

Ett tu tre ropade någon, att nu kom i alla fall en örn. Och där kom en bjässe rakt emot oss, tämligen högt men inte på långt när så högt som de flesta vråkar och glador. Men det var ingen örn.

Det var gåsgamen.

Saken var klar efter några sekunder. Ty så lång tid tar det ju, innan man tror sina egna ögons vittnesbörd. Det föreföll ju också vara på gränsen till det otroliga att gåsgamen skulle komma just när vi i sakta mak hunnit till Nabben.

Jag demonstrerade artkännetecknen för gruppen. Närmare redogörelse för dräkten kommer härnedan i samband med artlistan. Observera att fågeln kom över starkt solbelyst sandstrand och alltså tedde sig relativt ljus underifrån; eller kanske man bör säga att dess färger framträdde mycket väl underifrån, så som vi såg den.

Jag rotade efter kompassen i min ryggsäck, men en tjänstvillig man vid min sida stack fram sin kompass. Den var graderad i nygrader.

Klockan 1223 skar gamen kustlinjen. Hela tiden höll den rak kurs, och den kursen var 282 eller 283 nygrader, d v s 254° , missvisningen oräknad. Riktningen var mot en solbelyst del av Själlands kritkust. Jag följde gamen i kikare minst 2 kilometer. Den höll samma riktning hela tiden. Samma, eller ungefär samma, kurs höll även de övriga utgående rovfåglarna, även om jag tyvärr inte tog deras kurs just nu.

- - - - -

Det var roligt att Gunnar fick gåsgamen i sitt protokoll. Han brukar ibland antyda, att han tycker det är roligare att se ett ordentligt vråksträck än att leta efter "gamla dammiga skrikörnar ute över Ljungen". Men han såg förvisso belåten ut när gamen skrevs in i sträckprotokollet. Han och jag skakade hand.

Vi lånade hans tub och beskådade den stora flocken av sälar, som även idag låg på långt håll på Måkläppens östra del, eller nordöstra blir det snarast. Säkert 70-75 ex, kanske flera. - För övrigt var vattenståndet idag relativt högt; och alla de stora sandytorna, som vid mitt förra besök var blottade mellan Nabben och Kläppen, låg idag under vatten. Därför $\varnothing$ också drastiskt mycket mindre rastande fågel att se, och de som fanns var på Kläppen, mycket långt bort. Jag tyckte mig se täta och stora flockar av rastande storskarv, men annars inte mycket. Andfågel exempelvis förvånande individfattiga. Tre kentska tärnor hördes och kunde demonstreras, de flög förbi i fint ljus.

Leksandsornitologerna meddelade att de beställt sin buss att möta vid Kolabacken klockan 1300. Vi gick alltså dit, men denna gång längs södra stranden. Härligaste väder och bästa stämning. För fågel se artlistan. Ejdersträcket hade nu slutat nästan helt. En svårbestämbar falk sågs, se artlistan också.

Vi lämnade P-platsen vid Kolabacken kl c 1315, for först till Campingplatsen, där deltagarna bor i tält. Sedan reste ungefär halva gruppen till Skanörs Gästis för att äta lunch. Jag blev medbjuden. På vägen dit stannade vi helt kort vid "kurvan" där alla rovfågelobsare står med sina tuber. Idag var det nog 100-150 personer. Jag

FORTS

1986-09-26 forts.

ville träffa ett par personer, ungefär vilka som helst, bara för att få veta om folket sett gamen. Närmast landsvägen stod ett par tre unga män från Norge. De hade sett den, och de ansåg det klart att de allra flesta av de närvarande också sett den. Vi tackade och fortsatte till Skanörs Gästis och den god lunch på gäddfärsbullar med lättöl plus kaffe och kaka. Rätt långt snack här, vilket jag egentligen tyckte var litet synd, när det säkerligen pågick sträck hela tiden. Men efter c en timme kom vi iväg och for ner till "kurvan". Fick veta att sträcket fortsatt, men ingen örn hade visat sig.

Vi hade här en skön eftermiddag, c kl 1500-1630. Rovfåglar hela tiden inom synhåll, men glesnande. Ormvråk, fjällvråk, blåhök, sparvhök, tornfalk, lärkfalk, en stenfalk mycket fint förbi, upptäcktes på långt håll i öster, kom snabbt närmare, nära håll blev det. Även visade sig en ung brun kärrhök, den kretsade länge och kunde granskas grundligt. Duvor inte mycket nu, men bl a en ren flock ~~ppp~~ på c 18 skogsduvor. § Nu blev det avsked från Leksandsgruppen. Trevligt folk.

Jag hade bestämt mig för att ta en buss hem som gick från Falsterbo c 1625 och alltså från rondellen c 1635. Fick lift ditupp av en vänlig man vid namn Jensen som bodde i Skanör. När jag väntade på bussen, kom en korsnäbbflock snabbt och lågt mot öster, och kort därefter en rad av fyra storspovar mot V-VSV, rätt högt, mycket fint.

Jag gjorde endast mycket kortfattade anteckningar under dagen. Men artlista skrev jag, med små kommentarer. Här är listan:

obestämd lom 4 ex
storskarv många
häger: 6 ex i tät rad flög mot SV eller SSV några hundra meter utanför fyren c kl 1030.
knölsvan högst 10 sedda inalles
sädgås: på e m kom 3 gäss mot NO eller ONO över Ljungen. Ett stort ex, 2 tydligt mindre, men inte små. Det stora ex var en bergsäker sädgås, de 2 andra kan ha varit en annan Anser-art.
obestämd gås: se föregående
prutgås: på morgonen före 0930 såg jag c 25 ex sträcka mot V. Senare hade vi bara ett par flygande ex, men rätt långt utanför fyren låg c 8 ex länge i vattnet.
gravand: 1 ad och 7 juv i "invattnet" vid Nabben. Även idag fanns nämligen ett sådant, helt omgärdat av sand; men det hade annan form än vid förra besöket.
bläsand: mycket få sedda förbi-flygande. Intet sträck.
ejder: utmärkt sträck på morgonen, och granna gudingar utgjorde en massiv majoritet, i många stora flockar 90-95 procent, vilket är anmärkningsvärt.

småskrake: några få och små sällskap.
glada: jag uppskattade antalet av mig sedda ex till c 20.
brun kärrhök: 1 juv Ljungen, sedd utmärkt. Helmörk med lysande brunorange hätta
blåhök: säkert såg jag minst 7 ex, trots att rovfågelsträcket inte alls bevakades ~~ppp~~ oavbrutet av mig.
duvhök: 1 ex kom från Kålhagen till fyrträdgården c kl 0950, lågt och nära. Jag fick intrycket att flera av de närvarande inte kände igen arten. Men kanske bedömde de den istället som föga märklig.
sparvhök: inte många sedda före c 0940, men sedan ökade antalet mycket tydligt. De flesta gick helt lågt så länge vädret var mulet, men senare sågs de flesta högt eller mycket högt uppe, kretsande och sträckande tillsammans med vråkar.
ormvråk: kom inte igång förrän vädret klarnat. Sedan lätt att se hela tiden, men, som redan sagts, inte alls i så stort antal som man kunde ha väntat. Detta gällde även på e m på Ljungen.

FORTS

fjällvråk: avgjort allmän hela tiden c 1015 - 1300 och tro-
ligen längre, men vi obsade
ju inte kl c 1315-1410. På
e m på Ljungen inte många,
men då var även ormvråken få-
talig. OBS att jag inte skrev
upp tider etc., varför nog-
grannare tidsangivelser måste
tagas ur Gunnars protokoll.

gåsgam: det var ingen konst att
bestämma fågeln. Storleken,
den korta men brett ansatta
stjärten, det indragna huvu-
det, det mycket tydliga bleka
bandet på undervingarna, bre-
dast och klarast närmast krop-
pen, vingarnas form, etc etc
visade genast vilken art det
gällde. Jag tyckte inte att
halskråset var vitt utan sna-
rare brunt ehuru ej särskilt
mörkt. Vissa observatörer
har velat göra gällande att
det var vitt. Jag vet att åt-
minstone några av dem såg
gamen kretsas och därmed också
såg översidan i fint ljus.
Jag såg inte översidan alls,
följaktligen inte heller
"kråset" uppfifrån. Jag lämnar
tillsvidare frågan här. Säke-
ligen blir det tillfälle att
återkomma.

tornfalk: ofta sedd alltifrån kl
0930, då 2 ex ryttlade över
golfbanan. Säkert såg jag 10
ex under dagen, de sista över
Ljungen på e.m. Jag minns ock-
så att vi granskade dräkterna
på 2-3 ex och att någon hanne
ad sågs.

stenfalk: på e m på Ljungen sågs
1 ex utmärkt, upptäcktes av
en slump mycket tidigt, passe-
rade i spänstig flykt snabbt
mot V.

lärkfalk: 1 ex vid fyren mycket
fint, senare på dagen minst
2 ex till.

obestämd falk: kl c 1250 på ~~golf~~
golfbanan 1 ex kretsande över
oss. Jag såg i ögonblicksbild
en brunaktig översida och
sade ~~det~~ "tornfalk" till de
närvarande. Men det var för-
hastat, det var fel, vilket

ett par personer genast konsta-
terade. De ville ha fågeln till
lärkfalk. Det tror jag i min tur
var fel. Vingformen stämde inte
med lärkfalk. Fågeln kretsade på
50 m höjd över oss i bra ljus,
men just när jag skulle argumen-
tera för min ståndpunkt, nämligen
att det var en aftonfalk juv,
hände något annat, och jag näm-
de ingenting mer. Personligen
är jag nästan säker på aftonfalk,
men helt säker blev jag inte.

strandskata: enstaka ex och två i
sällskap sedda ett fåtal ggr,
högst 10 ex blev det inalles.

storspov: 4 ex mot V-VSV över
Ljungen när jag väntade på min
buss c kl 1635

skrattmåss allmän

fiskmåss fåtaligt sedd

gråtrut idag relativt fåtaligt sedd.

Intet nämnvärt uppflog från Må-
kläppen. Men visst fanns den
över havet, i flockar på ett par
ställen vid sydkusten, där fin-
fördelad tång ansamlats, etc.

havstrut: några få ad sedda mycket
bra

kentsk tärna: bara de 3 som kom i
starkt solljus utanför Nabben.
Lät höra sitt "kirréck" innan
vi fann dem.

ringduva: storsträck av höga flockar,
mycket fint att se. Vissa av
flockarna försvann eller blev
kortvarigt otydliga när de gick
in i de små molnen. Se följ. art.

skogsduva: i ringa antal i ring-
duveflockarna, därtill små
rena flockar på my. lägre höjd.
(Som i gamla dagar). OBS: ingen
av mig sedd ringduveflock ~~innehöll~~
innehöll mer än c 300 ex.

tornsvala: 1 ex bland svalor mellan
fyren och Nabben. Se svalor!

ladusvala allmän när vädret blivit
vackert, sågs m l m oavbrutet
fram till c kl 1300. Över golf-
banan hundratals samtidigt.

hussvala ungefär som föregående,
vilket innebär att den var rik-
ligt representerad. Flera del-
tagare, som ju inte var vana vid
svalsträcket här i Falsterbo,
framhöll hur allmän hussvalan
var. Hördes ideligen, delvis i
kör. Säkert ett par tre hundra-
tal. Skall bli spännande att se
Gunnars siffror på antalet ut-
sträckande.

ängspiplärka sedd och hörd
sädesärta ofta sedd
gulärta: på golfbanan en väl-
samlad flock på 15-18 ex.
rödhake hörd
taltrast bara 1 ex på morgonen,
antecknad tidigare
obestämda trastar: helt få ex,
ensamma, sedda flygande på
avstånd
kungsfågel: när vi ännu stod
kvar vid fyrträdgården, kom
Ola Svensson (jag har lärt
mig att han heter så) ut till
oss och demonstrerade en
kungsfågel som de fångat.
Han visade mycket noga hur
kroppsfettet var ansatt,
och han demonstrerade också
att man genom bukskinnet kan
se fågelns tarmar som ett
mörkt band. Säkert nytt för
de flesta, och ~~en~~ mycket
vänligt av Ola!
blåmes: jag såg flera ggr hur
blåmesar, ensamma eller någ-
ra tillsammans, visade
sträck-oro.

nötskrika: bara 1 ex sågs, på f.m.
nötkråka: vid två skilda tillfällen
upptäckte vi en ensam nötkråka
rundflygande på mycket stor höjd
Båda gångerna slutade det med
att den gick ner. - Senare, c
kl 1245 om jag minns rätt, kom
fem nötkråkor i enkelrad på låg
höjd mot ~~SV-VSV~~ SV-VSV ut unge-
fär från fyren, men jag vet inte
om de sträckte definitivt.
skata sedd
råka sedd
kråka fåtaligt sedd
stare: bara en flock på c 15 ex
sågs av mig, vilket förefaller
vara mycket mindre än väntat
grönfink sedd och hörd i ringa
antal
grönsiska likaså, dock någon eller
några smärre flockar
steglits: flock på 3 ex vände över
stranden nära Golfklubbens hus
c kl 1300
hämling sedd och hörd, några
mindre flockar
korsnäbb, säkerligen mindre: två
flockar, en utåt på f m, en
återgående på e m (den senare
nämnd härovan)
sävspurv hördes locka mellan
Fyren och Nabben.

Tillägg:

- a) Frånvaron av småvadare vid "invattnet" vid Nabben berodde
säkerligen på att folk gått runt vattnet; även på yttre
sidan gick rätt mycket folk. Kvar i vattnet var en hel del
skrattmåsar och de ovannämnda gravänderna (som sedan flög
bort). Men inte en enda vadare fanns där.
- b) på golfbanan och på intilliggande marker incl. villatomter
sågs åtskilliga kaniner.
- c) jag gjorde ytterst korta anteckningar under dagen, skrev
dock en fullständig lista över sedda arter. Renskriften av
denna dag gjordes huvudsakligen 27 sept., av denna sida
och de två föregående dock först 3 okt. 1986. GRck.

1986-09-05 och -07.

Under tiden 4-8 sept. var jag i Stockholm för att fortsätta jobbet med Olof Rudbecks FOGELBOK, som alltid tillsammans med Björn Löwendahl. Föga tid till annat. Men vid vandringar i staden ovannämnda dagar såg jag snöskator i glesa men tydliga flockar på c 40-50 ex. Som vanligt, när det gäller snöskator, var flockarna glesa och ojämna, och ofta avvek enskilda fåglar eller några ex och flög åt helt andra håll än de övriga. Men flockar var det. Ovanligt tidig flockbildning? Och, om så är fallet, kanske på grund av den ovanligt kyliga väderleken??

1986-09-11, ungefärligt datum.

På morgonen omkring kl 0800, innan jag lämnat mitt sovrum, hörde jag mycket tydligt att några knölsvanar flög över. Uppenbarligen flög de lågt. Se nästa notis!

1986-09-16, tisdag.

På morgonen kl 0820, när jag satt och läste morgontidningarna, hördes plötsligt vinandet av knölsvanvingar. Jag kvickt ut; och minsann passerade 2 knölsvanar ad nästan rakt över huset med kurs nästan rakt mot V, höjd skattat 75 meter!

1986-09-17, onsdag.

Vacker dag, mycket klar luft som oftast på sista tiden, solsken, blå himmel med växlande antal stackmoln; på e m och kvällen mest klart men uppdragande höga slöjmoln. Vind på dagen NV eller kanske nästan N (?), rätt frisk, på kvällen avtagande vind. Jag gjorde flitiga obsar c 1230-1300 och 1410-1440 när jag gick till Ekologihuset och åter; och både från Ekologihuset och efter hemkomsten obsade jag delvis halvtimmar i sträck men såg inte en enda rovfågel på hela dagen, ett ovanligt magert resultat en vacker dag i september!

1986-09-23, tisdag.

På morgonen visade koltrastar i trädgården ett märkligt beteende. Dels var de mycket flera än vanligt, dels var de extremt oroliga, flög förbi, fällde, hoppade fram ur buskar ner på marken, flög upp på grannvillans tak, etc etc. I fågelbadet, som hade mycket litet vatten kvar, satt flera ex, upp till 4, precis intill varandra, och ytterligare 3 - 5 ex fanns på gräsmattan och rabatterna på 1-2 meters avstånd eller mindre. Två flygande ex kunde jaga varandra, men i övrigt uppträdde de liksom oberoende av varandra, även om flera ex fanns m 1 m intill varandra. Ett par ggr kunde jag se 13 ex samtidigt, och det var helt tydligt att rätt många andra fanns i buskar och dolda på marken bakom träd etc. Oron höll på en stund, c kl 0815 och framåt. En halvtimme senare sågs föga av detta beteende, men ännu någon liten ~~stund~~ stund därefter var de igång igen.

Ett alldeles likartat beteende såg jag häromdagen, omkring 15 sept., utan att anteckna något.

Idag i trädgården, samtidigt med koltrastarna, även en taltrast, en svarthätta hanne, en rödhake och två talgoxar.

På middagen en flock blåmesar c 300-400 m hemifrån. Jag såg bara 3 eller 4 ex bra; ingen av dessa var albinistisk. - Rätt många rödhakar knäppte i villaträdgårdarna. Nyponbuskarna, som är rikliga på Östra Torn, tycks ha massor av frukt denna höst. Några grönfinkar sågs, delvis tillsammans med gråsparvar.

Sent på e m sågs i trädgården även en ärtsångare, 1 eller 2 Phylloscopus (mycket grå, troligen gransångare) samt 1 snöskata. Koltrastar rätt livliga och framträdande även på e m.

1986-09-19, tillägg.

Vid Häckebergasjön, just där allmänna vägen passerar mellan sjön och kärret (=Skogsgårds ängar), fann jag i vägkanten en överkörd eller kanske ~~inom~~ på annat sätt dödad och illa ~~inom~~ krossad orm. Den såg helt mörk ut, snarast svart, och inga spår av bleka nackfläckar kunde upptäckas. Men även huvudet var svårt manglat. Jag tog dock vara på ormen, eftersom den på något obestämt sätt erinrade mera om en huggorm än om en snok. Lämnade corpus delicti till Bo Stille i Lund, ~~innan~~ sedan många år expert på reptiler. Han gav snabbt besked: huggorm, könsmogen hanne, 3 eller 4 år gammal. Han sade också, att huggormen numera är mycket lokal i Skåne (kanske avsåg han dock mest södra Skåne), och innan han examinerat den tvivlade han på att den fanns kvar i Häckeberga-området. Men det gjorde den alltså, och naturligtvis var det extra intressant att detta ex var så mörkt, en "svart huggorm". Trots dess dåliga skick ville museet bevara den.

1986-09-24, tillägg.

Trots mycken möda fick jag ingen riktig form på renskriften för denna dag. Följande tillägg skall göras (vissa är redan gjorda i ett par kopior, men de upprepas här):

- H ut
- ① På sträckan Lund-Rögle sågs en krets på 5 vråkar, säkerligen enbart ormvråk; de gled sedan vidare med starkt västlig kurs. Vid Rögle först ~~inom~~ tre ormvråkar, som efter kretsande också gled m l m rakt mot V. Men därefter kom 2 till, som gjorde en ~~in~~präglad sväng: först mot V, sedan mot SV eller SSV, enligt enkel skiss:
 - ② Bergfink hördes vid Rögle.
 - ③ De stora mängderna av mås var på vingarna, ungefär över Kävlingeån, mellan Harlösa och Vombsjön.
 - ④ Även de mycket stora flockarna av vipor väster om Vombsjön var på vingarna, liksom flockarna av mås och svartfågel. Men åtminstone viporna fällde snart igen.
 - ⑤ På Vombs ängar två praktfulla fjällvråkar nära varandra, ryttlade, fällde. Den blå kärrhöken kom lågt förbi dem. Trots mycket grundlig spaning såg jag inte en enda gås på Vombs ängar. Däremot en gles flock vipor på högst 100 ex.
 - ⑥ Bergfink hörd vid Rögle (jfr pkt 1)
 - ⑦ Föregående besök vid Krankesjön var 12 september.
 - ⑧ Anmärkningen gäller samma måsar som under pkt 2 ovan. De flög alltså i stora oordnade flockar på låg eller måttlig höjd.
 - ⑨ Artlistan: obsen av talltita var alldeles utmärkt. Jag hörde det typiska lätet flera ggr: först ett kort och ljust "zizi", sedan det väsende "täää täää". Så dök fågeln upp i en tall, solen lyste på den så att det ljusa bandet på ~~inom~~ den hoplagda vingen blev mycket framträdande.

Generell anmärkning för hela september 1986:

Trots flitiga undersökningar, främst i trädgården på Tenorgränd men även annorstädes, på exkursioner, i angränsande trädgårdar etc, har jag icke sett en enda Eristalis tenax denna säsong!

1986-10-01, onsdag.

På morgonen i trädgården ovanligt rikt fågelliv:

järnsparv 1
rödhake 3
koltrast 10-12
eller fler
taltrast 2
svarthätta 1 ♂
ärtsångare 1 eller 2
talgoxe flera ex
blåmes " "

bofink 1 eller 2, ev flera
grönfink 2
gråsparv först 2, senare c 5
obestämda småfåglar i snåren, c 2-3
dessutom sågs
skata }
råka } överflygande
ringduva }

Koltrastarna var mycket oroliga, flög hastigt åt olika håll, och ideligen sågs 2 ex jaga varandra mycket snabbt. Vid fågelbadet sågs också enstaka koltrastar ett par tre gånger jaga bort en taltrast, om den kom för nära.

Av blåmesar sågs säkert 4 - 5 normalfärgade ex, därtill ett missfärgat ex av följande utseende: huvud och rygg normalfärgade, rätt livligt färgade. I båda vingarna var c 5-6 pennor i svit vita, troligen var det handpennorna 3-8 eller 4-8 utifrån. Alltså ett stort vitt fält på vardera vingen vitt när vingen var utbredd, och på den hoplagda vingen blev det en bred vit striå. ~~Det såg ut som om den vita fältet var symmetriskt placerat på båda vingarna.~~ Stjärten såg inte ut som hos någon av de tidigare observerade vitbrokiga blåmesarna. Den var vitt, men mellersta stjärtpennparet var mörkt, föreföll blått och normalfärgat i hela sin längd, så att stjärten fick ett smalt mörkt längsband, ungefär som denna enkla skiss: Eftersom längsbandet var så smalt, tror jag att bara de två mellersta pennorna var mörka.

Undersidan på fågeln sågs inte så bra. Den kan ha varit m l m normalfärgad, men kanske var den blekare. Fågeln satt mycket länge på en rätt grov stam av en ros, c 5 meter från mig men hela tiden med ryggen vänd mot mig. Den arbetade sig sakta uppför stammen, fladdrade flera gånger med vingarna men visade aldrig undersidan väl. Den plockade ivrigt på stammen och bladbaserna.

Intressant fall. Kanske en av de förut sedda individerna, som nu hunnit rugga!?

- - - - -

När jag någon timme senare gick till Ekologihuset, satt en flock på minst 70 pilfinkar i buskarna och småträden vid Tenorgränden 1. Säkert 50-55 ex satt fritt, alla var pilfink. Och ingenting annat än pilfink hördes heller. Flocken kan ha varit större, upp till 85-90 ex.

1986-10-03.

En ungefär halvvuxen igelkott på Tenorgränd. Låg tillsynes apatisk på ~~en~~ gräsmatta, fritt synlig. Jag petade på den med foten, då rullade den ihop sig, dock ej fullständigt, men ~~efter~~ eftersom den skulle vara helt tillspillogiven där den låg, rullade jag in den under täta buskar, utan stort hopp att den skulle klara sig. - Samma kväll berättade Anders och Karin Dahm, som var på middag hos oss, att de sett denna igelkott, tydligen något innan jag såg den själv.

1986-10-04, lördag.

På morgonen c kl 0820 kom en nötskrika rakt över huset på Tenorgränden 8. Den flög mot O eller ONO. Inte sedd av mig över Lund på åratat.

Eftersom det blev en mycket klar och solig dag, med flammande höstfärger och frisk vind omkring V, beslöt Lena och jag att göra en rätt snabb rundtur. Start 1320. Strax utanför Ö Torn kom 3 ormvråkar sakta mot V, bara c 150 m mellan varje. Därefter intet att se förrän V om Revingeby, där kaja och råka gick glest på betesmarkerna; några fiskmåsar kom över, och några vipor sågs lyfta där. Nära Revingehed 1 ryttlande tornfalk.

Vi for ner till Krankesjön, vanliga platsen. Praktfullt väder, men mycket kyligt i tornet, vinden var säkert c 10-13 m/sek, V eller NV. Mycket fågel i sjön. På närmsta klarvatten nog över 200 bläsänder, därtill gräsand, ett tiotal skedänder, litet brunand etc. Ej detaljundersökt. I vegetationsbältet som separerar detta klarvatten från stora sjö-ytan massor av fågel: änder, c 20 svanar varav allra mest sångsvan, och en blandning av grågås och sädgås. Därmed ej sagt att de låg huller om buller. På ett ställe lyfte 4 sädgäss, på annat ställe såg jag några sädgäss ligga, men annars var det mest grågäss, mycket ofta i m 1 m tydliga grupper på 5-10 ex. Noggranna siffror kan jag inte ge, men av c 50-60 väl sedda gäss var de allra flesta ~~grågäss~~ grågäss. Totalt säkert över 100 gäss i sjön. - Längre ute låg särskilt mycket sothöns, troligen flera hundra, därtill en flock på 10 sångsvanar varav 6-7 ad, samt på andra ställen fler svanar, mest sång; men jag såg 1 knölsvan ad ligga nära en sångsvanfamilj utan att de reagerade. Långt ute fler svanar. Inalles över 40 sedda, sångsvan i stor majoritet. Några hägrar. Småfågel noll. Efter kort men upplysande ~~granskning~~ granskning c kl 1350-1410 gick jag ner, precis då kom en utpräglad börringevråk lågt över tornet, huvudet nästan mjölkvitt, vingundersidor vita med rätt stor knogfläck. Samtidigt kom en fjällvråk förbi mot S. Flera ~~nötskrikor~~ nötskrikor sedda, de kom en och en, m 1 m tydligt mot SV, summa ~~fem~~ fem ex.

Vi till Vombs ängar. Här fällde 18 sädgäss, ej flera sedda. 1 ormvråk och 2 fjällvråkar sågs, ett fåtal kråkor och råkor likaså, kort därefter kom 2 nya fjällvråkar från Ö, lågt som alla idag. En fjällvråk på avstånd var så gott som säkert ~~ett~~ också ett ex som ej setts tidigare.

Vid Södergård på höstsädesfält: flock på 50 vipor och nära dem c 20 fiskmåsar, några skrattmåsar, c 10 kajor, några råkor, några kråkor. På avstånd kom en småfågelflock på minst 250-300 ex, såg ut som bofink, men avstånd långt.

Vi for inte till Vombsjön och inte in i Furet utan svängde söderut i Vombs by, såg en tornfalk nära, kom ut på väg 12, for till Veberöd men vek där av på väg 102 mot Skurup. Över Dörröd ~~två~~ två glador lågt och fint. Enstaka flygande nötskrikor sedda, liksom ock ett par tre småfågelflockar, säkert finkar. - Vi vek in på vägen mot Häckeberga och stannade i skogen på en plats med rätt fri sikt kl 1445, det var ett par km öster om sjön Bofinkflockar flög förbi, och en stor flock grönsiska. 120 ringduvor kom rätt lågt, det syntes tydligt att de ville fälla. Flera ~~nötskrikor~~ nötskrikor. Men ingen rovfågel, trots djupblå himmel, klar luft, härliga färger, små drivande moln som då och då gav skugga någon halvminut.

Vi forts. mot Häckebergasjön, såg en kretsande ormvråk men inte mer. Stannade nära slottet med bra sikt mot O och NO kl 1502. Här kom 1 mycket lågflygande ormvråk och 1 fjällvråk samt 1 sparvhök, kort därefter 2 andra sparvhökar nära varandra, en gjorde jakt på småfågelflock men missade. Grönsiskeflock nära, och c 230 ringduvor kom lågt från N, ämnade sig tydligen också ned. Ny fjällvråk från Ö. Det såg ut som om rovfåglarna i regel kom sakta från Ö. Ytterligare 180 ringduvor kom ungefär från N, lågt över bokkronorna, säkert färdiga

FORTS

1986-10-04 forts.

att fälla. Nya rovfåglar kommer tillsynes lågt: 1 tornfalk, börjar ryttla, samtidigt även 1 ormvråk och 1 fjällvråk + ännu 1 ormvråk. Helt tydligt att de kommer från Ö eller ONO, mycket sakta och lågt. Inga höga kretsare trots noggrann spaning. 2 sparvhökar ånyo sedda samtidigt, högst sannolikt sådana som inte setts förut. Stora finkflockar sveper bland boktopparna, bofink ses (liksom tidigare i ringa antal på vägen i skogen), men bergfink hörs i ~~stora~~ betydande antal, och jag ser vita övergumpar på de allra flesta exemplaren i en förbiflygande flock på c 25-30. Ensam trast mot SV, art kanske taltrast. 7 eller 8 dovhjortar springer över stor gräsklädd glänta, har tydligen skrämmts av folk på ~~den~~ håll. Rätt många bilar har stått i vägkanterna, och folk med påsar (för svampplockning) ofta sedda, även grupper av barn etc etc. -

Ytterligare grönsiskeflockar, bergfinkar och bofinkar; starkt inslag av bergfink är helt tydligt. Några ängspioplärkor på gräsmarken, de lyfter.

Häckebergasjön i motljus, utomordentligt vackert, men sjöytan var tom på fågel; efter letande fann jag 2 gräsänder ~~...~~ (!!).

Vi flyttar ~~...~~ oss kort sträcka mot S till mycket bra utsiktspunkt ungefär SO om sjön och bara några hundra meter från den (den syns). Här stod jag kl 1530-1545. Öppen betesmark närmast, därbakom skog. Massor av ringduvor flög lågt här, ett slag var ~~...~~ nog 700 - 800 ex synliga samtidigt. De flög runt men fällde m l m snart. Fortsatt rörelse på bo- och bergfinkflockar, ett par nötskrikor. Ingen ~~...~~ rovfågel till att börja med, men slutligen dök 3 ormvråkar upp lågt över mig, de steg måttligt. Alla normalfärgade liksom tidigare idag om ej annat nämnts.

Kl 1545 far vi härifrån, sätter kurs mot Lund (=mot Genarp). Över Genarps samhälle, vid kyrkan, en glada lågt kretsande. Strax därpå 1 sparvhök vid Gödelöv. Vi for sedan via Björnstorps slott - Björnstorps f d stationssamhälle - korsade nya vägen mot Sjöbo - in på gamla vägen till Dalby - Dalby - mot S Sandby men vek av förbi Rögle - mot Hardeberga. Över dungen med råkkoloni 2 helt lågt kretsande ormvråkar, skulle säkerligen fälla för natten.

Fortsatte utan att stanna vanliga vägen via Östra Torn. Kom hem kl 1627. Hela tiden strålände väder, de mest mättade höstfärger. Vinden avtog tydligt på slutet, och himlen blev nästan molnfri.

Snabb men instruktiv runda. Tydligt att finkar, främst bofink och bergfink, nu är på gång på allvar. - Alla rovfåglar och duvor noterade. Kråkfågel och måsar ~~...~~ i regel inte antecknade, men de förekom i måttligt antal. Vid Hardeberga c 50-60 måsar stående på fält på avstånd, och någon liten flock flög lågt mot V-SV. -

Alla sedda nötskrikor antecknade; de visar tydlig oro.

S L U T

1986-10-05.

Enligt överenskommelse ledde jag en rundvandring i Falsbergs med folk från Malin Museum. Se vidare efter artiklarna. Se även sid. 160.

oberäknad kom 1 flyg.
storskarv massor.
knölsvan få.

oberäknad svan 4 flyg.
prästgås fåtalig.

oberäknad gås: flock 13

ex från NV, nästan
säker grågås.

ejder: sträckande
flockar på 50-100
ex, allra mest
gudingar.

småskrik 50f+5.

ornvåk mätligt
antal.

fjällvåk många.

spårhök allmän.

glada 1.

Gornfalk vänt. allm.

Grana 2.

strandkatta 2 juv.

skrämmis vänt. allm.

fiskmås mätligt antal.

gråtrut mycket allm.

havstrut allmän.

ringduva: starkt

strick.

skogsduva strick.

sånglärka flera.

kråklärka ett ex!

laduvale allmän.

ångspiplärka flera.

rödsbrunn pipelärka

hört av mig, men

var ett ex.

sädesräla 15.

gulräla 2 ex hört.

gärdsmyg hört.

järnsparv ofta hört.

rödhaake hört.

rödingestrut ett ex.

blåmes allmän.

kråklerypare hört.

varfagel ett ex.

mycket fåt sett.

nötkröka mycket

allmän, strick-

och stark.

nötkröka 2 ex

kom häft vänd.

kaja strickte.

råke strickte.

kröka nog också

på strick.

stare fåtalig.

bopink allmän

bergpink mycket

allmän.

grönpink ofta sett.

grönsiska flera

flockar sett.

hämpling åtmin-

stone en flock.

säosparv sett

och hört.

sälar: c 75 ex

på sandrevlar

vid Mälklippen

elovre: ett ex i

Falsbergs

Alla ovannämnda

arter utom den

oberäknade kommen

kunde jag demon-

strera för några

eller alla del-

tagare.

Forts.

1986-10-05 forts.

Dessutom hade ringmärkarna fångat en större hackspett ♂ och två mindre hackspetter, ♂ & ♀ vilka demonstrerades för oss av Karin Persson; mycket trevligt.

Vi fick också uppgifter från ringmärkarna resp. från Gunner Roos, att de sett en pilgrimsfalk, en jorduggla, en påfuggla och att de märkt 1100 blåmesar; om detta skedde på en dag eller en något längre period minns jag inte.

Själva såg jag på excursionen även nedan-nämnda arter, utan att dock kunna demonstrera dem:

Hasan & på nenjen från Allalund.
 Vipa bara några antal, också söder om Allalund.
 Guckduva minst 12 ex i Allalund
 skata flerbäddes, -
 Därtill hörde jag högst sannolikt en
 berglösa i Falsberbo.

Kommentarer om visse arter:

Pruktgär: 3 + 4 ex flög mot V utanför sydstranden.
 Senare kom 4 ex, varav 2 ad 2 juv, norrifrån
 utanför stranden och fällde NV om Nabben,
 låg länge i vänet, sågs frist

Trana: 2 ex kom på ny, måttlig höjd norrifrån
 när vi skulle börja vår lunch. Det var en
juv och en ad, de flög precis intill varandra,
ungfågeln främst.

1986-10-05 forts.

Ladusvala oräntat riklig

Bofink } jag fick intrycket att bergfinnen var
Bergfink } mycket individrikare än bofinnen.

Ornörök: endast en utpräglad börringörök
sedd av mig. Därtill ett el som var
avgjort ljus, en "halv börringörök".

En ornörök, som kom mot SSV utanför
stranden mellan fyren och Nabben, höll
stjärnen mera utbredd än normalt, och
rörelsemönstret var också avvikande, flykten
lyngre och slare. Just det exemplaret blev
mobbat kraftigt av några fisk- och/eller
skrämmisar; detta medförde att örken
vände in till land igen!

J övrigt anbednade jag följande.

Klockan 0600 var Temp. i Lund under frys-
punkten, det var is på posthådan. Temp. i
Skurup kl 0600 var minus 1°C. Mycket
god väderprognos. Det blev härligt väder
på morgonen och middagen.

Jag blev hämtad in till min bostad av en vänlig
ung man; hans namn hörde jag inte. Vi for
till Allalund Museum; här mötte övriga del-
tagare, c. 20-22 personer. Ankomst Kola-
backen i Falsbergs kl 0830. Väder;
vindstilla, sol utmärkt sikt. Oerhört med
ornitologer och fågelkännare. Bilar stod
500 meter uppåt vägen väntat från Kolabacken.
Här råder parkeringsförbud på vägen, men det
hjälpes föga.

Forts.

1986-10-05 forts.

Vi gick kl 0830-1000 sakta ner till sydusten och vidare till Nabben, stannade där en stund forts. till fyren, ankom dit c 1030 fick demonstration av fångst etc fortsatte obsarna där till c 1140, gick sedan till Falsterbo Golfklubbs hus, där lunch var berrädd för oss. Mycket bra. Var här till 1305. Därefter blev det visserligen en del fortsat fågelledning men mest kulturhistoria. En deltapare, fru Gunilla Jansson demonstrerade arkitektur m.m. på en del sommarvillor. Se sid. 160.

Detta pågick till c 1415, varefter excursionen upplöstes. Tillsammans med två personer för jag till vanliga obs-platsen vid "kurvan" i Sjungens SV hörn. Var här kl c 1440-1520, ~~stannade~~ gick sedan lufs tillbaka till Lund, ankom dit 1610.

På morgonen och förmiddagen mest höggående strich av småfågel, även stor cirkus av strich-oroliga nötskrattor, och strich på stor höjd, delvis oerhörd höjd, av duvflockar på 50-300 eller 350 ee per flock. Höggående rovfågelstrich var det men rätt gles. Ejderstrich pågick, innehöll c 90 % gudingar.

Stricket, speciellt av småfågel, lunnades ut avsevärt efter c 1000. Rovfågel fortsatte gles, och duvor i fina flockar ända till c 1330, därefter ej mycket.

Obsarna vid "kurvan" gav upp till

1986-10-05 forts.

- fem Tornfallar samtidigt rydlande över Ljungen. Uråkar sågs men aldrig över 20 cc samtidigt, mest kretsade de mycket långt bort i öster eller ONO. Av 20 cc var c 13-15 omvirk och c 4-6 fjällvirk. Spårholke ofta sedd. Rorflåarna försvann nästan helt mot öster.

Medan strich pågick måste det varit utomordentligt svårt att finna alla höggående duoflockar; även, naturligtvis, högflygande småfåglar, särskilt som dessa ibland "vacklade" eller vände.

Strichet var, ~~mycket~~ kort sagt, intressant men svåröverskådligt, precis som väntats vid detta väderleksläge, som är långtifrån vanligt i Falsterbo hösttid.

Väderleksutvecklingen blev som följer: hårt morgon och middag, från omkring 1100 svag vind omkring OSO. Senare, särskilt c 1300-1500 mest molntäckt men i övrigt god och efter 1500 lättade det delvis, och vi fick eftermiddagssol.

Deltagarna från Allmänna Museum var så goda som utestuderande humanister, de var medlemmar i en förening kallad "Stadshistoriska Compagniet". Se sid. 160.

1986-10-05

Flyttedags

Till medlemmarna i Stadshistoriska Compagniet

Ni vet väl att våra "icke köldtåliga" fåglar nu håller på att lämna oss för säsongen? De gör det via Näset och om ni är intresserade att se dem samlas inför "skuttet" över Sundet, skall ni följa med Stadshistoriska Compagniet till Fästerbo. På Kålabacken kommer det att anordnas en exkursion under ledning av professor Gustaf Rudebeck.

Även den arkitekturintresserade kan få sitt lystmäte tillgodosett ute på Näset. En av våra medlemmar, Gunilla Jansson, bor på somrarna i ett hus ritat av Josef Frank. Denne österrikare var en arkitekt som tillhörde "Bauhaus-skolan", som grundades 1919. Som exempel på personer som kan förknippas med "Bauhaus" kan nämnas: Le Corbusier och van der Rohe.

Josef Frank besökte Sverige vid flera tillfällen och gifte sig med en svenska. År 1933 lämnade han sitt hemland för att bosätta sig i Sverige. I Stockholm började han ett samarbete med Estrid Eriksson, som resulterade i bildandet av Svenskt Tenn. Denna firma är fortfarande stilbildande när det gäller möbler och textil. För att återgå till Fästerbo-arkitekturen, kan nämnas att fem hus ritade av Josef Frank finns här. Gunilla kommer att guida ett av dessa för er.

861005K1

0800 Samling vid museets parkering för vidare färd med egna bilar.

0835 Beräknad ankomst till Kålabacken i Fästerbo, där Gustaf Rudebeck startar sin ornitologiska exkursion.

1200 Stadshistoriska Compagniet bjuder på lunch.

1300 Gunilla berättar om Josef Frank och visar prov på hans arkitektur.

Styrelsen

1986-10-08.

Härligt höstväder. Jag gick österut på Harde-
bergsspåret och samma väg tillbaka.

1040 start

1043 1 blekhök mot väster. Ej ♂ ad

1050 ännu 1 blekhök mot väster, mycket
högt. Ej ♂ ad

1052 1 trut juv flypande.

5 skrämsävar på åkerfält

1055 1 ormrök mot V, såmligen högt

1059 ännu 1 ormrök dte, lägre.

Järnspar h; lopink h; några säp-
lärkor s h, de flyger mot NO.

1103 1 vräk kretsar långt nere i S.

1105 3 vräkar " " " i SO; de
flyger mycket högt, "över varandra".
ångspiplärka h. 1 kråka s

1110 flock på 140-150 duvor upptäcks,
flyger mot SV på oerhörd höjd.
Jag fann flocken när den hade en
cirrus-stöja som bakgrund. Mot
den blå himlen blev flocken
nära nog osynlig.

6 småfåglar mot V, 1 rot. säuplärka

4 mävare kretsar gles rät högt.

2+2+1 vräkar kretsar i S-SSO

alla på jättestor höjd. 4 av dem
samlas, men de är svåra att följa.

1116 1 fjällvräk mot SV eller VSV,
höjd bara 30 m, rakt över mig.

En kråka flyger upp, arbetar sig
mycket ivrigt upp mot vräken och

1986-10-08 forts.

börjar förfölja den häftigt men tröttnar slutligen och faller brant mot marken. Träken kretsar kortvarigt, fortsätter sedan ungefär mot SV.

Ängspiplärka h. —

Väder: Hittills vindstilla; nu blåser svag nordlig vind. —

1 spårhök mot SV-SSV, jättehög.

2 ormurikar kommer mot NO på stor höjd!!

flock 9 skapsduvor mot SV, höjd c 150 m.

1 ormurik kretsar myg, högb.

8 sädpäss kommer ungefär mot SO, se helorange linje.

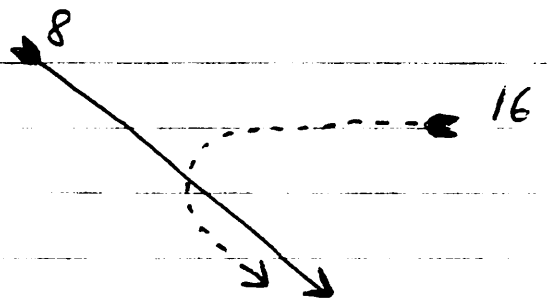
Samtidigt kommer 16 sädpäss från O; flockarna möts rätt nära; de 16 svänger enligt prickad linje.

Flockarna sammansmälter ej. Gårssen kacklar mycket, åtminstone de 16.

Ängspiplärkor h i deligen.

5 småfåglar mot V, art oklar men inte ängspiplärkor

1 glada ses i väster, den kommer norrifrån rätt lågt, glider mot S, kretsar kort, fortsätter mot S.

1986-10-08 forts.

Flora på 8 kräkfjärlar runtflygande högt uppe, långt bort, Troligen kajor, Sånglärka h. Några runtflygande svarar. 1 fjällvråk ryttar långt över Kungsmarkens golfbana.

1130

Jag letar efter kretsande eller framglidande vråk, finner inget.

8 småfjärlar långt mot NO.

Nu upptäcks en kretsande ormråk, på medelmåttig höjd i N. -

Väder:

några mycket små och lätta medelhöga moln ses, men de försvinner snart. Himlen klar. -

Sävspar h. - 11 småfjärlar passerar mot ONO, art oklar. Bopink h, (men ej från flocken på 11 ex).

Enstaka gedingar och småmusceter ses flyga. - En oklar rovfågel glider mot SO, är kanske sparvhök.

1146

1 ormråk passerar i lång glidflykt rakt högt, först mot N-NNO, sedan mer mot NO: Troligen högt.

Ensam blåmes ses i tråden vid "spåret"

En kräka flyger långt förbi. En fjällvråk, det är ovannämnda ex, har fallit i träd på golfbanan

1150

sånglärka h.

1150

Jag vänder tillbaka, men spannar

1986-10-08 forts.

1150- } strax, och letar länge efter höp-
1215 } flygande rovfågel m m men finner
ingenting, trots finaste väder. Fort-
sätter lebandet fram till 1215,
ser därvid $6 + 9 + 3 + 5$ småfåglar
och några storer, alla flyger mot
NO; ingen enda mot SV. Ingen
rovfågel sedd!

1215 en kretsande mur på enorm höjd
1219 en glada från S; och jag finner
 $9 + 4 + 1$ vråkar i krets, de glider

1219- } sedan mot VNV på mycket stor
-1223 } höjd. Det är orovådä incl en extrem-
ljus fågel, "börningevråk"; samt
minst en fjällvråk.

Senare ses i sparthök, glider mot NO.
Glada ses på nytt i NO och O,
den glider lågt över pärdarna och
fältren, är tvärt om samma ex hela
tiden. - Alla de nämnda vråkarna
försvarer mot V eller VNV.

Väder: ett slag omkring kl 1200 var vinden
något friskare, men nu har den blivit
svag igen.

1230 1 fjällvråk lågt, säger brant i krets-
flykt. Vind nu svag.

1250 jag kommer hem.

På hemvägen sågs även $1 + 1$ råkor,
2 skator, en flock grönfink i nypon-
busharna, koltrastar, en fiskmås ad,
några skrämmåsar. - (Forts.)

1986-10-08, forts.

Även sågs på hemvägen spridda flygande getingar och skalbaggar samt diverse obestämda småinsekter. En kälfjäril flög österut, och en stor mörk fjäril kom i uthållig glidflykt mot V rakt höft; det var med stor sannolikhet en amiral eller ett påfågellösa.

Observera den "dåliga sträck-
tendensen": påfallande många av de småfågelflockar som sågs flög ju mot NO; och rakt många rorpiplar också åt andra vdersträck än man skulle väntat.

Även idag hade jag känslan att stricket av omöjligt inte "kom igång" ordentligt. Samma sak har jag sett upprepade gånger förut när det rakt mycket varmt och mer eller mindre stilla höstväder.

Chansen finns dock att stricket kan pågå så högt uppe att det ej kan upptäckas från marken. Obs. Duvflocken kl. 1110.

Väder: på söderhimlen, under solen, fanns en cirrus-slöja, men den var ytterst lät och försvann före kl. 1200. Sedan drog mycket små molncondensationer upp från N, men ytterst sparsamt; och 99-100 procent av himlen var klar. Intensivt solskin, härligt höstväder. Jag hade inte väntat starkt strick i detta väderleksläge, men kanske större antal sedda vråkar.

(Forts)

1986-10-08 forts

Det kan vara intressant att jämföra dessa anteckningar med protokollet från Falsterbo.

Efter hemkomsten satte jag ut i Trädgården kl 1305-1405. Observationer:

1305 börjar

1320 1 glada glider norrut under höjdpörlust.

1324 1 skrämmis mot SV, mycket högt.

1329 1 friskmis juv lågt mot V

1334 1 Vanessa i hastigt förlitflygande i brokig kurs

1337 1 ormurik glider ungefär mot VSV mycket länge, sjunker till lägre höjd, börjar slutligen kretsa.

Väder: hela tiden hårligt, blå himmel, några små, m. l. m. efemära molnstråk.

1351 1 nässeljäril mot V. Bladlös och bin flyger.

1356 1 ormurik i låg glidflykt mot O eller ONO!

1359 1 skrämmis lågt mot N
3 smitpöglar också lågt mot N

1401 1 ormurik lågt, flyger mot V eller snarare VNV i aktiv flykt.

1405 obsar slut.

SLUT

1986-10-11, lördag.

Mycket originell tur, särskilt ifråga om dess förhistoria. Se vidare efter artlistan.

Lena och jag lämnade Lund 0940, hämtade två andra deltagare i S Sandby och for sedan följande runda: vanliga vägen via Kvinnevad till Krankesjön, vanliga tornet i SO hörnet. Här kort uppehåll, bara c 1025-1040. Fortsatte till Vombs ängar, här rätt långvarig spaning och diskussion om gäss m m c 1050-1125. Sedan rakaste vägen via Vombs by - den s k Norra Vombvägen genom Furet till vår vanliga rastplats vid utsiktspunkten vid sjöns SO hörn. Här ingen rundvandring men flitiga obsar samt paus för måltid, stannade en timme (dryg), c 1140-1250. Därefter lång färd via Björka - korsade väg 12 - Ilstorp - vägen mot Everlöf. Rätt kort stopp vid bron över Klingavälsån, fortsatte via Everlöf upp till Kläggeröd, rätt kort stopp här också. Denna sträcka tillryggalades relativt fort, 1250-1320 ungefär. Färden från Kläggeröd förbi Stenberget och vidare via Sångletorp - Gyllebo - Vegarp - Håckebergasjön nära slottet tog betydligt längre tid eftersom mycket fågel m m sågs, c 1320-1400. Rast vid Håckebergasjön 1400-1450. Slutligen färd därifrån via Dörröd, där rätt kort stopp gjordes, och vidare förbi Veberöd - Tvet - Stensoffa - Tvedöra - S Sandby, där vi avlämnade våra medresenärer 1540. Fortsatte till Lund, ankomst 1610.

Färden gynnades i hög grad av vädret. Det var sol och blå himmel hela dagen, några lätta cirrusmoln, några mycket små och efemära molnkondensationer på lägre nivå, men inga cumulus utbildades på hela dagen. Vinden mest måttlig omkring V, avtog på e m; men när vi stod i fågeltornet vid Krankesjön var vinden frisk och obs-möjligheterna ytterligare inskränkta av att mycket folk kom upp i tornet; därför bara kort tid där, trots fågelrikedomen i sjön. - Det var för ö mycket milt och skönt väder hela dagen, och god sikt: från Kläggeröd sågs den stora Kockums-kranen i Malmö (om ock rätt disigt); Trelleborg syntes bra etc etc.

Härnadan anföras först sådana arter som bara sågs i ringa antal och på ett eller två ställen. Därefter en tabell över övriga sedda arter. OBS särskilt att iakttagelserna vid Krankesjön blev mycket flyktiga och ofullständiga.

Förkortningar: Kr = Krankesjön. VÅ = Vombs ängar. VSO = Vombsjöns sydöstra hörn. BK = färden via Björka - Klingavälsån nära Ilstorp - Kläggeröd. KH = färden Kläggeröd - Håckebergasjön. H = rasten vid Håckebergasjön. HDS = färden därifrån via Dörröd - Veberöd till S Sandby enligt ovan. Samma förkortningar användas i tabellen på nästa sida.

skäggdopping Kr 2-3, VSO bara 1 storskarv 1 VSO, mot V-VNV på låg höjd över sjön

sångsvan bara Kr, men här dels rätt många ex på m l m nära håll, dels en flock på 15 ad långt bort i V, kunde ej bestämmas först, men alla lyfte och kom ner till SO utanför tornet, flög bort igen. Stor konsert ett slag!

knölsvan: några ad sedda Kr.

obest. svan: alla vita svanar i Kr ej studerade. Ungfåglar sedda

i my. ringa antal, ej studerade. gäss: se efter tabellen

kricka ett enda ex Håckebergasjön bland gräsänderna vigg: ett enda ex, en hanne, lyfte ur Håckebergasjön tills m. några gräsänder skrattmåsar: bara VSO, mycket få gråtrut: bara VSO, men åtskilliga ad flög över sjön mot V eller VNV, säkert 8-10 ex. Och flocken obestämda måsar (se nedan) bestod nästan säkert av gråtrutar ad. havstrut: minst 3-4 ad över VSO mest mot V-VNV obest. måsar: VSO: vid sjöns Ö strand stod på långt håll c 18-20 ex, nästan säkert gråtrutar ad.

FORTS

1986-10-11 forts.

skogsduva: bara 2-3 ex sedda på hela dagen, i flockar av ringduva.

turkduva: på e m vid ankomsten till S Sandby 1 + 1 ex på lyktstolpar, alltså ej i det egentliga exkursionsområdet. Arten tycks ha minskat även i Sandby.

sånglärka hörd överflygande VÄ men, egendomligt nog, knappast alls senare på dagen

ängsfiplärka flera ex sedda och hörda på VÄ, delvis överflygande, nära mesar: VSO i skogen hördes mesar ofta jag trodde mig höra både talgoxe, entita och svartmes, men direkta obsar blev dåliga.

gulspurv: enstaka ex sedda uppflygande i vägkanter etc på sträckorna

BK, KH samt vid Dörröd. Bara få ex grönsiska: sedd och hörd överflygande från tornet vid Kr. Några ex.

stare: bara en helt liten flock VÄ

Här tabell över de flesta andra arter:
(Se även anteckningar efter tabellen)

	Kr	VÄ	VSO	BK	KH	H	HDS	kommentarer
häger	minst 2	-	7	-	-	-	-	ja
sädgås	ingen!	ingen!	-	ingen!	2000	-	-	ja
grågås	300	-	-	-	-	-	-	ja
obest. gås	-	-	-	-	ja	-	-	ja
gräsand	allmän	-	35	-	-	allm.	-	ja
bläsand	allmän	-	-	-	-	-	-	ja
brunand	allmän	-	-	-	-	-	-	ja
obest. änder + andra vattenfågl.	massor	-	-	-	-	-	-	ja
fjällvråk	2	4	-	1	3	2	1	ja
ormvråk	1-2	1	3	5	7	6	5	ja
sparvhök	1	1	2	-	2	2	1	ja
duvhök	-	-	-	-	1	-	1	ja
glada	-	-	c 3	-	1	1	-	ja
havsörn	-	-	1 ad	-	2 juv	-	-	ja
blåhök	-	5	-	-	-	-	1	ja
tornfalk	-	2	-	-	-	-	-	ja
vipa	100	1500	-	-	-	-	-	ja
ringduva	sedd	sedd	sedd	sedd	massor	allm	allm	ja
bofink	hörd	-	-	ja	ja	ja	ja	ja
bergfink	hörd	-	-	ja	ja	ja	ja	ja
nötskrika	flera	-	flera	ja	många	många	flera	ja
skata	-	sedd	-	-	sedd	-	sedd	sedd flerstädes
kaja	}	}	}	}	}	}	}	se sammanfattande kommentarer
råka								
kråka								
obest. svartfågel								

FORTS

Kommentarer till arterna i tabellen:

häger: långt uppåt Öveds kyrka fann jag minst 7 hägrar flygande; de fällde åtminstone mestadels vid Vombsjöns strand m 1 m nära Björka-åns utlopp i sjön. Vattenstånd i sjön fortf. mycket lågt, bred zon av sand blottad vid Ö stranden

sädgås: inte en sädgås i eller vid Krankesjön, inte heller på Vombs ängar, inte vid Klingavälsån såvitt man kunde se från bron nedströms Ilstorp!! Men på de öppna markerna (dikade kärrmarker) mellan Skönabäck och Gyllebo lyfte helt oväntat en väldig flock, säkert 1200-1500, alla upp tätt på en gång, spriddes men återkom åtm. delvis. Lyfte troligen för örn eller annan akut fara, kanske folk. Lyfte inte för de två havsörnar vi just sett (se nedan). De hade försvunnit mot norr. - Kort efter det att gässen lyft, kom många flockar gäss från SV-VSV upp till området. Sedan stor cirkus, flygningar åt olika håll etc. Säkert c 2000 ex inalles. Bland de flygande flockarna såg jag åtm. en flock på c 20 ex, där fåglarna tedde sig små och spetsvingade, Möjligen vitkindade, men motljus, och inga säkra läten heller.

grågås: vid ank. till Krankesjön blev jag förvånad över att minst 100-120 ex sågs ligga i sjön. Varenda en var grågås! Inte nog härmed: från O-ONO kom flera flockar på inalles c 150-200 ex och fällde i sjön i fint ljus. Alla var grågäss!! Mycket oväntat att så många är kvar så sent. OBS att antalet gäss i sjön kan ha varit betydligt större. Men ingen sädgås sedd eller hörd.

obestämda gäss: se under sädgås

gräsand allmän i Kr., och stora flockar lyfte ur Håckebergasjön i ett par tre omgångar. Mycket skygga. Jakttid pågår nu.

bläsand: säkert c 100 på närmsta klarvatten i Kr., och nästan säkert i stort antal längre ute.

brunand: stor flock i Kr. utanför närmsta klarvatten, säkert 150 sågs.

obest. änder + andra vattenfåglar låg i mycket stort antal långt ute på Krankesjön. Många hundra sedda, rimligen sothöns bland dem, men ingen närmare undersökning idag

fjällvråk } vid Krankesjön och på ängarna de mest magnifika obsar av
ormvråk } båda arter, särskilt fjällvråk, ofta 3 samtidigt på låg
höjd. - Siffrorna är minimisiffror, mycket höga för

fjällvråk men inte för ormvårk en vacker oktoberdag. Kretsar av ormvårk aldrig mer än 4 fåglar, ofta på måttlig höjd. Några verkligt högflygande ex sedda, gled mest mot SV som väntat. Men inte många.

sparvhök: även här minimisiffror. Bara 2-3 högflygare, annars lågt jagande

duvhök 1 stort ljust ex nära Olstorp SO om Håckebergasjön. Senare 1 ex Dörröd. Något osäkert ex därtill, men ej antecknat här

glada: långvariga och utmärkta obsar vid matrasten vid Vombsjön, ofta så nära att man såg varje fjäder. Säkert 3 ex här. Senare sedd på 2 olika ställen, därtill hade jag några m 1 m säkra obsar på långa håll

havsörn: 1 ad med snövit, my. kort stjärt flög sakta västerut över Vombsjön, höjd 50-100 m, började kretsa över Svansjö. - Sedan fann jag 2 ex kretsande högt NO Gyllebo, båda juv, det ena gled snart mot N, det andra steg oerhört och försvann sedan i långt glid, också mot N. Mycket grant.

blåhök: på Vombs ~~ängar~~ ängar 2 hannar ad och 3 andra, honor/juv. Alla lågt, delvis nära men svåra att demonstrera eftersom de delvis försvann bakom gräs och staket! - På e m 1 hona eller juv söder om Silvåkraskogen, flög norrut my. lågt, antagligen för att natta i våtområdet väster om Kr. Följdes rätt länge

tornfalk: på Vombs ängar 2 ex, senare någon m 1 m osäker obs.

Vipa: över Kr. vid ankomsten ett par flockar m 1 m tydligt mot V.

Kort därefter kom ytterl. c 25 + 8 från Ö och fortsatte ut över

1986-10-11 forts.

sjön. Alla dessa flockar mycket lågt. - Över ängarna först intet att se av vipor, men snart lyfte en väldig flock, som delade sig i flera bitar, horisontellt utbredda som vanligt. Säkert 1200 ex trodde jag först, men fann att antalet måste vara c 1500. En del fällde på jordigt fält nära Södergård. OBS att inte en enda ljunpipare sågs! ringduva: allmän hela dagen; men verkligt stora flockar sågs nästan bara på sträckan Kläggeröd - Håckeberga och i någon mån vid Håckebergasjön. Det gällde flockar som for omkring lågt över bokskogarna, delvis fällde de. Ett par små flockar på högst 20 ex sågs flyga mot SV rätt lågt, men ingen enda stor och högflygande sträckflock sågs.

bofink } flera ggr när vi for igenom bokskog, satt flockar på vägen.
bergfink } Ibland säkert 50-75 ex i flockarna, kanske mer. Lyfte delvis i sista ögonblicket! Mycket hög procent bergfink sågs ofta, KANSKE oftast. Inga stora massförekomster, och intet tydligt sträck utom kanske i ringa grad vid Kr. Men vi var ju inte därute förrän omkring kl 1030.

nötskrika mycket allmän, sedd nästan överallt. Flög lågt åt olika håll, ensamma eller några ex glest ihopa. Säkert sågs 50-75 ex på dagen. Ingen riktad flykt observerad.

kaja } allmänna, delvis mycket allmänna. På Vombs ängar lyfte en gång
råka } en flock på c 150-180 ex, my. blandad. Många fler fanns på
kråka } ängarna. Stora flockar mångenstädes. Men ej noga studerad idag.

OBS: nära Vegarp upptäckte Lena 5 dovhjortar stående fritt på fältet. Det var hornlösa djur, inte stora. Ett av dem var ljusfläckigt. Samlade sig och sprang korta bitar åt olika håll men förblev länge ute på fältet, försvann slutligen rätt långsamt in i tät skog. - Nära Olstorp fann vi en död dovhjort, ej fullvuxen, alldeles i vägkanten, den var delvis illa krossad och mycket äten. På vägen bredvid rikligt med fågelspillning. Hade sannolikt dräpts av bil. Väckte naturligtvis intresse hos våra unga medresenärer.

Bakgrunden till exk. var som följer. För c 3 veckor sedan blev jag uppringd av en vänlig flicka som presenterade sig i telefonen och frågade om hon och hennes "bästis" fick komma till mig och tala om fågel. Jag hade just då massor att göra med slutkorrektur på Olof Rudbeck's BOOK OF BIRDS och svarade därför att hon fick vänta en liten tid och föreslog att ett ev. sammanträffande kunde ske på en exkursion, varvid vi kunde diskutera vad vi såg och annat som kunde bli aktuellt. Detta upptogs väl. På e.m. 10 okt. ringde flickan igen, och efter expresskonsultation med Lena beslöt vi att föreslå exkursion idag 11 okt. och att vi skulle hämta flickorna vid deras hem i S Sandby kl. 1000. Sagt och gjort. Lena och jag kom till adressen Lärkgatan 1 i S Sandby precis punktligt. Här väntade folket på gatan. Det var unga fröken Camilla Brandt, 13 år, med föräldrar och syskon, samt bästisen Marie Mårtensson, samma ålder. Och så gjorde vi rundan med dem. Det var verkligt fina och rara flickor, livliga och vänliga och högst intresserade utan att vara påträngande. Topptöser, det tyckte förvisso även Lena, som haft att göra med skolbarn i c 35 år. Camillas föräldrar gjorde också ett synnerligen gott intryck.

Tillägg: idag kl 0830 kom över trädgården c 5-6 koltrastar och 2 skator och en mycket starkt vitbrokig blåmes i full fart förbi, otvivelaktigt ~~en skräckreaktion~~ en skräckreaktion. Orsak okänd. Blåmesen hade både rygg och vingar till stor del vita eller kanske gråvita, och stjärten var rent vit, nästan säkert med mellersta pennparet mörkt. Intressant. OBS att blåmesar just nu sträcker i stort antal över Falsterbo, detta för tredje hösten i svit, vilket är mycket egendomligt. Även många andra egendomligheter innevarande höst!

1986-10-12, söndag.

Tätt dis eller dimma omkring kl. 0700, men snart lägrade det, och dagen blev utomordentligt vacker: molnfri mörkblå himmel, mycket svag vind, varmt i solen. och sikten fortfarande god dock dis på stora avstånd. Malinå endast svagt synligt från Tenorgrunden på e.m.

Vid middagstiden observerade jag att relativt mycket insekter flög, mest små insekter.

Ungefär 15 meter söder om vår terrassdörr växer på grannens tomt en bred och grön, några meter hög tall. När jag skådade ut mot den, alltså ~~mot den~~, i motljus, och hade den som mörk bakgrund, såg jag ofta 10-15 små insekter samtida. De såg ut som små lysande punkter mot nästan svart bakgrund. Jag såg några omgångar i luften med min stora insekthår och fångade följande:
en mycket liten stekel,
en " " blekgreen strit,
en " " dipter, påminnande om en Psychodid, och
fyra bladlöss.

Detta var omkring kl 1330. Kort därefter granskade jag insektlivet på nytt, med huvudriktan på större arter. Såg då:

1986-10-12 forts.

ett par tre flygande getingar,
en stor " spyfluga,
en sittande fluga, stor som husfluga;
 och plötsligt kom en Eristalis tenax,
 den första jag såg denna säsong, trots
 flitigt letande! Detta ex. insamlades.
 - - -

Kl. 1410-1520 gick jag östent på
 Hårdebergspropp och tillbaka. Hårligaste
 väder, så varmt att man kunde sitta och
 socka sig i solen. Jag såg följande:

ormvåk 1 ex alldeles över husbaken
spantök 1 ex, rätt högt kretsande
skrämmis: på stort fält, som just
 harvades med maskin, stort 235
måsar, de flesta på nyharvat om-
 råde. Nästan alla var skrämmis;
 några på längre avstånd osäkra.

fiskmis: en ensam ungfiskel över annat
 fält. Se även förp. arb

trut, nästan säkert grätrut: en jäv
 flög visserligen rätt högt

ringduva: ensamma ex eller några till -
 sammans sedda rätt ofta, men ingen
 strickande flock sedd

Pamduva: några sedda

brödläcka: just när jag stannat kom
 en brödläcka mot NO höjd 30-40 m,
 lockade flera ggr. Mycket sällan över Lund!

1986-10-12 forts.

sånglärka hördes flera gånger, rätt livligt och
slap, men sågs ej. Flög högt.

ångspjälkä: 3-4 ex i sällskap flög
långt mot SV, lockade

rödhake flera ex sedda och hörda, mest
i häckarna av Rosa rugosa.

rödvingestrut: en hört

råka: 23 flera ex. på det harrade
fältet. Se skrämmis

bräke: 18 ex på samma fält, 14 av
dem i välblandad flock.

bofink: en ensam överflygande

bergfink: flock på 16 ex flög norrut
kl 1505, långt, lockade flitigt.

grönfink: flerbäddes i bestånden av
Rosa rugosa, som nu bör rikligt
med nypon. Ofta i flocker på 8-12 ex.

1986-10-14.

På e.m. soligt och fint, ovanligt varmt. En nässelfjäril flög i brödpärden, my. snabbt, men fällde sig ner på söderväggen. Två ex. av Eristalis (i praktiken säkert Tenax) sågs på samma vägg tillsammans med många flugor, mest storvuxna arter incl. någon starkt gulbrokig Syrphid.

Pilfinkfloken, säkert >100 ex, sågs på precis samma plats som flera gånger tidigare alltså redan i oktober, alltså vid Tenorgränden 1.

1986-10-17, fredag.

Kl. 1145 visades minst 180-200 pilfinkar på samma plats som ovan, Tenorgränden 1. De var utomordentligt högljudda och tyadade så det hördes vid omkring. Också orädda. När jag gick fram till buskarna där de satt, flög bara en del individer bort, fällde de efter 40-75 meter.

Eftermiddagen blev utmärkt klar och varmt, molnfri; soligt god men ej kerstallklar.

Klockan 1640 upptäckte jag en mycket hög-
flygande vingduveflock, antal ex. < 140; de flög mot V-VSV, visade tendenser att
att fälla eller splittras men fortsatte.
En ovanligt sen bidpunkts på dagen!

1986-10-18, lördag.

(175)

Lena och jag körde ut 1515 för att se på Kramkesjön och undersöka om sädgäss och blåsgäss kom till sjön för att övernatta.

Väder: mulet och grått, Temp. +8. Frys men något ökande vind omkring syd. (?)

Rätt god sikt; Malin stod sops väg från vår bostad på Tanörsgränd.

Vi for via S Sandby till Tvedöra, och därifrån på vägen mot Revunge, alltså väster om Kramkesjön. När vi nåddes

Revungeby och hade den stora öppna betesmarken till vänster om vägen sågs rätt mycket fågel på detta alldeles flata område. Stopp för granskning!

Det befanns att massor av fågel höll till här. Nedanstående siffror är rätt noggranna för vikor och ljungpipare, eftersom dessa nästan således lyfte helt och hålls vid ett tillfälle.

Siffrorna för övriga arter my. approximativa men tvärligen minimisiffror:

keja + raka 200-300

stare 500-800

kråka bara få se sedda

vipe 1500-1700 } inte blandade

ljungpipare < 110

skotsmår < 150

ormork 1 ek på fältet.

I närheten, öster om vägen, 2 fjällvråkar nära varandra.

Forts.

1986-10-18 forts.

Vi fortsatte via Rerunge - Krimevåg till Kramkenjøn, vanlige platsen vid stugan och Tornef. Ankom dit 1530. Genarv upp i Tornef.

På närmaste klarskogen:

knötsvan 2 ad 2 juv + 2 ad
sångsvan c. 30 ad 5 juv. Många sång-
svanar "kalvdök" med stjärnen i
vädret. Bredvid dem låg enstamma
blåsänder beredde att få en del
av vad svanen (svanarna) fick upp
från botten. - Sångsvanarna låg
delvis i par, och ofta låg fåglarna
m l m rikt emot varandra, sträckte
halsarna mot varandra och ropade
högljudd.

Längre ut utanför vassrypparna:

några sångsvanar
c 300 andra vattenfåglar, en blandning
av rorthons, brunand och blåand; även
några få gräsänder sedda, och någon
skaggdopping.

Lämnar upp utanför vassen vid sjöns norra
strand:

en rad andflockar, inalles kanske 250
ex; att oklar men ett par andra personer
i Tornef sade sig tro att det huvud-
sakligen var gräsand, vilket jag instämmer i.

1986-10-18 forts.

Ulycket lönjt ute på öppna vatten
låg 2 ad 1 par knölsvan samt 2+2
överb. svanar. Troligen knölsvan.

Inga änder sådd där ute men väl
2 flygande skrämmisar.

Lånjt bort mot västarens vassar
sågs en flock på c 10 överbämda
svanar, var samolikt några juvs
~~svanar~~ Inga mindre vattenfåglar sågs,
men ljuset var svagt och kontrasterna
sämre än jag trots.

För övrigt här:

sädes 2 överflyg
nöt skinka c 2
snösketa några
mot SV

gröniska några ✓
grönpink 10 på
Telefontv

käger 1 flyg.
kriska 1
Falgoxe 1

några finkar,
trol. beppink,
överflyg.

stare: kl 1631 kom c
90 ex och började
rundflyga över
vass.

Jag var från Tornet
kl 1615 Träffade
Håkan Lindskog som
med sitt sällskap just
kört över Vombs ångar
och där sågs c 1000
gäss, incl. mycket
blåspår.

Jag var från Tornet 1615. Ett par flocker
mer, c 20 fiskmås juv och några skrä-
mmisar, flyg lågt mot O-SO.

Forts.

1986-10-18 forts.

(178)

Jag var kvar nära Tornet till 1635.
Såg en läppflygande blekhök & eller
juv, kost därefter ännu en ex dito,
nästan säkert en annat ex.

Vi fortsatte till Vombs ängar. Här
visade inte en enda gås och knappt
något annat heller; jag såg en sittande
fjällvråk och en dito blekhök (ej säk).
Bläffas hördes en per ger på mycket
långt håll, och långt bortåt Vombjön
sågs någon liten flygande gäsflock.

Vi fortsatte via Vombs by till Vombjöns
västra strand. I sjön såg jag summa en
shaggsopping. Från väster kom flera
flockar, blandat skrämsis och fiskesnis,
alldeles lågt emot den svaga eller
måttliga OSO-SO vinden. På fäkten
väster om sjön inte en gås, däremot
en vålsamhet flock på 85 kräkor.
Därvidan utanför Norregård en
krönhyrt fisks synlig; och en
oväntat vit börringevråk flög lågt
över marken, delvis nära en blekhök
hanne ad.

En två tre visade sig mycket fågel
i luften: c 400 vörar och c 110
ljungpipare (jämför ovan!). En
delflock av vörar innehöll c 100
ex, därtill två ljungpipare och
en stare; alla dessa följde länge

1986-10-18 forts.

med den rundflygande vipfflocken.

Här var vi i 1645-1705. Några små storflockar kom snabbt norrut längs sjöns västsida och kl 1707 sågs en bonflock västra alldeles vid väglanten.

Vi fór snabbt via Hälmarö-Harlösa till Kankarjön vid Gornes, ankom dit 1715. Inmörkade gässen, som kom sålunda:

klockan	antal
1731	3
1735	8
1738	70
1739	45+130, Bläsgärs hörd
1742	47
1746	c 85 från NO (en fång)
1747	4 + 16
1749	mindre flock trot. från NO
1753	15

Passade till kl. 1802. Inget mer kom. Summan anländande blir c 450. Alla kom från O-OSO om ej annat säges. Antalet bläsgärs var mycket lågt.

När vi stod här, kom en buss med fåltbiologer från Göteborg, det var bara plickor, men en eller två hade jag träffat. Tröjen på kongressen på Gårdsåsar i augusti förr.

FORTS.

1986-10-18 forts

äret, Vi samtalade en kort stund. De skulle bo i stugan, den som Inga och jag hyrde åren 1973-82.

Villköp:

- 1) Före exkursionen, kl. 1440, kom över Tenorgränd en flock på c 280 rindsvar mot V-VSV högt c 200 m. Väder som van. Rätt övrigt att de skulle sträcka i detta väder. Men de verkade orka något "Pocksauna" flocken ~~svängde~~ svängde och glesnade delvis, men fällde inte.
- 2) Vattenståndet i Vombjön mycket lågt, och västra stranden hade tydligen "naturvårdats" av lastbilar och bulldozers.
- 3) Lena och jag körde hem kl 1802-1829.
- 4) När jässen började komma, var det skymning, när sista flocken kom var det mycket djup skymning, därefter snarast mörk, även om västerhimmeln hade kvar ett mörkt ljus.
- 5) Vid Krimmerad på hemvägen kl. 1806 en uggla i biljuset, lågt jagande, visst om hornuggla eller jordegga. SLUT

1986-10-25, 26 och 27.

Flockar av krastar sedda dagligen över Östra Torn. 25 okt. snöskata och rödvingestrast blandade. Fällde flera ggr i vår brödpärd med närmaste omgivningar, särskilt i en del riktstående rönnar på Oxelici Torg. Vid uppflyg splittrades flockarna delvis, som man nästan alltid ser speciellt hos snöskator. Flockarna var i regel på 20-40 ek.

Följande dagar var lögen ungefär lika, dock hade antalet snöskator tillsynes nylund avsevärt. Valtrost nästan säkert hört ett par ggr men ej sett. Koltrostar ses dagligen i brödpärden i flera ek, men aldrig i flock med andra krastar.

Elländag 27 okt. slog en rödvingestrast mycket hårt i vårt stora söderfönster. Vi skyndade ut, och där låg krasten död med bruten nacke och ett litet sår på halsen.

Samma dag på marponen en gransångare i brödpärden; den rörde sig i buskarna vid väggen utanför mitt sovrumsfönster, där jag just stod! Avstånd till fjälsken 50-75 centimeter. Den sågs verkligen utöskt. Jag konstaterade verkligen att benen var svarta eller svartaktiga (fast denna karaktär sågs vara opålitlig). Hörde även låtet det var praktiskt taget enbart. Dräkt avgjort grönad, snarast rött dunkelt gröngrå. Inget spår av ljus vingband; däremot tyckte jag mig se en rött röt avsett ljus ring kring ögat, vilket var oväntat för mig.

1986-10-31, fredag.

Över Östra Torn, närmare bestämt rakt över vår bostad på Tenorgränden 8, såg jag både 1 Tornfalk och 1 spårhök, trots synnerligen kortvariga utblickar. Detta var på förmiddagen. På e.m. och kvällen färd till Kränkerjön, eftersom jag gärna ville veta hur mycket gäss som mattrar där. Och den saken borde undersökas senast idag, eftersom jaktsäsongen på gäss börjar i morron, något som naturligtvis stör gästen mycket, även om det ej behöver åsådromma att de ändrar matkvarter, -

1605 avfärd från Lund via S Sandby - Tvedöra

1628 precis vid stensoffa kom 2 korpar rakt över bilen lågt

1630 vid färd genom Silvåkra allé sågs två ryttande fjällorikar, båda mycket lågt, inbördes avstånd $\approx$ 400-500 m.

1635 ankomst stugan / Tornet. Jag genast upp i Tornet, det var rätt mörkt, "orolig" himmel men massiva mörka moln i V. Rätt svag vind omkring V, men precis när jag kom upp i Tornet ökade vinden avsevärt, och det började småregna. På närmsta klerrästen en flock på $\approx$ 40 sothöns och inalles drygt 20 svanar, spridda; sångsvan hördes kraftigt.

1986-10-31 forts.

- 1640 en blåhök flyger mot V-NV över sjön, lågt. Säkert på väg mot sjöns västra ände, där blåhökar brukar övernatta. Särdsmyg hör. - Rätt mycket änder ses vid vassbälten som avgränsar närmsta klarvattenet utåt; jag kan bestämma en del blåsänder och hör gräsand ett par ggr, men bestämning f.ö. är omöjlig i regn, vind och skymning. Längre ute på sjön ses ett par fågelflockar, bara kanske 25-35 ex/flock; men detta visar ingenting om fågelrikedomen i sjön.
- 1650 regnet upphör, vinden avtar, det blir nästan lugnt; och västerhimlen ljusnar starkt. - Kollrast hör, gräsand hör snart och kortvarigt, säpsvan hör nu bara snart. Krika hör.
- 1658 mycket tyst; bara kollrast hör. Jag lämnar bålet, eftersom det i regel är bäst att studera ankommande gäss från marken. Intet har ännu hörts från gäss, inte syns heller för den delen.
- 1709 nu hör gäss på långt håll i Ö (eller kanske OSO-SO). - Det är rätt mörkt mot Ö, men inte värre än att eventuella gäss kan ses.

1986-10-31 forts.

1710 flock c 35 gäss kommer från NO

" 19 " " " O-OSO

1711 hittills har bara rödpäss hörts; men nu hörs blåspäss från njön, och rödpäss från Ö.

1712 flock 35 gäss passerar från Ö-OSO en gäsflock kommer också ungefär från SO till njön, ses ej, men hörs. Bara rödpäss. Inga stora flock. Ad döma av kacklet från njön kom kanske också en eller ett par flockar rödpäss från NO-N, men osäkert. Inga större mängder i så fall.

1713 20 gäss från Ö, där blåspäss

195 " " Ö, bara rödpäss hörs där

6 " " Ö, rödpäss

Gässen kommer tåmligen långt eller på medelhöjd. Vinden nu mycket svag.

1715 gäsflock hörs, kommer från NO, den syns inte men är troligen liten.

1716-1717 nu rasar det in gäss från O-OSO, dröjt 900 ee i flera mer eller mindre sammanhängande flockar och långa rader. Bara få blåspäss hörs. Jättesvart, raka över.

1986-10-31 forts.

1719 flock 12 sidfårs

1720 blågårs hörs men ses ej, kommer nästan säkert från NO

1721 även en flock sidfårs kommer, alldeles säkert från NO; den ses ej men hörs så mycket mer och är tvärtom stor.

Ytterligare sidfårs kommer från NO. Sådana flockar är osynliga från marken, de följs av skopen vid sjöns Ö strand resp. av skopen på Jans backe (om de inte flyger avjort högt, förstås).

1723 400 fårs kommer från ÖSO, mycket högre än tidigare flockar. Håri är mycket blågårs; skotningsvis mellan 50 och 100. Ytterligare flockar (sidfårs) borde komma från NO; ses ej.

1724 nu mycket djup skymning. Inga fler fårs kommer.

1740 Passning slutar. Ljus: övergång mellan skymning och natt. Vi stannar hemåt via Kråneord

1745 det är nattenörb

1810 hemma igen, efter först delvis i häftig regnby.

1986-11-01, Lördag

Jag gick kl. 1022-1132 på Sländobergsgräset utåt och tillbaka. Sol; några plusgrader, lätta moln först men molnigheten ökade genom uppdragande rikt låga moln och samtidigt förändrande av grå höga moln i S och SV. Solen lyfte ej slarvt efter c 1110. Vind frisk omkring V men avtog framme på dagen.

Jag såg följande arter:

skrämmis: enstaka ex eller några glest fördelade, summa högst 12-14 sedda ad och juv.

fiskmås: som föregående, högst c 10 ex, alla som sågs bra var ad.

oberst. mäsar: på långt håll kretsande lågt över fältet, högst 15-20 i alles. Det var skrämmis- eller fiskmås, Ingen Trut sedd.

äggspilårke hört ett par ggr.

rödbacke 1+1 ex sedda och hörda i nyponsmåren.

kollrast ofta sedd, nog 8-10 i alles.

snöskata: dels ett antal flygande, dels en sittande flock på 14 ex i trädtopp. Tillsammans med dem var 2 rödvingetrastar och en stäva!

Mycket onormal flockbildning. Men när flocken lyfte, vek stäven av efter 50-100 meter och flög åt annat håll!

rödvingetrast: allmän, sittande och flygande. Många totala sedda. Se även föreg. art.

halgaxe: enstaka ex sedda 3-4 ggr

blåmes: i vår trädgård 3 ex, såg helt normal-färgade ut, men ett ex hade de (3-4) laterala stjärtpennarna vita, vilket sägs när den bredde ut stjärten; ej annars.

1986-11-01 forts.

skata sedd i eusbaka ex.
råka likaså.

kråka likaså, bara 3-4 ialles.

stare: ~~ett~~ ex, se snöskata

gråsparv bara 1+1 ex sedda

grönfink ofta sedd; tydligen fanns den i
avsevärt antal, som den brukar göra när
nyponen är riktiga (oh det är de i år).

gråsiska: ett ensamt ex överflygande mot
S eller SO; sågs och hördes. Säsongs
första för min del.

gulsparv hört överflygande en gång.

Rätt anmärkningsvärt att jag inte såg
en enda sånglärka, ej heller någon kaja
eller duva, eller någon rovfågel.

Kl 1520 tittade jag ut över fridgården. Där
vimlade av fågel! Väl 15-18 rödvingesträpar,
dels på gräsmattan, dels på lövmattan och
rabatterna. Plockade flitigt, ej minst på gräsmattan,
men jag såg inte vad de tog. De var livliga; flög de
oh de upp i de nu avlöjande (eusbaka ex)
träden, etc etc. Såg också ett ex i rivt hörn
i väg ett annat ex på lövmattan. Vidare fanns
här 2 halgaxar och 2 blimisar, var en
normalfjäril och en med följande kännetecken:
a) underidan vit, mörke lateralt med mycket
svag gulaktig ausstrykning, endast med tväcken
synligt på 3 m avstånd;

forts.

1986-11-01 forts.

b) stjärten lateralt bredt ut, såkert 3-4 par fjädrar ut, men det syntes inte mycket när stjärten hölls hopslaget.

c) i vardera vingarna ett mycket stort vitt fält; inte de yttre handpennorna och inte de inre armpennorna, men f.ö. var vingpennorna inte sannolikt åtn. 5 pennor i var vinge, symmetriskt. Vid hopslaget vinge sigs ett bredt vitt längsbånd. - Dessa 2 ex. länge mycket nära, sedda från alla sidor.

Vidare kom 2 grönpannor ♂♂, flera kolbröstar och -ehuru kortvarigt - en skata ner på gräset.

Omkr. kl. 1540 blev frösarna mycket mindre synliga. Det var nu lugnt och grått, men Torr. $3 + 4 + 4 + 1 + 3 + 1 + 1 + 33 + 3$ mäsar drog lugnt mot V, blandade skott- och fisk; höjd 50-150 m. Flork 4 gräsänder högt mot V; ovanligt beteende här. Flest avrutat visade sig en flork på c 120 nypduvor, flöp högt mot V-VSV mot den grö himlen svängde och glesnade en gång, men samlades och fortsatte. Också rätt avrutat beteende, - Obsar slutande kl 1600, men jag såg att mäsar fortsatte att komma mot V eller kanske VSV.

Kl 1615: ångor 2 blåmesar nära, en normal-fjäder och en med bredt vitt lateralt på stjärten men utan vitt i vingarna !!

1986-11-07 ~~fredag~~ fredag

Jag gick 1120-1220 på Hårdebergspåret fram och åter. Fint vder men mörkt stratus-
fäcke drog upp från V, och det blev slugga.
Hagbomsbuskarna längs "spåret" fortfarande
fulla med blår. Buskarna är unkl. 3-5 m
høga och bildar en nästan oavbruten hader,
delvis dubbel, längs spåret på val en
kilometers sträcka. Inga fjglar i dessa
buskar. Förutom de alla trivialaste arter-
na såg jag:

fiskmäs: flock c 35 stöb på plöjt fält,
lyfte, anslöt till c 100 andra fiskmäsar
de flesta fällde på annat fält, just
där en stor maskin tog upp socher-
bebor. Bland dessa c 130-140 fisk-
mäsar (ad + juv, nog 60-70 procent ad)
fann jag bara 12 skrämmäsar.

skrämmäs: se föreg.

rödvingebast: överflygnad flock på c 15 ex
osäker småfjgel, troligen gröniska: flock
på c 60 ex flög över mot N.

rödmåke: minst 3 ex sedda och hödda.

Efter hemkomsten sågs en flock på
minst 65-70 snöskator de fällde i
träd i angränsande trädgård men lyfte
strax, splittrades men återamlades, flög
runt, försvann slutligen, troligen mot V
eller SV.

1986-11-09, söndag.

Kr = obser från Filvåkar Tornet. VÅ = Vombs ångar.

VS = Vombrjon från SO hörnet.

skäggdopping Kr ≥ 3 , VS 2; alla lyste vita!

häger Kr 1 ad 3 juv. Vombrj. NV 1 ex

knölsvan Kr 2 ad 1 juv + gles liggande ≤ 5
ad och 3-4 juv.

oberst. svan: minst 2 Kr i västra delen.

bläsgås Öst-Svensjö: 15 + ≤ 22 ex kom
från NO mot Vombs ångar

kanadagås: flock 45 ex mot V-VSV
över Kungsmarken - Östra Torn

på hemvägen. Nära, i västra Ljus.

oberst. gås: ett par helt små flockar på
långt håll ≤ 10 ex inalles.

gräsand Kr ≤ 500 , VS ≤ 550 , Vombrjans
NV hörn ≤ 25 ex. Se även brunand.

bläsand Kr högst 50 sedda, rätt långt ute.

stjartband en σ Kr bland gräsänder

vigg Kr ≤ 6 ex i sothönsfloken på
närmsta klavatten, f.ö. ej sedd.

brunand Kr: bland sothönsen 4 ex varav
3 $\sigma\sigma$, samt flygande flock ≤ 12 ex.

VS stor överraskning: ren flock 180 ex
varav 80 procent $\sigma\sigma$ i härlig dräkt, därtill
 $\leq 35-40$ ex bland gräsänderna

1986-11-09 forts.

(191)

knipa Kr ♂ ad sedd lågt ute; i närheten troligen en flock c 12-15 ex. oberst, änder Kr några flockar lågt ute, men högst c 75 ex. Troligen gräand och/eller blärand. Lågt bort i V delen av sjön sågs nästan ingen fågel utöver ett par svanar.

storskrak: ensam fågel Kr, rätt nära.

Var ♀ eller juv. Första för i höst.

salskrak: 2 ex, upptäcktes flypande över Kr, fällde utanför öststrandens vass, där ingen annan fågel låg. Det var två konfärgade fåglar, såg mysmäcka ut. Höstens första!

ormvråk Kr 2 ex, VÅ 1 ex, VS minst 2 ex samtidigt. Strökan Öved-~~Hjälmaröd~~
-Hjälmaröd 1 ex, nära Tvedöra 1 ex. Alla normalfärgade, ett ex dock rätt ljus.

hjällvråk VÅ 2 ex, VS 1 ex

oberst. vråk VÅ på lågt håll 2-3 ex glada utöver nära Skatteleberga 1 ex,

VÅ 1 ex, Vombs by 2 ex, VS 1 ex, Öved minst 1 ex, Silvåkra 1 ex.

blåhök ♂ ad ad VÅ, lågt jagande.

1986-11-09 forts.

(192)

havsörn VS 1 juv länge kretsande över sjön, steg högt, gled slutligen mot S. Huvud ej ljus, kropp mörk, stjärt ej vit men egendomligt "mellangrå" eller rött mätt ljusbrun / gråbrun. Kort därefter VS 1 ad med ljus huvud och gul näbb, lågt mot S med mycket kraftfulla, djupa ring-slag. Såg ut att vara på väg att förfölja ett byte eller kanske angripa någon "konkurrent", men kunde ej följas.

sotthöns Kr: flock c 85 ex på närmaste klavvatten. Fler ej sedda.

ljungpipare: Kr: omkring kl. 1100 kom några flockar, c. 30 + 40 + lite till. mot V på medelhöjd; sedan kom massor, flera flockar som dock delvis var m. l. m. sammankläpande. Alla mot V eller ev. VNV; totalt nog 800-1000 ex.

vipa: efter ljungpiparna kom ett par flockar vipa på summa c 150 ex.

På VÅ såg jag bara 2 ex!

fiskmåre: över Kr kom bara en ad;
över Vombsjön bara få ex; men både

1986-11-09 forts.

på ut- och hemvägen sågs adon raka
riktigt över fjälten, eller på fjälten,
d. ex. nystörade betfält. Hundarals,
både ad och juv men mest ad, - även
över Vombs Fure flock c 8 ex mot V.
gråtrus kr. 1 ad i vattnet, och 2 juv
kom mot V. - VS också 1 ad på
sjön.

havstrus kr 1 ad simmande, annan ad
kom över mot V. - VS också en
ad i vattnet vid ändarna.

obest. mäsor: över Vombsjön sedda i ringa
antal, däri ingick otvivelaktigt fjrk-
mäs och gråtrus, och antagligen
inget annat!

ringduva kr och Vomb sedd i ringa antal,
enstaka samt någon flock på c. 10 ex.

gärdsmyg hördes i vassen kr

stjärtnes: kr. Precis när jag kommit upp i
Tornet, hördes flera ex, och de passe-
rade förbi nedanför Tornet tillsammans
med blåmesar och ett par entitor.

Alle föreföll att bilda en flock, men
detta kan ha varit en tillfällighet.
Antal stjärtnes nog 8-10 ex, kanske
fler.

1986-11-09 forts.

(194)

blåmes se stjärtnes
entite — " — " —

mössskrika Kr 2 ex mot SV vid Vornes.

Även sedd och hört VS

kaja: VÅ i råkflock bl.a 3 kajor, varav
en hade alldeles ovannligt starkt fram-
trädande röd "halsband." - Se även
nedan

råka: VÅ stor, röd gles flock på griset,
nog 75 ex. Därtill andra flockar,
se nedan.

kråke: VÅ stor fåtal ex; en kråka ope-
dade ena fjälloriken. Se även nästa!

blandade flockar kråka + råka + kaja: en
stor sådan flock sedd nära Harde-
berga; även andra flockar sedda

korp: Kr: 3 ex kom lågt från Ö,
lekte med varandra under lögmålade
"gemytliga" läten, igenkännliga till
arten, men jag har inte hört sådant
ofta. Lekte livligt, slog runt sin
långsvael etc etc.

grönsiska: Kr, liten flock c 20 pussande.

gråsiska: Kr, flock c 30 ex fälldes i
björk men fortsatte strax

(195)

1986-11-09 forts.

gultsparr: några ce överflygande vid Kr,
vid Tornet. Även nästan säkert,
en flock på c 10 ce Vombs Söder-
gård.

Kommentarer:

Lena och jag lämnade Lund c 1010,
för vanliga vägen ut. Jag var i Tornet
vid Kr. c. 1035-1125. Fint väder,
delvis skugga men mest sol; och god
sikt. Vind svag-mittlig omkring SV.
Folk i Tornet meddelade att jakt på-
gick "på Vombs ängar" och att de
därför ej sett gårr där. Jakten kan
ha varit orsaken till att så mycket
Ljungpipare och vikor reste västerut
över Krakesjön.

När Lena och jag passerade Vombs ängar
såg vi inte heller några gårr, men
inte heller några jägare där eller på
angränsande marker. Vi stannade inte
länge där utan fortsatte till vanliga
utsiktsplatsern vid Vombsjöns SO hörn.

~~Vi~~ Fint utbyte idag; jag har nog
aldrig sett en så gammal brunadflokk
i Vombsjön förr. Vi vistades här c
1200-1240, gjorde sedan två korta uppe-
håll vid Öved och vid Vombsjöns NV
hörn, för så direkt hem via Vombs by
- Vombs ängar - Silviken - Tvedöra.

(196)

1986-11-09 forts.

OBS: anmärkningsvärt att vi inte ens
såg eller hörde sådpås!

Blärgäsflockarna kom mycket nära,
och den långa raden kanadagäss
på hemvägen fick vi nära och i
alldeles utmärkt ljus.

Gräsandflockarna i Kranherjön föreföll
vara helt nästan utan inblandning av
andra arter, och den stora flocken i
Vombjön var också "ren", utom att
den i periferin hade en ringe in-
blandning av brunand.

OBS hur lätt smetspöl vi sig!
Det blir lätt så när man stannar och
merst ser efter fågel på större avstånd.
Men likväl egendomligt att vi ej ens
såg eller hörde sånglärke, bofink
etc. etc. Jag misstänker att flera
av de vanliga smetspöglarna be-
finna sig i minskning.

Vi kom tillbaks till Lund 1325.
Mycket fin tur. Evonymus-buskarne
 vid Svansjö m. fl. ställen hade
en härlig, djupröd färg.

OBS: en ljus bronzgul gräsand sågs
i den stora gräsandflocken i Kranherjön.
Färgen var inte jämn, ett par begränsade partier
föreföll mörkare, men fågeln stack av på
långt håll i solskenet.

(197)

1986-11-15, lördag.

Samtal med Berith Cavallin i Vomb angående en uppsats i Skånes Natur. Jag avhämtades i Veberöd kl 1020, och kl 1210 hade vi avklarat det som gick att få färdigt. Därefter rundtur kl 1215-1415. Vi for runt Vombjön och en sväng över Vombs ängar och gjorde ett mycket kort besök i Silviskratornet vid Krankejön innan vi fortsatte till Veberöd där jag tog bussen kl. 1420 ankomst Lund 1452, se även kommentarer efter artikeln. - Arter:

- ① skaggdopping 1 ex Vombjön SO alldeles nära den stora brunandfloken
- ② knölsvan: 1 ex på närmaste klarräsen c. 6 ad och 3 juv sedda, låg m 1 m nära varandra, men ingen tydlig flock.
- obest. svan: i diket ute över Krankejön sågs minst 2 ad
- ③ sädga: Vombjön SO: c 25-30 överflygande. Andra hördes på håll i diket
- ④ blåspis: mycket tydligt hört bland präp.
- ⑤ gräland: Vombjön SO c 250 sedda, men sikt begränsad. - Krankejön på närmaste klarräsen bara c 12 ex !!

1986-11-15 forts.

- ⑥ brunand: den stora flocken Vombsjön SO lejt levat; minst 220 ex sedda.
- ⑦ vigg: i brunandflocken lejt 5 ex var 2 eller 3 ♂♂; därtill kom en flock på 12 ex och fälldes. 5 sedda Kr.
- ⑧ storskrake: 2 ex flög över Vombsjön när dess NV hörn.
- ⑨ salskrake: 1 ex, ♀ eller juv, i stora brunandflocken Vombsjön
- ⑩ ormrök 1 ex nära Vombs by. Normalfärg
- ⑪ fjällvråk 1 ex ryttade ytterst lejt nära Krinneröd, fälldes på marken.
- ⑫ spårhök 1 ex mot SV vid Riksvägen Torsholm, Kramfors
- ⑬ blithök 1 ♂ ad precis norr Veberöd, flög över ängsmark såg inte och my. lejt
- ⑭ glada 1 ex nära Riksvägen by, 1 ex vid Över och 1 ex vid Hjälmaröd. Kanske ännu 1 ex sedd. Men minst 3 olite.
- ⑮ sothöns: summa 4 ex i stora brunandflocken Vombsjön. Men i Kramfors c 95 ex på närmaste klavatten
- ⑯ skrämmis Vombsjön NV c 40 ex stående. Se även övers. mäsar.
- ⑰ fiskmås: Vombsjön NV flera ex, kanske c 20. Se även övers. mäsar.

(199)

1986-11-15 forts.

- (18) gråtrut: en ensam ad lej i Vombsjön SO, och 3 ex ad stod vid Hjälmavärd, Vombsjön NV.

övert mäsar: efter stor motorplog vid kastor mäst 250-280 ex på ny-plöjd mark; var skräms och/eller flockar, men proportioner oblara.

- (19) strömstare vanliga platsen vid Öved 1 ex i bäcken, mycket frevoligt.

- (20) Sälgoxe 1 sedd

- (21) blimes 1 sedd

- (22) skräms 1 sedd, fler hörd

- (23) Sjöfmes 1 sedd, V. många hörd

- (24) gardsmyg hörd på samma plats.

- (25) nötkreat 3 sedd Vombs by

- (26) skata sedd

- (27) kaja } allmänna; många ställen, bl.a.

- (28) räke } stor blandflock Vombs ångar.

- (29) kräka } se även nedan.

- (30) Domherre ♂ sedd vid strömstare-platsen.

Bentk röp även en ♀ här.

- (31) pilpink sedd flera ex Vombs by.

Dessutom, märkta frevoligt, 1 ex Nyctalus noctula flygande utanför branten vid Vombsjön SO, och 2 ex till flygande stora S om Öveds f.d. station, vid vägen!

1986-11-15 forts.

Ovanligt sent datum, dykta vi! -

Dessutom, på hemfärden med buss Veberöd - Lund, påfallande mycket krikfågel att se, särskilt krikor. Flöj i regel mot Ö, närmare redan mot näst-plats?

Vid Vambyån SO såg jag flera flygande insekter, fröst. mest diptera av olika storlekar. Fladdermössen gjorde ideligen brante och snabba dykningar, nämligen efter bytte.

Väder: morgonen dimma och missräbeligt. Från c 1200 betydligt bättre, men sikten dock högst c 1 km, vilket naturligtvis påverkar utbytet. - Vind svag men nippig ölande, omkring SO. Flera plusgrader.

På flera ställen, vid Vombs fördegräns och Öved etc, hade man fällt grova almar som drabbats av almsjukan, och enligt Berith var ypperligare sådana avverknings- och vintar.

SLUT

1986-11-10, måndag.

På morgonen sågs flera blåmesar i trädgården. De rörde sig synnerligen snabbt, försvann flera gånger för att senare återkomma, i lika stor brådska. Alla ex kunde ej studeras, men några fällde, om ock mycket kort, alldeles fritt utanför fönstret, bara 2 - 3 m borta. Av dessa var 2 eller 3 normalfärgade, men två var partiella albinister. Ett ex hade stora vita fält i vingarna, synliga som en bred strimma även när den satt; vidare var stjärtens ytterhalva vit, de mellersta pennorna dock mörka. Ryggen var inte vit utan snarast normalfärgad. Jämför med tidigare obsar. - Ett annat ex hade också stjärtens ytterhalva ~~vit~~ vit. Ovisst om mellersta pennorna var mörka; däremot såg jag bergsäkert att detta ex saknade vitt i vingarna!

- - -

Senare på ~~den~~ dagen hördes gråsiska flyga över Östra Torn, nästan säkert mer än ett exemplar. Och från mitt arbetsrum på Ekologihuset såg jag en tornfalk över sjukhusblocket; den mobbades av svartfågel men anföll själv en skata synnerligen eftertryckligt.

1986-11-11, tisdag.

Över Tenorgränd kom på f m en flock småfågel på c 60-65 ex, rätt gles, verkade uppskrämd.. Låten hördes ivrigt, jag tror det var gråsiska men alldeles typiska låten var det inte.

1986-11-12, onsdag.

Lena och jag for till Köpenhamn för att se utställningen av ~~konstföremål~~ konstföremål från svenska kungliga slott. Lokal: Kunstindustrimuseet. Det var en vacker utställning, om ock knappast så fängslande som jag hade väntat. - Mycket vackert väder hela dagen. Därför stod jag ute drygt en halvtimme på båten Limhamn - Dragör, c kl 0935-1005. Hoppades se några intressanta havsfåglar, men det blev inte mycket. På en av de fasta fyrarna längs båtens route satt 10-11 storskarvar, på nästa fyr 15-17 stycken. Alla mörka. Enstaka flygande skarvar sedda, därtill 3 småskrakar, 2 obestämbara alkfåglar i sällskap. Precis i den sekund då båten lade ut, ~~mycket många~~ samlades vid aktern minst 50-60 skratmåsar och c 15 gråtrutar, alla började hänga precis över vattnet ~~och~~ som bakom båten naturligtvis rörde upp massor av material från botten. Måsarna fortsatte inte efter båten. Någon km ute var bara en trut ~~och~~ kvar bakom aktern. En enda fiskmåskom också nära härute, och på håll syntes 1 + 1 havstrutar ad. På stort avstånd nära Saltholm låg mängder av svan, några var också uppe och flög. Två ~~mycket många~~ kråkor flög lågt västerut mot Danmark. - Mellan Dragör och Köpenhamn 1 tornfalk, och över storstadens utkant ännu en.

Även i Lund, när vi på morgonen väntade på bussen vid Östra Torn, kom en tornfalk och började ryttla nästan rakt över oss i skarpt morgonljus. Vind rätt frisk omkring väst.

1986-11-14, fredag.

Även denna morgon blåmesar i trädgården. Kom ovanligt nära, minst 4 normala ex samt ett starkt vitbrokigt, som satt och flög på 2-4 meters avstånd från fönstret. Hade stora vita vingfält, ungefär symmetriskt placerade, flera pennor i svit var vita, men jag tyckte inte att fälten var lika stora som för några veckor sedan. Måne annat ex, eller bara ett ex, som nu ruggar pennorna?? Jag tror t.v. på ett ex. Stjärten också sedd bra när fågeln flög bort. Lateral pennor absolut vita, mellersta pennor formade ett mörkt (mörkblått, tror jag) längsband, men detta verkade bredare än vad jag ibland sett tidigare. Säkert åtminstone 4 mellersta pennor mörka. Också ruggning här?? OBS: mycket bra iakttagelser idag. Men bara ett partiellt albinistiskt ex sett idag.

1986-11-16, söndag.

Kl 1205-1305 gick Lena och jag en bit utåt Hardebergaspåret och åter samma väg. En stenknäck lyfte snabbt och brant från snår och trädgård bara 250 m hemifrån, kom rakt över, steg snabbt ytterligare: då ~~stenknäcken~~ susade en sparvhök rakt framför oss över vägen, ytterst lågt. Sannolikt hade stenknäcken lyft för höken. - Fö bara de vanliga, triviala arterna. Men Anders och Karin Dahm, som bjudit oss på middag, berättade att de idag haft en stor flock gråsiska i björkarna invid sin villa.

1986-11-30, söndag.

Mulen och disig morgon; förmiddag likaså, men senare lättade det och blev stundvis klar himmel med lätta, höga moln. Stora "flak" av låga grå moln drog dock ofta upp. Eftermiddagen och kvällen allra mest mulet, men stundom luckor i molntäcket. Hygglig sikt, svag vind omkring V. Ovanligt mildt, liksom sista veckorna.

Jag ville gärna se hur mycket gäss som övernattade i Krankesjön. Vi for därför från Lund 1530, genaste vägen till stugan/tornet vid sjön. På utvägen V om Revinge en tornfalk ryttlande alldeles vid vägen.

Jag upp i tornet 1555. Det var lätt att se vad som fanns på närmsta klarvatten, men det blev en aning för mörkt för studier av vad som eventuellt fanns på längre håll i sjön, alltså utanför norra stranden och i västra änden.

Närmsta klarvatten:

2 knölsvanar ad, en välsamlad flock på c 75 sothöns och en mycket välsamlad och tät flock på 49 viggas, varav c 20 hannar med klart vita kroppssidor. På längre håll på samma klarvatten en ungsvan, art osäker. Intet mer där!

Längre ut, utanför vassen som avgränsar närmsta klarvatten, låg 8 vita svanar glest fördelade, dock samlade sig 4 så småningom till en m l m tydlig flock. Därute låg även en tät flock på 15 viggas.

Vattnet utanför sjöns Ö strand fågeltomt som vanligt. Och utanför norra stranden och långt bort i väster kunde jag inte se någon fågel alls. Den s k "tarmen", som ju ligger rätt nära och var i relativt bra kvällsljus, var helt fågeltomt.

Gårdsmyg hördes, en koltrast flög förbi. Kl 1605 hördes bläsgås nära, och en flock passerade öster om mig mot SV, sågs bra, det var 14-15 ex, som lät höra sig flitigt. De flög bort, lade sig alltså inte i sjön.

Jag lämnade tornet 1612 och ställde mig med fri sikt österut, som vanligt när jag vill studera anländande gäss här.

1615 5 sädgäss kommer till sjön. Upptäcktes sent, just när de skulle fälla

1620 gräsand hörs, men snarast på långt håll från S, ej från sjön

1624 gräsand hörs från sjön, rätt livligt men bara kort

1625 sädgåsflock kommer ungefär från söder, ses dåligt, men det är högst 50 ex. De faller i sjön. - Det har mörknat snabbt sista kvarten.

1626 häger hörd, och nu hörs sädgäss i öster/sydost, den riktning varifrån de flesta brukar komma.

1627 småflockar av gäss kommer: 10 + 25 + 55 och efter kort paus 30 till, dessutom sannolikt någon flock mera från NO, enbart hörd, högst några tiotal. De sedda flockarna kom på några tiotal meters höjd över Ivans Backe, alltså ett par hundra meter norr om mig.

1629 flock på c 80. Hörs utmärkt likaom övriga flockar, ses också, men nu blir det snabbt så mörkt att flockarna är svåra att finna, både med och utan kikare. Enbart sädgäss har hittills hörts från de flockar som kommer till sjön.

1630 summa c 45 gäss i småflockar. Alla dessa flockar, även de 80, kommer över Ivans backe. Det är mulet och lugnt, sikten är OK. Men det mörknar my. fort. Ytterligare c 15 gäss och därefter summa (minst?) 75 i småflockar. Nu hörs bläsgäss från sjön, rätt nära, men bara kort.

Lång paus; gäss hörs från sjön, men troligen kommer inga flockar nu.

1638 ny flock, eller snarare flera småsällskap nära varandra, summa högst 50 ex; jag såg bara c 10

1641 ännu en liten flock anländer, ses ej men hörs rätt nära.

Vi sitter kvar i bilen och lyssnar noga, men intet mer händer.

1650 vi startar mot Lund. Skymningen övergår i natt

1715 ankomst Tenorgränden 8.

Summan nattande sädgäss får jag till lägst c 450, högst c 500. Mindre än jag trott. Antalet bläsgäss synnerligen ringa, att döma av lätena.

1986-12-06, lördag.

203

Bra väder, mycket god sikt, stark sol, temp c +5° C, måttlig till frisk vind omkring V. Lena och jag gjorde rundtur med huvudvikt lagd på rovfågel. Start 1020. Rovfågel se tabell på särskilt papper samt kommentarer. Rovfågel i regel ej nämnda härnadan.

På vägen mot S Sandby täml. my. måsar på fält på avstånd, troligen mest fiskmås. Flock c 25 ~~måsar~~ kråkor. Ytterl. c 40 måsar, mest fisk. Mellan S Sandby och Revingeby ingen rovfågel, men V om Revingeby på "vanliga" betesmarken norr om vägen c 100 - 150 råkor, glest. 2 skator. Vi for upp till väg 104 från Revingeby samhälle. 1 häger lyfte vid ån. 35 råkor + kajor på jordigt fält. 1 kråka, 1 skrattnås. Några svanar på blött fält, jordigt, nära ån. Ej stopp men sannolikt sångsvan.

Harlösa: öster om samhället inga gäss söder om vägen, men norr om vägen och strax Ö om Vikens gård gick på höstsäd dels en flock på c 48 bläsgäss varav många juv, dels en flock på c 170 gäss varav säkerligen 50-60 bläsgäss, kanske flera. Resten sädgäss. Liten del av flocken m l m osynlig i liten ojämnhet i marken. Angivna siffror därför minima för den flocken. Framför flocken på 48 bläsare såg jag några ljusbruna upphöjningar i det gröna, det såg ut som stenar men var faktiskt raphöns. Mycket sällan man finner sådana på håll på sådan mark, när den är snöfri. Antal ex minst 9. De låg stilla och tryckte.

Vombsjöns NV hörn vid Hjälmaröd: mycket änder men ej stopp; trol. rätt my. mås också. Svansjö: de 3 gladorna kom m l m längs Vombsjöstranden, alla mot V, inbördes avstånd 300-500 m, de rörde sig sakta mot vinden, något över trädtoppshöjd.

Övedskloster rundspaning: intet över Fruålid, men nere över sjön på rätt långt håll sågs havsörnen etc. Fasan 1 tupp vid slottet. 5 kajor på vägen. Vi forts. väg 104 mot Sjöbo, alltså förbi Torps gård. Jag spanade hela tiden uppåt höjderna t v, men inga rovfåglar sedda. - Nära Sjöbo 1 tornfalk ryttlande mycket lågt, kastade sig till marken alldeles i vägkanten när vi passerade. Råkor, kajflockar. Kajor parvis. Klockan nu 1125.

Efter färd genom Sjöbo Ora sågs 1 obestämbär örn långt neråt Eriksdal, men denna är ej upptagen i tabellen eftersom vi strax därefter körde ner till Eriksdal och där såg 1 havsörn ad just åt det håll där den obestämda örnen setts. 1 duvhök här på håll i S, i motljus, ingen chans att se färger. Mycket mås mot väster över Fyledalen, eller kanske snarare mot VNV-NV, det var åtminstone allra mest fiskmås. Flera sådana m l m glesa förband sågs, 100-tals ex inalles.

Före nedfarten till Fylan: ~~måsar~~ 2 glador mycket lågt, annan glada + 1 ormvråk täml. lågt.

Stopp vid vägskalet vid Fylan. Här 3 glador + 1 ormvråk, ingen av dessa hade jag sett förut. Flock minst 15 gulsparvar nära, några pilfinkar förbiflygande, flock exakt 15 ringduvor mot V, korsnäbb hörd men ej sedd. Stor lång men gles småfågelflock på avstånd, 100 ex eller mer, detta var nästan säkert ~~måsar~~ inte gråsiska utan en större fink, måhända bergfink??? Dagens första sparvhök när vi fortsätter upp mot Stenby. Här 1 ormvråk sittande i lågt träd, de flesta andra ormvråkar idag sedda flygande lågt. På fälten vid Stenby 70 kråkor på höstsäd, med dem några råkor och kajor. I närheten ytterl. minst 40 kråkor, några råkor, kajor, en del fiskmås. 2 gräsänder förbiflygande just när vi lämnade dalen.

Kl 1202: vi rundar Ödemarksgården, far söderut, ser här bara 1 glada men mycket fiskmås, delvis m l m glest flygande lågt över fälten. Ø Även ses på håll 4 + 4 + 10 flygande gäss, lågt. Vi fary via Benestad åter ner i dalen och upp förbi Lyckås, stannar på "vanliga platsen" med fin sikt över motsatta slutningen kl 1210. Kafferast, hela tiden fortf. fint väder. 1 fjällvråk över slutningen mobbas hårt av en medelstor rovfågel, såg spännande ut: det var en ung pilgrimsfalk!!! Fåglarna virvlade om varandra rätt ~~måsar~~ länge, bara 10 - 20 m högt, falken var my. närgången. Falken var relativt mörk, jag såg tydligt att ryggen var brunaktig, och flygbild och stjärtlängd

FORTS

1986-12-06 forts.

sågs utmärkt, men detaljer i huvudets teckning kunde jag inte se. Undersidan var inte avstickande ljus. Just när falken och vråken separerat, kom en liten spenslig sparvhök, helt uppenbart en hanne, som en blixtnär fram och attackerade falken! Ett slag var alla tre rovfåglarna synliga i samma synfält i kikaren. Därtill andra rovfåglar, se tabellen. - Kl 1235 hade vi avnjutit vårt kaffe med ostsmörgåsar och fortsatte mot NV i dalen, passerade Fylan på nytt men såg denna gång intet av rovfågel. Det mulnade nu / rätt snabbt men var fortfarande torrväder. Vind frisk till hård. Vi upp genom skogen, jag vill minnas den heter Nyvångsskogen, passerade Ållskogs gård, som såg mycket uppfraichad ut, och stannade ~~■~~ nära vägskelet kort därefter, med sikt över vattensamlingen. I den sågs dock intet, däremot sågs i sydost 6 glador rätt nära varandra, mycket lågt spanande över den kulliga marken, ett par ex bara någon meter högt. En sjunde glada kom rätt högt från N, och en åttonde upptäcktes på längre håll, lågt. Nu nästan helt mulet och grått.

Vi fortsatte fram till stora Ystadvägen, här ännu 1 glada my. lågt tvärs för Snogarps gård. Några domherrar i buskar och småträd nära vägen. For sedan på den krokiga enskilda vägen norr om Ellestasjön, den går bl a förbi Ellesta gårdar. Nära sjöns NV hörn stannade vi, här ännu 1 glada och en utsökt havsörn ad med kort vit stjärt och ovanligt ljus, något / ojämnt färgad översida på vingarna och ryggen. Fiskmåsar i rätt betydande antal. Kajor etc. Kl ~~■~~ 1320 blir det regn. Stor flock 100 - 150 blandade kråkfåglar lyfter / norr, möjligen störda av havsörnen. Korp hörs många gånger, jag letar förgäves, men slutligen kommer 1 ex över, gör eleganta branta glidningar med vingarna halvt hoplagda. Regnet nu slut, men det är mulet och grått. Vattenfågel, incl. några svanar, sågs i Ellestasjön men granskades ej. Inte mycket, men obsarna i denna del my. ytliga.

Kl 1325 stopp vid Snogeholmssjön strax N om slottet. I viken, på nära håll, låg 12 viggar och c 8 gräsänder samt bredvid dessa 4 skäggdoppingar. Sjön granskades noga, såg tom ut, men jag fann slutligen - på rätt stort håll - en mycket tät flock storskrak, så tät att halsarna sågs "utan mellanrum". Antal minst 240-250, betydande andel hannar ad. 4 hägrar lyfte på håll.

Vi forts. in på enskilda vägen förbi Saxeröd, d v s Dahls gamla sommarställe. Vi gick ner till Tockarpsbadet, nu i / piskande regn och mycket hård motvind. Fräsande vågor, nästan ingen fågel, dock fiskmåsar glest över sjön. Vädret bättras snabbt, vi far till kvarnruinen. Föga fågel att se i sjön. Men på markerna V om sjön, ~~■~~ NV om Holmabacken, gick på långt håll flera hundra gäss, dock högst 400. Marker här mycket mera plöjda än förr. Gässen gick på oplöjda bitar. Träffade en dansk dam här, hon hade kikare och dyrbar kamera. Hade granskat gässen, det var sädgäss sade hon. Hade även sett och fotograferat 1 ung kungsörn "vid väg 14". - Över sjön några flygande storskrakar, och i sjön 2 svanar. - Vi forts. på enskilda vägen och vidare via Hylla - Blentarp - Stenberget. Här nära Klinthus 2 ormråkar på marken helt nära varandra. Nu grant väder igen, mycket stark sol. Stenberget 200-230 fiskmåsar kretsande kl 1440, alla ex dock ej kritiskt bestämda. - Gyllebo mycket kråkfågel, spridda över stora områden. Vegarp mer kråkor och 6 betande dovhjortar. -

Häckebergasjön stopp vid Ö sjön i härligaste solsken. En obestämbar örn försvann bakom skogsridå. I denna del av sjön summa en svan sedd. Men på andra sidan slottet helt ovanlig mängd gräsänder: 1300 - 1500 ex!!! Bara gräs sedd; däri ett ex mycket mörkt men med brett vitt bröstband och vit teckning enligt skiss. Rätt långt håll; närmare besked kan ej ges. - Vi forts. via Genarp-Björns-
torps slott - Bj. samhälle - Dalby - Skrylllegården - Rögle - Hardeberga - Lund. Intet sett ~~■~~ utom ett par småfågelflockar på c 40 + 60 ex, även talgoxar sedda. Ytterl. ngn småfågelflock på drygt 100 skall tilläggas, art oklar men säkerligen fink. Hem till Lund kl 1555.

För rovfågel se Tabellen! Sjöarna, utom en del av Häckebergasjön, bara flyktigt granskade!

Se även Tillägg p.

(205)

1986-12-06,

Lördag
forts.

ormvråk	fjällvråk	ober. vråk	sparvhök	duvhök	glada	havsörn	ober. örn	tornfalk	pilgrimsfalk
---------	-----------	------------	----------	--------	-------	---------	-----------	----------	--------------

(205)

summa
rutplac

Lund - S. Sandby		1								1
S. Sandby - Harlösa										0
Harlösa - Övedskl.	4				4	1 juv.				9
Ö-Torp - Sjöbo ora		1			2			1		4
Eriksdal	1			1	3	1 ad				6
Eriksdal - Rödd.-	1				3					4
- Fylan										
Fylan - Ödemarberg.	4		1		3					8
Ödem. - Benestad -	2	2	1		1				1	7
- Lyckås + matrakt										
Lyckås - Fylan -					8					8
Ållskog										
Ållskog - Ellerfjärön	1				2	1 ad				4
Snogeholm + sjön	1									1
Sönderjön inalles			1							1
Sönderj - Blentarp		1								1
Blent. - Stenberget	2									2
Stenb - Gylkebo	2									2
Häckebergasjön							1			1
därifrån hela vägen										
till Lund										0

summa

ormvråk	5	1	2	1	26	3	1	1	1	59
fjällvråk										
ob. vråk										
sparvhök										
duvhök										
glada										
havsörn										
ob. örn										
tornfalk										
pilgrimsf.										

Forts.

205

1986-11-29.

Jag gick på f m österut på Hardebergaspåret och ungefär samma väg tillbaka. I stort sett bara triviala saker observerade, dessutom dock en flock på c 80-90 småfåglar över ett fält på rätt långt håll; de fällde i buskar vid en mangelgrav men lyfte strax igen. Art oklar, men storlek och beteende talar starkt för gråsiska.

1986-12-04, torsdag.

Var på Ekologihuset kl 1030-1315. Satt nästan bara vid arbetsbordet, men c kl 1255, när jag skådade norrut från fönstret, kom en småfågelflock rätt snabbt mot väster. Antal ex c 55-60; de flög "nervöst" och slingrade kvickt i det regniga och rätt blåsiga vädret. Högst sannolikt gråsiska, men vinterhämpling är teoretiskt tänkbar. Bara någon minut senare kom ännu en flock på samma sätt, denna var dock på högst 25 ex. Och ungefär tjugo minuter senare, när jag just lämnat institutionen och var på hemväg, kom en tredje likadan flock också mot väster, på samma sätt. Betydligt närmare än föregående flockar. Så gott som bergsäkert var det gråsiska. Knappt hade flocken försvunnit över närmaste hustak, förrän en sparvhök kom med jättelik fart efter den. Sparvhöken återsågs ej, men flocken samlades och steg mycket brant, m 1 m rundflygande, så att fåglarna blev kvar över nästan samma fläck tills de stigit väl 100 meter högre. Denna flock var på c 32-35 ex.

Trots osäkerheten i bestämningarna anför jag dessa obsar. Det är nämligen avgjort sällan man ser tydliga småfågelflockar med detta beteende över Lunds stad, särskilt så här sent på året. Det verkar sannolikt att en gråsiskeinvasion är på gång.

1986-12-06, lördag.

Rundtur med Lena, se särskilt protokoll, sid. 203-205.

1986-12-07, söndag.

Mycket vackert väder även denna dag. Kl 1115, när jag tillfälligt blickade norrut från mitt arbetsrum, kom en snedrad med 10 gäss norrifrån. Jag hann ut med kikaren. Men ingen kikare behövdes för att bestämma arten. Det var kanadagäss, det både syntes och hördes på långt håll. Någon kilometer bakom dem kom en ny flock, på 19 ex, de flög med nästan precis samma kosa men i plog, där dock ena "armen" innehöll c 13 ex, andra c 6. Denna flock följdes länge, den flög med kurs ungefär mot Kockumskranen i Malmö.

1986-12-09, tisdag.

På Tunavägen vid ICA-butiken 2 kajor i sällskap. Den ena hade en vit eller gråvit, rätt smal ~~strimma~~ strimma på halssidorna, iögonfallande även på avsevärt avstånd, men inte lika tydlig i alla vinklar, något som ofta gäller för denna teckning hos kajor. Men den andra fågeln hade ett brett vitt band på halssidorna, skarpt avsatt nedåt och ganska välavsatt även uppåt, och lika tydligt från vilken vinkel man än betraktade fågeln! Jag har nog aldrig i Sverige sett en kaja med så tydligt framträdande "halsband". Det skall tilläggas, att kajorna gick på gräset på den breda trottoaren på ett avstånd från mig på 2,8 meter! Jag mätte avståndet sedan fåglarna (utan brådska!) behagat flytta på sig.

→ skall vara 2,8 meter!

1986-12-15, måndag.

(207)

På förmiddagen vid Tenorgränd en ivrigt knäppande rödhake. Arten ej sedd eller hörd här på väl en månad.

Kl. 1240 visade sig två blåmesar i trädgården. Ena ex normalfärgat, andra ex starkt vitbrokigt: ryggen måhända ej vit men onormalt ljus, snarast vitgrå; i vingarna var flera pennor i svit vita, dock tyckte jag mig se att yttersta pennorna var mörka, rimligen normala, och med visshet var åtminstone de inre armpennorna också (ungefär) normalfärgade. Stjärtens laterala pennor vita, vilket syntes mycket klart. Mellersta pennor mörka, och säkert gällde detta åtminstone de två mellersta paren, ~~och de två yttersta~~ men knappast flera, ty de laterala vita fälten var mycket framträdande. Detta ex flög förbi helt nära men hastigt, försvann, och kom sedan förbi igen, också hastigt men kunde nu följas flera tiotal meter.

Medan detta skedde, kom en flock på c 25-28 snöskator förbi mot väster på avstånd; flocken gles som vanligt, och enstaka ex mer eller mindre tydligt avvikande åt sidorna, också som vanligt.

1986-12-19, fredag.

På morgonen tätt snöfall, måttlig vind omkring 0 och temperatur vid pass 2 plusgrader. Detta väder rådde ännu kl 0905, när jag såg en stor flock snöskator irra runt över villakvarteren vid Tenorgränd. Antalet ex skattades först till c 150, men fler och fler blev synliga i snödiset, flocken glesnade och tätnade och splittrades som vanligt; enstaka ex for åt olika håll i flockens utkanter, också som vanligt. Totala antalet blev minst 350, troligen något hundratal därtill, ty delar av flocken fällde flera gånger, för att strax därefter yra upp igen. Rundflykter förekom, men efter några minuter försvann fåglarna, mest neråt sydost tycktes det.

1986-12-20, lördag.

En rätt säregen upplevelse med en sparvhök: inga märkvärdigheter, men nog värt att anteckna.

- 0954 jag står och tittar ut över trädgården. Intet ses utom några grönfinkar i grantopparna på grannens tomt. Jag vänder mig om, går tre steg, hämtar kikaren, tittar ut igen: då har en sparvhök fällt lågt nere i vårt bästa äppelträd. Det är en hanne juv, avgjort liten och lättbyggd, har ljusa bräm på stora vingtäckarna. Den stöder bara på vänstra foten, den andra är helt osynlig. Höken ser sig om men rör sig f ö inte. Grönfinkarna är förstås försvunna.
- 0958 höken "pillar sig" i bröstfjädrarna. Ett litet vitt dun fastnar på häbbspetsen. Den skakar på huvudet men blir inte av med dunet
- 0959 en mycket snabb rörelse: högerfoten kommer fram, river bakifrån över näbben och avlägsnar dunet
- 1002 en blåmes och två talgoxar kommer i buskarna bakom äppelträdets, hoppar livligt omkring, bara någon meter över marken, d v s ungefär i jämnhöjd med sparvhökens huvud. Höken vänder ryggen åt dem, rör ofta på huvudet (liksom nästan hela tiden) men fixerar dem inte. En talgoxe hoppar in i äppelträdets och vistas vid två tillfällena alldeles bakom höken, avstånd högst c 1 meter. Inga läten, intet tyder på att mesarna ser höken. Detta håller på till 1006.
- 1006 Obs att buskarna (nypon och Diervilla) naturligtvis är helt avlödade, liksom äppelträdets
- 1008 grönfink flyger över. Höken reagerar inte synbart
- 1012 höken lutar sig framåt, flyfter stjärten och avlevererar en vit klick bakåt. Snöskator flyger över, många ex, glest, rätt lågt. Höken reagerar inte. Stöder hela tiden bara på vänster fot.
- 1016 gråsparvar faller i busktopp 25-30 m borta. Ingen reaktion. Kajor flyger lågt över, ingen reaktion
- 1027 Höken avger exkrementer än en gång. Kort därefter blir den orolig men sitter kvar
- 1029 den sträcker ner högerfoten, stöder nu på båda fötterna
- 1030 den lugnar sig, drar snart upp högerfoten igen
- 1032 koltrast flyger nära förbi höken, faller i buske 30 m bort (där koltrastar ofta brukar sitta). Höken tittar ditåt men sitter stilla. Snart är där två koltrastar, men höken tittar inte ditåt, åtminstone inte särskilt ditåt. Däremot ser den sig ofta omkring, rör egentligen huvudet ideligen
- 1038 avger exkrementer för tredje gången, tillsynes en mindre klick än förut. Sträcker vänster vinge kortvarigt
- 1043 2 grönfinkar ad har fällt i höga buskarna där koltrastarna nyss satt. Finkarna försvinner snart. Höken kvar
- 1047 en småfågel faller brant i buske c 20 m från höken, åt motsatt håll mot föreg.
- 1056 en skata svänger över trädgården, höjd 15 m; ingen synbar eller hörbar reaktion från någondera
- 1058 höken stramar plötsligt upp sig, kroppen blir mycket smalare, den tittar skarpt mot vänster, d v s ungefär mot vår ~~grannv~~ grannvilla i väster. Högerfoten ner, höken lyfter mycket snabbt och lätt, sjunker så att den ett ögonblick befinner sig bara någon decimeter över gräsmattan, stiger sedan och försvinner bakom vårt hushörn med ungefär kurs mot NV och på kanske 1 m höjd. Obsar avbrytas.

1140 jag tittar tillfälligt ut. Flock 42 sädgäss passerar över ~~här~~ kurs mot V eller snarare VNV

1445 i trädgården vid det döda aprikosträdet ses en blåmes med vita laterala stjärt pennor och stort, mycket iögonfallande

(209)
1986-12-20 forts.

vitt band på den hoplagda vingen. Detta innebär, efter vad jag sett många gånger tidigare i höst, att flera vingpennor i svit är vita. Den yttersta eller troligen de yttersta handpennorna är dock inte vita, däremot flera av de följande handpennorna. Osäkert om också någon (i så fall yttersta) armpenna är vit. Detta ex ~~ä~~ hade normalfärgad rygg, vilket är anmärkningsvärt, eftersom just det ex som har så mycket vitt i vingarna även hade vit rygg, enligt vad jag sett flera ggr förut. Men den kan ju ha ruggat! - Minst en annan blåmes och en talgoxe ses i närheten. - På väggen alldeles intill aprikosträdet sitter en holk som använts både av blåmes och talgoxe, om jag minns rätt. Kanske mesar övernattar där; jag tycker mig ha sett dem ~~dem~~ där flera eftermiddagar. -

En rödhake sedd i trädgården idag.

När höken satt i trädgården, såg jag även enstaka råkor och kanske andra kråkfåglar flyga förbi, någon gång ungefär rakt över trädgården, men ingen reaktion förmärktes från dem eller från höken.

1986-12-21, söndag.

På morgonen är temperaturen minus 9° C. Klart och stilla väder. En flock snöskator har fällt i trädgården och i träden vid angränsande villor, sitter rätt tätt i trädkronorna men splittras (som nästan alltid) starkt så fort de lyfter. - I trädgården ses en rödhake, den äter smulor på snön som ~~den~~ är kvar sedan gårdagen, då jag kastade ut en del bröd. En ensam domherre, hona, ses också i trädgården, och kl 1325 kom en flock på 22 sädgäss med kurs mot V men svänger sedan kraftigt mot SV.

1986-12-23.

Kl 1010, när jag var på väg till Ekologihuset, flög snöskator över, säkert 150 ex, men flocken mycket gles, ofta 25-100 m mellan ~~den~~ fåglarna, och enstaka ex och/eller smärre delar av flocken vek av starkt åt skilda håll, så som man oftast ser hos denna art

Kl 1045 kom en flock på 23 sädgäss mot V- VNV - V norr om Ekologihuset. Omkring kl 1130 passerade en sparvhök likaledes norr om Ekol., och c kl 1300 kretsade en normalfärgad ormvråk lågt över gamla Zootis. Då var det solsken och fin belysning. Äver f ö mest sol, c 6-7 minusgrader, och svag eller måttlig vind omkring N eller NO. Jag var på Ekol. kl 1020-1320.

1986-12-24, onsdag, julafton.

På morgonen satt väl 200 snöskator i träd- och busktopparna i trädgården och i angränsande trädgårdar. Skrämde lyfte dem och for åt olika håll, delvis motsatta håll, samtidigt som ett tiotal satt kvar. - Vid 13-tiden, då vi var hos familjen Dahm en stund, såg jag där en vitbrokig blåmes, högst sannolikt samma ex som omtalas överst på denna sida. Ett par timmar senare sågs samma ex i vår trädgård, c 250-300 m från Dahms. På båda ställena i sällskap med 2-3 normalfärgade ex.

1986-12-25, torsdag, juldagen.

Gick på hardebergsspåret och tillbaka samma väg kl ~~kl~~ 1410-1510. Grått men först rätt ljust, ett par minusgrader. Från c 1440 lätt snöfall, snarast kornsnö, siktförsämring. Minst 350 snöskator spridda över ett område på c 300 x 500 m i östligaste villakvarteren och längs spåret. En rödvingetrast upptäcktes bland dem. Trastarnas beteende som vanligt. Kanske uppåt 500 ex, jag såg nog aldrig alla i luften samtidigt. - Tillgången på hagtornsbär mycket riklig fortfarande, här står, både längs spåret och utefter vissa gator, bokstavligen många hundra, kanske tusen, väl uppväxta buskar som ännu är föga avätta. Koltrastar rätt allmänna i dessa buskrader.

Se Tillägg p. 217.

1986-12-27.

På morgonen en taltrast i trädgården, satt på snön, flyttade sig småningom till äppelträdet, satt där mycket länge, på samma gren som sparvhöken använde rätt nyligen.

Vinterobservationer av taltrast är sällsynta; jag tror inte att [redacted] helt fullvärdiga exemplar försöker övervintra hos oss.

1986-12-28, söndag.

Lugnt, grått men ganska ljust; ett par minusgrader. Minst 10-12, kanske snarare c 14 cm snö har fallit i natt. I molntäcket några små och kortvariga blåaktiga fläckar, men de försvann snart och dagen förblev mulen.

0945 jag ut för att skotta snö. Ovanligt stor flock c 120 gäss passerar mot SV. Främst ett par täta "klumpar", där efter en mycket lång enkelrad. Sädgäss hörs livligt men några bläsgäss skär mytydligt igenom!

0957 c 58 sädgäss mot SV
1005 c 48 " " SV
1018 11 " " SV
1024 30 " " SV, och samtidigt hörs annan sädgäsflock i fjärran

1038 en rödhake visar sig
1045 obsar avbrytas efter att ha pågått en timme.

Under denna timme har dessutom setts:

kringirrande snöskator idealigen, 100 - 200 ex.

3 sidensvansar överflygande, kort dessförinnan tyckte jag mig höra deras läte ett par ggr.

En välsamlad flock bergfink på 25-28 ex kommer rakt över huset, med kurs NO! Flock c 7-8 stora trutar passerar mot S-SSO rätt högt.

Ensam ringduva mot norr, kort därefter ännu en ringduva på samma sätt, men detta ex saknar stjärt och mycket ojämna vingar. (har)

Under samma timme ser jag också enstaka ex av skrattnås och [redacted] fiskmås avpatrullera villaområdet; idag tycks alla ex vara ad.

Vidare ses talgoxe, blåmes, koltrast, skata, grönfink, 4 pilfinkar och 1 gråsparv.

Kort före 1045 kommer 3 + 1 ringduvor mot söder.

Vår granne, Per-Olof Persson, som var morgontidigare än jag, meddelade att "ett par vildgäsflockar" passerat före 0945.

7 7 7 - - - - -

1125 vid tillfällig utblick finner jag 18 gäss passera mot SV

1320 likaledes vid tillfällig spaning ses 9 knölsvanar passera, kurs snarast mot NV, det är 5 ad och 4 juv; de flyger i fin plog.

Vid matplatsen 1 gulsparv hona eller juv, 1 rödhake, gårdagens taltrast; bofink, grönfink, gråsparv, koltrast talgoxe, blåmes.

Oroliga snöskator rundflygande, nu 300-400 ex.

1335 1 sparvhök länge mobbad av ensam kråka. Fiskmås och skrattnås som förut, flera ex av vardera.

1555 blåmesen med vit fläck på de hoplagda vingarna ses i trädgården.

1986-12-29, måndag.

Sol och granna färger, men kallt, och kuling eller halv storm på dagen. Mycket byig vind dessutom, riktning omkring NV. - Jag var på Ekologihuset c kl 1045-1445. På hemvägen en tornfalk vid motorvägen, den kom österifrån och parerade motvinden alltmedan den sänkte sig lägre och lägre; flygbilden blev märklig, med väldigt smala, vinkelade vingar; stannade och ryttlade över fältet omedelbart Ö om motorvägen, sänkte sig nästan till marken, försvann mot söder.

Summa passerande sats 0945-1045: 267 ex.
Sönderligen bortflytning p.g. av den mycket snön.

1986-12-30, tisdag.

Lena och jag gjorde rundtur i härligt vinterväder: djupblå himmel, god sikt, svag vind och några minusgrader. Start 0935, for som vanligt ut genom Östra Torn. Här massor av snöskator, se vidare slutet av dagens anteckningar. Landskapet var bara "vitspräckligt" av snö, som låg i plogfårar, i ringa mängd annorstädes. Vombs ängar tedde sig faktiskt snöfria; där fanns några få små översvämningar, dessa hårdfrusna.

Vägen Lund - S Sandby - Revinge - tornet/stugan vid Krankesjön: 1 nötskrika korsade vägen nära Skatteberga. Vid vägkanten här flock c 50 kråkfåglar, mest kaja, en del kråka; därutöver sågs på hela sträckan spridda kråkor och råkor och vid Revingehed c 10 kajor, dessa delvis i par. Ej en småfågel sedd! Vid nedfarten till tornet kom 1 havsörn ad österifrån ut över Krankesjön. 2 sångsvanar flög ropande över sjön, nästan säkert uppskrämda av örnen.

Jag i tornet 1015-1025: sjön absolut hundra procentigt frusen. På dessa 10 minuter sågs summa 12 fågelindivider:

sångsvan 3 ad liggande nära varandra långt ute på isen

obestämd svan: 2 ad stående på isen längst bort i västra änden

kråka: 5 ex varav 2 i träden i SO-hörnets kärrmark och 3 andra

glost ute på resp. över isen

havsörn ad: hade fällt osynligt bakom vassrugge, lyfte, satte sig på nytt. Stjärt snövit men ett par pennor med stor mörk fläck nära basen, så att gränslinjen mellan vitt och mörkt tedde sig "krokig".

skata: 1 ex flygande.

Dessutom hördes gulsparv.

När jag kommit ned från tornet, sågs en överflygande gulsparv och en normalfärgad ormvråk sittande i träd rätt nära Silvåkra by. Vid färd genom byn sågs ytterl. 1 skata och 1 kråka och 1 koltrast.

Vi for vanliga vägen ut på Vombs ängar. Därvid, innan vi nått Öbacken, kom en havsörn juv på c 100 m höjd österifrån. Fågeln var mycket större i kroppen än den nyssnämnda gamla fågeln.

Vombs ängar snöfria. Rundspaning gav ingenting som kretsade högt eller lågt, men långt borta mot Norregården och långt neråt söder fann jag två sittande fjällvråkar, och på mycket stort avstånd i norr flög en rad på 12 svanar västerut, det var 7 ad och 5 juv. Ingen vington hördes, men kanske var avståndet för långt trots att dagen var lyhörd. (Jämför nedan!). Artbestämning osäker, men jag tror snarast på knölsvan. På ängarna idag bara helt få kråkfåglar, högst 10 sedda, alla säkert bestämda var kråkor. Ett gräsandpar, ♂♀, flög förbi. Klingavälsån var öppen och innehöll massor av vatten, men intet annat öppet vatten syntes.

Vombs Södergård: flera par kajor, och enstaka kråkor.

Vombs by: likaledes kråkor och kajor i ringa antal, dessutom en förbiflygande domherre, grann hanne. Vi stannade ej.

Men vid "Furets hörna", där man får utsikt över Vombsjön, stannade vi. Sjön var nämligen praktiskt taget helt öppen! Ingen is synlig härifrån. Helt kort stopp här gav 2 gråtrutar ad flygande mot V rätt högt, och en liten överflygande gråsiskeflock. - Vi fortsatte norrut till Kävlungeåns utlopp. Vattnet helt öppet men inte en ~~████~~ fågel låg här, så ~~████~~ när som på en enda obestämbär and. Detta gäller sträckan från "Furets hörna" upp till åutloppet. ~~██████████~~ Vid vägkanten här lyfte däremot en trevlig art: en flock på 7 snösparvar varav 2 ex med massor av vitt i vingarna!

Åns utlopp: i motsats mot vad jag sett på senare år låg en hel del fågel i ån, nedströms bron och dämnet: drygt 60 storskrakar varav bara c 12-15 hannar ad, vidare 8 knipor varav 2 hannar ad, samt minst 20 gräsänder. 1 häger juv lyfte här, och 1 fiskmås juv satt på en stolpe i ån. Det skall sägas, att Vombsjöns yta stigit mycket starkt

Forts.

1986-12-30 forts.

sedan i höstas, och massor av vatten rann ut ur sjön med stort och mäktigt brusande.

I avloppet ovanför dämnet låg endast en ungsvan, som försvann innan jag hann bestämma den till arten. Ett par hundra meter längre ute låg c 150 gräsänder i långsträckt flock. En del av de nyssnämnda storskrakarna flög ut hit. Sannolikt kom också c 40-50 gräsänder västerifrån och fällde hos de andra, men osäkert. - Ingen is fanns här eller längre ute i sjön.

I träden och buskarna vid huset (som alltså ligger just vid åns utlopp; platsen kallades i gamla dagar "Fiskar Bergströms") sågs 1 talgoxe och 2-3 gulspärvar. Koltrast flög in i trädgården, och i ~~den~~ toppen på en liten tät tallbuske satt en större hackspett, hona, bara några meter från vägen. Flög ej när vi for förbi. Några kajor i trädtopparna.

Kl 1115 for vi härifrån. Vombsjöns Nv hörn, innanför den buskbekväxna sandrevel som avgränsar hörnet, var isbelagt. Ingen fågel att se här, inte heller andflockar på eller vid nordstranden från hörnet österut, som man annars ofta brukar se.

Vi vek in på väg 104 österut. På fält rätt nära vägen c 70 - 75 kråkfåglar, mest råka, litet kråka och kaja. ~~Obs~~ OBS: de gick inte på plöjnad eller betesmark utan på stubbåker.

Vid Svansjö 1 kretsande ormvråk rakt över huset och ladugården; en del tamduvor lyfte, antagligen för vråken. Litet svartfågel här också. - Vi stannade i skogsbrynet vid Färs Härads hembygdsgård. 1 ormvråk lyfte i skogen, nötväcka hördes, och en varfågel upptäcktes, den satt i toppen på litet träd utanför skogsbrynet. Nötväcka kom fram alldeles nära oss, flög från gren till gren, klättrade i olika vinklar. Var avsevärt rödbrun på kroppssidorna och snarast mörkt rödbrun eller kastanjebrun på undergumpen.

Vi ner till vattnet, stannade på gamla järnvägsbanken, som vi brukar, och skådade ut över sjön. 1 ormvråk flög förbi mot V. På nära håll i vattnet låg:

sångsvan: dels flock 9 ad och 1 juv, dels flock 4 ad. Sjöng! knipa c 10 ex

gräsand flock c 140 ex litet längre ute.

Mycket långt ute, i svårt motljus, sågs en smal men alldeles tät fågelflock; beteendet visade att det måste vara storskrak. Flocken återsågs från SO hörnet, se nedan. ~~Obs~~ Obestämbara måsar sågs över flocken och spridda över sjön, nästan säkert var det mest fiskmås, se nedan.

Plötsligt hördes sångsvanlåt från luften, och 5 ex blir synliga rätt högt uppe i O eller ONO. De sänker sig, dels med rak ~~kurs~~ kurs, dels i stora vida svängar, hela tiden håller de vingarna stilla och ser ut att "sitta på huk" i luften. Det går fort undan, och ett starkt susande hörs när de sjunker nedåt. OBS alltså att detta är ett helt entonigt suvande, inte rytmiskt och ~~melodiskt~~ melodiskt som vinglätet från flygande knölsvanar. De 5 sångsvanarna landar, då ses att det är 1 ad och 4 juv. Mycket grant. Överflygande gråsiskor hörs, troligen rätt liten flock.

De nyanländande svanarna landade bredvid de andra; alla 19 ex kom att ligga nära varandra. - Hela tiden det härligaste väder, men skarpt motljus över sjön naturligtvis.

Vi går upp mot bilen igen. Då kommer en mörk örn över skogen i nordväst. Vi går i ~~skogen~~ skogsbrynet, har fri sikt åt det hållet. Det är helt uppenbart en Aquila-örn, mindre än kungsörn och utan synbara ljusa teckningar. Den faller högt uppe i hög bok, jag granskar den med tuben också, den ser enfärgat mörk ut, men ryggsidan och stjärten ses dåligt. Den lyfter och försvinner bakom trädet, alltför snabbt. Avstånd c 300-400 m, belysning mycket god, men obsen tyvärr kortvarig, och hela dräkten inte på långt när synlig. ~~Obs~~ Därför ingen säker artbestämning heller, även om större skrikörn är troligt.

FORTS

1986-12-30 forts.

Vi sätter oss i bilen och dricker medfört kaffe. Det är en skön paus, ty vädret är kallt trots den fina solen. Ett par nötskrikor i skogen. Kl. 1205 fortsätter vi. Nära Övedskloster mycket grundlig rundspaning runt hela horisonten, ej minst över Frualid, men ingen rovfågel synlig och nästan intet annat heller, bara enstaka kråkor. Ej stopp för att leta strömstare eller kungsfiskare. Utefter Vombsjöns Ö sida nästan tomt på fågel, bara en häger ses flyga uppåt Öved. Vi fortsätter till vanliga utsiktsplatsen vid Vombsjöns SO hörn. Nötskrikor flyger många ggr från bokarna in mot barrskogen, säkert ser jag 7-8 olika ex trots att jag mest letade efter annat. Hackspett, hackande på trädstam, hörs, och upptäcks, det är ånyo en större hackspett hona. Medan den sitter där, flyger en annan större hackspett rakt över trädet, men ingen reaktion förmärkes. Nästan samtidigt hörs hackspettrop från annat håll; det är nära nog säkert att minst 3 ex fanns här. Gråsiska hörs, och ett ex flyger nära förbi, antagligen fanns några till. Flock på c 20-25 småfåglar kommer förbi, kanske lyfte de ur tallarna här; låtet kunde jag inte placera. Jag såg fåglarna fritt men ytterst kortvarigt, de såg ljusa ut, kanske m l m gröngula, men grönsiska var det inte.

Spaning över sjön: rätt nära nedanför branten låg c 120 gräsänder i långsträckt men tät flock. Mycket långt ute återfann jag storsknakflocken, mycket smal men oerhört tät, i vissa moment rörde de sig snabbt framåt, dök delvis, man kunde t o m se hur vatten skvätte upp. Kanske de "drog not" på småfisk, som jag har läst om i gamla dagar. Antalet svårt att skatta, men 250 är nog en minimisiffra. Över skrakarna och även i övrigt över sjön, glest spridda, sågs måsar; kritisk bestämning knappast möjlig, men nästan säkert mest fiskmåsar.

En ormvråk kom utefter branten, strax över trädtopparna, mot V-NV. Normalfärgad som de andra hittills idag.

Vi kör genom Vombs fure - Vombs by - ängarna, ser ytterst litet på denna sträcka, bara några svartfåglar. Istället för att fara hem via Silvåkra by - Stensoffa - Tvedöra viker vi idag söderut på den väg som löper från Silvåkra by mot Veberöd. 1 fjällvråk i litet träd på öppen mark. Vid vägkorset i Tvet tar vi mot NV, mot Silvåkraskogen. Förnyad grundlig spaning c kl 1245. Stora öppna marker. En ensam ung knölsvan flyger norrut, vingläte svagt men tydligt hörbart trots att fågeln är juv och flyger tämligen högt. F.ö. en ansamling av c 15 kråkor långt borta, bland dem uppenbarligen även en korp. Plötsligt hörs korp ~~mm~~ (och se nedan). Men ingen annan fågel sedd här.

Vi fortsätter till vägskalet i Silvåkraskogen, svänger österut och stannar i Silvåkra allé (som ännu står kvar trots att den allra mest består av alm, varav många döda eller döende). 1 ormvråk sittande rätt nära. Vingläte från knölsvan hörs, och mycket långt i öster nalkas en flock på 8 ex varav 7 vita ad och en grå juv. De kommer snarast från OSO, passerar någon km norr om oss över Krankesjön och faller tydligen inte där, ty vinglätet hörs mycket länge innan det förtonar i V eller (snarast) NV. Kort därefter hörs ~~mmmm~~ korp nära, 1 ex flyger lågt norrut; samtidigt kommer en helt utsökt blåhök hanne ad ad alldeles lågt över betesmarken i S och jagar sedan ~~mm~~ över denna mark och marken norr om allén, ses länge, hela tiden bara någon meter högt, härlig syn. Ett tu tre ø hörs korsnäbb, låtet blir starkt, några ex kommer rakt över oss mot V, det var ett kraftigt och klangfullt läte, men jag är praktiskt taget säker att det var mindre korsnäbb. Sedan kommer ~~mmmm~~ 3 sångsvanar ad norrifrån, flyghöjd bara 40-50 m, försvinner i motljus ungefär mot S.

Kl 1310 startar vi härifrån, far raka vägen via Stensoffa - ~~veberöd~~ Tvedöra; här c 20 råkor, kanske några andra svartfåglar. Därefter via S Sandby till Lund, ankomst hemmet 1335, intet nämnvärt mera sett.

FORTS

1986-12-30 forts.

214

Det var en mycket skön och lärorik exkursion. Utbytet under rundturen har sammanfattats i tabellform, se sidorna 215-216.

Även i Lund gjordes ett par obsar, som kan förtjäna nämnas. Snöskator satt i mycket stort antal i de stora hagtornsbuskar, som växer uteder genomfarten österut. Vägen, eller snarare gatan, är här kantad med en dubbel rad sådana buskar på en sträcka av c 300 m. Fåglarna satt tätt, upp till 10-15 ex, i somliga buskar. Inalles lyfte 100-tals för bilen när vi passerade, några kom helt nära vindrutan men alla klarade sig. Flocken sträckte sig över minst 200 m, med varierande täthet, totala antalet ex säkert 300-400, kanske fler. Detta alltså c kl 0935, just när vi startat.

På hemvägen, c kl 1330, kom vi samma väg förbi åt motsatt håll. Snöskator kvar i stort antal, delvis i buskarna, men ~~men~~ de hade också fällt på öppen mark utanför Östra Torns gamla by. Spridda, men på ett ställe en stark förtätning, säkert 50 ex. Jag tror att julgranar och kanske julkärvar sålts just där, kanske fann fåglarna något att äta.

Sent på eftermiddagen, när det redan börjat skymma, såg jag 3-4 blåmesar i trädgården, bland dem exemplaret som har en stor avlång vit fläck på den hoplagda vingen. När den flög, sågs mycket klart att flera handpennor i svit var vita i båda vingarna (men inte den eller de yttersta pennorna). Ryggen var inte vit utan tillsynes normalfärgad.

OBS väderleksläget idag! Stilla, eller svag vind, stark sol, mörkblå himmel, god sikt ehuru svagt soldis på stora avstånd, t ex från Vombs ängar ner mot Romeleåsen.

För ett par dagar sedan (eller rättare nätter sedan) kom mycket snö, som föll lugnt. Jag mätte 16 cm snö i vår trädgård, och tidningar na angav 15-18 cm i SV Skåne. Sedan blåste det upp starkt efter något dygn, vind omkring NV och upp till c 15-18 m/sek, i byarna ännu mera. Plusgrader, kanske även regn en natt, ty snön försvann oväntat fort. Igår 29/12 alltså denna ~~hårda~~ vind, sol och m l m töväder. Idag 30/12 härligt vinterväder som sagt. Vägbanor delvis knottriga av is, men ingen svår halka, och vissa vägsträckor var torra som på sommaren. Framåt middagstiden blev det slöjor och så småningom mörkare moln lågt i väster, ~~men~~ och prognosen angav nytt snöväder från kvällen. Men då var det ännu stjärnklart. Det nya vädersystemet kom inte förrän på natten till 31/12, men då med besked, och kl 0700 31/12 var det många cm snö, mulet, fortfarande snö i luften, ~~men~~ temp. nära noll och måttlig vind omkring 0 eller SO.

Ett ouppklarat problem: på sista tiden har vi matat småfågel. Jag har upprepade gånger, dock alltid bara en gång per dag, kastat ut bröd i smulor och småbitar utanför terrassen. Nästan alltid har allt sådant blivit uppätet, alltså helt försvunnet, inom någon timme eller kortare. ~~Idag~~ Idag på morgonen kastade jag ut rikligt med sådant bröd. Precis vanliga stället, nästan ingen snö kvar, brödet syntes utmärkt. Men när vi kom hem kl 1335 var brödet inte rört. Allt var kvar! Den enklaste förklaringen är förstås att fåglarna fått eller funnit tillräckligt med mat på andra ställen i närheten. Men räcker detta som förklaring? Hos oss äter småfågel av flera arter, vidare koltrast, på slutet en taltrast, och så skator. Någon gång, dock ej på sista tiden, kommer råkor ner och tar för sig, och råkor flyger ideligen över. Fiskmåsar och skratmåsar avpatrullerar villakvarteren. Några ex av vardera säkert dagligen. Jag tycker det är högst egendomligt att så mycket mat förblev orörd så länge. Jagande sparvhökar och någon tornfalk kan förstås hålla andra arter borta, men knappast skator och måsar, och knappast heller många timmar i sträck.

FORTS

1986-12-30 forts.

art	Kr	VÄ	VSV	VSN	VSSO	Silv allé	övriga platser	summa
häger			1				Öved 1	2
knölsvan						8	Tvet 1	9
sångsvan	3			19		3		25
obest. svan	2	12	1					15
gräsand		2	170	140	120			432
knipa			8	10				18
storskrak			60		250			310
ormvråk	1			3	1	1		6
fjällvråk		2					Silv-kärret 1	3
havsörn	1	1						2
Aquila sp.				1				1
blåhök						1		1
fiskmå			1					1
gråtrut			2					2
obest. mås					25			25
ringduva							Öved 1	1
st.hackspett			1		2			3
koltrast	1		1				Silv+Tvet 3	5
talgoxe			1					1
nötväcka				1				1
varfågel				1				1
nötskrika				2	8		Skatteberga 1	11
skata	2						Vomb+Tvet 3	5
kaja			5	20			flerstädes 60	85
råka				60			flerstädes 25	85
kråka	6	10		15			flerstädes 40	71
obest.kråkf.		10					flerstädes 20	30
corp						1		1
gråsiska			7	8	1			16
korsnäbb						10		10
domherre							Vombs by 1	1
obest. fink					22			22
snösparv			7					7
gulsparv	1		3					4
summa	17	37	268	280	429	24	157	1212

Ovanstående tabell är en sammanfattning av dagens utbyte.
 Förkortningar: Kr = Krankesjön och omgivn. från Silvåkratornet
 VÄ = Vombs ängar. VSV = Vombsjöns västra sida upp t.o.m. NV hörnet
 vid Hjälmaröd. VSN = Vombsjöns norra sida. VSSO = Vombsjöns sydöstra
 hörn vid utsiktsplatsen. Alla Vombsjö-förkortningar omfattar även
 obsarna på angränsande marker. Silv allé = Silvåkra allé.
 Beteckningen "flerstädes" för de vanliga kråkfåglarna innebär att
 fåglarna setts enligt tidigare gjorda anteckningar och ofta på en
 eller flera andra platser. Fältanteckningar idag dock noggranna i
 det hela. Uppgifter om ålder, kön, minimisiffror och cirka-siffror
 är utelämnade i tabellen; se föregående sidor. Ett par fall av dubbel-
 föring är tänkbara, men inte sannolika, och de gäller bara helt få ex.

Takfågelskrarna i Lunds stad
 är inte medtagna här. Tabellen
 gäller endast rundturen.

FORTS

1986-12-30 forts.

Observera att inte en enda gås var att se! Säkerligen gav sig gässen iväg efter det stora snöfallet nyligen; se sidan .

Vid förnyad granskning av anteckningarna för idag, incl. tabellen, finner jag att antalet observerade kajor nästan säkert är för lågt angivet, det måste rimligen ha legat över 100. Siffrorna för råka och kråka däremot nära korrekta.

Från utsiktspunkten vid Vombsjön SO sågs att sjöns östra strand var täckt av ett ispansar på ett par tiotal meters bredd. Detta låg alltså nästan helt på land. I vattnet närmast stranden litet issörja och/eller icke hopfrusen tallriksis. Kanske hade sjön delvis varit islagd nyligen men gått upp på grund av den mycket hårda V eller NV vinden, varvid isen drivits till östra stranden, slagits sönder och frusit samman där vågorna slog upp??

OBS att vissa fåglar, närmare bestämt den stora storskrakflocken och måsarna över Vombsjön, iakttogs både från norra stranden och från sydost. För att undvika dubbelräkning har de dock i tabellen införts bara på ena stället.

1986-12-31, onsdag, nyårsafton.

I trädgården en rödhake. Den tog brödsmulor nedanför trappan, just de smulor som var kvar från igår, blivit översnöade i natt och blivit tillgängliga på nytt när jag nu skottat undan snön.

Rödhaken återsågs på e.m. Då sågs också en ensam bergfink i körsbärsträdet. Koltrastar, minst 2, och ett par tre skator också sedda i trädgården. Finkar och sparvar lyste däremot med sin frånvaro.

Snöskator ideligen sedda en stor del av dagen, de flög över i växlande antal och åt olika håll, glesa skaror men ofta flera tiotal sedda samtidigt. Men de fällde inte i trädgården.

Notiser december 1986:

1. Ett par tre gånger under tiden c 10-22 dec. såg jag sparvhök över Lund. En dag sågs två olika ex. från Ekologihuset; en liten hanne mycket nära förbi, steg kvickt och satte sig i ett högt träd vid gamla Zootis, Helgonavägen 3; och senare tydligt större ex kretsannde över lasaretsbyggnaderna. Annars alltid bara ett ex/dag.
2. Den 22 dec. kl 0930-0950, när jag var på väg till Ekologihuset, sågs 3 + c 5 domherrar och just vid Ekologihuset en flock på 50-55 gråsiskor snabbt förbiflygande. Vädret var grått, men sikten klar; det rådde en kall nordanvind, och temp. var omkring -7° C.

Från mitt arbetsrum på Ekologihuset gjorde jag rätt kortvariga obsar, my. osammanhängande. Klockan 1100 kom 4 gäss mot söder, rätt lågt och med förvånande fart, dock mindre förvånande när jag betänkte att de hade medvind. Kort därefter kom 2 sångsvanar på mycket större höjd mot SV. Båda såg rent vita ut. Några trutar, bl.a. en havstrut ad, passerade mot V. Slutligen sågs en flock på 13 sädgäss som kom rätt lågt, kursen ungefär mot V men ovanligt krokig: V - VNV - VSV. De hade alltså ungefär sidovind.

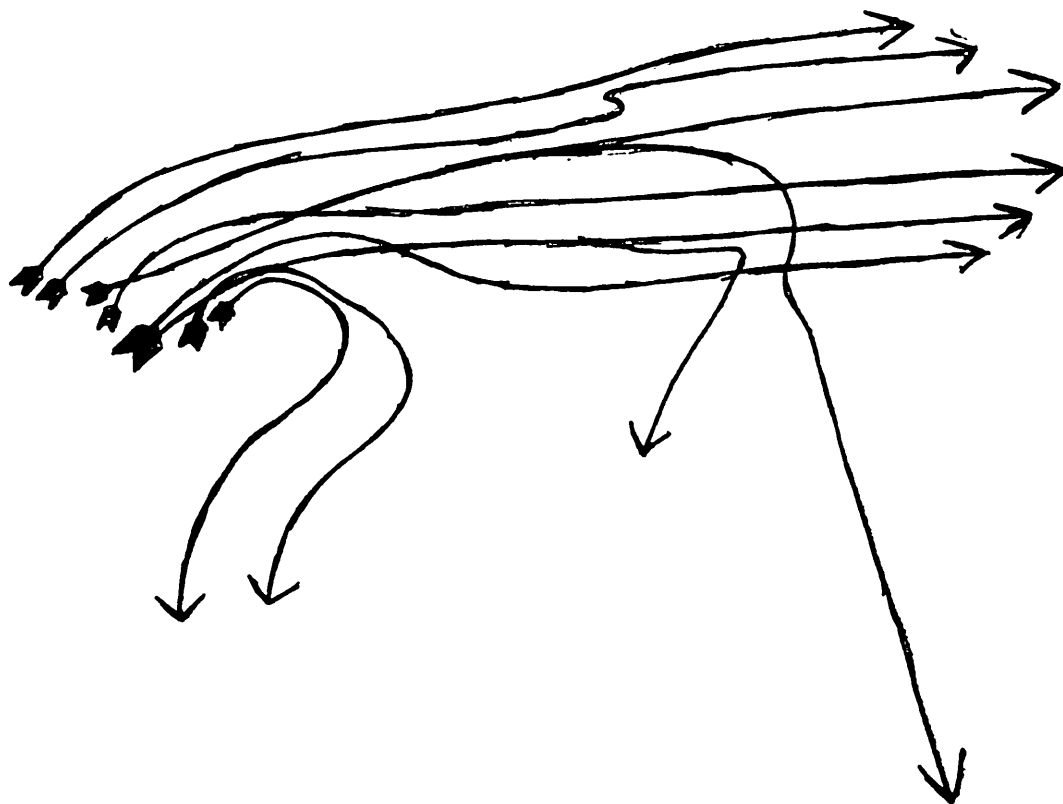
3. Ett par kolleger ha sagt mig att de sett domherre i staden, vid något tillfälle i flock på upp till 6-7 ex, vilket de uppenbart ansåg anmärkningsvärt. Kanske denna säsong litet rikligare förekomst än vad det brukat vara; men ännu för tidigt att avgöra.

i dec.

Tillägg till 1986-12-25.

Nedanstående enkla skiss tillhör anteckningarna från 25 december men skulle likaväl duga till att demonstrera hur snart sagt varenda större snöskate-flock beter sig när den lyfter. Huvudmängden flyger bort åt ungefär ett och samma håll; dock är flocken alltid gles utom möjligen just i startögonblicket, när fåglarna ofta sitter tätt i träd eller ibland på marken. Men snart efter uppfloget, ofta redan från början, flyger några ex åt annat håll, och senare bryter sig ett eller flera ex ut och avviker i helt annan riktning. Naturligtvis kan de då flyga m l m krokigt, men ofta håller de rak kurs bortåt så länge de kan följas i kikare. "Utbrytningen" ur huvudmassan sker gärna mycket tvärt, i rät vinkel eller spetsig vinkel.

Beteendet skiljer sig tydligt från motsvarande beteende hos andra flockfåglar.

SLUT 1986

B
Tilläggs
B

1986-01-22, onsdag.

Från Lund 1035. Väder: mulet men ganska ljus, och rätt bra sikt; dis märkbart på c 2 km och längre. Temp. +3° C. Svag vind. Milt. Barmark. Vattendränkt: massor av vatten på översvämmande åkrar.

Skatteberga 1 sittande ormråk. V om Revingeby och S om vägen satt minst 100 råkor, mycket glest. F ö my. litet att se. 1 ormråk på marken. - Kvinnevad: 7 + 6 + 11 gäss flyger mot O-SO.

Krankesjön vid /stugan/tornet kl 1100-1115: helt istäckt, blöt is. Vid SO hörnet litet vatten men fyllt av snömos. Långt ute låg 3 sångsvanar ad och bakom vassrugge ytterl. 2 sångsvanar ad. Massor av gäss-spillning på isen på flera ställen. Större hackspett h. 2 grönfinkar överflyg. 2-3 osäkra gråsiskor.

Kl 1115 start mot Vombs ängar. Vid Silvåkra by 1 fjällvråk ryttl., och annan fjällvråk sitter i högsta trädet vid Silvåkrakärret. 4 + 4 gräsänder överflygande, faller där. - Ängarna: kilometervida översvämningar med öppet vatten, väster om Södergård. I luften ses: 1 fjällvråk i N, 1 kungsörn juv i N, 2 fjällvråkar i SO, 1 havsörn juv sittande i SO, lyfter; och 1 glada över Bysjön! Omkring 20 gräsänder flyger mot SV, mest parvis. 9 sädgäss överflyg., och på håll c 5 + 15 andra gäss flygande. På marken en del råkor och kråkor. Även ses 1 ad och 3 juv fiskmåsar. Södergård: 2 fasantuppar.

Kl 1130 fortsätter vi. 1 ormråk lyfter. Massor av vatten rann över vägen. ~~Å~~ Spridda kråkor överallt. Långt borta över ängarna ses en flock på 350-400 småfåglar, helt obestämbara. - Vombsjön har våt is, men långt ute ses en oerhörd rad - eller kanske flera rader - av änder på is och i vatten. Tuben avslöjade c 2000 ex varav åtminstone 1700 gräsänder, som mest stod på isen, vidare approx. 200 stor-skrakar. Hannar av dessa var lättast att urskilja. En del knipa kunde också bestämmas, c 20-30 ex. Ännu längre ute låg obestämbara änder.

Närmare land: 1 havsörn ad på isen, bredvid den 1 kråka. 1 gråtrut flygande och enstaka gråtrutar sittande. Några överflyg. grå- ad siskor och c 15 dito obest. småfåglar. 1 halvljus ormråk sittande. Nedanför Vikens gård stora översvämningar, men föga fågel att ~~se~~ se, dock sågs kråkor, och sädgäss h.

Ank. Sjögården 1150, de öppnade just. Vi stannade och tog en fika. Kajflockar flög förbi, delvis även kajor parvis. Inalles c 40 ex.

Hjälmaröd, alltså före Sjögården: vid vägskalet 35-40 Passer, blandat gråsparv och pilfink, de var påfallande orädda och ville knappt flytta sig för bilen.

Vid Sjögården även kråkor, och 6 gråsiskor kom och fällde utanför huset på ett bestånd av kardborre. - Forts. Vid Öved intet av fågel, men här och annorstädes massor av grumligt vatten i alla bäckar. Vombsjöns Ö sida: 1 fasan lyfter, det är en tupp. 1 duvhök sitter öppet i lågt träd, lyfter, har en lucka i ena vingen. 1 häger lyfter ur trädtopp, det är en ad, håller halsen rak, ~~svart~~ säkert på grund av skrämsel av duvhöken. Över 10 kråkor ses. På sjöns is en havsörn, ålder oklar. Änder mycket långt ute i väster på sjön, som ett svart band. Större hackspett h. Nära ~~me~~ "Stannys affär" ses sångsvanar på fält: 1 + 1 + 1 ad samt 2 ad och 2 juv.

Vombsjön SO ("Eskebeskan"): 1 snöskata i trädtopp. Änder i fjärran. Regn upphör c kl 1315, det klarnar och ljusnar snabbt. Vi far via Vombs by till Veberöd. Klingavälsån beskådas från bron över väg 12, där är stora översvämningar, men vi stannar inte. Gråsiska.

Veberöd: 1 + 1 sparvhökar sedda. Det klarnar plötsligt och blir sol kl 1325. Vi fortsätter på ~~vägen~~ vägen mot Skurup men ~~me~~ viker in mot Gyllebo. Rundspaning här i solsken, men icke en rovfågel ses. Fasan hörs däremot, och kråkor ses flerstädes i glesa förband på c 10 - 15 ex. Litet kråkor och kajor är också i luften över åsen.

Kl 1350 vid Vegarp ses 1 ormråk juv sittande 5 meter från vägen. Massor av vatten, och massor av små snöfläckar. Vi fortsätter, ser 1 kretsande ormråk och 2 dovhjortar. Vid Slätteröd intet.

FORTS

1986-01-22 forts.

Vid Lemmeströ kommer 1 ormvråk my. sakta mot SV. Kråkor och kajor ses, även obest. svartfågel men i ~~ett~~ rätt ringa antal. 1 skata sedd. Havgård: 12 snöskator. Börringesjön, utsiktsplatsen vid vägskälet där vägen från Havgård ansluter till vägen Börringe - Anderslöv: sjön isbelagd, tom på fågel.

Kl 1430 stopp vid Klosterviken: 19 snöskator. 1 ormvråk my. nära. Minst 15 kråkor och några kajor. Is på sjön, men extremt högvatten, och öppet vatten hitom vassbältet. Där ligger dock inga änder.

Kl 1445 Börringeklostets slott: 1 ormvråk. Vi fortsätter strax. Bökebergs norra utkant vid gården ~~inom~~ 30 snöskator. - Yddingen helt islagd; 1 glada kommer lågt över stranden. På sjöisen ses gässpillning. 1 + 1 ormvråkar, den ena ryttlade. 2 glador rakt över. Gråsiska h, en entita sedd. 8 sädgäss kommer mot NO.

Kl 1510 vi fortsätter. Hela sträckan Holmeja - Klågerup - Staffanstorp - Lund: inga gäss ses, men stora översvämningar, och vid Staffanstorp ses storskrakhannor på översv. Här 1 lågt ryttlande tornfalk.

Hem kl 1540.

	Lund- Kr.- Silv- åkra	Vombs ängar + byn	Vomb- sjön V,S,Ö	Vebe- röd	Gylle- bo och Vegarp	Lemme- strö - Börr- inge	Ydd- ingen	Staf- fans- torp	summa
ormvråk	2	1	1		2	3	2		11
fjällvråk	2	2							4
sparvhök				2					2
duvhök			1						1
havsörn		1 juv	2 var- av 1 ad						3
kungsörn		1 juv							1
glada		1					3		4
tornfalk								1	1
summa	4	6	4	2	2	3	5	1	27

1986-03-12, onsdag.

Vi hade besök av Carin Ehrenberg. Lena och Carin och jag gjorde en rundtur, start från Lund 1050, for ut via Ö Torn som vanligt. Strax öster om bebyggelsen stod 2 ad och 1 juv sångsvanar samt 1 kanadagås, alla i sällskap. Stod på stort fält, men inte en plöjnad. Jag har aldrig tidigare sett svan fälla här. Därefter 1 tornfalk i trädtopp vid Kungsmarken. Revingehed: intet. Kvinnevad: 12 + 6 gäss flög österut, säkert sädgäss.

Krankesjön, vanliga platsen vid stugan/tornet: sjön islagd, ej en fågel att se. Kanalen, som mynnar i SO hörnet, var muddrad, förmodligen som ett led i länets naturvård. Grönsiska hörd. 1 mörk ormvårk sedd. Silvåkra by några kajor parvis, och 1 ormvårk i träd.

Vombs ängar hyste gäss, fördelade sålunda: 2 grågäss. 3 grågäss. Flock c 230 sädgäss och 18 kanadagäss; bland de 18 kanadagässen fanns därtill 2 sädgäss. 8 grågäss. 2 grågäss. Ännu 2 grågäss. Här även 2 ryttlande fjällvråkar. 50 starar. Några kråkor. - På långt håll i ~~Vombs ängar~~ norr uppskrämdes c 150 - 200 gäss i diset av en havsörn, den flög lågt över Vombs Norregård, ålder omöjlig att avgöra.

Vombsjön islagd, avloppet öppet, men intet liv att se där. Vi stannade ej i Vombs by. - Hjälmared några råkor och en del kajor.

Över Sjögården vid Vombsjöns N sida kretsade 2 ormvråkar och 1 glada i sällskap. Vi stannade för kafferast kl 1255-1330. Fortsatte sedan via Öved, här sågs nötväcka men ingen strömstare.

Vid "Stannys affär": 1 fjällvråk och 1 ormvårk, båda sittande.. På marken nere mot Vombsjön betar 12 sångsvanar ad och 1 (en!) juv. Vi far via Björka - Ilstorp: ser inga gäss här. Klingavälsåns fåra är omgiven av smala frusna översvämningar. På slätten f ö syns mycket översvämmad mark, åtminstone delvis öppen. - Ilstorp - Tågra intet att se, det var dis på gränsen till dimma.

Sövdeborgs f d station: 1 glada mycket nära över fält med höst-oljeväxter, flyger så sakta att den nästan ser ut att ryttla.

Tockarpsbadet vid Sövdesjön: 1 havsörn juv, som flyger men kommer tillbaka och faller på isen. Därutöver ingen fågel sedd här! - Över skogen flock 15 småfåglar, det var siskor av något slag.

Vid Sövdesjön SV 2 grågäss, intet mer! Vi for därifrån kl 1520. 1 kråka. 3 ringduvor mot SV-V. 42 grågäss i flock! Flock på c 200 svartfåglar, det var kråka och kaja, proportioner ovissa. 2 glador my. nära. En ensam ringduva. 1 ormvårk lågt, sittande. Vi stannade rätt länge här SV om Sövdesjön, for sedan via Blentarp - över åsen - Skönabäck, här sågs 1 sparvhök. Därefter intet noterat före ankomsten till Lund, som skedde kl 1710.

	Lund-Kr. - Silv.	Vombs ängar	Vombsj. V, N, Ö	Björka- Ilstorp	Sövdeb. + sjön	Blentarp - Skönab.	därifr. - Lund	summa
ormvråk	2		3		1			6
fjällvråk		2	1					3
sparvhök						1		1
glada			1		3			4
havsörn		1			1 juv			2
tornfalk	1							1
summa	3	3	5	0	5	1	0	17

OBS också bl.a. det stora antalet grågäss, föga förvånande egentligen eftersom det är väl känt att de anländer så tidigt. Och ökningen på de sista 15-20 åren har ju varit synnerligen stark.

B
tillägg
1986-06-08.

Lena och jag for till Krankesjön. Väder: mycket kyligt, grått; i början regn. Men nästan lugnt, och sikten, som redan från början var oväntat bra, bättrade sig ytterligare. Vi for ut via S Sandby - Kvinnevad. Jag stod i tornet 1055-1155. Vid ankomsten hördes gök, näktergal och kärrsångare; några tornsvalor sågs, och stare hördes i tornet, hade tydligen bo som vanligt i "metallcylindrarna".

I sjön var det mycket tunt med fågel. I den s k Tarmen låg inga fåglar, men över vattnet flög ladusvala, hussvala, backsvala och tornsvala. På närmsta klarvattnet (NK) 1 + 1 skäggdopping ad, 1 sothöna. 2 + 1 gräsanddrakar sågs, de hade börjat rugga. Troligen fanns flera sådana i vassen. Ute på klarvattnet låg 4 brunänder, ♂♂, och långt ute sågs 2 skäggdoppingar ad med en dununge. I en vasskant 1 knölsvan ad, längre ute ännu 1 dito ad och på annat håll en tredje ad med 4 små pulli, storlek kanske ungefär som krickor. Mycket långt ut låg 1 sångsvan ad och på annat ställe 2 knölsvanar i hotställning ~~mot varandra~~ nära varandra. På avstånd därifrån, långt bort, sågs ett par obestämbara svanar., ej i sällskap.

Fasan tupp hörd, skata hörd, kråka h, rörsångare sj, lövsångare sj, bofink s och sj. Mycket tornsvalor och svalor lågt över sjön. Gravand h, kort därefter sågs gravand ♂♀ i "Tarmen". 1 häger ad lyfte. 4 krickor varav 3 hannar och 1 hona faller på NK. Brun kärrhök hona sedd samt en oerhört ljus hanne adad, den har faktiskt stjärtbasen vit och väl avsatt. Extremt ljus alltigenom, men brun på ryggen är den. Vidare ses en skrattnås ad, en gråtrut ad och en fisktärna!

Ett par gräsanddrakar ses nu, de är ännu i praktdräkt. Kärrsångare i vassen.

1
Kl 1114 kommer 95 prutgäss på c 200 - 250 meters höjd med kurs ungefär mot ONO, de flyger i en egenomligt "småkrokig" kurs, se skiss:

Kl. 1116 simmar två grågåskullar ut på NK efter varandra, det är

♂♀ + 2 pulli samt ännu en gång ♂♀ + 2 pulli. Avstånd mellan kullarna c 25 meter. Ungarna är minst så stora som gräsänder. Nu simmar också en gräsand ♀ ut på NK med en stor kull, antalet ungar är minst 8, kanske däröver. - Alla grågässen simmar norrut över NK. I dess nordöstra hörn ser jag en tredje grågåskull, jag ser en ad med 2 mindre pulli. 2 skrattnåsar syns nu. Ensam sothöna i vasskant.

Sikten är god nu. Mycket tornsvalor över sjön, de flyger mycket lågt. Kärrsångare hörs sjunga, men ingen sävsångare.

Kl. 1120: sikt bra, regn slut. I den tjocka vegetationen utanför kanalmynningen ligger minst 1 sothöna och 9 gräsanddrakar; jag ser att dessa delvis har börjat rugga på kroppen. Vidare ligger där minst 11 krickor varav 9 eller 10 är hannar. 2 är matta på huvudet. På NK nu 3 gräsanddrakar och 1 hona.

Kl. 1122 brun kärrhök hanne hörs, den flyger bort mot öster, är oerhört ljus. - 1 storspov spelar flitigt på håll.

Motorcyklar på vägen i närheten för ett hemskt oväsen, de skrämmer upp 16 gräsanddrakar som legat på NK och/eller i vassen därintill. Nu ses ännu en grågåskull: ♂♀ + 4 pulli. En korp flyger med mat i näbben mot SV, d v s mot Silvåkraskogen. Enstaka skäggdoppingar och sothöns simmar ut ur vassen. 1 ormvråk kretsar, 1 tornfalk hanne ses. Vipa likaså. Kärrhökhonan slår efter skäggdopping på öppet vatten, men doppingen dök.

Vi återvänder hem via Silvåkra by - Silvåkraskogen - Tvedöra - upp till Revingeby - S Sandby - Lund. I Silvåkra by fann vi vinbergs-
snäcka. Såg sedan stare med mat och konfirmerade att stare häckade i fågeltornet. Ormvråk återsedd, och jag såg utflugen unge av snöskata.

FORTS.

B
tillägg

1986-06-08 forts.

I Tvedöra, nära vägskalet mot Revingeby, sågs flera vipor, även sädesärta och ladusvala. Under den fortsatta färden nära Revingeby sågs ytterligare vipor, många råkor, gråsparv. Den gamla kärrhökhannen blev förföljd av vipor. Ormvråk, stare, sånglärka sågs.

Hundkåx (*Anthriscus*) blommade i oerhörd rikedom dels på marken nära sjöns SO hörn, alltså "bakom" tornet och söder om nedfartsvägen till tornet, dels även på de fuktiga markerna väster om sjön.

Tillägg:

- a) sävsparv sjöng vid tornet när vi kom dit.
- b) vi lämnade tornet 1158.

Artlista:

skäggdopping få, summa högst 10
sedda; ett par med en unge sågs
häger 1 ex
grågås: 4 kullar så: 2 ad 2 pull,
2 ad 2 pull, 1 ad 2 pull, och
2 ad 4 pull.
prutgås: en sträckande flock,
c 95 ex!
knölsvan: 1 ad 4 pull, samt 1 ad
+ 2 ad + ytterl. något ex
sångsvan 1 ad
obestämda svanar: minst 4 på
långt håll
gravand: ♂♀ Tarmen
gräsand: en hona med stor kull,
därtill någon hona och c 20 ♂♂
eller något däröver
kricka minst 11 ♂♂ 1 ♀
brunand 4 ♂♂
ormvråk summa 3 ex sedda varav
ett rätt ljust
brun kärrhök: en extremljus ♂
adad och 1 ♀. Hannen vid Revinge-
by hade byte och var kanske
inte, eller troligen inte,
samma ex som först nämnts
tornfalk 1 ryttl. nära tornet
fasan tupp hörd
sothöna mycket få, ej över 8 i
Kr, och ingen unge sedd
vipa 1 Kr. SO, flera V om Kr.
storspov hördes spela från tornet
och nära Revingeby
skrattmåss 2 ad!!
gråtrut 1 ad!!

ringduva bara 1 + 1 sedda
gök hörd från tornet och V om sjön
tornsvala allmän eller talrik vid
sjön
sånglärka V om sjön
ladusvala vid Kr
hussvala " "
backsvala " "
trädpiplärka sjöng V om sjön
sädesärta: några på vägarna
rörsångare sjöng nära tornet
kärrsångare: flera ex sjöng nära
tornet, allra mest i *Anthriscus*-
vegetationen. Troligen hörde
jag den också väster om sjön,
där vi gjorde ett par uppehåll
lövsångare sjöng nära tornet, men
jag hörde nog bara ett ex
näktergal sjöng nära tornet
snöskata: utflugnen ungfågel sedd,
men rätt lokal skall vara: i
Revingeheds samhälle, bland
villorna längs vägen.
sävsparv sjöng vid tornet, nästan
säkert bara ett ex
bofink: hanne sedd och hördes
sjunga nära tornet
gråsparv sedd i Silvåkra by
stare häckade i toenet, dessutom
ofta sedd på andra ställen
skata hörd
kaja enstaka sedda
råka c 15 ex strax söder om
Revingeby
kråka bara fåtaligt sedd
korp: ett ex flög över sjön med
byte.

Summa 43 bestämda arter.
Men sjön mycket fågelfattig.

1986-06-09.

Klockan 19,35 såg jag genom fönstret på långt håll och rätt högt en rovfågel nalkas. Upp och ut med kikaren! Det var en bivråk, normalfärgad snarast åt det mörka hållet; den kom med alldeles rak kurs mot huset, flygriktning ungefär mot NO. När den var över Östra Torns by, började den kretsa. Säkert en fågel på sträckflykt. Ett mycket sent datum.

Tillägg

B

1986-08-20 forts.

På e.m. ringde Torsten Gustafson upp mig. Det var åtminstone två år sedan sist. Men han är ju också 82 år nu. Fortfarande är han dock verksam och vederligt vid god vigör. Idag hade han ett ornitologiskt problem. Han hade nyligen varit på Öland och gäststat sin dotter Carita och hennes make Per Brinck. De har en gård på ön.

En kväll i skymningen hade TG varit ute på promenad tillsammans med ett par vänner; dessa nämndes inte vid namn, men jag fick intrycket att det inte gällde Per eller Carita. En fågel hade flugit förbi TG och hans sällskap, tydligen på nära håll. Den var större än en trast men mindre än en - jag tror han sade - morkulla. Den hade långa vingar, rentav något falk-artade. Den hade fällt på en åker med "tämmligen lång stubb". Han hade kommit till slutsatsen att det måste vara antingen en nattskär eller en kornknarr. Ute på fältet hade den rört sig, men det förblev ovissst hur den rört sig. Personerna i hans sällskap hade sett den därute på fältet, men själv hade han inte sett den sedan den fällt. Kollegerna hade pekat ut den för honom, men detta var honom till ingen hjälp, ty han hade aldrig lyckats se fåglar som andra pekat ut för honom. Kanske använde han orden: "... som andra pekat ut för honom på marken."

Det blev en rätt lång diskussion om fågelns arttillhörighet. Problemet blev extra kinkigt eftersom kvällen blev allt mörkare. Men han sade, mer eller mindre klart, att fågeln rört sig lätt i flykten.

Egentligen var det förstås hopplöst att bestämma djuret efter en sådan beskrivning. Jag nämnde faktorer som talade för, resp. emot olika alternativ. Jag band mig (naturligtvis) inte för någondera, sade dock att uppgiften om vingformen talade emot bestämningen till kornknarr.

Vi kom också in på kornknarrrens flyttningssvanor och Strindbergs åsikter såväl härom som om andra naturvetenskapliga frågor. Vi var helt överens om att Strindberg hade grovt fel i nästan alla de fall varom han yttrat sig.

TG var ytterst vänlig hela tiden och tackade inte bara för informationen utan också för gamla tider, särskilt för den tur i Ostafrika för ungefär 15 år sedan, där han deltog och jag var ledare.

TG har alltid varit särdeles vänlig mot mig. Men han är förvisso inte född till fältobservatör. Observera särskilt det sista härovan understrukna avsnittet. Vad där står, det har jag känt till i 25 år. Men först nu har jag fått TG:s egna ord på att han själv vet om det. Hans dotter Carita och hennes make Per Brinck har vid ett par tillfällen - senast på en julfest på Zootis för några år sedan - meddelat mig att TG har något fel på sina ögon; men vari detta fel består, det vet jag inte.

B
Tillägg
1986-08-25 forts.

Hela eftermiddagen och kvällen i Falsterbo var det fint väder, men på kvällen blev det delvis regn och åska i väster.

Lena och jag gick kl 1700 - 1915 en vandring vid sydkusten och omkring kyrkan. Där sågs en sparvhök och litet ladusvalor och hus-svalor. Svartsnäppa och glutt hördes och sågs, en bläsand juv också sedd. Knölsvan 2 ad och 2 mörka juv. Sothöns 5 - 6 ex, gräsand bara 2 + 2, och kricka 2. Mycket litet småfågel! Av storskarv 3 + några därtill, måsar föga, kentsk tärna flera ex, småtärna sedd.
Ovanligt litet fågel.

1986-08-26.

Se utförlig dagbok i renskrift p. 106 - 116; sidorna 106 - 112 är utskrivna med bläck och kopierade därifrån; sidorna 113 - 116 är renskrivna på maskin.

1986-08-27.

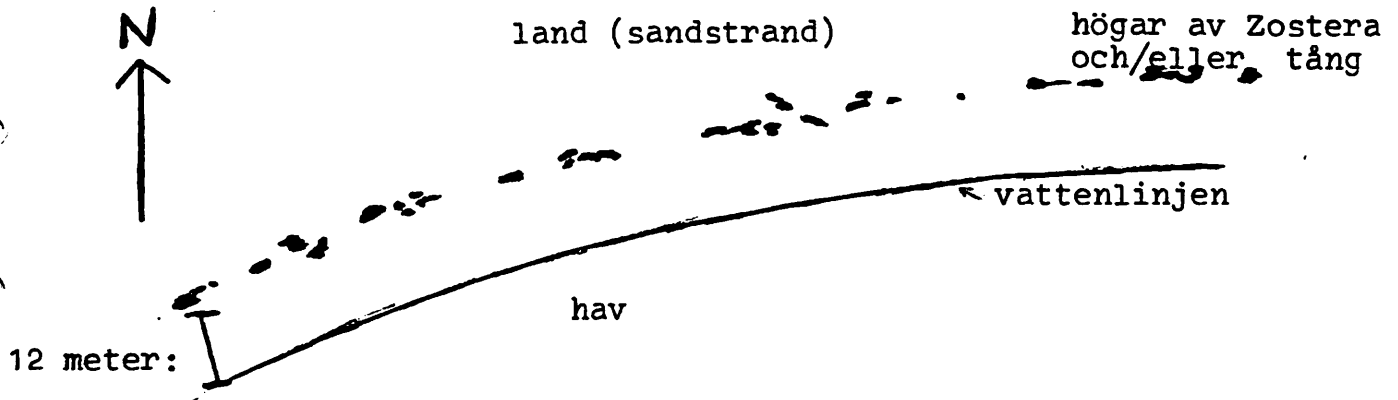
Falsterbo. Jag sov till 0600. Mulet väder. Vinden har ändrat sig från frisk OSO till svag S, men sjögången fortsätter.

Jag gick från fågelstationen ner till golfbanan. Rovfågel i bottenläge. Anteckningar högst ofullständiga. Tornsvala, litet gulärta, korsnäbb, etc. Väder dimmigt - molnigt - blött - nytt molntäcke drog upp.

Vid sydkusten massförekomst av nyckelpigor, mest Coccinella septempunctata. Jag tog prov. Även litet andra insekter.

X) På stranden låg högar eller strängar av Zostera och tång, som kastats upp av vinden igår och som nu låg på flata sanden 12 - 15 meter från vattenlinjen. Se skiss nedan. På nakna sanden mellan högarna låg praktiskt taget inga insekter. Men på tånghögarna låg nyckelpigorna till ett antal av mellan noll och 15 ex per kvadratdecimeter, synliga på ytan. En del låg dock också nere i dessa högar. Praktiskt taget alla exemplar var levande; där fanns enstaka döda men dessa hade varit döda länge.

Skiss:

X) korrektare uttryckt: kastats upp av vågorna

B
tillagd
1986-08-31.

Rundtur, färdväg se efter artlistan.

Förkortningar i artlistan: B = Börringesjön (stora sjön)

H = Havgårdssjön

K = Klosterviken av Börringesjön

Start 1040, återkomst 1700.

skäggdopping H 1 ad och 1 juv
häger B 1

Knölsvan H 2 ad, K 2 ad + 1 ad
+ kanske flera där

grågås: flygande över H flock på
60 ex. Liggande i K 30 synliga,
men ett stort antal torde legat
osynligt i vegetationen; där-
till kom flock på 30 och fällde
i K

gräsand: över H summa 2 flygande
och i B noll, men i K låg c
300 ex synliga

vigg H 4

obestämbar and H 1 med viggarna

bivråk: vid Ugglarp 1 högt mot

VSV, vid Näsbyholm 1 mot S;

något enda ex därtill sett!

ormvråk: mycket glest, vid B dock
åtskilliga kretsande, ofta par-
vis. Det var nog bara (eller
mest) traktens häckfåglar; ett
par tre ex av dem var m 1 m
ljusa. Summa c 25 sedda under
dagen, delvis oerhört högt,
delvis lågt.

obestämda vråkar: några högt upp,
delvis jättehöjd, kretsande.

Ej sedda på rak sträckflykt!

glada H 1, B 1 + 1 + någon
därtill. Ett ex i ruggning.

brun kärrhök: K ♂ ad + ♂ ad +
1 ex ad + 2 juv.

sparvhök: glest. Halvtimmar gick
utan att vi såg ett enda ex.

Dagssumma 12 - 15 ex.

fiskgjuse: B minst 1 + 1, K 1
sedd med stort byte

sothöns: H 2 + 1 + 4 + 1; i B
ej sedd på närhåll. K sedd.

trana: B 3 ex högt kretsande,
därefter glidande mot S.

vipa: H på plöjnad flock c 100
ex i sällskap med c 250 måsar
och därtill svartfågel och
stare. Vid Klågerup en mindre
vipflock på fält.

skrattmås: H allmän men ej så
många som fiskmåsar; i B
mycket. På hemvägen massor,
1000-tals incl. följande art.
Mångenstädes allmän i luften.

fiskmås: H nog 250 måsar varav
150-200 var fiskmås; hög pro-
cent juv. B jätteflock i sjön.
Hemvägen allmän, även i luften.
Arten mycket allmän idag.

gråtrut: några sedda högt kretsande
med fisk/skrattmåsar

ringduva fåtaligt sedd; inga flockar.

skogsduva 1 Lunnarps fälad; 1 B.

ladusvala mångenstädes. Lunnarp,

H och B (etc). rätt talrik B.

Sträckande ex förekom allmänt
under dagen

hussvala sedd H

backsvala sedd H och B.

sädesärta sedd och hörd

gulärta: flera sträckande flockar

sedda vid H och B (och nästan

säkert på andra platser). En

stor sträckande flock på 60 ex

sedd

trädpiplärka sedd och hörd på

sträck, men inga flockar

stenskvätta 1 ex Näsbyholm

buskskvätta sedd Lunnarps fälad

(sångare av släktet Sylvia sedda,

men knappast någon bergsäker art-

bestämning gjord av mig. Inte

många ex sedda inalles!)

grå flugsnappare H 2 ex

svartvit " H hörd

(mesar sedda och hörda, men knappast
någon kritisk artbestämning gjord
av mig)

nötväcka H hörd

skata H och annorstädes sedd

kaja H flock nära måsarna, ~~se~~

råka H och annorstädes sedd

kråka rätt allmän

stare: H flock, se vipa. För

övrigt knappt sedd!

hämling: ett fåtal ex sedda och
hörda.

bofink: fåtaligt sedd

gulsparv sedd Lunnarp och Tärnö.

Särskilt angivet att fasan ej sågs!

Amiral (Vanessa atalanta, syn.

Pyrameis atalanta) sågs sålunda:

1 ex Lunnarps fälad, 1 ex Hav-

gårdssjön vid matrasten, och 1

ex på utsiktsplatsen över Bör-

ringesjön. Alla tre exemplaren

kom förbi hastigt och lågt och i

m.l.m. krokig kurs, men alla

flög i riktning mellan S och SV.

FORTS

B
tillf
1986-08-31 forts.

Väder denna dag: vid starten från Lund 1040 var det mulet, och så förblev det en god del av dagen, om ock med perioder av m 1 m uppklärnande. Ända fram till c 1530 var det ofta (oftast) mörkt och föga blå himmel; några regnstänk föll men sikten var god. Från c 1530 mycket snabbt uppklärnande, helt blå himmel och utmärkt sikt. Långt nere i söder kvarstod stora cumuli. - Först kyligt men sedan behagligt väder, och fin sensommarsol.

Vi färdades i sällskap med Anders och Karin Dahm. For Lund - Dalby - Lunnarps fälad. Gick här, såg på Arnica montana som växer rätt nära det stora vattenfyllda stenbrottet. Här ganska bra väder, mest sol en stund fram till c 1135. For sedan via Ugglarpsgården, där vi studerade den stora skeppssättningen. och sedan tog en fika c 1215-1300; gick också och såg vad de hade att sälja men fann inte mycket. Här kom en bivrak mycket högt mot V eller VSV kl 1150, och vi såg också en obestämd vråk, svalor etc. Fortsatte via Björnstorp - Genarp - Häckebergasjön - Rockarp - E 14.- På hela denna sträcka bara föga att se, högst 4 ormvråkar och någon obest. vråk och 2 sparvhökar.

Vi korsade E 14 och for ner till Näsbyholm - "Saritslövs sjöland" - kejsarörnsplatsen - Havgård. Stopp här, gick ut på halvön i Havgårdssjön. Var här c 1330-1415, mycket trevlig terräng och bra med fågel på fälten men föga fågel i sjön och i luften. Väder nu delvis mycket molntäckt och mörkt, men litet blå himmel ibland. Glada sågs men f ö ytterst litet rovfågel. Fortsatte till höga punkten nära ~~den platsen där vägen från Havgård ansluter till vägen Börringe - Anderslöv.~~ Bra utsiktspunkt för granskning av Börringesjön. Stod länge på utsiktsplatsen i allt finare väder. Fiskgjusar, fågellivet var litet brokigare ett slag. Vistelse här c 1430 - 1515. Fortsatte så till Klosterviken, alltså den av en järnvägsbank avsnörda delen av Börringesjön, närmast slottet. Stod här 1520-1545 i fint väder men starkt motljus. Bra fågelokal brukar det vara. Därefter färd genom Bökebergsslätt till Holmeja. Besökte huset där man säljer fisk från Yddingen 1600-1630, samtalade rätt mycket med försäljerskan och hennes kolleger. Därifrån och hem 1635-1700 i strålande väder, ~~men~~ men på hela denna sträcka såg vi inte en enda rovfågel, vilket jag bedömer som högst märkvärdigt i månadsskiftet aug./sept. Däremot sågs massor av mås på flera fält. Nu utmärkt sikt. Hem till Lund kom vi 1700 efter en fin runda.